

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ ॥

ਕੰਬਦੀ ਕਲਾਈ

ਅਰਥਾਤ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਮਹਿਮਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਬਿਰਹੇਂ
ਦੇ ਗੀਤ

ਕ੍ਰਿਤ
ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ,
ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮਾਰਗ
ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ

Kambdi Kalai

By Bhai Vir Singh Ji,

© Bhai Vir Singh Sahitya Sadan,
New Delhi

ਠਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, 1997

Printed at :

Bhai Vir Singh Press,
Bhai Vir Singh Marg,
New Delhi - 110001

Price Rs.: 75/-

੧ ਓ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ।

ਦੋ ਗੱਲਾਂ ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਬੜਾ ਉੱਚਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:—“ਜਿਸਨੇ ਬਖਸੇ ਸਿਫਤਿ ਸਾਲਾਹ ॥ ਨਾਨਕ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ।” ਆਪ ਅਪਨੇ ਪਰਮ ਸ਼ੁੱਧ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਮੁੰਦਰ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਲਾਹੀ ਮਿਠਾਸ ਵਾਲੀ ਰਸਨਾ ਨਾਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਸਦਾ ਗਾਉਂਦੇ ਰਹੋ* ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਮਹਿਮਾਂ ਉਚਾਰਦੇ ਰਹੋ†। ਉਹ ਇਲਾਹੀ ਸੰਗੀਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਹੈ, ਜੋ ਧੁਰ ਤੋਂ ਆਈ ਬਾਣੀ ਹੈ‡. ਅਤੇ ਪਾਵਨ ਗੁਰੂ ਹਿੰਦੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟੀ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਹੈ§, ਜਿਸਦੇ ਗਾਉਣ ਦੀ ਆਗਯਾ ਹੈ¶ ਤੇ ਪੱਕੇ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਣ ਕਰਕੇ ਪੱਕੀ ਬਾਣੀ ਹੈ*† ਤੇ ਬਾਣੀਆਂ ਸਿਰ ਬਾਣੀ ਹੈ††।

ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਰੁਕਨਾਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਰੁਕਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਗੁਰੂ। ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਆਪ ਅਪਨੀ ਬਾਣੀਆਂ ਸਿਰ ਬਾਣੀ ਤੇ ਪੱਕੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਗਾਵੀਂ ਹੈ; ਪਰ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਗਾਉਣੀ ਹੈ।

ਇਸ ਪਾਸੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁੱਧ ਹਿੰਦੇ ਵਾਲੇ ਭੱਟਾਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਨਿਜ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਨਿਜ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ, ਤੇ ਨਿਜ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹੀ ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਨੇ ਫਾਰਸੀ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਗੁਣ ਤੇ ਯਸ਼ ਗਾਇਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਏਹ ਸਾਰੇ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਗਯਾਨੀ ਸੇ। ਮਗਰੋਂ ਹੋਰ ਕਵੀਆਂ ਨੇ ਬ੍ਰਿਜ

---

*“ਅਨਦ ਸੂਖ ਮੰਗਲ ਬਨੇ ਪੇਖਤ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥ ੧ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨੁ ਰਾਗ ਨਾਦ ਧੁਨਿ ਇਹੁ ਬਨਿਓ ਸੁਆਉ ॥” †“ਕੀਰਤਨੁ ਨਿਰਮੋਲਕ ਹੀਰਾ’ । ‡“ਧੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਆਈ’ । ਪੁਨਾ:—‘ਮੈ ਕਹਿਆ ਸਭੁ ਹੁਕਮਾਉ ਜੀਉ ।’ §‘ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਹੈ ਬਾਣੀ ।’ ¶‘ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਵਹੁ ਭਾਈ ।’ *†‘ਬਾਣੀ ਤ ਕਚੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬਾਝਹੁ ਹੋਰ ਕਚੀ ਬਾਣੀ ।’ ††‘ਬਾਣੀ ਤ ਗਾਵਹੁ ਗੁਰੂ ਕੋਰੀ ਬਾਣੀਆ ਸਿਰਿ ਬਾਣੀ ।’

(ੳ)

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਉਚਾਰੀ ਤੇ ਗਾਵੀਂ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਹੋਂ ਬ੍ਰਿਜ ਭਾਸ਼ਾ ਵਲ ਬਹੁਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਿਆਣੇ ਉਸੇ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਨਿਜ ਭਾਵ ਉਚਾਰਦੇ ਰਹੇ।

ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਦਿਲਤੁੰਗ ਸਿਖ ਹਿਰਦਿਆਂ ਵਿਚ ਉੱਠਣੇ ਇਕ ਉਮਾਹੂ ਗਲ ਹੈ, ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਾਵਣ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਵੀ ਵਧਣਾ ਹੋਇਆ। ਚਾਹੇ ਲਿਖਣ ਹਾਰ ਮਿਤ ਵਾਲੇ ਹੋਣ, ਪਰ ਪਯਾਰ ਉਛਾਲ ਉਮਲ ਹੀ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਉਂ ਅਪਨੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਅਪਨੇ ਦਿਲ-ਭਾਵ ਪੈਂਤੀ ਚਾਲੀ ਕੁ ਬਰਸ ਹੋਏ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟਣੇ ਅਰੰਭ ਹੋਏ। ਗੁਰਪੁਰਬਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਯਾ ਹੋਰ ਵੇਲਿਆਂ ਤੇ ਜੋ ਭਾਵ ਤੇ ਅੰਤੀਵ ਵਲਵਲੇ ਸੰਗੀਤਕ ਰੂਪ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਇਸ ਲੇਖਨੀ ਤੋਂ ਲਿਖੀਂਦੇ ਰਹੇ ਹੁਣ ਇਸ ਸੰਚੇ ਵਿਚ ਇਕੱਤ੍ਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਏਹ ਕਦੇ 'ਖਾਲਸਾ ਸਮਾਚਾਰ' ਵਿਚ, ਕਦੇ ਟੈਕਟਾਂ ਵਿਚ, ਕਦੇ ਉੱਥੇ ਛਪਦੇ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤ ਰੂਪ ਲੈਕੇ ਗਾਵੇਂ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਏਹ ਗੁੰਮ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਚਾਹ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਇਕੱਤ੍ਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਤੇ ਇਹ ਲੋੜ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਣਕਰਕੇ ਕਿ ਗਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸੰਗੀਤਕ ਰਹਨੁਮਾਈ ਨਾਲ ਛਪੇ ਤਾਂ ਵਧੇਰੇ ਗੁਣਕਾਰ ਹੋਊ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ 'ਸੰਗੀਤਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਚਿੱਤ੍ਰ' ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜੇ ਨਿਰੀ ਧਾਰਨਾ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਯਾ ਰਾਗ ਤਾਰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਬਹੁ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ, ਇਸ ਲਈ 'ਸੰਗੀਤਕ ਟਿੱਪਣੀ' ਹਰ ਗੀਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਤਰਜ਼ਾਂ ਧਾਰਨਾ ਮਾਤ੍ਰ ਦਸ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਬੀ ਤਰਜ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁੰਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਤਰਜ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ 'ਸੰਗੀਤਕ ਟਿੱਪਣੀ' ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਪੂਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਧਰਮ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਤਮ ਸਰੂਪ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਪਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਲਵਲਿਆਂ ਦੇ ਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਵਿਚ ਉਪਜਦੇ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਮਤ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਜਸ ਤਾਂ ਅਪਨੇ ਧਰਮ ਪੁਸਤਕ ਤੋਂ ਗਾਵਣ ਪਰ ਅਪਨੇ ਪਾਣ ਪਿਆਰੇ ਗੁਰ-ਅਵਤਾਰਾਂ ਦੇ ਜਸ ਵੇਲੇ ਇਤਰ ਮਤਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਗਤੀ ਅਨਿੰਨ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ। ਠੇਠ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਯਸ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਏਹ ਗੀਤ ਲਿਖੇ ਜਾਣੇ ਆਰੰਭ ਹੋਏ, ਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਦੇ ਵਡੇ ਗੁਰਪੁਰਬਾਂ ਪਰ ਏਹ ਛਪਦੇ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪੰਥ ਵਿਚ ਆਮ ਹੈ ਅਪਨੇ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਤੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਦਾ ਚਲ ਪਿਆ। ਹੁਣ ਸਾਰੇ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁੜ ਸੁਧਾਰਿਆ ਹੈ ਤੇ ਸੋਧਕੇ ਇਸ ਪੋਥੀ ਵਿਚ ਛਾਪਿਆ ਹੈ।

(ਅ)

ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਮਨ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:—‘ਗੁਣ ਗਾਵਤ ਤੇਰੀ ਉਤਰਸਿ ਮੈਲੁ । ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਨਾਲ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:—‘ਗੁਣ ਗਾਵਤ ਮਨਿ ਹੋਇ ਅਨੰਦ’ ਤੇ ਅਰਸ਼ੋਂ ਆਏ, ਸਾਈਂ ਨਾਲ ਸਦਾ ਜੁੜੇ, ਤੇ ਸਾਈਂ ਦੇ ਸੁਚੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਪਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਣ ਵਾਲੇ ਜੀਅਦਾਨ ਦਾਤੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਜਸ-ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਹੈ:—‘ਮਨ ਮੇਰੇ ਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਸਾਲਾਹਿ । ਫਿਰ ਫੁਰਮਾਇਆ:—‘ਸੋ ਸਤਗੁਰੁ ਕਹਹੁ ਸਭਿ ਧੰਨੁ ਧੰਨੁ ਜਿਨਿ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਭੰਡਾਰ ਲਹਾਇਆ ।’ ਇਹ ਸੰਚਯ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੂਰੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ‘ਧੰਨ ਧੰਨ’ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਲ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਹੈ* ।

ਇਹ ਇਕ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਕ ਭਰੀ ਉੱਲਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮੁਗਧਾ ਦੀ ਪਜਾਰ ਕਲਾਈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਗਲੇ ਵਲ ਉਠਦੀ ਹੈ, ਲਿਫਦੀ ਹੈ, ਚੱਕਰ ਖਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕੰਬਦੀ ਹੋਈ ਆਸਵੰਤ ਰੁਖ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ । ਨਾਂ ਘੁਟ ਕੇ ਲਿਪਟਦੀ ਹੈ, ਮਤਾਂ ਅਦਬ ਵਿਚ ਫਰਕ ਪਵੇ; ਨਾਂ ਪਰੇ ਹਟਦੀ ਹੈ, ਮਤਾਂ ਵਿੱਥ ਪੈ ਕੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਬੇ ਅਦਬੀ ਹੋਵੇ, ਸਗੋਂ ਇਕ ਤਾਂਘ ਵਿਚ, ਖਿੱਚ ਵਿਚ, ਲਪੇਟ ਦੇ ਰੁਖ ਵਿਚ ਆਈ ਥਰਰ ਥਰਰ ਕਰ ਰਹੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਵਲ ਨੂੰ ਉੱਲਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ।

ਇਸ ਸੰਚਯ ਵਿਚ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਸੰਮਿਤ ਵਾਰ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਛੋਟੇ ਪਹਿਲੋਂ ਤੇ ਵਡੇਰੇ ਮਗਰੋਂ ਦੇਣ ਦਾ ਯਤਨ ਹੈ ।

ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਮੁੱਢ ਵਿਚ ‘ਸੰਗੀਤਕ ਟਿੱਪਣੀ’ ਦੇ ਸਮਝਣ ਲਈ ਇਕ ਵਿੱਥਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਤਰਕੀਬ ਦੱਸੀ ਹੈ । ਇਸ ਦੇ ਆ ਜਾਣ ਤੇ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਆਪੁ ਵਜਾ ਲੈਣ ਦੀ ਜਾਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਚੰਗੀ ਗਹੁ ਨਾਲ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਏ ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ }
ਜੁਲਾਈ ੧੯੩੩ }

ਕਰਤਾ

*ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਾਬਤ ਫੁਰਮਾਣ ਹੈ:—‘ਸਤਿਗੁਰੁ ਜੇਵਡੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ ॥ ਗੁਰੁ ਪਾਰ ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਸੋਇ ॥’ ਤੇ ਪਤਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:—‘ਗੁਰੁ ਨਾਨਕੁ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਸੋਇ ।’

(ੲ)

ਤਤਕਰਾ

ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਤਰ ਦੇ ਅੱਖਰ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ।

ਗੀਤਨੰ:	ਪਹਿਲੀ ਸਤਰ	ਗੀਤ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ	ਪੰਨਾ
੪੬	ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਸਤਾਰਿਆਂ ਵਾਲੀ...	ਸੱਦ ਸੁਣੋਂਦੀਆ ਮਾਏ!	੮੯
੫੧	ਅਨਾਥ ਨਾਥ ਏਕ ਤੂੰ.....	ਗੁਰ ਨਾਨਕਦੇਵ ਜੀਦੀ ਉਸਤਤੀ	੯੮
੫੩	ਆਓ ਸਹੀਓ ਰਲ ਦਿਓ ਵਧਾਈ	ਬੇਬੇ ਜੀ ਦਾ ਵੀਰ ਆਗਮ	੧੦੩
੬੧	ਆ ਗਈ ਬਾਦੇ ਸਬਾ.....	ਗੁਰਨਾਨਕ ਆਗਮ ਤੇ.....	੧੨੧
੩੨	ਆਪਾ ਵਾਰਕੇ ਦਿਖਾ ਗਿਆ.....	ਤੁਹੀਂ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ !	੬੨
੮੦	ਆ ਪੁਛਦੇ ਲੋਕ ਦਿਵਾਨੀ ਨੂੰ...	ਅੱਖ ਪਹਿਲੇ ਕਿ ਦਿਦਾਰ ?	੧੬੯
੭੨	ਆ ਮਿਲ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ...	ਆ ਮਿਲ ।	੧੫੦
੭੦	ਆਵੀਂ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ਮੈਂ.....	ਵਯੋਗ ਭਾ: ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ।	੧੪੫
੩੬	ਇਕ ਸਜਾਮ ਘਟਾ ਛਾਈ...	ਸ੍ਰਾਗਤ ਸਿਹਰਾ ।	੭੦
੧੬	ਇਕ ਵੇਰੀ ਫੇਰ ਦਿਖਾਈਂ ਵੇ	ਦਰਸ਼ਨ ਜੋਦੜੀ ।	੩੨
੪੧	ਏ ਜੀਉੜਾ ਤੈਥੋਂ ਵਾਰਿਆ.....	ਆ ਮਿਲ ਜਾ ਸਤਿਗੁਰ.....	੮੦
੨੮	ਸਹੀਓ ਨੀ ਅੱਜ ਫਾਗ ਮਚਯਾ ਜੇ	ਨਸੀਰਾਂ—ਕਲਗੀਧਰ ਦੇਪ੍ਰੇਮਵਿਚ	੫੪
੪੩	ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਫੇਰਾ ਪਾਯਾ...	ਖਹਿੜਾ ਛੁੱਟਾ ਸ਼ੋਕ ਦਾ.....	੮੪
੩	ਸੱਦ ਧੁਰੇਂ ਅਰਸਾਂ ਤੋਂ ਆਈ	ਬੇਬੇ ਜੀ ਦੇ ਖਜਾਲ ।	੬
੨	ਸਾਰੇ ਜਾ ਜਪਾਈਂ ਮੇਰਾ ਨਾਮ	ਅਰਸੀ ਸੱਦ ।	੪
੨੧	ਸ਼ਾਲਾ ਕਦੀ ਤਾਂ ਆਵੇ ਵੇ !.....	ਰਾਜੇ ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਦੀ ਜੋਦੜੀ ।	੪੨
੩੧	ਸੁਹਣਿਆਂ ਦੇ ਸੁਲਤਾਨ ਸ਼ਾਹ ਜੀ	ਸਾਡੀਅਰਦਾਸਗੁਰ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ	੬੦
੩੦	ਸੁਹਣਿਆਂ ਦੇ ਸੁਲਤਾਨ ਸ਼ਾਹ ਜੀ	ਪੀਰ ਬੁੱਧੂ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਅਰਜ਼ੋਈ ।	੫੮
੮	ਸੁਹਣਿਆਂ ਵੇ ਅੱਜ ਪਾ ਜਾਈਂ	ਕਲਗੀ ਵਾਲੇ ਦਾ ਮਾਲ ।	੧੬
੭੩	ਸੁਹਣੀ ਡੁਬ ਮੋਈ ਵਿਚ ਪਾਣੀ	ਮੇਰਾ ਨੇਹੁ ਅਵੱਲਾ	੧੫੨
੧੨	ਸੁਣ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਿਆ ਵੇ...	ਰਾਣੀ ਪੰਜਾਬ ਕੌਰ.....	੨੪
੧੭	ਸੁਤੇ ਨੂੰ ਆ ਜਗਾ ਕੇ.....	ਬੁੱਢਣ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਅਰਜ਼ੋਈ ।	੩੪
੧	ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਮਿਲੇ ਅਸਾਨੂੰ	ਕੱਬਦੀ ਕਲਾਈ ।	੨
੬੯	ਹੁਣ ਰੁਤ ਤੁੱਲ ਪੈਣ ਦੀ ਆਈ	ਹੁਣ ਰੁਤ ਤੁੱਲ ਪੈਣ ਦੀ ਆਈ	੧੪੨
੯੦	ਹੁਣ ਮੈਂ ਪੀਯ ਵਿਚ ਰਹੀ ਸਮਾਇ	ਕਦੀ ਨ ਉਹਲੇ ਹੋਵੇ ਦਰਸ਼ਨ !	੧੮੮

(ਸ)

ਗੀਤਨੰ:	ਪਹਿਲੀ ਸਤਰ	ਗੀਤ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ	ਪੰਨਾ
੬੭	ਹੈ ਉਚੇ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ.....	ਮੈਂ ਨਾਲ ਵਸਹੁ ਗੁਰ ਪਯਾਰੇ।	੧੩੭
੮੧	ਹੈ ਸੁਹਣੇ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ.....	ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਤੂੰ ਮੇਰਾ!	੧੭੧
੨੦	ਹੈ ਵੀਰ ਤੇ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ!.....	ਬੇਬੇ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ।	੪੦
੭੬	ਹੈ ਕੋਣ ਅੱਜ ਆ ਰਿਹਾ.....	ਅੱਜ ਕੋਣ ਆਂਵਦਾ ?	੧੬੦
੫੨	ਹੈ ਦੇਰ ਹੋਈ ਵੀਰ ਜੀ !.....	ਬੇਬੇ ਜੀ ਦਾ ਬਿਰਹਾ।	੧੦੦
੩੮	ਹੋਗਿਆ ਰਾਜਾ ਜੀ ਮੈਨੂੰ.....	ਮੀਰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਦੀ ਅਰਦਾਸ।	੭੪
੨੬	ਹੋਵਾਂ ਕੈਦ ਪਿੰਜਰੇ ਤੇਰੇ.....	ਸੈਦ ਖਾਂ ਗੁਰਸਿੱਖੀਦੇਅਨੰਦਵਿਚ	੫੦
੭੮	ਕਈ ਬਾਂਕੇ ਫੈਲ ਫੁੱਲੇ ਨੀ.....	ਪ੍ਰੇਮ ਸੁਤੰਤਤਾ ਹੈ।	੧੬੫
੧੮	ਕਹੁ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਪਾਪ.....	ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਪਾਪ ਹਰੇ।	੩੬
੨੩	ਕਜੋਂ ਕੁੰਜ ਕੂਕ ਰਹੀ ਪਯਾਰੀ.....	ਰਾਜੇ ਸ਼ਿਵਨਾਭਦੀਰਾਣੀਦੀਸਿੱਕ	੪੬
੭	ਕਰ ਕਲਗੀ ਪੁਕਾਰ ਕਿ ਅਣੀਆਂ.....	ਦੇਹ ਦਾਰੂ ਦੀਦਾਰ।	੧੪
੪੪	ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਅੰਛਣ ਆਯਾ.....	ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਅੰਛਣ ਆਯਾ	੮੬
੭੪	ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਹੀਂ ਨੀ ਮਾਏ!	ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਦੇਸਾ।	੧੫੬
੪੫	ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਿਆ ਤੇਰੇ ਕਮਾਲ	ਵੈ ਤੇਰੀਆਂ ਪੰਨ ਕਮਾਈਆਂ।	੮੮
੧੦	ਕਲਗੀ ਦਿਲ ਵਿਚ ਚੁਭੀ ਰਹੀ	ਕਲਗੀ ਦਿਲ ਵਿਚ ਚੁਭੀ ਰਹੀ	੨੦
੪੭	ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ਜੀਓ.....	ਨੁਮਰੀ।	੯੨
੮੮	ਕਿਤੇ ਬਿਜਲੀ ਬੱਦਲ ਗਜਦੇ ਨੀ	ਅਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼।	੧੮੫
੮੭	ਕੀ ਕੀਤਾ ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ	ਕੀ ਕੀਤਾ ?	੧੮੪
੮੩	ਕੁਛ ਕਰ ਭੇਟ ਜਗਤ ਦੀ ਤੂੰ ਭੀ	ਜਗਤ ਜਗਵੇਦੀ ਪਰ ਭੇਟ।	੧੭੬
੬੨	ਕੇਸਰ ਕਿਆਰੀ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰ	ਕੇਸਰ ਕਿਆਰੀ।	੧੨੩
੮੫	ਕੋਈ ਪੀਰ ਵਡਾ ਉਲਿਆਉ ਸੀ	ਕਹੁ ਕਿਸਨੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਿਆ ?	੧੭੯
੨੨	ਖੜੀ ਕਿਨਾਰੇ ਕੂਕ ਪੁਕਾਰਾਂ.....	ਰਾਜੇ ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਦਾ ਬਿਰਹਾ।	੪੪
੩੩	ਚਮਕੂੰ ਸਾਰੀ ਮੈਂ ਰਾਤ.....	ਅਜ ਚੰਦਮਾ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ ?	੬੪
੨੯	ਚਲ ਵੇ ਦਿਲਾ ਕਰ ਸੁਹਣੇ ਦਾ	ਨਸੀਰਾਂ—ਆਪਾਵਾਰ ਤੇ ਨੁਛਾਵਰ	੫੬
੭੫	ਛੱਡਨੀ ਦਗਈ ਖੁਲੀਆਂ ਅਖੀਆਂ	ਰਾਤ ਮੈਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ !	੧੫੮
੮੪	ਜਗਤ ਯਾਤਰਾ ਕਲਗੀਧਰ ਦੀ	ਗੁਰ ਜਯੋਤਿ ਕਿੱਥੇ ਗਈ ?	੧੭੮
੮੨	ਜਦ ਮੈਨੂੰ ਪਾਪ ਦਬਾਂਦੇ ਹਨ.....	ਗੁਰੂ ਦੀ ਟੇਕ।	੧੭੪
੬੩	ਜਮੁਨਾਂ ਕਿਨਾਰੇ ਮੇਰੀ ਚੰਬੇਦੀ ਵਾੜੀ	ਚੰਬੇ ਦੀ ਵਾੜੀ।	੧੨੫
੩੫	ਜਮੁਨਾਂ ਨੀ ਤੂੰ ਸੁਹਣੀਏ.....	ਜਮੁਨਾ ਤੇ ਰਾਹੀ।	੬੮
੮੯	ਜਜੋਂ ਬੱਦਲ ਟੁਰਦਾ ਮਲਕੜੇ	ਹੀਰਾ ਜਨਮ।	੧੮੭

(ਹ)

ਗੀਤਨੰ:	ਪਹਿਲੀ ਸਤਰ	ਗੀਤ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ	ਪੰਨਾ
੩੯	ਜਿਨ ਰਾਹੀਂ ਚਲੇ ਹੋ ਸਤਿਗੁਰ	ਵਿਛੁੜਨ ਵੇਲੇ ਦੀ ਅਰਦਾਸ।	੭੬
੬੬	ਜੀਉਂਦਾ ਸੀ ਇੱਕ ਸਹੀਓ !	ਜਮੁਨਾ।	੧੩੩
੪	ਠਹਿਰ ਜਾਈਂ ਠਹਿਰ ਜਾਈਂ...	ਅਰਸੀ ਸੱਦ ਤੇ ਸੰਗਤ।	੮
੫੬	ਤਾਨਾ ਉਠਨ ਅਜੈਬੀ ਐਵੇਂ.....	ਰਾ: ਬੁਲਾਰਦਾ ਗੁਰਨਾਨਕ ਆਗਮ	੧੧੦
੨੫	ਤਾਰ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਮੈਨੂੰ.....	ਸੰਗ: ਦੇ ਪੰਡਤ ਦੀ ਅਰਦਾਸ।	੪੮
੬੫	ਦਾਸੀ ਤੇਰੀ ਨਾਨਕਾ ! ਦਾਸੀ...	ਰਾਵੀ ਦੀ ਅਰਦਾਸ।	੧੩੦
੭੧	ਦੂਰੇ ਤੇ ਕਿਨ ਨਾਦ ਵਜਾਯਾ...	ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪੀੜ।	੧੪੮
੯	ਦਿਲ ਲਗ ਗਿਆ ਸ਼ਾਹਨ...	ਦਿਲ ਲਗ ਗਿਆ ਸ਼ਾਹਨ...	੧੮
੩੪	ਦੇ ਜਾ ਦਰਸਨ ਦਿਦਾਰੇ,	ਦੇ ਜਾ ਦਰਸਨ ਦਿਦਾਰੇ।	੬੬
੪੨	ਨਾਨਕਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ.....	ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ!	੮੨
੩੭	ਨਾਂ ਪਰਚੇਗਾ ਏ ਦਿਲ ਮੇਰਾ.....	ਕਲਗੀਧਰ ਰੂਪ ਮੋਹਯਾ ਦਿਲ।	੭੨
੬	ਨਾਮ ਦਾ ਝਮੱਕਾ ਤੇਰਾ.....	ਦੁਆਰੇ ਤੇਰੇ ਆਗਿਆ।	੧੨
੧੧	ਨੀ ਮੈਂ ਚਰਨ ਪਰਸ ਬੋਰਾਨੀ...	ਗੁਦਾਵਰੀ ਦੀ ਸੰਗੀਤਕ ਥਰਹਰ।	੨੨
੫੯	ਨੈਣਾਂ ਨੂੰ ਬਾਣ ਲੱਗੀ, ਰੋਂਦੇ.....	ਮਾਤਾ ਜੀ ਦਾ ਬਿਰਹੋਂ।	੧੧੬
੫	ਪਾਪੀ ਮਿਟ ਜਾਓ ਨੈਣ	ਅਰਸੀ ਸੱਦ ਤੇ ਮਾਤਾ ਜੀ।	੧੦
੨੭	ਫੁਲ ਖਿੜੇ ਫੁਲਵਾੜੀ ਸਹੀਓ...	ਨਸੀਰਾਂ-ਪਯਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਜੋਗ ਵਿਚ	੫੨
੧੪	ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਏ ਤੇਰੇ ਕਮਾਲ...	ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਤੇਰੇ ਕਮਾਲ।	੨੮
੫੪	ਬਾਰਾਂ ਹੀ ਬਰਸ ਬੀਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ...	ਰਾਇਬੁਲਾਰ ਦਾ ਬਿਰਹਾ।	੧੦੫
੭	ਬਿਰਹੋਂ ਨੇ ਮਾਰੀਆਂ ਮੈਂ.....	ਮਾਤਾ ਜੀ ਦਾ ਬਿਰਹਾ।	੧੧੩
੦	ਮਿਲ ਸਤਿਗੁਰਨਾਨਕ ਪਯਾਰਿਆ	ਮਿਲ ਸਤਿਗੁਰਨਾਨਕ ਪਯਾਰਿਆ	੭੮
੭੯	ਮੇਰਾ ਸਾਈਂ ਨੂਰੋ ਨੂਰ ਹੈ...	ਸੁਰੰਧੀ ਤੇ ਫੁੱਲ।	੧੬੭
੪੮	ਮੇਰੀ ਬਹੀਆਂ ਗਹੇ ਜੀ।	ਠੁਮਰੀ।	੯੪
੨੪	ਮੈਂ ਹੋਯਾਂ ਬਲਿਹਾਰੇ.....	ਰਾਜੇ ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਦੀ ਸਿੱਕ।	੪੬
੫੦	ਮੈਂਡੀ ਦੇਹਿ ਨਿਮਾਣੀ ਲਾਲ ਵੇ!	ਪੰ: ਸ਼ਿਵਦੱਤ ਦਾ ਬਿਰਹਾ।	੯੭
੬੮	ਮੈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਚਿਤ ਚਾ ਲਿਆ	ਹੁਣ ਆਮਿਲ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ।	੧੪੦
੮੬	ਮੈਂ ਪੁਛਿਆ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪਾਂਧੇ ਨੂੰ	ਘਰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।	੧੮੨
੧੯	ਮੈਂ ਬੀਮਾਰ ਰੋਗ ਅਤਿ ਭਾਰੀ...	ਸੱਚੇ ਤਬੀਬ ਦਾ ਮਾਣ।	੩੮
੬੪	ਮੈਂ ਬੇਟੀ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ.....	ਮੈਂ ਬੇਟੀ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ...	੧੨੭
੫੮	ਯਾਦ ਕਰੇ ਕਰ ਤੈਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰ...	ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬਿਰਹੋਂ ਵਿਚ ਮਾਤਾ ਜੀ	੧੧੪
੧੩	ਰਾਹੀਆ ਜਾਂਦਿਆ ਪਯਾਰੇ ਦੇ...	ਸੰਗਤ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼।	੨੬

(ਕ)

ਗੀਤਨੰ:	ਪਹਿਲੀ ਸਤਰ	ਗੀਤ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ	ਪੰਨਾ
੪੯	ਰਾਤੀਂ ਹੋਈਆਂ ਵਡੀਆਂ ।	ਰਾਤੀਂ ਹੋਈਆਂ ਵਡੀਆਂ ।	੪੯
੫੫	ਰੁਖੜਾ ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ...	ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਦਾ ਬਿਰਹਾ ।	੧੦੭
੧੫	ਲਗੀ ਹੈ ਪਯਾਸ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ...	ਗੁਰੂ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿੱਕ।	੩੦
੬੦	ਲੜ ਨਾਂ ਛੁਡਾ ਸਿਧਾਵੇ, ਸਾਡੇ...	ਫਤਹ ਚੰਦ ਤੇ ਰਾਣੀਦਾ ਬਿਰਹੋ	੧੧੯
੭੭	ਲਿਵ ਪ੍ਰਭਚਰਨਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾਈ	ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ ਤੇ ਨਰ ਰੂਪ ।	੧੬੩

(ਖ)

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਵਾਜੇ (ਯਾ ਹੋਰ ਸਾਜ਼) ਪਰ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਤੀਕਾ ।

ਇਸ ਪੋਥੀ ਵਿਚ ਜੋ ਗੀਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਾਉਣ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਰ ਗੀਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਤੇ ਕਿਤੇ ਹੇਠਾਂ ਐਸਾ ਨਕਸ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ ਕਿ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਾਜੇ ਤੇ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸੱਜਣ ਉਸਨੂੰ ਬੁਹੜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਵਜਾ ਸਕੇ। ਹੋਰ ਸਾਜ਼ਾਂ ਵਾਲੇ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਥ ਅਪਨੇ ਸਾਜ਼ ਤੇ ਸਫਾ ਹੈ ਇਸ ਹਿਸਾਬ ਵਜਾ ਗਾ ਸਕਣਗੇ।

ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਾਸਤੇ ਥੱਲੇ ਲਿਖੀ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ:—

੧. ਰਾਗ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਸੁਰਾਂ ਹਨ। ਸੱਤਾਂ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਸਮੁਦਾਇ ਨੂੰ 'ਸਪਤਕ' ਆਖਦੇ ਹਨ। ਹਾਰਮੋਨੀਅਮ ਵਾਜੇ ਪਰ ਲਗ ਪਗ ਤੈ ਸਪਤਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੁਰਾਂ ਸੱਤ ਇਹ ਹਨ:—

ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਚੜ੍ਹੀਆਂ ਸੁਰਾਂ', 'ਤੀਬਰ' ਯਾ 'ਪੂਰੀਆਂ' ਬੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਵਾਜੇ ਪਰ ਇਹ ਚਿੱਟੇ ਪਰਦੇ ਨਾਲ ਮਾਲੂਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

੨. ਹਰਦੋ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਔਧੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ 'ਸਾ' ਤੇ 'ਪਾ' ਦੇ। ਇਸ ਔਧੀ ਸੁਰ ਨੂੰ 'ਉਤਰੀ ਸੁਰ' ਯਾ 'ਕੋਮਲ ਸੁਰ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਦੋ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਾਰ ਇਸ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਾਜੇ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਪਰਦੇ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਵਾਜੇ ਪਰ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਨੰ: ੧ ਵਾਲੇ ਸੱਤ ਚਿੱਟੇ ਪਰਦਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਪੰਜ ਪਰਦੇ ਕਾਲੇ ਹਨ। ਐਉਂ ਇਕ ਸਪਤਕ ਵਿਚ (ਸੱਤ ਤੀਬਰ ਸੁਰਾਂ ਤੇ ਪੰਜ ਉਤਰੀਆਂ ਸੁਰਾਂ) ਕੁੱਲ ੧੨ ਸੁਰਾਂ ਹੋ ਗਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਐਉਂ ਹੈ:—

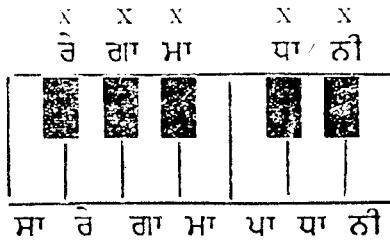
ਸਾ, ਰੇ (ਉਤਰਿਆ), ਰੇ (ਤੀਬਰ ਯਾ ਚੜ੍ਹਿਆ), ਗਾ (ਉਤਰਿਆ), ਗਾ

(ਘ)

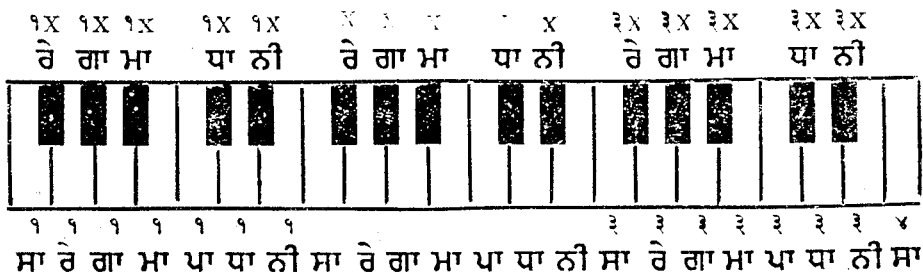
(ਚੜ੍ਹਿਆ). ਮਾ (ਉਤਰਿਆ), ਮਾ (ਚੜ੍ਹਿਆ), ਪਾ, ਧਾ (ਉਤਰਿਆ), ਧਾ (ਚੜ੍ਹਿਆ), ਨੀ (ਉਤਰਿਆ), ਨੀ (ਚੜ੍ਹਿਆ) ।

੩. ਸੋਖਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੀਂ ਪੋਥੀ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਟਿਪਣੀਆਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹੇ ਪਰਦੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗੇ ਤੇ ਉਤਰੇ ਪੜਦ ਉਪਰ ਇਹ X ਚਰਖੜੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਿਆਂਗੇ। ਸੋ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ੧੨ ਸੁਰਾਂ ਦੀ ਸਪਤਕ ਐਉਂ ਲਿਖੀ ਜਾਏਗੀ:-

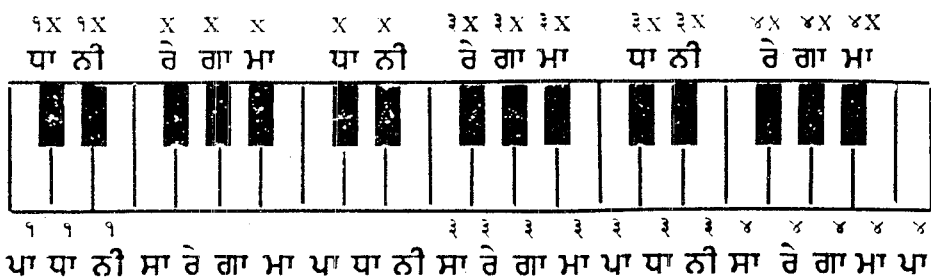
ਸਾ. $\overset{X}{\text{ਰੇ}}$. $\overset{X}{\text{ਰੇ}}$. ਗਾ. ਗਾ. $\overset{X}{\text{ਮਾ}}$. $\overset{X}{\text{ਮਾ}}$. ਪਾ. ਧਾ. ਧਾ. $\overset{X}{\text{ਨੀ}}$. $\overset{X}{\text{ਨੀ}}$
 ਵਾਜੇ ਉਪਰ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਐਉਂ ਲੱਭ ਪੈਣਗੇ:-

੪. ਪਿੱਛੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਾਜੇ ਪਰ ਸਪਤਕਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦੇ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਸਪਤਕਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ੧ ਤੇ ੨ ਅੰਕ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਉਪਰ ਲਾਕੇ ਦੱਸਾਂਗੇ। ਅਰਥਾਤ ਵਿਚਲੀ ਸਪਤਕ ਆਮ ਵਰਤਣ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ ਕਰਕੇ ਉਸਦਾ ਅੰਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏਗਾ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਗੀਤ ਵਿਚ ਵਿਚਲੀ ਸਪਤਕ ਵਜਾਉਂਦਿਆਂ ਕੋਈ ਸੁਰ ਪਹਿਲੀ ਦੀ ਵਰਤੀ ਜਾਏਗੀ ਤਾਂ ਉਸ ਉਪਰ ੧ ਅੰਕ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਜੇ ਤੀਸਰੀ ਸਪਤਕ ਦੀ ਕੋਈ ਸੁਰ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਉਪਰ ੨ ਅੰਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਹਿਸਾਬ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਵਾਜੇ ਉਪਰ ਐਉਂ ਸਮਝ ਲਓ:-

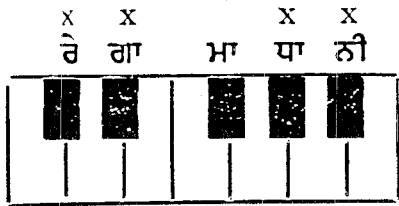
੫. ਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:—੧. ਦੋ ਪਹਿਲਾਂ ਚਾਰ ਚਿੱਟੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੌਹਾਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਕਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਅਸੀਂ ਉਪਰ ਅੰਕ ੪ ਵਿਚ ਕਰ ਆਏ ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ 'ਸਾ' ਤੋਂ 'ਸਾ' (F to F) ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਦੂਸਰਾ ਵਾਜ਼ਾ, ਇਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਚਿੱਟੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦੋ ਕਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ 'ਪਾ' ਤੋਂ 'ਪਾ' (C to C) ਕਹਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। 'ਸਾ' ਤੋਂ 'ਸਾ' ਵਾਲੇ ਵਾਜ਼ੇ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਅਸੀਂ ਉਪਰ ਦੇ ਆਏ ਹਾਂ, 'ਪਾ' ਤੋਂ 'ਪਾ' ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ:—

ਇਸ ਵਾਜ਼ੇ ਪਰ ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੰਜ ਸੁਰਾਂ(ਕੋਮਲ ਮਿਲਾਕੇ) ਪਹਿਲੇ ਸਪਤਕ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਫਿਰ ਦੂਸਰੀ ਤੀਸਰੀ ਸਪਤਕ ਪੂਰੀ ਆਕੇ ਵੇਰ ਚੌਥੀ ਸਪਤਕ ਦੀਆਂ ੮ ਸੁਰਾਂ (ਕੋਮਲ ਮਿਲਾਕੇ) ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ 'ਪਾ ਤੋਂ ਪਾ' ਵਾਲਾ ਵਾਜ਼ਾ ੨੦ ਸਾਲ ਦੀ ਆਯੁ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਲਈ ਠੀਕ ਰਹੇਗਾ।

ਇਹ 'ਪਾ' ਤੋਂ 'ਪਾ' ਵਾਲਾ ਵਾਜ਼ਾ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸਪਤਕ ਅਰਥਾਤ ਸੱਤ ਚਿੱਟੀ ਤੇ ਪੰਜ ਕਾਲੀਆਂ ੧੨ ਛੱਡਕੇ ਤੇਰਵੀਂ ਸੁਰੇਂ 'ਪਾ' ਨੂੰ 'ਸਾ'* ਬਣਾਕੇ

*ਕਈ ਸੱਜਣਾਂ ਦਾ ਖੜਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਸਦਾ ਉਤਰੀਆਂ ਯਾ ਕੋਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਉਪਰਲੇ ਹਿਸਾਬ ਮੂਜਬ ਜੇ ਅਸੀਂ ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ ਗਲੇ ਵਾਸਤੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਾ ਨੂੰ ਸਾ ਬਾਪਿਆ ਹੈ, ਓਸ ਮੂਜਬ ਜੇਚਿੱਟਾ ਪੜਦਾ ਮਾ ਦਾ ਹੈ ਓਹ ਮਾ ਉਤਰਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਓਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾ ਕਾਲਾ ਪਰਦਾ 'ਮਾ' ਚੜ੍ਹਿਆ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਨਕਸ਼ੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਜਾਏਗਾ:—

X

ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ

(ਚ)

ਇਸਤੋਂ ਹੇਠ ਨੂੰ ਵਜਾਉਣਾ ਚਾਹੀਏ। ਲੜਕੀ ਲਈ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਇਹੋ ਸੁਰਾਂ ਕੰਮ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਲੜਕੇ ਨੂੰ ੧੫ ਬਰਸ ਦੀ ਆਯੂ ਤੱਕ ਲੜਕੀ ਵਾਲੇ ਹਿਸਾਬ ਹੀ ਸੁਰਾਂ ਵਜਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਏ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਘੱਤੀ ਫੁਟਣ ਕਰਕੇ ਲੜਕੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਖਰਾਬ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਓਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ੧੯, ੨੦ ਸਾਲ ਦੀ ਆਯੂ ਵਿਚਟਿਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਪਹਿਲੀ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਫਿਰ ਓਸ ਨੂੰ ਇਸ 'ਪਾ' ਤੋਂ 'ਪਾ' ਵਾਲੇ ਵਾਜੇ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਚਿੰਟੀਆਂ ਤੇ ਦੋ ਕਾਲੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਕੁਲ ਪੰਜ ਸੁਰਾਂ ਛੱਡਕੇ ਛੇਵੀਂ (ਚੌਥਾ ਚਿੰਟਾ ਪਰਦਾ) ਨੂੰ 'ਸਾ' ਬਣਾਕੇ ਅੱਗੋਂ ਵਜਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਉਪਰ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਸੁਰਾਂ ਫਿਰ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਲਈ ਠੀਕ ਰਹਿਣ ਗੀਆਂ। ਪਰ ਜੇ ਕਿਸੇ ਸੱਜਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਭਾਰੀ, ਖਰਾਬ ਯਾ ਬੀਕ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਾਰਾਂ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਜਿੱਥੇ ਓਸ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਮਿਲੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਸੁਰ ਨੂੰ 'ਸਾ' ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਓਸੇ ਜਗਾ ਤੋਂ 'ਸਾ' ਮਿਥਕੇ ਅੱਗੋਂ ੧੨ ਸੁਰਾਂ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵੰਡਕੇ ਉਤਰੇ ਚੜ੍ਹੇ ਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਯਮ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਪਤਕ ਬੰਨ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ।

੬. ਰਾਗ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਚੀਜ਼ 'ਸੁਰ' ਹੈ ਜੋ ਗਲੇ ਯਾ ਸਾਜ਼ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਵੇਰਵਾ ਪਿਛੇ ਦੇ ਆਏ ਹਾਂ। ਦੂਜੀ ਚੀਜ਼ ਤਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਗਾਉਣ ਵਿਚ ਵਜ਼ਨ ਯਾ ਤੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਹਾਲ ਲੰਮਾ ਹੈ ਤੇ ਤਾਲ ਕਈ ਹਨ, ਪਰ ਜੋ ਤਾਲ ਆਮ ਹਨ ਯਾ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਹਾਲ ਹੇਠਾਂ ਦਿਆਂਗੇ। ਪਰ ਉਸਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਇਸਦੇ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ:—ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਸਤਰ ਵਿਚ ੧ ੨ ੩ ੪ ੦* ਅੰਕ ਹਨ। '੦' ਨਿਸ਼ਾਨ ਖਾਲੀ ਦਾ ਹੈ ਤੇ ੧ ੨ ੩ ਆਦਿ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤਾਲ ਦੇਣ ਦੇ ਹਨ। ਤਿੰਨ ਤਾਰ ਦੀਆਂ ਮਾਤ੍ਰਾਂ ੧੬ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੋਲਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਇਕੋ ਜਿੰਨੇ ਵਕਫੇ ਨਾਲ ਗਿਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਘੜੀ ਦੀ ਟਿੱਕ ਟਿੱਕ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਇਕੋ ਤਾਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਘੱਟ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜੇ ੧, ੨, ੩, ੪, ੫ ਛੇਤੀ ਗਿਣ ਜਾਵਾਂਗੇ ਤੇ ੬, ੭, ੮, ੯, ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਗਿਣਾਂਗੇ ਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਫਿਰ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਗਿਣ ਲਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਅੱਗੇ ਜਿਵੇਂ ਹਰ ਤਾਲ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠਾਂ ਅਸਾਂ ਗਿਣਤੀ ਲਿਖੀ ਹੈ ਓਵੇਂ ਗਿਣੋਂ। ਤਾਲ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕੁਲ ੧੬ ਮਾਤ੍ਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ, ਤੇ ਐਉਂ ੩ ਤਾਰ ੧੬ ਮਾਤ੍ਰਾ ਦਾ ਹੈ,

*ਤਾਲ ਦੇ ਅੰਕ ਅਸਾਂ ਹਿੰਦੀ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਨੁਹਕਰਾਂ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਤੋਂ ਵਖਰੇ ਪਏ ਦਿੱਸਣ। ਜਿਹਾ ਕਿ—੧ ੨ ੩ ੦ ਆਦਿ।

(ਛ)

੪ ਤਾਰ ੧੨ ਮਾਤ੍ਰਾ ਦਾ ਹੈ, ਚੰਚਲ ਸ਼ੱਤਾਂ ਮਾਤ੍ਰਾਂ ਵਿਚ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਪੂਰਾ ਆਉਂਦਾ ੧੪ ਵਿਚ ਹੈ। ਝੱਪ ਤਾਲ ੧੦ ਮਾਤ੍ਰਾ ਦਾ ਹੈ। ਦਾਦਰਾ ੬ ਮਾਤ੍ਰਾ ਦਾ ਹੈ, ਪਸ਼ਤੋ ਅਰਥਾਤ ਵਈਆ ੭ ਮਾਤ੍ਰਾ ਦਾ ਹੈ। ਤਲਵਾੜਾ ੮ ਮਾਤ੍ਰਾ ਤੇ ਬਹੁਤ ਚਲੰਤ ੪ ਮਾਤ੍ਰਾ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਤਾਲਾਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਹੇਠਾਂ ਦੇਕੇ ਜੋੜੀ ਦੀ ਗਤ, ਮਾਤ੍ਰਾ ਤੇ ਤਾਲ ਯਾ ਤਾਲੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦਰਜ ਹੈ। ਜੋ ਤਾਰ ਜਿਤਨੀਆਂ ਮਾਤ੍ਰਾ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਉਸਨੂੰ ਉਤਨੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਕੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਬਾਨੀ ਮਾਤ੍ਰਾ ਗਿਣਕੇ ਜਿਸ ਜਿਸ ਨੰਬਰ ਪਰ ਤਾਲੀ ਦਾ ਅੰਕ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਕੇ ਉਸੇ ਨੰਬਰ ਪਰ ਤਾਲੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਐਸਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤਾਲੀ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇ ਨੰ: ੫ ਉਤੇ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ੩ ਪਰ।

ਤਿੰਨ ਤਾਰ-੧੬ ਮਾਤ੍ਰਾ

ਤਾਲੀ-	੨	੩	੦
ਜੋੜੀ ਦੀ ਗਤ-	ਨਾ ਧੀ ਧਿ ਨਾ	ਨਾ ਧੀ ਧਿ ਨਾ	ਤਾ ਤੀ ਤਿ ਨਾ
ਕੱਚੀਆਂ ਮਾਤ੍ਰਾਂ-	੧ ੨ ੩ ੪	੫ ੬ ੭ ੮	੯ ੧੦ ੧੧ ੧੨

੧
ਨਾ ਧੀ ਧਿ ਨਾ
੧੩ ੧੪ ੧੫ ੧੬

ਤਾਲ ਧਮਾਰ-ਚਾਰ ਮਾਤ੍ਰਾ

ਤਾਲੀ-	੧	੧	੨	੩
ਜੋੜੀ ਦੀ ਗਤ-	ਧਾ ਤ੍ਰਿਕੜੀ ਧੀ	ਤਾ ਧੀ ਧੀ	ਤਾ ਤ੍ਰਿਕੜੀ ਤੀ	ਤਾ ਤੀ ਤੀ
ਕੱਚੀਆਂ ਮਾਤ੍ਰਾਂ-	੧ ੨ ੩	੪ ੫ ੬ ੭	੮ ੯ ੧੦ ੧੧ ੧੨	

ਤਾਲ ਧਮਾਰ ਜਾਂ ਚੰਚਲ ੭ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ੧੪ ਵਿਚ ਆਵੇਗਾ।

ਤਾਲ-	੧	੨	੦	੩
ਜੋੜੀ ਦੀ ਗਤ-	ਧਾ ਧੀ	ਧਾ ਕ ਧੀ	ਤਾ ਤੀ	ਤਾ ਕ ਤੀ
ਕੱਚੀਆਂ ਮਾਤ੍ਰਾਂ-	੧ ੨ ੩	੪ ੫ ੬ ੭	੮ ੯ ੧੦	੧੧ ੧੨ ੧੩ ੧੪

ਤਾਲ ਝੱਪ ਜਿਸਨੂੰ 'ਬੱਥਾ' ਬੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ-ਮਾਤ੍ਰਾ ੧੦

ਤਾਲ-	੧	੨	੩
ਜੋੜੀ ਦੀ ਗਤ-	ਧਾ ਤ੍ਰਿਕੜੀ	ਤਾ ਧਾ ਧੀ	ਤਾ ਤ੍ਰਿਕੜੀ ਤਾ ਤੀ ਤੀ
ਕੱਚੀਆਂ ਮਾਤ੍ਰਾਂ-	੧ ੨	੩ ੪ ੫	੬ ੭ ੮ ੯ ੧੦

(ਜ)

ਤਾਲ ਦਾਦਰਾ—ਮਾਤ੍ਰਾ ੬

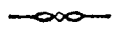
ਤਾਲ— ੧ ੨
ਜੋੜੀ ਦੀ ਗਤ— ਧਾ ਤ੍ਰਿਕੜੀ ਤਾ ਧਾ ਦੀ ਤਾ
ਕੱਚੀਆਂ ਮਾਤ੍ਰਾ— ੧ ੨ ੩ ੪ ੫ ੬

ਤਾਲ ਪਸ਼ਤੋ—ਮਾਤ੍ਰਾ ੭

ਤਾਲ— ੦ ੧ ੨
ਜੋੜੀ ਦੀ ਗਤ— ਤੀ ਤਾ ਕਾ ਧੀ ਧੀ ਧਗ ਤ੍ਰਿਕੜੀ
ਕੱਚੀਆਂ ਮਾਤ੍ਰਾ— ੧ ੨ ੩ ੪ ੫ ੬ ੭

ਤਾਲ੩—ਗਤ ਕਵਾਲੀ—ਮਾਤ੍ਰਾ ੮—ਧਾਕ ਧਾਕ ਦੀ ਤਾਕ ਤਾਕ ਦੀ

ਤਾਲ— ੨ ੩ ੦ ੧
ਜੋੜੀ ਦੀ ਗਤ— ਧਾ ਦੀ ਧਕ ਦੀ ਤਾ ਤੀ ਤਕ ਤੀ
ਕੱਚੀਆਂ ਮਾਤ੍ਰਾ— ੧ ੨ ੩ ੪ ੫ ੬ ੭ ੮

ਅਗੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਚਿਤ੍ਰਾਂ ਵਿਚ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ !

ਉਪਰ ਅਸੀਂ ਸਾਰਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਵਧੇਰੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਕੇਤਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਦੁਹਰਾ ਦੇਂਦੇ ਹਾਂ।

੧. x ਇਹ ਚਰਖੜੀ ਜਿਸ ਸੂਰ ਪਰ ਹੋਵੇ ਉਸਨੂੰ ਉਤਰੀ ਯਾ ਕੋਮਲ ਸੂਰ ਸਮਝੋ ਤੇ ਵਾਜੇ ਉਪਰ ਕਾਲਾ ਪਰਦਾ ਜਾਣੋ।

੨. ਜਿਸ ਸੂਰ ਪਰ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹੀ ਸੂਰ ਸਮਝੋ ਤੇ ਵਾਜੇ ਪਰ ਚਿੱਟਾ ਪਰਦਾ ਪਛਾਣੋ।

੩. ਜਿਸ ਸੂਰ ਦੇ ਉਪਰ ਨਾਲ ਵਾਰ ਹੀ ਕੋਈ ਅੰਗ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਚਲੀ ਸਪਤਕ ਦਾ ਸਮਝੋ, ਜਿਸ ਪਰ ੧ ਹੋਵੇ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਦਾ ਤੇ ਜਿਸ ਪਰ ੨ ਅੰਕ ਹੋਵੇ ਉਹ ਸੂਰ ਤੀਸਰੀ ਸਪਤਕ ਦਾ ਸਮਝੋ।

੪. ਜਿਸ ਸੂਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ੨, ੩, ੪, ੫ ਆਦਿ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਇਕ ਅੰਕ ਹੋਵੇ ਉਤਨੀਆਂ ਉਸੇ ਸੂਰ ਦੀਆਂ ਠੁਹਕਰਾਂ ਸਮਝੋ, ਜਿਵੇਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਉਦਾਹਰਣ

ਦੇ ਆਦਿ ਵਿਚ 'ਨੀ ਮੈਂ' ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਗਾ੨ ਦਸੀਆਂ ਹਨ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਸਪਤਕ ਦੇ ਉਤਰੇ ਗਾ ਨੂੰ ਦੋ ਵਾਰ ਦਬਾਉਣਾ ਅਰਥਾਤ ਦੋ ਠੁਹਕਰਾਂ ਦੇਣੀਆਂ ਹਨ।

੫. ਨਕਸ਼ੇ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰਲੀ ਸਤਰ ਵਿਚ ਜੋ ੦ ੧ ੨ ੩ ਆਦਿ ਅੰਕ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਤਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵਜਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਉਸ ਦੇ ਹਿਸਿਆਂ ਦਾ ਤੇ ਖਾਲੀ ਦਾ ਪਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ੦ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਖਾਲੀ ਦਾ ਹੈ ਤੇ ੧ ੨ ੩ ਤਾਲੀ ਮਾਰਨ ਦਾ ਹੈ।

ਯਥਾ—

	੦	੧	੨	
X	X X X	X ੧X	੧X ੧X	X
ਗਾ੨	ਗਾਮਾਗਾ	ਗਾਸਾਨੀ	ਧਾਨੀ	ਸਾਮਾ
ਨੀ ਮੈਂ	ਚਰਨ	ਪਰਸ	ਬਉ	ਰਾਨੀ

ਇਸ ਉਦਾਹਰਣ ਵਿਚ 'ਸਾ' ਦੇ ਵੇਰ ਵਰਤਿਆ ਹੈ ਇਸ ਪਰ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ, ਇਸਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕਿ ਇਹ ਦੂਸਰੀ ਸਪਤਕ ਦਾ ਸੁਰ ਹੈ। 'ਗਾ' 'ਮਾ' ਜਿੰਨੀ ਵੇਰ ਵਰਤਿਆ ਹੈ ਉਸ ਉਪਰ X ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੂਸਰੀ ਸਪਤਕ ਦੇ ਉਤਰੇ ਸੁਰ ਹਨ। 'ਧਾ' ਤੇ 'ਨੀ' ਉਪਰ ੧X ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਰਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸੁਰ ਪਹਿਲੀ ਸਪਤਕ ਦੇ ਹਨ ਤੇ ਹਨ ਬੀ ਕੋਮਲ ਯਾ ਉਤਰੇ ਹੋਏ। ਤੀਸਰੀ ਸਪਤਕ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਰ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਚਰਨ ਦੇ ਉਪਰ ਸਿੱਪੀ ੦ (ਬਿੰਦੀ), ਪਰਸ ਦੇ ਉਪਰ ੧ ਬਉਰਾਨੀ ਦੇ ਉਪਰ ੨ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨ ਤਾਰ ਦੇ ਹਨ। ੦ ਤੋਂ ਮੁਰਾਦ ਖਾਲੀ ਹੈ।

ਕੰਬਣੀ ਕਲਾਈ।

ਕੰਬਦੀ ਕਲਾਈ।

*****

ਗੀਤ ੧-

ਕੰਬਦੀ ਕਲਾਈ।

ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਮਿਲੇ ਅਸਾਨੂੰ ਅਸਾਂ ਧਾ ਗਲਵੱਕੜੀ ਪਾਈ,
 ਨਿਰਾ ਨੂਰ ਤੁਸੀਂ ਹੋਥ ਨ ਆਏ, ਸਾਡੀ ਕੰਬਦੀ ਰਹੀ ਕਲਾਈ।
 ਧਾ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯਾ, ਸਾਡੇ ਮੱਥੇ ਛੁਹ ਨ ਪਾਈ,
 ਤੁਸੀਂ ਉੱਚੇ ਅਸੀਂ ਨੀਵੇਂ ਸਾਂ, ਸਾਡੀ ਪੇਸ਼ ਨ ਗਈਆ ਕਾਈ।
 ਫਿਰ ਲੜ ਫੜਨੇ ਨੂੰ ਉਠ ਦੋੜੇ, ਹਾਇ ਲੜ ਓ ਬਿਜਲੀ ਲਹਿਰਾ;
 ਉਡਦਾ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਉਹ ਅਪਨੀ ਇਕ ਛੁਹ ਸਾਨੂੰ ਗਿਆ ਲਾਈ:
 ਮਿੱਟੀ ਚਮਕ ਪਈ ਇਹ ਮੋਈ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਲੂਆਂ ਵਿਚ ਲਿਸ਼ਕੇ,
 ਬਿਜਲੀ ਕੁੰਦ ਗਈ ਬ੍ਰਹਾਂਦੀ, ਹੁਣ ਚਕਾ ਚੁੰਧ ਹੈ ਛਾਈ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਤੇ ਚਿੱਤ੍ਰ ਹੇਠਾਂ ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ ਭੀਮ ਪਲਾਸ਼। ਤਾਲ ਤੇ ਗਤ ਦਾਦਰਾ। ਮਾਤ੍ਰਾ ੬।
 ਲੈ ਬਹੁਤ ਘੀਮੀ। ਆ ਦਾ ਘਰ 'ਗਲਵੱਕੜੀ ਪਾਈ' ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਹੈ।
 ਸੂਰ ਖਾਸ-ਸਾ ਦੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ। ਇਸ ਵਿਚ 'ਧਾ' ਕੋਮਲ ਵੀ
 ਲੱਗੇਗਾ।

ਅਸਥਾਈ-

ਤਾਰ	੧	੨	੧	੨
ਕੋਸ਼ੁਃਤੇ ਸਪਤਕ	X	X	X	X
ਸੁਰਾਂ	ਪਾਰਧਾ	ਪਾ	ਮਾਪਾ	ਮਾ ਗਾਰੇਸਾ
ਗੀਤ	ਸੁਪਨੇ	ਵਿਚ	ਤੁਸੀਂ	ਮਿਲੇ ਅਸਾਨੂੰ
ਤਾਰ	੧	੨	੧	੨
ਕੋਸ਼ੁਃਤੇ ਸਪਤਕ		X	X X X	X X X
ਸੁਰਾਂ	ਸਾਰ	ਸਾ ਰੇ	ਨੀ ਸਾ	ਮਾਗਾਮਾਪਾ ਮਾਗਾਮਾ
ਗੀਤ	ਅਸਾਂ	ਧਾ ਗਲ	ਵੱਕੜੀ	ਪਾਈ.....ਈ

ਨਿਰਾ ਨੂਰ ਤੁਸੀਂ ਹੋਥ ਨ ਆਏ | ਇਸੇ ਅਸਥਾਈ
ਸਾਡੀ ਕੋਬਦੀ ਰਹੀ ਕਲਾਈ | ਪਰ ਵਜਾਓ ।

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧-

ਤਾਰ	੧	੨	੧	੨
ਕੋਸ਼ੁਃਤੇ ਸਪਤਕ		X X X	X	X ੩
ਸੁਰਾਂ	ਪਾ	ਪਾਰ	ਮਾਗਾਮਾ	ਪਾਨੀ ਨੀਸਾਰ
ਗੀਤ	ਧਾ	ਚਰਨਾਂ	ਤੇ	ਸੀਸ ਨਿਵਾਯਾ
ਤਾਰ	੧	੨	੧	੨
ਕੋਸ਼ੁਃਤੇ ਸਪਤਕ	੩	X	X ੩ ੩ ੩	X
ਸੁਰਾਂ	ਸਾਰ	ਨੀਰ	ਸਾਰ	ਨੀਸਾਰੇਸਾ ਨੀਧਾਪਾ
ਗੀਤ	ਸਾਡੇ	ਮੱਥੇ	ਛੋਹ ਨ	ਪਾ.....ਈ

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨-

ਤਾਰ	੧	੨	੧	੨
ਕੋਸ਼ੁਃਤੇ ਸਪਤਕ	X	X	X	X X
ਸੁਰਾਂ	ਨੀਰ	ਨੀਧਾ	ਪਾਮਾ	ਪਾਨੀਧਾ ਪਾ
ਗੀਤ	ਤੁਸੀ	ਉੱਚੇ	ਅਸੀਂ	ਨੀਵੇਂ ਸਾਂ
ਤਾਰ	੧	੨	੧	੨
ਕੋਸ਼ੁਃਤੇ ਸਪਤਕ		X X	X X	X X X
ਗੀਤ	ਪਾਰ	ਪਾਰ	ਧਾ ਮਾਰ ਪਾ	ਗਾਮਾਪਾ ਮਾਗਾਮਾ
ਸੁਰਾਂ	ਸਾਡੀ	ਪੇਸ਼	ਨ ਗਈਆ	ਕਾ.....ਈ

ਗੀਤ ੨—

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਜੋਗ

ਅਰਸ਼ੀ ਸੋਦ ।

ਸਾਰੇ ਜਾ ਜਪਾਈਂ ਮੇਰਾ ਨਾਮ.

ਬਾਂ ਬਾਂ ਜਾਵੀਂ ਪਿਲਾਵੀਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਜਾਮ.

ਟੁੱਟੀ ਨੂੰ ਗੰਢੀਂ ਤੇ ਵਿਛੜੀ ਮਿਲਾਈਂ,

ਦੇਵੀਂ ਜੀਅ ਦਾਨ, ਤੂੰ ਕਰੀਂ ਏ ਕਾਮ ।

—○—

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੪)

ਰਾਗ—ਪੂਰੀਆ । ਤਾਰ ਤੇ ਗਤ—੪ । ਮਾਤ੍ਰਾ—੧੨ । ਲੈ—ਧੀਮੀ ।

ਆ ਦਾ ਘਰ 'ਮੇਰਾ ਨਾਮ' ਪਰ ਹੈ ।

ਸੁਰ ਖਾਸ—ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ—

ਤਾਰ	੧	੨	੩	੪	੫
ਕੋਮਲ ਸੁਰ ਤੇ ਸਪਤਕ					
ਸੁਰਾਂ	ਸਾਰੇ	ਗਾ	ਮਾਗਾਰੇਸਾ	ਪਾਰ	ਮਾਧਾਮਾਗਾ
ਗੀਤ	ਸਾਰੇ	ਗਾ	ਜਪਾਈ	ਮਰਾ	ਨਾਮ

ਤਾਰ	੧	੨	੩	੪	੫
ਕੋਮਲ ਸੁਰ ਤੇ ਸਪਤਕ					
ਸੁਰਾਂ	ਪਾ	ਪਾ	ਨੀਧਾ	ਪਾਮਾਪਾ	ਮਾਗਾਮਾਧਾ
ਗੀਤ	ਬਾਂ	ਬਾਂ	ਜਾਵੀ	ਪਿਲਾਵੀ	ਅਮਿਤ

ਅੰਤਰਾ—

ਤਾਰ	੧	੨	੩	੪	੫
ਕੋਮਲ ਸੁਰ ਤੇ ਸਪਤਕ					
ਸੁਰਾਂ	ਪਾਮਾਗਾ	ਮਾ	ਧਾਨੀਸਾ	ਸਾਨੀਸਾ	ਰੇ ਸਾ ਨੀ ਧਾਪਾ
ਗੀਤ	ਟੋਟੀ	ਨੂੰ	ਗੀਦੀ	ਤੇ ਵਿਛੁੜੀ	ਮਿਲਾਈ

ਤਾਰ	੧	੨	੩	੪	੫
ਕੋਮਲ ਸੁਰ ਤੇ ਸਪਤਕ					
ਸੁਰਾਂ	ਪਾਨੀ	ਪਾਮਾ	ਧਾਪਾਮਾ	ਗਾਰੇ	ਰਾਮਾ
ਗੀਤ	ਦਵੀ	ਜੀਅ	ਦਾਨ	ਤੂੰ	ਕਰੀ

(੫)

ਗੀਤ ੨—

ਅਰਸ਼ੀ ਸੱਦ ਪਰ

ਬੀਬੀ ਨਾਨਕੀ ਜੀ ਦੇ ਖਿਆਲ ।

ਸੱਦ ਧੁਰੋਂ ਅਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਈ :

ਵੀਰਨ ਲੈ ਪਰਦੇਸ ਸਿਧਾਈ ।

ਜੀਅ ਘਬਰਾਵੇ, ਚੈਨ ਨ ਆਵੇ.

ਨਾਨਕ ਬਿਨ ਅੰਧਿਆਰਾ ਛਾਵੇ ।

ਜਾਓ ਗੁਰੂ ਜੀ ਰੱਬ-ਕਾਰ ਕਮਾਵੇ,

ਕਦੇ ਝਾਤੀ ਆ ਪਾਈਂ !

ਰਾਗ—ਮਲਾਰ । ਤਾਰ—੩ । ਮਾਤ੍ਰਾ—੧੬ । ਲੈ—ਧੀਮੀ ।

'ਆ' ਦਾ ਘਰ— 'ਆਈ' ਪਰ ਹੈ ।

ਸੁਰ ਖਾਸ— ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ਨੀ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੬)

ਅਸਥਾਈ-

ਤਾਰ	੦	੧	੨	੩
ਕੋ:ਸੁ:ਤੇ ਸਪਤਕ		X		X
ਸੁਰਾਂ	ਰੇਗਾ	ਰੇ	ਮਾ	ਗਾਰੇਸਾ
ਗੀਤ	ਸੱਦ	ਧੁ	ਰੋ	ਅਰਸ਼ਾਂ
			ਤੋ	ਰੇਗਾ
			ਆ	ਮਾਪਾ
			ਆ	ਮਾਗਾ
				ਈ

	੦	੧	੨	੩
X		੩	X	X
ਮਾਗਾ	ਪਾਰ	ਧਾਸਾ	ਨੀਧਾ	ਪਾਮਾ
ਵੀ	ਰਨ	ਲੈ	ਪਰ	ਦੇ
			ਸ	ਗਾਮਾਪਾ
				ਸਿਧਾ
				ਈ

ਸੱਦ ਧੁਰੋਂ.....

ਅੰਤਰਾ-

੦	੧	੨	੩
			੩ ੩ ੩
ਪਾਰ	ਪਾਰ	ਨੀਧਾਨੀ	ਸਾੜ
ਜੀਆ	ਘਬ	ਰਾਵੇ	ਚੈਨ ਨਾ
			ਆਵੇ

੦	੧	੨	੩
੩	੩	੩ ੩ ੩	X
ਸਾੜ	ਸਾ	ਸਾ	ਸਾਰੇਸਾ
ਨਾਨਕ	ਬਿਨ	ਅੰ	ਧਿਆਰਾ
			ਛਾਵੇ

੦	੧	੨	੩
X	X	X	X
ਪਾਰ	ਨੀਧਾਪਾ	ਮਾਗਾ	ਰੇ ਮਾ
ਜਾਵੇ	ਗੁਰੂਜੀ	ਰੋਬ	ਕਾਰ
			ਕਮਾਵੇ

੦	੧	੨	੩
੩	X	X	X
ਨੀੜ	ਸਾ	ਨੀਧਾਪਾਮਾਗਾ	ਮਾਪਾ
ਕਦੇ ਝਾ	ਤੀ	ਆ	ਮਾਗਾ
			ਪਾ ਆ
			ਈ

ਇਥੇ ਫੇਰ ਖਾਲੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ 'ਸੱਦ ਧੁਰੋਂ.....' ਤੇ 'ਅਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ' ਪਰ ਮੁਕਾ ਦਿਓ ।

ਅਰਸੀ ਮੱਦ ਤੇ ਸੰਗਤ ।

{ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰੋਂ ਸੰਸਾਰ ਉਥਾਰਨ ਲਈ
ਟਰਨ ਵੇਲੇ ਸੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
ਦੇ ਰਹਨਾ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤ ਦੀ ਬੇਨਤੀ । }

ਟੇਕ-- ਠਹਿਰ ਜਾਈਂ ਠਹਿਰ ਜਾਈਂ ਰੱਬ ਦੇ ਸੁਆਰਿਆ !
ਸੰਗਤ ਹੈ ਅਰਜ਼ ਕਰਦੀ, ਹਥ ਜੋੜੇ ਨੈਣ ਭਰਦੀ
ਨਹਿਰ ਜਾਈਂ ਠਹਿਰ ਜਾਈਂ, ਰੱਬ ਦੇ ਦੁਲਾਰਿਆ ! ੧.
ਰੱਜ ਨਾ ਦਿਦਾਰ ਪਾਇਆ, ਬਿਜਲੀ ਲਿਜ਼ਕਾਰ ਆਇਆ,
ਜਾਈਂ ਵੇ ਨਾ ਜਾਈਂ ਦਾਤਾ ! ਰੱਬ ਦੇ ਸੁਆਰਿਆ ! ੨.
ਵਾਲੀ ਹੁ ਆਪ ਲਾਈ, ਅਜੇ ਹੈ ਨਿਆਣੀ ਸਾਈਂ !
ਸੰਗਦੀ ਹੈ ਪਾਣੀ ਹੱਥੋਂ, ਖੇਤੀ ਰਖਵਾਰਿਆ ! ੩.
ਪੈਣ ਵੇਗ ਕੋਣ ਰੋਕੇ, ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਕੋਣ ਠਾਕੇ ?
ਧੁਰਾਂ ਤੋਂ ਜੁ ਚਾਲ ਪਾਏ ਟਰਨ ਨਹੀਂ ਟਾਰਿਆਂ । ੪.
ਦੱਲੇ ਜੇ ਆਪ ਸਾਈਂ ! ਦਾਸਾਂ ਨੂੰ ਨ ਭੁੱਲਨਾ ਈਂ,
ਕੁੰਜ ਵਾਂਗੂ ਯਾਦ ਰੱਖੀਂ, ਦੇਈਂ ਆ ਦਿਦਾਰਿਆ । ੫.

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ—ਜ਼ਿਲਾ ਪਹਾੜੀ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ । ਤਾਲ—੩। ਗਤ—ਤਲਵਾੜਾ ।
 ਲੈ—ਚਲੰਤ । ਮਾਤ੍ਰਾ—੮ । ਆ ਦਾ ਘਰ 'ਸੁਆਰਿਆ' ਦੇ ਬਾਦ ਹੈ ।

ਸੂਰ ਖਾਸ—ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ

ਅਸਥਾਈ—

੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩	੦ ੧
		x ੧	੧ ੧	੧					
<u>ਸਾ੨</u>	<u>ਸਾਰੇ</u>	<u>ਸਾਨੀ</u>	<u>ਧਾਪਾ</u>	<u>ਧਾ੨</u>	<u>ਸਾ੨</u>	<u>ਸਾਰੇ</u>	<u>ਸਾਰੇਗਾ</u>		
ਠਹਿਰ	ਜਾਈਂ	ਠਹਿਰ	ਜਾਈਂ	ਰਬ	ਦੇ ਸੁ	ਆ	ਰਿਆ		
					ਠਹਿਰ	ਜਾਈਂ	.....		

ਅੰਤਰਾ—

੨ ੦ ੧	੨ ੩	੦ ੧ ੨
x	x	x
ਮਾੳ	ਮਾਪਾਧਾ	ਪਾਮਾ
ਸੰਗਤ ਹੈ	ਅਰਜ਼	ਕਰਦੀ
੨ ੦ ੧	੨ ੩	੦ ੧ ੨
<u>ਗਾ ੩ ਰੇ</u>	<u>ਸਾ ਰੇ</u>	<u>ਸਾਰੇਗਾ</u>
ਹਬ ਜੋੜੇ	ਨੈਣ	ਭਰਦੀ
		ਠਹਿਰ ਜਾਈਂ.....

'ਠਹਿਰ ਜਾਈਂ ਠਹਿਰ ਜਾਈਂ ਰਬ ਦੇ ਸੁਆਰਿਆ' ਪਹਿਲੇ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ. ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ ਗੀਤ 'ਅੰਤਰਾ ਤੇ ਅਸਥਾਈ' ਪਰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਵਜਾਓ ।

ਗੀਤ ੫— ਅਰਸ਼ੀ ਸੱਦ ਤੇ ਮਾਤਾ ਸੁਲੱਖਣੀ ਜੀ ।

{ ਦੁਨੀਆ ਤਾਰਨ ਹਿਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ }
{ ਦੇ ਟੁਰਨ ਵੇਲੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦਾ ਵਿਯੋਗ । }

ਪਾਪੀ ਮਿਟ ਜਾਓ ਨੈਣ !

ਸਾਈਆਂ ! ਹੇ ਸਾਈਆਂ !

ਪੀਆ ਪਰਦੇਸ ਸਿਧਾਇ !

ਹਾਇ ਮੈਂ ਨਿਕਾਰੀ, ਪੀਆ ਰੱਬ ਦਾ ਵਪਾਰੀ

ਉਚ ਸ਼ਾਨ,

ਮੈਥੋਂ ਫੜਿਆ ਨਾ ਜਾਇ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜ਼ਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ—ਕੌਂਸੀਆ । ਤਾਰ—੩ । ਗਤ—ਤਲਵਾੜਾ । ਮਾਤਾ—੮ ।
ਲੈ—ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । ਆ ਦਾ ਘਰ 'ਮਿਟ ਜਾਓ ਨੈਣ' ਦੇ ਬਾਦ ਹੈ ।

ਸੁਰ ਖਾਸ—ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਟੁਕ:— ਇਸ ਤਰਜ਼ ਵਿਚ 'ਮਾ' ਤੀਬ੍ਰ ਬੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ।

ਅਸਥਾਈ—

੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩
X				੧		੧	
<u>ਗਾਮਾ</u>	<u>ਗਾਰੇਗਾ</u>	<u>ਸਾਰੇ</u>	<u>ਸਾਨੀਸਾ</u>	<u>ਰੇਸਾਨੀਸਾ</u>			
ਪਾਪੀ	ਮਿਟ	ਜਾਓ	ਨੈਣ	ਸਾਈਆਂ			
੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩
੧	੧	੧		੧	੧	੧	
<u>ਨੀਪਾਧਾ</u>	<u>ਧਾਨੀਸਾਰੇ</u>	<u>ਗਾਰੇਸਾ</u>	<u>ਨੀ ਸਾ</u>				
ਹੋਸਾਈਆਂ	ਪੀਆ ਪਰ	ਦੇਸ	ਸਿਧਾਇ				

ਅੰਤਰਾ—

੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨
	X		X		X	੧
<u>ਸਾਰ ਗਾਰ</u>	<u>ਮਗਾਰੇਸਾਰੇਗਾਮਾ</u>	<u>ਗਾ</u>	<u>ਸਾਗਾ੩</u>	<u>ਪਾਮਾ</u>	<u>ਗਾਰੇਨੀਰੇ</u>	
ਹਾਇ ਸੈਂ ਨਿ	ਕਾ.....ਰੀ	ਰੀ	ਪੀਆਰਬਦਾ	ਵਪਾ.....ਰੀ		
	੧	੦	੧	੨	੩	
੧			X		੧	
<u>ਗਾਰੇਸਾਨੀਸਾ</u>	<u>ਪਾਮਾਪਾ</u>	<u>ਗਾਮਾਗਾ</u>	<u>ਰੇ ਸਾਨੀਸਾ</u>			
ਉਚ ਸਾਨ	ਸੈਥੋ	ਫੜਿਆ	ਨ ਜਇ			

ਗੀਤ ੬—

ਦੁਆਰੇ ਤੇਰੇ ਆਗਿਆ ।

ਨਾਮ ਦਾ ਝੱਕਾ ਤੇਰਾ ਖੇੜਾ ਕੋਈ ਲਾ ਗਿਆ ।
ਅੱਖ ਦਾ ਮੱਕਾ ਦਾਤਾ ! ਜਿੰਦ ਨਵੀਂ ਪਾ ਗਿਆ ।
ਆਪੇ ਤੂੰ ਪਿਆਰ ਦਿੱਤਾ, ਨੈਣਾਂ ਦਾ ਦਿਦਾਰ ਦਿੱਤਾ ।
ਮਿਹਰਾਂ ਵਾਲਾ ਨੂਰ ਦਾਤਾ ! ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਤੂੰ ਵਸਾ ਗਿਆ ।
ਨਾਮ ਦਾ ਝ.....

ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਇਹੋ ਹਾੜੇ, ਲਾਈਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਚਾੜ੍ਹੇ,
'ਟੁੱਟੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਢਨ' ਦਾਤਾ ! ਬਿਰਦ ਤੇਨੂੰ ਭਾ ਗਿਆ ।
ਨਾਮ ਦਾ ਝ.....

ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੂੰ, ਅਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮਾਲਿਕ ਤੂੰ,
ਮੰਗਦਾ ਏ ਖੈਰ ਦਿਲ ਦੁਆਰੇ ਤੇਰੇ ਆ ਗਿਆ ।
ਨਾਮ ਦਾ ਝ.....

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜ਼ਾਉਣ ਦਾ ਚਿਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੧੨)

ਰਾਗ-ਪੀਲੋ । ਤਾਰ-੩ । ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ । ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ ।
 ਮਾਤ੍ਰਾ-੮ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ 'ਝਮੱਕਾ ਤੇਰਾ' ਪਰ ਹੈ ।
 ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ-

੩ ੦ ੧ ੨	੩ ੦	੧ ੨	੩ ੦ ੧ ੨	੩ ੦ ੧ ੨
x		੧	x	
<u>ਗਾ ਰੇ ਸਾ</u>	<u>ਰੇ ਸਾ</u>	<u>ਨੀ ਸਾ</u>	<u>ਗਾ੨</u>	<u>ਰੇ ਸਾ ਰੇ ਪਾ</u>
ਨਾਮ ਦਾ ਝਮੱਕਾ	ਤੇਰਾ	ਖੜਾ	ਕੋਈ	ਲਾਗਿਆ

ਨਾਮ ਦਾ ਝਮੱਕਾ.....

ਅੱਖ ਦਾ ਮੱਟਕਾ ਦਾਤਾ ! ਜਿੰਦ ਨਵੀਂ ਪਾ ਗਿਆ ਇੱਸੇ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਬਜਾਓ ।

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧-

੩ ੦	੧	੨ ੩	੦ ੧ ੨	੩ ੦ ੧	੨ ੩	੦ ੧ ੨
		x	x	x	੧	
<u>ਸਾ੨</u>	<u>ਗਾ</u>	<u>ਮਾਪਾਧਾ</u>	<u>ਨੀਧਾਪਾ</u>	<u>ਗਾਰੇਸਾ</u>	<u>ਨੀਸਾ</u>	<u>ਰੇਸਾ</u>
ਆਪੇ	ਤੂੰ	ਪਿਆਰ	ਦਿੱਤਾ	ਨੈਣਾਂ ਦਾ	ਦਿਦਾਰ	ਦਿੱਤਾ

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨-

੩ ੦ ੧ ੨	੩ ੦	੧ ੨ ੩	੦ ੧ ੨	੩ ੦	੧ ੨
x			x x	੧	
<u>ਮਾ੩</u>	<u>ਗਾਰੇ</u>	<u>ਗਾ ਸਾ</u>	<u>ਮਾਗਾ</u>	<u>ਰੇ</u>	<u>ਸਾਨੀ</u>
ਮਿਹਰਾਂ ਵਾਲਾ	ਨੂਰ	ਦਾਤਾ	ਖੁਲ੍ਹਾ	ਤੂੰ	ਵਸਾ ਗਿਆ

ਨਾਮ ਦਾ ਝਮੱਕਾ.....

ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧ ੨ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਬਜਾਓ ।

ਦੇਹੁ ਦਾਰੂ ਦੀਦਾਰ।

ਟੇਕ— ਕਰ ਕਲਗੀ ਪਰਕਾਸ਼ ਕਿ ਅਣੀਆਂ ਮਾਰ ਗਏ ਹੋ,
ਦਿਓ ਦਾਰੂ ਦੀਦਾਰ ਕਿ ਕਰ ਬੀਮਾਰ ਗਏ ਹੋ। ੧.

ਕਲਗੀ ਵਾਲੇ! ਮੀਤ ਨਿਰਾਲੇ! ਮੋਹਿਤ ਕਰ ਮਦਹੋਸ਼
ਬਿਰਹੋਂ ਕਰ ਵਾਰ ਗਏ ਹੋ,
ਕਿ ਅਣੀਆਂ ਮਾਰ ਗਏ ਹੋ,
ਕਿ ਕਰ ਬੀਮਾਰ ਗਏ ਹੋ। ੨.

ਪ੍ਰੀਤ ਲਗਾਕੇ ਤੇ ਅਪਨਾ ਕੇ ਭੈਰਾ ਚਰਨ ਬਨਾਇ
ਬਿਨਾਂ ਦੇ ਸਾਰ ਗਏ ਹੋ, ਕਿ ਅਣੀ.....। ੩.

ਫੁਲ ਫੁਲ ਭਾਲਾਂ, ਕਰਾਂ ਸੰਭਾਲਾਂ, ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਉਹ ਪਿਆਰ
ਜੁ ਖੁਦ ਕਰ ਪਿਆਰ ਗਏ ਹੋ, ਕਿ.....। ੪.

ਮੈਂ ਮਨਤਾਰੂ ਤਰਨ ਨ ਜਾਣਾ, ਆ ਪ੍ਰੀਤਮ ਉਰਵਾਰ
ਚਲੇ ਕਿਉਂ ਪਾਰ ਗਏ ਹੋ? ਕਿ.....। ੫.

ਮੈਂ ਸੰਸਾਰੀ, ਤੂੰ ਅਰਸ਼ਾਂ ਦਾ, ਪੰਖੀ ਹਾਂ ਪੱਰਹੀਨ,
ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਮਾਰ ਗਏ ਹੋ. ਕਿ.....। ੬.

ਮੈਂ ਪਿੰਗਲ, ਤੂੰ ਪਰਬਤ ਵਾਸੀ, 'ਆ' ਯਾ 'ਲੈ ਚਲ ਨਾਲ'
ਕਿ ਬਨ ਦੁਖ-ਯਾਰ ਗਏ ਹੋ, ਕਿ.....। ੭.

ਨਾ ਸੁੰਦਰ, ਨਾ ਗੁਣ ਮੈਂ ਪੱਲੇ, ਕਿਰਪਾ ਹੀ ਕਰ ਤਾਰ
ਤੁਸੀਂ ਕਰਤਾਰ ਭਏ ਹੋ, ਕਿ.....। ੮.

ਮੈਂ ਦੁਖੀਆ ਦਾ ਦਾਰੂ ਦਰਸ਼ਨ, ਅੱਜ ਦਿਓ ਦੀਦਾਰ
ਕਿ ਕਰ ਇਕਰਾਰ ਗਏ ਹੋ, ਕਿ.....। ੯.

ਆ ਮਿਲ, ਆ ਮਿਲ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ! ਅੱਜ ਮਿਲੋ ਕਰ ਪਿਆਰ,
ਕਿ ਲਾ ਲਿਵਤਾਰ ਗਏ ਹੋ, ਕਿ...। ੧੦.

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ—ਪਹਾੜੀ । ਤਾਰ—੩ । ਗਤ—ਤਲਵਾੜਾ । ਲੈ—ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ ।
 ਮਾਤ੍ਰਾ—੮ । ਆਂ ਦਾ ਘਰ 'ਮਾਰ ਗਏ ਹੋ' ਪਰ ਹੈ ।
 ਸੁਰ ਖਾਸ— ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ—

੨	੩ ੦	੧	੨ ੩	੦	੧ ੨ ੩	੦ ੧ ੨ ੩ ੦ ੧
		X				X
<u>ਗਾ੨</u>	<u>ਗਾ੩</u>	<u>ਮਾ</u>	<u>ਗਾ੨</u>	<u>ਗਾਰੇਗਾਸਾ</u>	<u>ਗਾਰੇ</u>	<u>ਗਾਮਾਟਾ</u>
ਕਰ	ਕਲਗੀ	ਪਰ	ਕਾਸ਼	ਕਿ ਅਣੀਆਂ	ਮਾਰ	ਗਏ ਹੋ

ਦਿਓ ਦਾਰੂ ਦੀਦਾਰ ਕਿ ਕਰ ਬੀਮਾਰ ਗਏ ਹੋ ਬੀ ਉਪ੍ਰੋਕ੍ਤ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਬਜਾਓ ।

ਅੰਤਰਾ—

੨	੩	੦ ੧ ੨ ੩	੦	੧	੨ ੩ ੦	੧	੨ ੩
X	X	X	X		X	X	
<u>ਮਾਗਾਮਾ</u>	<u>ਪਾ੨</u>	<u>ਨੀਧਾ</u>	<u>ਨੀ</u>	<u>ਪਾਧਾਪਾ</u>	<u>ਮਾ੪</u>	<u>ਮਾ੨</u>	<u>ਗਾ੨</u>
ਕਲਗੀ	ਵਾਲੇ	ਮੀਤ	ਨਿ.....ਰਾਲੇ	ਮੋਹਿਤ ਕਰ	ਮਦ.....ਹੋਸ਼		

੦	੧	੨ ੩ ੦	੧ ੨ ੩ ੦ ੧
			X
<u>ਗਾਰੇਗਾ</u>	<u>ਸਾ</u>	<u>ਸਾ ਰੇ</u>	<u>ਗਾ ਮਾ ਗਾ</u>
ਬਿਰਹੋ	ਕਰ	ਵਾਰ	ਗਏ ਹੋ
ਕਿ ਅਣੀ	ਆਂ	ਮਾਰ	ਗਏ ਹੋ

ਕਰ ਕਲਗੀ ਪਰ.....

ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਤਰਾ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਬਜਾਓ ।

ਗੀਤ ੮—

ਕਲਗੀ ਵਾਲੇ ਦਾ ਮਾਲ ।

ਖਜਾਲ

ਸੁਹਣਿਆਂ ਵੇ! ਅਜ ਪਾ ਜਾਈਂ ਫੇਰਾ,
ਹਾਰ ਗਈਆਂ ਨਿਤ ਕਰਦੀ ਮੈਂ ਜੇਰਾ ।
ਮੈਂ ਜਾਸਾਂ ਨੀ ਮਾਏ ਹੁਣ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ;
ਮੈਨੂੰ ਹੋੜ ਨ ਮਾਏ, ਦੂਣੀ ਅੱਗ ਨ ਬਾਲ ।
ਮੇਰਾ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਸਤਿਗੁਰ ਦਾ ਮਾਲ ;
ਉਸ ਸੋਹਣੇ ਦਾ ਮਾਲ, ਕਲਗੀਵਾਲੇ ਦਾ ਮਾਲ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੧੬)

ਰਾਗ—ਗੰਧਾਰੀ ਟੋਡੀ । ਗਤ—ਨਾ ਧੀ ਧਿ ਨਾ । ਲੈ—ਧੀਮੀ । ਮਾਤ੍ਰਾ—੧੬ ।

‘ਆ’ ਦਾ ਘਰ ‘ਗੁਰ ਦਾ ਮਾਲ’ ਪਰ ਹੈ ।

X X   X X

ਸੁਰ ਖਾਸ— ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ—

^੦ X	^੦ X	^੧ X	^੧ X X	^੨ X	^੩ X X
<u>ਪਾਮਾ</u>	<u>ਪਾਨੀ</u>	<u>ਧਾਪਾ</u>	<u>ਮਾਗਾ</u>	<u>ਰੇਸਾਰੇਮਾ</u>	<u>ਪਾ ਨੀਧਾਪਾ</u>
ਮਗਾ	ਤਨ	ਮਨ	ਧਨ	ਸਤਿਗੁਰ	ਦਾ ਮਾਲ
^੩	^੧ X	^੩	^{੩ ੩}	^{੩ ੩ ੩}	^੩ X ੩
<u>ਸਾੜ</u>	<u>ਨੀ</u>	<u>ਸਾਰ</u>	<u>ਸਾਰੇ</u>	<u>ਗਾ ਰੇਸਾ</u>	<u>ਨੀਸਾ ਸਾਨੀਧਾ</u>
ਉਸ ਸੁਹਣੇ	ਦਾ	ਮਾਲ	ਕਲਗੀ	ਵਾਲੇ	ਦਾ ਮਾਲ

ਮੇਰਾ ਤਨ ਮਨ ਧਨ.....

ਅੰਤਰਾ—

^੦ X	^੧ X	^੧ X	^੨ ੩	^੩ ੩ X ੩
<u>ਮਾੜ</u>	<u>ਧਾ</u>	<u>ਨੀਰ</u>	<u>ਸਾੜ</u>	<u>ਰੇਨੀਸਾ</u>
ਸੁਹਣਿਆ	ਵੇ	ਅਜ	ਪਾਜਾਈਂ	ਫੇਰਾ
^੦	^੧ ੩	^੧ ੩ ੩	^੨ X ੩ ੩ ੩	^੩ X ੩ X X
<u>ਪਾ੨</u>	<u>ਪਾਸਾ</u>	<u>ਸਾਰੇ</u>	<u>ਗਾ ਰੇ ਸਾ</u>	<u>ਨੀਸਾਨੀਧਾਪਾ</u>
ਹਾਰ	ਗਈਆਂ	ਨਿਤ	ਕਰਦੀ ਮੈਂ	ਜੇਗਾ
^੦	^੧ ੩	^੧ X ੩ X X	^੨	^੩ X
<u>ਪਾ੩</u>	<u>ਸਾ</u>	<u>ਨੀਸਾਨੀਧਾ</u>	<u>ਪਾ੨</u>	<u>ਮਾ ਪਾ੨</u>
ਮੈਂ ਜਾਸਾਂ	ਨੀ	ਮਾਏ ਹੁਣ	ਸਤਿਗੁਰ	ਦੇ ਨਾਲ

ਮੈਂਨੂੰ ਹੋੜ ਨ ਮਾਏ ਦੂਣੀ ਅੱਗ ਨ ਬਾਲ (ਮੈਂ ਜਾਸਾਂ ਨੀ ਮਾਏ... ਪਰ ਬਜਾਓ)

ਮੇਰਾ ਤਨ ਮਨ ਧਨ.....

ਗੀਤ ੯- ਦਿਲ ਲਗ ਗਿਆ ਸ਼ਾਹਿਨਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ।

ਟੇਕ- ਦਿਲ ਲਗ ਗਿਆ ਸ਼ਾਹਿਨਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ।

ਉਸ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤੇ ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਦੇ ਰਾਹ ਨਾਲ,
ਜਿਨ ਇੱਕੋ ਸੈਨਤ ਮੋਹਿ ਲਿਆ, ਬੰਨ੍ਹ ਲੀਤਾ ਇੱਕ ਨਿਗਾਹ ਨਾਲ;
ਕਰ ਲੀਤਾ ਸਾਨੂੰ ਅਪਣਿਆਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਨਾਮ-ਵਿਸਾਹ ਨਾਲ,
ਕੁਈ ਅੰਦਰ ਖਿੱਚਾਂ ਪਾਈਆਂ, ਜਿੰਦ ਫੂਕੀ ਅਪਨੇ ਸਾਹ ਨਾਲ,
ਇਕ ਅਪਨੀ ਚਾਹਤ ਚਾੜ੍ਹਿਆ, ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਦੂਜੀ ਚਾਹ ਨਾਲ,
ਕੁਈ ਦੇਇ ਉਛਾਲਾ ਚੱਕਿਆ, ਪੈਰ ਟਿਕੇ ਨ ਹੇਠ ਉਮਾਹ ਨਾਲ,
ਹੁਣ ਹਰਦਮ ਤੂੰ ਤੂੰ ਹੋ ਰਹੀ, ਕੰਮ ਪੈ ਗਿਆ 'ਵਾਹ ਵਾਹ ਵਾਹ' ਨਾਲ,
ਮਨ ਜੀਵਿਆ, ਰੰਗਣ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ, ਛੁਹ ਚਰਨਾਂ ਵਾਲੀ ਪਾਹ ਨਾਲ,
ਤੇਜ ਆ ਆ ਝਲਕੇ ਮਾਰਦਾ, ਅਖ ਜੁੜਦੀ ਸ਼ਾਹਿਨਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੧੮)

ਰਾਗ-ਸੋਹਣੀ। ਤਾਰ-੩। ਮਾਤ੍ਰਾ-੮। ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ।
 ਗਤ-ਪੰਜਾਬੀ ਠੋਕਾ। 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਸ਼ਾਹਿਨਸ਼ਾਹ ਨਾਲ' ਪਰ ਹੈ।
 ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ^x ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਧਾ ਨੀ।

ਅਸਥਾਈ-

੩	੦	੩	੧	੨	੩
<u>ਸਾਨੀ</u>	<u>ਧਾਨੀ</u>	<u>ਸਾਨੀ</u>	<u>ਧਾਮਾਗਾ</u>	<u>ਮਾਧਾਨੀ</u>	<u>ਸਾ੨</u>
ਦਿਲ	ਲਗ	ਗਿਆ	ਸ਼ਾਹਿਨ	ਸ਼ਾਹ	ਨਾਲ

ਅੰਤਰਾ-

੦		੧	੨	੩
੩		੩	੩ x ੩	੩ x ੩ ੩
<u>ਸਾਨੀ</u>	<u>ਧਾਨੀ</u>	<u>ਸਾ੩</u>	<u>ਸਾ ਰੇ</u>	<u>ਸਾ ਰੇ ਨੀ ਸਾ</u>
ਜਿਨ	ਇਕੋ	ਸੈਨਤ	ਮੋਹਿ	ਲਿਆ

੩	੦	੧	੨	੩
੩	੩ ੩	੩ ੩	੩ x ੩ ੩	੩ x ੩ ੩
<u>ਸਾ੨</u>	<u>ਸਾਗਾ</u>	<u>ਗਾ੨ ਮਾ</u>	<u>ਗਾ ਰੇ ਸਾ</u>	
ਬੰਨ੍ਹ	ਲੀਤਾ	ਇੱਕ ਨਿ	ਗਾਹ ਨਾਲ	

‘ਉਸ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ’ ਵਾਲੀ ਸਤਰ ਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸਤਰਾਂ ਅੰਤਰੇ ਪਰ ਵਜਾਓ ਤੇ ਟੇਕ ਦੀ ਸਤਰ ਅਸਥਾਈ ਪਰ।

[ਸੈਦ ਖਾਨ ਜੀ ਦਾ ਬਿਰਹਾ]

ਗੀਤ ੧੦— ਕਲਗੀ ਦਿਲ ਵਿਚ ਚੁਭੀ ਰਹੀ ।

ਟੇਕ— ਕਲਗੀ ਦਿਲ ਵਿਚ ਚੁਭੀ ਰਹੀ, ਗਈ ਕੱਢੀ ਨਹੀਂ, ਜਾਂਦੀ ਛੱਡੀ ਨਹੀਂ ।

ਜਦ ਦੇ ਦੇਖੇ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਕਲਗੀ ਅੰਦਰ ਚੁਭੀ ਰਹੀ ।

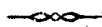
ਓਹੋ ਮੁਖੜਾ ਓਹੋ ਕਲਗੀ, ਓਹੋ ਮੁਹੰਦੀ ਛਬੀ ਰਹੀ ।

ਓਹੋ ਪਯਾਰੀ ਮੋਹਨਹਾਰੀ, ਮੂਰਤ ਅੰਦਰ ਫਬੀ ਰਹੀ ।

ਉਸ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਂਘ ਤਿਖੈਰੀ ਸੀਨੇ ਅੰਦਰ ਖੁਭੀ ਰਹੀ ।

ਨੈਨ ਤੁਸਾਂ ਦਰ ਲਗੇ ਰਹੇ, ਹਾਂ, ਦਰਸ਼ਨ-ਝੋਲੀ ਅਡੀ ਰਹੀ ।

‘ਦਿਓ ਦਰਸ਼ਨ, ਦਿਓ ਦਰਸ਼ਨ ਸਾਈਆਂ!’ ਈਹਾ ਲਲਨਾ ਲਗੀ ਰਹੀ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੨੦)

ਰਾਗ-ਭੈਰਵੀ । ਤਾਰ-੩ । ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ । ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ ।
 ਮਾਤ੍ਰਾ-੮ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਛੱਡੀ ਨਹੀਂ' ਪਰ ਹੈ ।
 $\begin{matrix} X & X & X & X & X \\ \text{ਸੁਰ ਖਾਸ-} & \text{ਸਾ} & \text{ਰੇ} & \text{ਰੇ} & \text{ਗਾ} & \text{ਮਾ} & \text{ਪਾ} & \text{ਧਾ} & \text{ਨੀ} \end{matrix}$

ਅਸਥਾਈ-

੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧	੨ ੩
	X	X	X X
<u>ਸਾ</u>	<u>ਸਾ ਰੇ ਨੀ</u>	<u>ਸਾ ਗਾ</u>	<u>ਗਾ ਮਾ</u>
ਕਲਗੀ	ਦਿਲ ਵਿਚ	ਚੁਭੀ	ਰਹੀ

੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧	੨ ੩	੦ ੧ ੨	੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧ ੨
	X	X X	X	X X X	X
<u>ਪਾ</u>	<u>ਧਾਪਾ</u>	<u>ਮਾਗਾ</u>	<u>ਮਾ</u>	<u>ਗਾਮਾਗਾ</u>	<u>ਰੇ ਸਾ</u>
ਗਈ	ਕਢੀ	ਨਹੀਂ	ਜਾਂਦੀ	ਛੱਡੀ	ਨਹੀਂ

ਅੰਤਰਾ-

੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦	੧ ੨ ੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦	੧ ੨
X	X		X X	X
<u>ਧਾ</u>	<u>ਧਾ</u>	<u>ਪਾ</u>	<u>ਮਾ ਗਾ</u>	<u>ਮਾਪਾ</u>
ਜਦ ਦੇ	ਦੇਖੇ	ਕਲਗੀਆਂ	ਵਾ	ਲੈ

੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦	੧	੨ ੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧ ੨
X	X X	X	X X X	X
<u>ਪਾਧਾਪਾ</u>	<u>ਮਾ ਗਾ</u>	<u>ਮਾ</u>	<u>ਗਾਮਾਗਾ</u>	<u>ਰੇਸਾ</u>
ਕਲਗੀ	ਦਿਲ	ਵਿਚ	ਚੁਭੀ	ਰਹੀ

ਗਈ ਕਢੀ ਨਹੀਂ.....

ਅੱਗੇ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰੇ ਪਰ ਵਜਾਓ ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਸਥਾਈ ।

ਗੀਤ ੧੧— ਗੁਦਾਵਰੀ ਦੀ ਸੰਗੀਤਕ ਥਰਹਰ

ਜਦੋਂ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਨੇ ਉਸ ਵਿਚ ਚਰਨ ਕਮਲ ਪਾਏ ।

ਟੇਕ— ਨੀ ਮੈਂ ਚਰਨ ਪਰਸ ਬਉਰਾਨੀ ।

ਥਰਰ ਥਰਰ ਕੁਈ ਛਿੜੀ ਖਿਰਨ ਹੈ ਲਰਜ਼ ਗਏ ਮੇਰੇ ਪਾਨੀ ।
ਝਰਨ ਝਰਨ ਰਸ ਭਿੰਨੜੀ ਛੁਟ ਪਈ ਕੰਬ ਉਠੀ ਜਿਉਂ ਕਾਨੀ ।
ਚਮਕ ਚਮਕ ਲਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਲਿਸ਼ਕੀ ਬਿਜਲੀ ਜਿਉਂ ਬੱਰਾਨੀ ।
ਮਸਤ ਅਲਸਤੀ ਝੂਮਨ ਝੂੰਮੀ ਪ੍ਰੇਮ ਲਟਕ ਲਟਕਾਨੀ ।

ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਤਪੀ ਸਿੱਧ ਪਰਸੇ ਪਰਸ ਪਰਸ ਪਛੁਤਾਨੀ ।
ਪਰਸ ਚਰਨ ਨਿੱਤ ਖੁਸ਼ਕ ਰਹੀ ਮੈਂ ਰਸ ਬਿਨ ਉਮਰ ਬਿਹਾਨੀ ।

ਰਾਹੀ :-

ਚਰਨ ਕਮਲ ਏ ਕਲਗੀਧਰ ਦੇ 'ਰਸ-ਰੰਗ' ਛੂਤ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ।
ਜੀਵਨ-ਧਨ, ਰਸ ਪਿਆਰ ਅਨੰਦੀ ਕਲਗੀਧਰ ਚਰਨਾਨੀ ।
ਪਾਰਸ ਛੁਹ ਛੁਹ ਹੈ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਥਰਹਰ ਕੰਪ ਕੰਪਾਨੀ ।
ਪਾਰਸ-ਛੁਹ ਹੈ ਛੁਹ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਜੀਅ ਦਾਨ ਦੀ ਦਾਨੀ ।
ਚਰਨ-ਪਰਸ ਜੇ ਮਿਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ, ਚਰਨ ਕਮਲ ਲਪਟਾਨੀ ।
ਲਿਪਟੀ ਲਿਪਟ ਲਿਪਟ ਜਾ ਸਜਨੀ! ਲਿਪਟ ਨ ਫਿਰ ਛੁਟਕਾਨੀ ।
ਭਾਗੇ ਭਗੀ, ਸਖੀ! ਅਜ ਹੋਈ ਪ੍ਰਿਯ ਪਦ ਪਰਸ ਸਮਾਨੀ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ-ਮਾਲਕੋਂਸ । ਤਾਰ-੩ । ਗਤ-ਨਾ ਧੀ ਧਿੰ ਨਾ । ਲੈ-ਧੀਮੀ ।

ਮਾਤ੍ਰਾ-੧੬ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-ਬਉਰਾਨੀ' ਪਿਛੋਂ ਹੈ ।

X X X X

ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਗਾ ਮਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ-

੩	੦	੧	੨	੩
X	X X X	X X੧ X੧ X੧	X	X
<u>ਗਾ੨</u>	<u>ਗਾਮਾਗਾ</u>	<u>ਗਾਸਾਨੀ</u>	<u>ਧਾਨੀ</u>	<u>ਸਾਮਾ</u>
ਨੀ ਮੈਂ	ਚਰਨ	ਪਰਸ	ਬਉ	ਰਾਨੀ

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧-

੦	੧	੨	੩
X X	X X	X	X
<u>ਗਾ੨ ਮਾ</u>	<u>ਮਾਧਾ੨</u>	<u>ਨੀ</u>	<u>ਸਾ੨</u>
ਬਰਰ	ਬਰਰ	ਕੁਈ	ਛਿੜੀ ਖਿਰਨਹੈ

੦	੧	੨	੩
੩	੩	X	X X X X
<u>ਸਾ੩</u>	<u>ਸਾ੨</u>	<u>ਨੀ੨</u>	<u>ਧਾਨੀਧਾਮਾ.....</u>
ਲਰਜ਼	ਗਏ	ਮੇਰੇ	ਪਾਨੀ.....

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨-

੦	੧	੨	੩
X X	X੧ X੧	X੧ X੧	X X X
<u>ਮਾ੨ ਗਾ</u>	<u>ਸਾ੨ ਨੀ</u>	<u>ਧਾ ਨੀ</u>	<u>ਸਾਮਾ੨</u>
ਝਰਨ	ਝਰਨ	ਰਸ	ਭਿੰਨੜੀ ਛੁਟ ਪਈ

੦	੧	੨	੩
X X X	X ੩	X X X X	X
<u>ਗਾ੩ ਮਾਧਾ</u>	<u>ਨੀਸਾ</u>	<u>ਧਾਨੀਧਾਮਾ.....</u>	<u>ਕਾਨੀ.....</u>
ਕੰਬ ਉਠੀ	ਜਿਉਂ		

ਅੱਗੇ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧ ਤੇ ਨੰਬਰ ੨ ਪਰ ਬਜਾਓ ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਸਥਾਈ ਨੂੰ ਬੀ ਬਜਾਓ ।

ਗੀਤ ੧੨—

ਰਾਣੀ ਪੰਜਾਬ ਕੌਰ* ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਯੋਗ ਵਿਚ:—

ਪੰਜਾਬ ਕੌਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੋਈ

ਸੁਣ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਿਆ ਵੇ! ਮੈਂ ਅਰਜ਼ ਕਰਾਂ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ:—

ਮੁੜ ਆ ਜਾ ਵਿਹੜੇ ਵੇ! ਘੋੜੇ ਦੀਆਂ ਵਾਗਾਂ ਮੋੜਕੇ।

ਸੁਣ ਸਾਈਆਂ! ਮੈਂਡੇ ਪੁਤ ਅਵੈੜੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਡਾਢੇ ਧ੍ਰੋਹ ਕਮਾਏ,
ਔਖੀਆਂ ਵੇਲੇ ਲਿਖੇ ਬਿਦਾਵੇ, ਤੇ ਨ ਕੀਤੇ ਕੋਲ ਕਮਾਏ,

ਪਰ ਬਖਸ਼ਨ ਵਾਲਿਆ ਵੇ! ਮੈਂ ਅਰਜ਼ ਕਰਾਂ ਹਥ ਜੋੜਕੇ:—

ਮੁੜ ਆ ਜਾ ਵਿਹੜੇ ਵੇ! ਘੋੜੇ ਦੀਆਂ ਵਾਗਾਂ ਮੋੜਕੇ।

ਸੁਣ ਸਾਈਆਂ! ਮੇਰੀ ਮਿੱਟੀ ਮਾੜੀ, ਜਿਨ ਜ਼ਾਲਮ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ,
ਤੇਰੇ ਜਿਹਾਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਚੜ੍ਹ ਆਏ, ਭਰ ਜ਼ਹਿਰ ਪਿਆਲੇ ਪੀਤੇ।

ਤੈਂ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਨ ਵੇ! ਮੈਂ ਅਰਜ਼ ਕਰਾਂ ਹਥ ਜੋੜਕੇ:—

ਮੁੜ ਆਜਾ ਵਿਹੜੇ ਵੇ! ਘੋੜੇ ਦੀਆਂ ਵਾਗਾਂ ਮੋੜਕੇ।

ਬਖਸ਼ੋਂ ਪਾਪ ਤੂੰ ਜੁਲਮ ਸਹਾਰੇਂ। ਕਦੀ ਔਗੁਣ ਨਹੀਂ ਚਿਤਾਰੇਂ,

ਤੂੰ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਅਨੋਖਾ ਦਾਤਾ! ਮੂੰਹੋਂ ਬਖਸ਼ੋਂ ਤੇ ਮਨੋਂ ਵਿਸਾਰੇਂ।

ਸਦ ਰਹਿਮਤ ਵਾਲਿਆ ਵੇ! ਮੈਂ ਅਰਜ਼ ਕਰਾਂ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ:—

ਮੁੜ ਆ ਜਾ ਵਿਹੜੇ ਵੇ! ਘੋੜੇ ਦੀਆਂ ਵਾਗਾਂ ਮੋੜਕੇ।

ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਦੀ ਸੱਦ—

ਤੂੰ ਸੁਣ ਧਰਤ ਸੁਹਾਵੀ ਸੁਹਿਣੀ! ਮੈਂ ਸਾਂ ਜ਼ਹਿਰ ਉਤਾਰਣ ਆਇਆ,

ਦੇ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤੇਰੇ ਲਾਲ ਜਿਵਾਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰੰਗ ਤੁਧੇ ਨੂੰ ਲਾਯਾ।

ਸੁਣ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲੀਏ ਨੀ! ਹਥ ਸਾਈਂ ਅੱਗੇ ਜੋੜਕੇ—

ਰਹੁ ਨਾਮ ਜਪਦੀ ਤੂੰ, ਮਨ ਮਾਯਾ ਵਲੋਂ ਮੋੜਕੇ।

ਪੰਜਾਬ ਕੌਰ—

ਤਾਂ ਵੀ ਸੁਣ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਿਆ ਵੇ! ਮੈਂ ਅਰਜ਼ ਕਰਾਂ ਹਥ ਜੋੜਕੇ:—

ਮੁੜ ਆ ਜਾ ਵਿਹੜੇ ਵੇ, ਘੋੜੇ ਦੀਆਂ ਵਾਗਾਂ ਮੋੜਕੇ।

---

*ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਮਦ੍ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਮੁਰਾਦ ਹੈ।

ਰਾਗ—ਜ਼ਿਲਾ। ਤਾਲ—੩। ਪਸ਼ਤੋ ਬੀ ਹੈ। ਮਾਤ੍ਰਾ—੮, ਪਸ਼ਤੋ ਦੀਆਂ—੭।
ਗਤ—ਤਲਵਾੜਾ। ਲੈ—ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ।

‘ਆ’ ਦਾ ਘਰ—‘ਜੋੜ ਕੇ’ ਦੇ ਬਾਦ ਹੈ।

X   X   X

ਸੁਰ ਖਾਸ— ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ।

ਅਸਥਾਈ—

੧	੨ ੩	੦ ੧ ੨ ੩ ੦ ੧ ੨ ੩	੦	੧ ੨ ੩ ੦
X੧	੧	X	X	X X X X
<u>ਨੀ</u>	<u>ਧਾ ਸਾ</u>	<u>ਰੇ ਗਾ ਰੇ</u>	<u>ਸਾ ਰੇ ਗਾ</u>	<u>ਮਾ ਪਾ ਮਾਗਾਮਾ ਗਾਰੇ</u>
ਸੁਣ	ਕਲਗੀਆਂ	ਵਾਲਿਆ ਵੇ	ਮੈਂ ਅਰਜ਼ ਕਰਾਂ	ਹਥ ਜੋੜਕੇ

‘ਮੁੜ ਆਜਾ ਵਿਹੜੇ ਵੇ! ਘੋੜੇ ਦੀਆਂ ਵਾਗਾਂ ਮੋੜਕੇ’ (ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਬਜਾਓ।)

ਅੰਤਰਾ—(ਤਾਰ ਪਸ਼ਤੋ, ਮਾਤ੍ਰਾ ੭। ਇਸ ਨੂੰ ਢਈਆਂ ਤੇ ਮੁਗਲਈ ਬੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ)

੦	੧ ੨	੦	੧ ੨	੦	੧ ੨ ੦ ੧ ੨
ਪਾ	ਪਾ੨	ਪਾਮਾ	ਪਾ	ਮਾਗਾਰੇ	ਰੇਗਾ ਮਾਗਾ ਰੇ ਸਾਨੀਸਾ
ਸੁਣ	ਸਾਈਆਂ	ਮੈਂਡੇ	ਪੁਤ	ਅਵੈੜੇ	ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਡਾਢੇ ਧੁੰਹ ਕਮਾਏ

‘ਔਖੀਆਂ ਵੇਲੇ ਲਿਖੇ ਬਿਦਾਵੇ ਤੇ ਨ ਕੀਤੇ ਕੋਲ ਕਮਾਏ’ (ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਅੰਤਰਾ ਪਰ ਬਜਾਓ)

‘ਪਰ ਬਖਸ਼ਨ ਵਾਲਿਆ ਵੇ! ਮੈਂ ਅਰਜ਼ ਕਰਾਂ’ (ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਬਜਾਓ)
ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਬੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਤਰਾ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵੰਡਕੇ ਬਜਾਓ।

ਸੰਗਤ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ।

ਰਾਹੀਆ ਜਾਂਦਿਆ ਪਯਾਰੇ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ !
 ਦੇਈਂ ਸੁਹਣੇ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਤੂੰ :—
 ਪਈ ਜੱਫਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਜਾਲਦੀ,
 ਕਲਗੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਸੰਮੁਲਦੀ । ੧.
 ਵਿੱਥਾਂ ਬਿਰਹੋਂ ਨੇ ਡਾਢੀਆਂ ਪਾਈਆਂ,
 ਘਟਾਂ ਉਮਡ ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਆਈਆਂ,
 ਜਿੰਦ ਗਮਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਈ ਗਾਲਦੀ,
 ਕਲਗੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਸੰਮੁਲਦੀ । ੨.
 ਦਿਨੇ ਚੈਨ ਨਾ ਨੀਂਦਰਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ,
 ਰਹੇ ਸਿੱਕਣੀ ਸੰਝ ਪਰਭਾਤ ਨੂੰ,
 ਘਾਲਾਂ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਘਾਲਦੀ,
 ਕਲਗੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਸੰਮੁਲਦੀ । ੩.
 ਨਿੱਕੀ ਰਿਵੀਏ ! ਸੰਦੇਸ਼ ਲੈ ਜਈਂ
 ਕਲਗੀ ਵਾਲੇ ਦੇ ਚਰਨੀਂ ਅਪੜਾ ਦਈਂ,
 ਸਹੀਏ ! ਖਬਰ ਦੇਈਂ ਮੇਰੇ ਹਾਲ ਦੀ,
 ਕਲਗੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਈਆਂ ਸੰਮੁਲਦੀ । ੪.
 ਦਰਦਾਂ ਤੇਰੇ ਫ਼ਿਰਾਕਾਂ ਨੇ ਲਾਈਆਂ,
 ਤੇਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੀ ਹੈਨ ਦਵਾਈਆਂ,
 ਤਾਹੀਓਂ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਪਈ ਭਾਲਦੀ,
 ਕਲਗੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਸੰਮੁਲਦੀ । ੫.

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ-ਪਹਾੜੀ । ਤਾਰ-ਪਸ਼ਤੋ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੭ । ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ ।

ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਸੰਦੇਸ਼ ਤੂੰ' ਪਰ ਹੈ ।

X

ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ-

੨	੦	੧	੨	੦	੧
੧					X
ਧਾ ਸਾ	ਗਾੜ	ਗਾਰੇ	ਗਾ	ਸਾਰੇ	ਮਾ
ਰਾਹੀਆ	ਜਾਂਦਿਆ	ਪਯਾਰੇ	ਦੇ	ਦੇਸ਼	ਨੂੰ

ਅੰਤਰਾ ਨੰ:੧-

੨	੦	੧	੨	੦	੧
X					
ਧਾਮਾ	ਗਾੜ	ਰੇਸਾਰੇ	ਗਾ	ਰੇਗਾ	ਸਾ
ਦੇਈ	ਸੁਹਣੇ ਨੂੰ	ਮੇਰਾ	ਸੰ	ਦੇਸ਼	ਤੂੰ

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨-

੨	੦	੧	੨	੦	੧
			X	X	
ਧਾ੨	ਧਾ੨	ਧਾ	ਪਾਮਾ	ਗਾਮਾ	ਧਾ
ਪਈ	ਜੋਫਰਾਂ	ਨੂੰ	ਨਿੱਤ	ਜਾਲ	ਦੀ

'ਕਲਗੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਸੰਮਾਲਦੀ' (ਅੰਤਰਾ ਨੰ:੧ ਪਰ ਬਜਾਓ)

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਕੀ ਦਾ ਗੀਤ ਅਸਥਾਈ, ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧ ਤੇ ਨੰ:੨ ਪਰ ਵੰਡ ਕੇ ਬਜਾਓ ।

(੨੭)

ਗੀਤ ੧੪- ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ! ਏ ਤੇਰੇ ਕਮਾਲ।

ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ! ਏ ਤੇਰੇ ਕਮਾਲ, ਰੂਹਾਂ ਟੁੰਬ ਜਗਾਈਆਂ।
ਫਾਥੀਆਂ ਮਾਇਆ ਦੇ ਆਲ ਜੰਜਾਲ, ਰੋਂਦੀਆਂ ਤੂੰਹੋਂ ਹਸਾਈਆਂ।

ਦੇਸ਼ ਬਦੇਸ਼ੀਂ ਤੂੰ ਫੇਰੇ ਚਾ ਪਾਏ, ਨਾਦ ਇਲਾਹੀ ਤੂੰ ਦਰ ਦਰ ਵਜਾਏ,
ਸੁੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਤੂੰ ਟੁੰਬ ਉਠਾਲ, ਨਵੀਆਂ ਜਿੰਦੀਆਂ ਪਾਈਆਂ।

ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ! ਏ ਤੇਰੇ ਕਮਾਲ, ਰੂਹਾਂ ਟੁੰਬ ਜਗਾਈਆਂ,
ਫਾਥੀਆਂ ਮਾਇਆ ਦੇ ਆਲ ਜੰਜਾਲ, ਰੋਂਦੀਆਂ ਤੂੰਹੋਂ ਹਸਾਈਆਂ।

ਭਰਮਾਂ ਦੇ ਛੋੜ ਦਿਲਾਂ ਤੋਂ ਚਾ ਕੱਟੇ, ਉਤੋਂ ਪਾਏ ਖੁਲ੍ਹੇ ਨਾਮ ਦੇ ਛੱਟੇ,
ਵਿਛੜੇ ਮੇਲੇ ਤੂੰ ਸਾਈਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਲਿਵ ਦੀਆਂ ਡੋਰਾਂ ਲਗਾਈਆਂ।

ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ! ਏ ਤੇਰੇ ਕਮਾਲ, ਰੂਹਾਂ ਟੁੰਬ ਜਗਾਈਆਂ,
ਫਾਥੀਆਂ ਮਾਇਆ ਦੇ ਆਲ ਜੰਜਾਲ, ਰੋਂਦੀਆਂ ਤੂੰਹੋਂ ਹਸਾਈਆਂ।

ਸੰਗਤ ਸਾਰੀ ਦੀ ਹੈ ਏ ਦੁਹਾਈ, ਸਾਨੂੰ ਬੀ ਖੈਰ ਓ ਨਾਮ ਦੀ ਪਾਈਂ,
ਲਾ ਲਈਂ ਅਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਬਖਸ਼ੀਂ ਸਾਡੀਆਂ ਉਕਾਈਆਂ।

ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ! ਏ ਤੇਰੇ ਕਮਾਲ, ਰੂਹਾਂ ਟੁੰਬ ਜਗਾਈਆਂ,
ਫਾਥੀਆਂ ਮਾਇਆ ਦੇ ਆਲ ਜੰਜਾਲ, ਰੋਂਦੀਆਂ ਤੂੰਹੋਂ ਹਸਾਈਆਂ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ-ਪੀਲੋ । ਤਾਰ ਤੇ ਗਤ-ਚੰਚਲ । ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ ।
 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-- 'ਟੁੰਬ ਜਗਾਈਆਂ' ਪਰ ਹੈ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੭ ਪਰ ਆਵੇਗਾ
 ੧੪ ਮਾਤ੍ਰਾ ਵਿਚ ।
 ਸੁਰ ਖਾਸ-- ਸਾ ^{X X} ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ-

੩	੧ ੨	੦ ੩	੧ ੨ ੦ ੩	੧ ੨	੦ ੩
X	X	X	X	X	X
<u>ਗਾ੨</u>	<u>ਗਾ੩</u>	<u>ਗਾ</u>	<u>ਗਾ੩</u>	<u>ਰੇ</u>	<u>ਗਾਰੇ</u>
ਬਾਬਾ	ਨਾਨਕ	ਏ	ਤੋਰੇ ਕਮਾਲ	ਰੂਹਾਂ	ਟੁੰਬ ਜਗਾਈਆਂ

ਫਾਥੀਆਂ ਮਾਇਆ ਦੇ ਆਲ ਜੰਜਾਲ ਰੋਂਦੀਆਂ ਤੂੰਹੇ ਹਸਾਈਆਂ -
 (ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੰਤਰਾ-

੧ ੨	੦ ੩	੧ ੨	੦ ੩
X	X	X	X
<u>ਸਾ੨</u>	<u>ਸਾ ਰੇ੩</u>	<u>ਗਾ੨</u>	<u>ਗਾ ਰੇ</u>
ਦੇਸ਼	ਬਦਸ਼ੀ ਤੂੰ	ਫੋਰੇ	ਚਾ ਪਾਏ

ਨਾਵ ਇਲਾਹੀ ਤੂੰ ਦਰ ਦਰ ਵਜਾਏ - (ਅੰਤਰੇ ਪਰ ਵਜਾਓ)
 ਸੁੱਤੇ ਚਿੱਤੇ ਤੂੰ ਟੁੰਬ ਉਠਾਲ ਨਵੀਆਂ ਜਿੰਦੀਆਂ ਪਾਈਆਂ - (ਅਸਥਾਈ
 ਪਰ ਵਜਾਓ)
 ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਕੀ ਮਾਰਾ ਗੀਤ ਵੰਡਕੇ ਅਸਥਾਈ ਤੇ ਅੰਤਰਾ ਪਰ ਵਜਾਓ ।

ਗੁਰੂ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿੱਕ।

ਲਗੀ ਹੈ ਪਿਆਸ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਬੀ ਨਾ ਅਘਾਵੇ ਹੈ,
 ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਿਨਾ ਦੇਖੇ ਨਹੀਂ ਦਿਲ ਚੈਨ ਪਾਵੇ ਹੈ।
 ਫਿਰੀ ਮੈਂ ਦੇਸ਼ ਸਾਰੇ ਹਾਂ ਤੇ ਕੀਤੀ ਢੁੰਡ ਸਭ ਥਾਂ ਤੇ,
 ਗੁਰੂ ਦਾ ਰੂਪ ਕਿਧਰੇ ਬੀ ਝਲਕ ਨਾਹੀਂ ਦਿਖਾਵੇ ਹੈ।
 ਏ ਮੰਡਲ ਸੋਚ ਫਿਕਰਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਆਪ ਗਾਹਯਾ ਹੈ,
 ਏ ਪਰਦਾ ਹੋ ਖੜੋਵੇ ਹੈ, ਭੁਲਾਂਦਾ ਰਾਹ ਜਾਵੇ ਹੈ;
 ਜਾਂ ਇਸਤੋਂ ਮੋੜ ਮੂੰਹ ਲੀਤਾ ਦਿਤਾ ਦਿਲ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਸਾਰਾ,
 ਤਾਂ ਇਸਨੇ ਸੋਚ ਮਾਰੀ ਚਾ, ਪਿਆ ਇਕ ਖਿੱਚ ਖਿਚਾਵੇ ਹੈ।
 ਖਿਚੀਂਦਾ ਦਿਲ ਇਕੱਠਾ ਹੋ ਗੁਰੂ ਲਲਨਾ ਦੇ ਵਿਚ ਲੱਗਾ
 ਇਕੱਠਾ ਹੋਇ ਦੇਖੇ ਕੀ? ਗੁਰੂ ਹਰ ਥਾਂ ਦਿਸਾਵੇ ਹੈ।
 ਨ ਲੁਕਿਆ ਹੈ ਗੁਰੂ ਪਯਾਰਾ, ਹੈ ਗਾਇਬ ਚਾਨਣੇ ਤਿੱਖੇ,
 ਨਜ਼ਰ ਦਿਲ ਦੀ ਜੇ ਕਾਇਮ ਹੋ, ਮੁਹੱਬਤ ਲੋ ਲਗਾਵੇ ਹੈ,
 ਤਦੋਂ ਸਤਿ ਗੁਰ ਪਿਆ ਦਿੱਸੇ, —ਅਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦਾ ਹੈ—
 ਰਿਦਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਮੱਤਾ, ਗੁਰੂ ਹਰ ਥਾਂ ਦਿਸਾਵੇ ਹੈ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ-ਆਸਾਵਰੀ ਟੋਡੀ । ਤਾਲ-੩ । ਗਤ-ਕਵਾਲੀ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੮ ।

ਲੈ-ਧੀਮੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ- 'ਅਘਾਵੇ ਹੈ' ਪਰ ਹੈ ।

X X X X X

ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ-

੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
<u>ਮਾਗਾਰੇਸਾ</u>	<u>ਰੇ ਮਾ</u>	<u>ਪਾ ਸਾ</u>	<u>ਨੀਧਾ</u>	<u>ਧਾਰ</u>	<u>ਪਾਧਾਮਾ</u>	<u>ਪਾਨੀ</u>	<u>ਧਾਪਾਮਾਗਾ</u>								
ਲਗੀ ਹੈ	ਪਯਾਸ	ਦਰਸ਼ਨ	ਦੀ	ਕਿਵੇਂ	ਬੀ ਨਾ	ਅਘਾ.....ਵੇ	ਹੈ								

'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਿਨਾ ਦੇਖੇ ਨਹੀਂ ਦਿਲ ਚੈਨ ਪਾਵੇ ਹੈ' - (ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੰਤਰਾ-

੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
<u>ਮਾਰ</u>	<u>ਪਾ</u>	<u>ਧਾਰ</u>	<u>ਨੀਸਾਨੀ</u>	<u>ਸਾ</u>	<u>ਨੀੜ</u>	<u>ਸਾਰੇ</u>	<u>ਗਾ</u>	<u>ਰੇਸਾ</u>	<u>ਨੀਸਾਨੀਧਾ</u>	<u>ਪਾ</u>					
ਫਿਰੀ ਮੈਂ	ਦੇਸ਼	ਸਾਰੇ	ਹਾਂ	ਤੇ	ਕੀਤੀ	ਦੁੰਡ	ਸਭ	ਥਾਂ	ਤੇ	ਏ	ਏ	ਏ	ਏ	ਏ	ਏ

੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
<u>ਧਾਪਾਮਾ</u>	<u>ਪਾਰ</u>	<u>ਗਾਰੇਸਾ</u>	<u>ਨੀਸਾਨੀਧਾ</u>	<u>ਧਾਰ</u>	<u>ਪਾਧਾਮਾ</u>	<u>ਪਾਨੀ</u>	<u>ਧਾਪਾਮਾਗਾ</u>								
ਗੁਰੂਦਾ	ਰੂਪ	ਕਿਧਰੇ	ਬੀ.....	ਝਲਕ	ਨਾਹੀਂ	ਦਿਖਾ.....ਵੇ	ਹੈ								

ਬਾਕੀ ਗੀਤ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡ ਕੇ ਗਾਉਣਾ ਹੈ ।

ਗੀਤ ੧੬—

ਦਰਸ਼ਨ ਜੋਦੜੀ

ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ।

ਇਕ ਵੇਰੀ ਫੇਰ ਦਿਖਾਈਂ, ਵੇ ਦਿਖਾਈਂ ! ਮੈਂ ਕਮਲੀ ਦਿਆ ਸੁਹਣਿਆਂ !
 ਕਲਗੀ ਦੀ ਝਮਕ ਦਿਖਾਈਂ, ਵੇ ਦਿਖਾਈਂ ! ਮੈਂ ਕਮਲੀ ਦਿਆ ਸੁਹਣਿਆਂ !
 ਅਵੇ ਆ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ !
 ਕਿਵੇਂ ਆ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ !
 ਇਕ ਵੇਰੀ ਝਾਤ ਪੁਆਈਂ, ਵੇ ਪੁਆਈਂ ! ਮੈਂ ਕਮਲੀ ਦਿਆ ਸੁਹਣਿਆਂ ! ੧.

ਪੱਛੜ ਪੱਛੜ ਮੈਂ ਵੇ ਆਈ, ਵੇ ਆਈ ! ਮੈਂ ਕਮਲੀ ਦਿਆ ਸੁਹਣਿਆਂ !
 ਇਕ ਫੇਰਾ ਫੇਰ ਤੂੰ ਪਾਈਂ, ਵੇ ਪਾਈਂ ! ਮੈਂ ਕਮਲੀ ਦਿਆ ਸੁਹਣਿਆਂ !
 ਅਵੇ ਆ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ! ਕਿਵੇਂ..... ੨.

ਸਿਕਦੇ ਮੈਂ ਨੈਣ ਠਰਾਈਂ, ਵੇ ਠਰਾਈਂ ! ਮੈਂ ਕਮਲੀ ਦਿਆ ਸੁਹਣਿਆਂ !
 ਇਕ ਵੇਰੀ ਠੰਢਕ ਪਾਈਂ, ਵੇ ਪਾਈਂ ! ਮੈਂ ਕਮਲੀ ਦਿਆ ਸੁਹਣਿਆਂ !
 ਅਵੇ ਆ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ! ਕਿਵੇਂ..... ੩.

ਇਕ ਵੇਰ ਓ ਚਰਣ ਚੁਮਾਈਂ, ਵੇ ਚੁਮਾਈ ! ਮੈਂ ਕਮਲੀ ਦਿਆ ਸੁਹਣਿਆਂ !
 ਸੁਹਣੇ ਉਹ ਚਰਣ ਚੁਮਾਈਂ ! ਵੇ ਚੁਮਾਈਂ ! ਮੈਂ ਕਮਲੀ ਦਿਆ ਸੁਹਣਿਆਂ !
 ਅਵੇ ਆ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ! ਕਿਵੇਂ..... ੪.

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਗਾਗ-ਕੌਂਸੀਆ। ਤਾਰ-੩। ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ। ਮਾਤ੍ਰਾ-੮।
 ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ। 'ਆ' ਦਾ ਘਰ- 'ਸੁਹਣਿਆਂ' ਪਰ ਹੈ।
 X
 ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ।

ਅਸਥਾਈ-

੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦	੧
X							
ਗਾ੨	ਗਾ੨	ਰੇਗਾ	ਮਾਗਾ੨	ਸਾ੩ਰੇ	ਸਾਨੀ	ਸਾ੨ਰੇ੨	ਸਾਰੇਗਾਰੇਸਾ
ਇਕ	ਵੇਰੀ	ਫੇਰ	ਦਿਖਾਈਂ	ਵੇਦਿਖਾਈਂ	ਮੈਂ	ਕਮਲੀ ਦਿਆ	ਸੁਹਣਿਆਂ

'ਕਲਗੀ ਦੀ ਝਮਕ ਦਿਖਾਈਂ, ਵੇ ਦਿਖਾਈਂ! ਮੈਂ ਕਮਲੀ ਦਿਆ ਸੁਹਣਿਆਂ'-
 (ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੰਤਰਾ-

੨	੩	੦	੧
<u>ਪਾ੨</u>	<u>ਪਾ</u>	<u>ਪਾ੨</u>	<u>ਪਾ੨</u>
ਅਵੇ	ਆ	ਕਲਗੀ	ਵਾਲਿਆ
X			
੧	੨	੩	੦
<u>ਪਾ੨</u>	<u>ਮਾ</u>	<u>ਗਾਰੇ</u>	<u>ਗਾਮਾਰਾ</u>
ਕਿਵੇਂ	ਆ	ਕਲਗੀ	ਵਾਲਿਆ

'ਇਕ ਵੇਰੀ ਝਾਤ ਪੁਆਈਂ, ਵੇ ਪੁਆਈਂ ਮੈਂ ਕਮਲੀ ਦਿਆ ਸੁਹਣਿਆਂ!'-
 (ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਬਾਕੀ ਗੀਤ ਇਸੇ ਵੰਡ ਨਾਲ ਵਜਾਓ।

ਗੀਤ ੧੭-

ਬੁੱਢਣ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਅਰਜ਼ੋਈ ।

ਸੁੱਤੇ ਨੂੰ ਆ ਜਗਾਕੇ, ਹਿਰਦੇ ਪਰੀਤ ਪਾਕੇ,
ਮੋਏ ਨੂੰ ਜੀ ਜਿਵਾਕੇ, ਢੱਠੇ ਨੂੰ ਗਲ ਲਗਾਕੇ,
ਅਪਨਾ ਬਨਾ ਕੇ ਸਾਈਂ ਸਾਨੂੰ ਨ ਛੱਡ ਜਾਈਂ,
ਮਿਲਕੇ ਅਸਾਂ ਗੁਸਾਈਂ, ਬਿਰਹੋਂ ਨ ਹੁਣ ਦਿਖਾਈਂ!
ਚਰਨੀਂ ਜਿ ਆਪ ਲਾਯਾ, ਰਸ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਚਖਾਯਾ,
ਦਾਸ ਆਪਨਾ ਬਨਾਯਾ, ਵਿੱਛੜ ਨ ਹੁਣ ਗੁਸਾਈਂ!

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੩੪)

ਰਾਗ-ਭੈਰਵੀ। ਤਾਰ-੩। ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ। ਮਾਤ੍ਰਾ ੮।
 ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ। 'ਆ' ਦਾ ਘਰ- 'ਸੁੱਤੇ ਨੂੰ ਆ' ਪਰ ਹੈ।
 X X X X
 ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ।

ਅਸਥਾਈ-

੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ਸਾ	ਰੇ	ਗਾ	ਰੇ	ਸਾ	ਰੇ	ਗਾ	ਰੇ	ਸਾ	ਰੇ	ਗਾ	ਰੇ	ਸਾ	ਰੇ	ਗਾ	ਰੇ
ਸੁੱਤੇ	ਨੂੰ	ਆ	ਜਾ	ਗਾ	ਕੇ	(ਹਾਂ	ਜੀ)	ਹਿਰਦੇ	ਪਰੀਤ	ਪਾ	ਕੇ				

'ਮੋਏ ਨੂੰ ਜੀ ਜਿਵਾਕੇ, ਵੱਠੇ ਨੂੰ ਗਲ ਲਗਾਕੇ' - (ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੰਤਰਾ-

੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦
੩	੩	X	੩	X	X	X	X	X	੩	X	X				
ਸਾ੩	ਸਾ੩	ਨੀਸਾਨੀ	ਧਾਪਾ	ਮਾਪਾ	ਧਾ	ਨੀਸਾਨੀ	ਧਾਪਾ								
ਅਪਨਾ	ਬਨਾਕੇ	ਸਾਈਂ		ਸਾਨੂੰ	ਨ	ਛੱਡ	ਜਾਈਂ								

ਬਾਕੀ ਗੀਤ ਪਹਿਲੇ ਅਸਥਾਈ ਫੇਰ ਅੰਤਰਾ ਤੇ ਫਿਰ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਕੇ ਖਤਮ ਕਰੋ।

ਗੀਤ ੧੮-

ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਪਾਪ ਹਰੇ ।

ਟੋਕ-   ਕਹੁ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਪਾਪ ਹਰੇ,
                 ਆ ਤੇਰੀ ਮੇਰੀ ਮੁਕਤ ਕਰੇ ।

ਸੁਹਣੀ ਸੂਰਤ ਰੰਗ ਮਤਵਾਲਾ, ਕਲਗੀ ਸੁੰਦਰ ਸੀਸ ਧਰੇ,
ਨੈਣ ਜਲਾਲੀ ਮਿਹਰਾਂ ਵਾਲੇ, ਮਸਤਕ ਨੂਰੋ ਨੂਰ ਝਰੇ,
ਮੁਸਕਾਹਟ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੱਕੋ ਹਿਰਦਾ ਤਕਦਿਆਂ ਸਾਰ ਠਰੇ,
ਫਬਨ ਅਨੋਖੀ ਛਬਿ ਹਿਰਦੇ ਦੀ ਛਬੀ ਛਬੀ ਤੇ ਮਾਨ ਕਰੇ,
ਮਾਨ ਕਰੇ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੇ, ਜਨਮ ਜਨਮ ਦੇ ਪਾਪ ਹਰੇ,
ਰੱਬੀ ਰੂਪ, ਇਲਾਹੀ ਦਰਸ਼ਨ ਜੋ ਪਾਵੇ ਭਵ ਸਿੰਧੁ ਤਰੇ,
ਕਰੁ ਅਰਦਾਸ, 'ਸ਼ਰਨ ਦੇਹ ਸ੍ਰਾਮੀ, ਚਰਨ ਸ਼ਰਨ ਰਖ ਸਦਾ ਹਰੇ !'

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੩੬)

ਰਾਗ-ਸਿੰਧੜਾ । ਤਾਰ-੩ । ਗਤ-ਨਾ ਧੀ ਧਿ ਨਾ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੧੬ ।
 ਲੈ-ਧੀਮੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ- 'ਪਾਪ ਹਰੇ' ਪਿਛੋਂ ਹੈ ।
 $\begin{array}{c} X \quad X \quad X \\ \text{ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।} \end{array}$

ਅਸਥਾਈ-

$\begin{array}{cccc} & 3 & & 0 & & 1 & & 2 & & 3 \\ & X \quad X & & X & & X \quad X & & X & & X \\ \text{ਸਾ} & \text{ਗਾਮਾ} & \text{ਪਾਸਾ} & \text{ਨੀਧਾ} & \text{ਪਾਮਾ} & \text{ਗਾਰੇਨੀ} & \text{ਸਾਗਾਰੇਸਾ} \\ \text{ਕਹੁ} & \text{ਕਲ} & \text{ਗੀਆਂ} & \text{ਵਾ} & \text{ਲਾ} & \text{ਪਾਪ} & \text{ਹਰੇ} \end{array}$

ਅੰਤਰਾ ਨੰ:੧-

$\begin{array}{cccc} & 0 & & 1 & & 2 & & 3 & & 3 \\ & 3 & 3 & 3 & X & 3 & X & X & X & 3 \\ \text{ਪਾਰੇ} & \text{ਸਾਰੇ} & \text{ਨੀਸਾਨੀ} & \text{ਧਾਪਾ} & \text{ਯਾਪਾ} & \text{ਮਾਗਾਮਾ} & \text{ਪਾਸਾ} \\ \text{ਆ ਤੇਰੀ} & \text{ਮੇਰੀ} & \text{ਮੁਕਤਿ} & \text{ਕਰੇ} & \text{(ਦੋਬਾਰਾ)} & \text{ਕਹੁ ਕਲ} & \text{ਗੀਆਂ ਵਾਲਾ} \end{array}$

(ਅਸਥਾਈ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਦਿਓ)

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨-

$\begin{array}{cccc} & 0 & & 1 & & 2 & & 3 \\ & & & X & X & X & & X \\ \text{ਪਾਰ} & \text{ਪਾਮਾਗਾਮਾ} & \text{ਪਾਨੀ} & \text{ਸਾਰ} \\ \text{ਸੁਹਣੀ} & \text{ਸੂਰਤ} & \text{ਰੇਗ ਮਤ} & \text{ਵਾਲਾ} \end{array}$

'ਕਲਗੀ ਸੁੰਦਰ ਸੀਸ ਧਰੇ' - (ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੨ ਤੇ ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧ ਨਾਲ ਮਿਲਾਕੇ ਵਜਾਓ ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਸਥਾਈ ਦੀ ਤੁਕ ਵਜਾਉਂਦੇ ਜਾਓ ।

ਗੀਤ ੧੯—

ਸੱਚੇ ਤਬੀਬ ਦਾ ਮਾਣ ।

ਮੈਂ ਬੀਮਾਰ ਰੋਗ ਅਤਿ ਭਾਰੀ, ਕਾਰੀ ਕਰੇ ਨ ਕੋਈ,
ਸਾਫ਼ ਜਵਾਬ ਸਿਆਣਿਆਂ ਦਿੱਤੇ ਫਾਹਵੀ ਹੋ ਹੋ ਰੋਈ ।
ਆ ਢੱਠੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੁਆਰੇ ਵੈਦ ਅਰਜ਼ ਦਾ ਤੂੰਹੀਓਂ ।
ਹਾਂ ਬੀਮਾਰ ਖੁਸ਼ੀ ਪਰ ਡਾਢੀ ਪਾ ਤੇਰੇ ਦਰ ਢੋਈ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੩੮)

ਰਾਗ—ਰਾਮਕਲੀ । ਤਾਰ—੩ । ਗਤ—ਪੰਜਾਬੀ ਠੇਕਾ । ਮਾਤ੍ਰਾ—੮ ।
 ਲੈ—ਚਲੰਤ । ‘ਆ’ ਦਾ ਘਰ— ‘ਕਾਰੀ ਕਰੇ ਨ ਕੋਈ’ ਪਰ ਹੈ ।
 X X X
 ਸੁਰ ਖਾਸ— ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ—

0	1	2	3	0	1	2	3	
X	X	X	X	X	X	X	X	
ਮਾਗਾਮਾ	ਧਾ	ਪਾ੨ਧਾ	ਮਾਪਾਮਾਗਾ	ਮਾਗਾਰੇ	ਗਾ	ਮਾਗਾਰੇਸਾ		
(ਅਜੀ)ਕਾ	ਰੀ	ਕਰੇ ਨ	ਕੋਈ	ਮੈਂ ਬੀਮਾਰ	ਰੋਗ	ਅਤਿ ਭਾਰੀ		
ਕਾਰੀ ਕਰੇ ਨ ਕੋਈ.....								

ਅੰਤਰਾ—

0	1	2	3	0	1	2	3	
X	X	X	X	X	X	X	X	
ਧਾਪਾਮਾ	ਪਾਧਾਨੀ੨	ਸਾ੩	ਸਾ੨	ਸਾ੨	ਨੀਧਾ	ਨੀਸਾਨੀ	ਧਾਪਾ	
ਸਾਫ਼ ਜ	ਵਾਬ ਸਿ	ਆਣਿਆਂ	ਇੱਤੇ	ਫਾਹਵੀ	ਹੈ ਹੈ	ਰੇ.....ਈ		
(ਅਜੀ) ਕਾਰੀ ਕਰੇ ਨ ਕੋਈ.....								

ਅੱਗੇ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਪਰ ਹੀ ਵਜਾਓ ।

ਗੀਤ ੨੦- ਸ੍ਰੀ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ।

ਹੇ ਵੀਰ ਤੇ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ !
ਜੀਅਦਾਨ ਦੇਵਣਹਾਰ ਜੀ !
ਹੇ ਬਿਰਦਪਾਲਿਕ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ !
ਭਵ ਸਿੰਧੂ ਤਾਰਨਹਾਰ ਜੀ !

ਕਈ ਜੁੱਗ ਜਾਪਣ ਹੋ ਗਏ,
ਦਰਸ਼ਨ ਇਲਾਹੀ ਕੀਤਿਆਂ,
ਹੈ ਹੋਰ ਝਾਲ ਨ ਜਾਇ ਝੱਲੀ
ਆ ਲਓ ਦੁਣ ਸਾਰ ਜੀ !

ਕਰੁਣਾ ਕਰੋ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ !
ਕਰ ਮਿਹਰ ਆਓ ਵੀਰ ਜੀ !
ਨਿਜ ਬਿਰਦ ਪਾਲਣਹਾਰ ਜੀ,
ਆਪੇ ਉਬਾਰਣਹਾਰ ਜੀ !

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ-ਪੀਲੋ । ਤਾਰ ਤੇ ਗਤ-ਢਈਆ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੭ ।
 ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ- 'ਤਾਰਨਹਾਰ ਜੀ' ਪਰ ਹੈ ।
 $\begin{matrix} X & X & X \\ \text{ਸੁਰ ਖਾਸ-ਸਾ} & \text{ਰੇ ਗਾ ਗਾ} & \text{ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ} \end{matrix}$

ਅਸਥਾਈ-

੦ ੧ ੨		੦ ੧	੨ ੦	੧ ੨	੦	੧ ੨
		X	X	X		X
<u>ਗਾ ੪</u>	<u>ਗਾ</u>	<u>ਮਾ ੩</u>	<u>ਮਾ ੩</u>	<u>ਮਾ ੨</u>	<u>ਗਾ ਪਾ</u>	<u>ਮਾਗਾਰੇ</u>
ਹੇ ਵੀਰ ਤੇ	ਹੈ	ਗੁਰੂ ਜੀ	ਜੀਅਦਾਨ	ਦੇਵਣ	ਹਾਰ	ਜੀ

ਅੰਤਰਾ-

੦	੧ ੨	੦ ੧	੨	੦	੧ ੨	੦ ੧ ੨
		X	X		1X	X
<u>ਰੇ ੨ ਪਾ</u>	<u>ਪਾ ੨</u>	<u>ਮਾ ੩</u>	<u>ਗਾ</u>	<u>ਰੇ ਸਾ</u>	<u>ਨੀ ਸਾ</u>	<u>ਗਾ ਰੇ ਸਾ</u>
ਹੈ ਬਿਰਦ	ਪਾਲਿਕ	ਪ੍ਰਭੂਜੀ	ਭਵ	ਸਿੰਧੂ	ਤਾਰਨ	ਹਾਰ ਜੀ

ਬਾਕੀ ਦਾ ਗੀਤ ਬੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡ ਕੇ ਵਜਾਓ ।

ਰਾਜੇ ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਦੀ ਜੋਦੜੀ ।

ਸ਼ਾਲਾ ! ਕਦੀ ਤਾਂ ਆਵੇ ਵੇ !
ਲੱਗੀ ਆਣ ਬੁਝਾਵੇ ਵੇ !

ਅਣਡਿੱਠਿਆਂ ਦਿਲ ਲਗ ਗਈ ਕਾਤੀ,
ਕਦੀ ਤਾਂ ਆਕੇ ਪਾਵੇ ਝਾਤੀ ।
ਲੱਗੀ ਆਣ ਬੁਝਾਵੇ ਵੇ !
ਸ਼ਾਲਾ ! ਕਦੀ ਤਾਂ ਆਵੇ ਵੇ !

ਮਾਰੀ ਝਾਤ ਨ ਖੋਲ੍ਹੀ ਤਾਕੀ,
ਘੁੰਡ ਨ ਚੁੱਕ ਦਿਖਾਈ ਝਾਕੀ ।
ਕਦੇ ਤਾਂ ਦਰਸ ਦਿਖਾਵੇ ਵੇ !
ਲੱਗੀ ਆਣ ਬੁਝਾਵੇ ਵੇ !

ਨੈਣ ਤਰਸਦੇ ਦਿਨ ਤੇ ਰਾਤੀ,
ਕਸਕ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੱਲਦੀ ਛਾਤੀ ।
ਸ਼ਾਲਾ ! ਕਦੀ ਤਾਂ ਆਵੇ ਵੇ !
ਲੱਗੀ ਆਣ ਬੁਝਾਵੇ ਵੇ !

ਬਾਣ ਕਲੇਜੇ ਕਿਸਨੇ ਵਾਹਿਆ,
ਵਾਹਨਹਾਰ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਇਆ ।
ਸ਼ਾਲਾ ! ਦਰਸ ਦਿਖਾਵੇ ਵੇ !
ਲੱਗੀ ਆਣ ਬੁਝਾਵੇ ਵੇ !

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ-ਜੋਗ । ਤਾਲ ਤੇ ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ । ਮਾਤ੍ਰਾ ੮ । ਲੇ-ਵਿਚਲੇ
 ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ- 'ਆਵੇ ਵੇ' ਪਰ ਹੈ ।
 $\begin{matrix} \times & \times & \times \\ \text{ਸੁਰ ਖਾਸ-} & \text{ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।} \end{matrix}$

ਅਸਥਾਈ-

$\begin{matrix} \times \\ \text{ਪਾਧਾ} \\ \hline \text{ਸ਼ਾਲਾ!} \end{matrix}$	$\begin{matrix} \circ & \times \\ \text{ਮਾਪਾਗਾ} \\ \hline \text{ਕਦੀ ਤਾਂ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} \text{१} & \times & \times \\ \text{ਮਾਪਾਧਾ} \\ \hline \text{ਆਵੇ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} \text{२} & \times \\ \text{ਪਾ} \\ \hline \text{ਵੇ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} \text{३} \\ \text{ਵੇ} \end{matrix}$
'ਲੱਗੀ ਆਣ ਬੁ.....ਝਾਵੇ ਵੇ' (ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)				

ਅੰਤਰਾ-

$\begin{matrix} \times & \times \\ \text{ਮਾਗਾਮਾਪਾ} \\ \hline \text{ਅਣਡਿੱਠਿਆਂ} \\ \hline \text{'ਕਦੀ ਤਾਂ'} \end{matrix}$	$\begin{matrix} \text{१} \\ \text{ਪਾਰ} \\ \hline \text{ਦਿਲ} \\ \hline \text{ਆਕੇ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} \text{२} & \times \\ \text{ਧਾੜ} \\ \hline \text{ਲਗਗਈ} \\ \hline \text{ਪਾਵੇ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} \text{३} \\ \text{ਪਾ} \\ \hline \text{ਕਾਤੀ} \\ \hline \text{ਝਾਤੀ} \end{matrix}$
(ਅੰਤਰੇ ਪਰ ਹੀ ਵਜਾਓ)			
ਸ਼ਾਲਾ! ਕਦੀ ਤਾਂ.....			

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡ ਕੇ ਵਜਾਓ ।

ਗੀਤ ੨੨ ਰਾਜੇ ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਦਾ ਬਿਰਹਾ ।

ਖੜੀ ਕਿਨਾਰੇ ਕੂਕ ਪੁਕਾਰਾਂ,
ਸਾਈਂ ਨੂੰ ਪਈ ਵਾਜਾਂ ਮਾਰਾਂ,
'ਆ ਸਾਈਂ ਮੈਂ ਤਨ ਮਨ ਵਾਰਾਂ,
ਅੱਲ ਵਿਲੱਲੀ ਝੱਲੀ ਹਾਂ' ।

ਜੀ ਤਰਸੇ ਉਡ ਮਿਲਾਂ ਪਿਆਰੇ,
ਲੋਚਾਂ ਜਾਵਾਂ ਪਾਰ ਕਿਨਾਰੇ,
ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸ ਓਟ ਸਹਾਰੇ?
ਸਿਕਦੀ ਖੜੀ ਇਕੱਲੀ ਹਾਂ ।

ਉਤ ਵਲ ਜਾਣੋਂ ਵਰਜ ਹਹਾਣੀ,
ਇਤ ਵਲ ਖੜਿਆਂ ਉਮਰ ਵਿਹਾਣੀ,
ਜਾਇ ਨ ਸੱਕਾਂ ਆਪ ਨਿਮਾਣੀ,
ਦੁਖੀਆ ਖੜੀ ਦੁਵੱਲੀ ਹਾਂ ।

ਆਵੇ ਪ੍ਰੀਤਮ! ਦਰਸ ਦਿਖਾਵੇ,
ਕਰੇ ਮਿਹਰ ਚਾ ਫੇਰਾ ਪਾਵੇ,
ਸਿਕਦੀ ਚਰਨੀਂ ਆਣ ਲਗਾਵੇ,
ਬੋਰੀ ਹੋ ਹੁਣ ਚੱਲੀ ਹਾਂ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦੀ ਚਿਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗਨੀ-ਭੈਰਵੀ । ਤਾਰ-੩ । ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੮ ।
 ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ- 'ਵਿਲੱਲੀ ਝੱਲੀ ਹਾਂ' ਪਰ ਹੈ ।
 ਸੂਰ ਖਾਸ- ਸਾ ^x ਰੇ ^x ਰੇ ਗਾ ^x ਮਾ ^x ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ-

੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦
			x	x	x	x	x
<u>ਸਾ੨</u>	<u>ਪਾ੨</u>		<u>ਪਾਧਾਪਾਮਾ</u>	<u>ਰੇਮਾਰੇਮਾ</u>	<u>ਪਾਧਾ</u>		
ਖੜੀ ਕਿ	ਨਾਰੇ		ਕੂਕ ਪੁ	ਕਾ ਆ	ਰਾਂ		
੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦
x	x	x		x	x	x	x
<u>ਪਾਮਾ</u>	<u>ਗਾ</u>	<u>ਰੇਨੀ</u>	<u>ਸਾਰੇ</u>	<u>ਗਾਮਾ</u>	<u>ਗਾਰੇਸਾ</u>		
ਸਾਈਂ	ਨੂੰ	ਪਈ	ਵਾ	ਜਾਂ	ਮਾਰਾਂ		

'ਆ ਸਾਈਂ ਮੈਂ ਤਨ ਮਨ ਵਾਰਾਂ, (ਮੈਂ) ਅਲ ਵਿਲੱਲੀ ਝੱਲੀ ਹਾਂ'-
 (ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੰਤਰਾ-

੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦	੧
੩	੩	x	x	x	x	੩	x
<u>ਸਾ</u>	<u>ਸਾ੨</u>	<u>ਨੀਧਾ</u>	<u>ਪਾਮਾ</u>	<u>ਪਾਧਾਨੀ</u>	<u>ਸਾ</u>	<u>ਨੀਧਾਪਾ</u>	
ਜੀ	ਤਰ	ਸੇ	ਉਡ	ਮਿਲਾਂ	ਪਿ	ਆਰੇ	

'ਲੋਚਾਂ ਜਾਵਾਂ ਪਾਰ ਕਿਨਾਰੇ'- (ਅੰਤਰੇ ਪਰ ਹੀ ਵਜਾਓ)
 'ਜਾਵਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸ ਓਟ ਸਹਾਰੇ, (ਮੈਂ) ਸਿਕਦੀ ਖੜੀ ਇਕੱਲੀ ਹਾਂ'- (ਅਸਥਾਈ
 ਪਰ ਵਜਾਓ)
 ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰੇ ਪਰ ਦੋ ਸਤਰਾਂ ਤੇ ਫਿਰ ਦੋ ਸਤਰਾਂ ਅਸਥਾਈ ਪਰ, ਐਉਂ
 ਵੰਡ ਕੇ ਵਜਾਓ ।

ਗੀਤ ੨੩— ਰਾਜੇ ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਦੀ ਰਾਣੀ ਦੀ ਸਿੱਕ ।

ਕਜੋਂ ਕੁੰਜ ਕੂਕ ਰਹੀ ਪਜਾਰੀ,
 ਪਾਰ ਸਜਨ ਉਰਵਾਰ ਖੜੀ ਮੈਂ, ਤਾਣ ਪਰਾਂ ਦਾ ਹਾਰੀ,
 ਸੱਜਨ ਏਸ ਉਰਾਰ ਨ ਆਵੇ, ਹਾਂ ਮੈਂ ਐਗੁਣਿਆਰੀ,
 ਕੂਕਾਂ ਤੇਂ ਧਿਰ ਪੈਣ ਸੁਹਾਵੀ, ਕੂਕ ਪੁਚਾ ਦੇ ਪਜਾਰੀ:—
 ਆ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿਕ ਲਾਹ ਚਿਰੋਕੀ, ਸਦਕੇ ਜਾਵਾਂ ਸਾਰੀ ।

ਗੀਤ ੨੪— ਰਾਜੇ ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਦੀ ਸਿੱਕ ।

ਮੈਂ ਹੋਇਆਂ ਬਲਿਹਾਰੇ,
 ਬਿਨ ਵੇਖੇ, ਬਿਨ ਬਚਨ ਸੁਣੇਂ ਦੇ, ਬਿਨ ਪਰਸੇ ਚਰਨਾਰੇ,
 ਮੈਂ ਘਾਇਲ ਮੈਂ ਸਦਕੇ ਹੋਯਾਂ, ਮੈਂ ਹੋਇਆਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ।
 ਸੋਇ ਸੁਣੇਂਦਿਆਂ ਖਿਚਾਂ ਪਈਆਂ, ਜੀਵਾਂ ਨਾਮ ਅਧਾਰੇ,
 ਮਿੱਠਾ ਲੱਗੇ ਨਾਮ ਤੁਸਾਡਾ, ਸਦਕੇ ਜਾਵਾਂ ਵਾਰੇ ।
 ਯਾਦ ਦਿਲੇ ਵਿਚ ਪੁੜਦੀ ਜਾਂਦੀ, ਲੂੰ ਲੂੰ ਪਜਾ ਝਰਨਾਰੇ ।
 ਕਦ ਪਰ ਦੇਖਾਂ, ਸ਼ਰਨ ਸਮਾਵਾਂ, ਕਦ ਆਵਨ ਗੁਰ ਪਜਾਰੇ ?
 ਵਿੱਥ ਦੁਰੇਡੀ, ਪੰਧੋਂ ਟੇਢੀ, ਨਦੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰੋਂ ਪਾਰੇ,
 ਕੀ ਕਹਿ ਸੋਦਾਂ, ਕਿਵੇਂ ਬੁਲਾਵਾਂ, ਕੀਕੂੰ ਪਹੁੰਚਾਂ ਦਾਰੇ ?
 ਤਰਸ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਦਰਸ ਖੈਰ ਨੂੰ, ਝੋਲੀ ਨੈਣ ਖਿਲਾਰੇ ।
 ਆਵੇ ਸਤਿਗੁਰ ! ਆਵੇ ਪਜਾਰੇ ! ਆਵੇ ਤਾਰਨ ਹਾਰੇ !
 ਚਰਨੀ ਲਾਵੇ, ਚਰਨ ਸਮਾਵੇ, ਦੁੱਖ ਮਿਟਾਵੇ ਸਾਰੇ ।
 ਬਿਰਦ ਸੰਭਾਰੇ, ਪਤਿਤ ਉਧਾਰੇ, ਆਵੇ ਪ੍ਰਭੂ ! ਇਕ ਵਾਰੇ ।
 ਦਰਸ ਦਿਖਾਵੇ, ਠੰਢਾਂ ਪਾਵੇ, ਆਵੇ ਰੱਬ ਸੁਆਰੇ ।
 ਮਸਤਕ ਚਰਨ ਕਮਲ ਰਸ ਮਾਣੇ, ਮੁਖ ਲਾਵਾਂ ਰੇਣਾਰੇ,
 ਚਰਨ ਛੋਹ ਵਿਚ ਮਗਨ ਹੋਇਕੇ, ਫੇਰ ਨ ਵਿਛੁੜਾਂ ਪਜਾਰੇ ।

ਦੋਹਾਂ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਗਾਗ-ਪਹਾੜੀ। ਤਾਰ-੩। ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ। ਮਾਤ੍ਰਾ-੮।
 ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ। 'ਆ' ਦਾ ਘਰ- 'ਸਦਕੇ ਜਾਵਾਂ ਸਾਰੀ' ਪਰ ਹੈ।
 $\begin{matrix} \times & \times \\ \text{ਸੁਰ ਖਾਸ-} & \text{ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ।} \end{matrix}$

ਅਸਥਾਈ-

੩ ੦ ੧ ੨ ੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦
X	X	
<u>ਮਾੜ</u>	<u>ਪਾਧਾਪਾਮਾ</u>	<u>ਗਾਰ</u>
(ਮੈਂ) ਸਦਕੇ	ਜਾਵਾਂ	ਸਾਰੀ

ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧-

੧	੨ ੩ ੦ ੧	੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧ ੨
X				
<u>ਮਾ</u>	<u>ਗਾਰੇ੨</u>	<u>ਸਾਰੇਸਾ</u>	<u>ਸਾਰੇ</u>	<u>ਗਾਰੇਸਾ੨</u>
(ਜੀ)	ਕੌਂ ਕੁੰਜ	ਕੂਕ	ਰਹੀ	ਪੜਾਰੀ

ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੨-

੩ ੦	੧ ੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩ ੦	੧ ੨ ੩ ੦ ੧ ੨
<u>ਗਾਰ</u>	<u>ਰੇਗਾਪਾ</u>	<u>ਪਾਰ</u>	<u>ਗਾਰ</u>	<u>ਰੇਗਾਰੇਸਾ</u>
ਪਾਰ	ਸਜਨ	ਉਰ	ਵਾਰ	ਖੜੀ ਮੈਂ

'ਤਾਣ ਪਰਾਂ ਦਾ ਹਾਰੀ'- (ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨ ਫਿਰ ਅਸਥਾਈ ਤੇ ਮਿਲਾਕੇ ਵਜਾਓ।
 ਗੀਤ ਨੰ: ੨੪ 'ਰਾਜੇ ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਦੀ ਸਿੱਕ' ਵਿਚ ਅਸਥਾਈ ਦੀ ਤੁਕ '(ਮੈਂ)
 ਸਦਕੇ ਜਾਵਾਂ ਸਾਰੀ' ਦੀ ਥਾਵੇਂ '(ਜੀਓ) ਮੈਂ ਹੋਇਆਂ ਬਲਿਹਾਰੇ' ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ
 ਸੁਰਾਂ ਪਰ ਵਜਾਕੇ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਵੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਵਜਾਓ।

ਗੀਤ ੨੫—ਸੰਗਲਾਦੀਪ ਦੇ ਪੰਡਤ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ।

ਤਾਰ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ! ਮੈਨੂੰ ਕੋਰੜੂ* ਨੂੰ ਤਾਰ ਦੇ ।
ਮਾਰ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ! ਮੇਰੀ ਚਿੰਜੜੀ† ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇ ।
ਦਾਨ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ! ਮੈਨੂੰ ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਦਾਨ ਦੇ ।
ਮਾਨ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ! ਮੈਨੂੰ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਮਾਨ ਦੇ ।
ਦੇਹ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ! ਜੀਅ ਦਾਨ ਮੈਨੂੰ ਦਾਨ ਦੇ ।
ਤੁੱਠ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ! ਮੈਨੂੰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਦਾਨ ਦੇ ।

ਦੋਹਰਾ—

ਸ਼ਰਧਾ ਵਾਲੇ ਤਾਰ ਕੇ ਕੀਤੇ ਨੀ ਭਵ ਪਾਰ ।
ਇਕ ਨਿੰਦਕ ਬੀ ਤਾਰਲੈ ਢੱਠਾ ਆਨ ਜੁ ਦੁਾਰ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

* ਨਾ ਗਲਨ ਵਾਲੇ, ਪੱਥਰ ਵਤ ਕਰੜੇ ।

† ਚਰਚਾਵਾਦ ਦੀ ਬ੍ਰਿਤੀ ।

ਰਾਗ-ਭੈਰਵੀ । ਤਾਰ-੩ । ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ । ਮਾਤਾ-੧੬ ।
 ਲੈ-ਚਲੰਤ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ- 'ਕੋਰੜੂ ਨੂੰ ਤਾਰ ਦੇ' ਪਰ ਹੈ ।

X X X X X
 ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ-

੨ ੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧
X X	X	X X X	X
<u>ਮਾ ੩ ਗਾ</u>	<u>ਪਾ ੨</u>	<u>ਮਾ ੨</u>	<u>ਗਾ ਮਾ ਗਾ</u>
ਤਾਰ ਬਾਬਾ	ਨਾਨਕ	ਮੈਨੂੰ	ਕੋਰੜੂ
			<u>ਰੇ ਨੂੰ</u>
			<u>ਸਾਰ</u>
			ਤਾਰ ਦੇ

ਅੰਤਰਾ-

੨ ੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧
X X	X	X X X	X X
<u>ਧਾ ੨</u>	<u>ਧਾ ੨</u>	<u>ਪਾ ੨</u>	<u>ਮਾ ਪਾ</u>
ਮਾਰ	ਬਾਬਾ	ਨਾਨਕ	ਮਰੀ
			<u>ਚਿਜੜੀ</u>
			<u>ਪਾ ਨੂੰ</u>
			<u>ਮਾ ਪਾ ਮਾ</u>
			ਮਾਰ ਦੇ

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਵੰਡਕੇ ਵਜਾਓ ਤੇ ਅੰਤਲੇ ਦੋਹੇ ਨੂੰ ਇਸੇ ਭੈਰਵੀ
 ਰਾਗ ਵਿਚ ਐਉਂ ਗਾਓ:- (ਪਰ ਜੋੜੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ)

X X X X
ਸਾਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਪਾ
 ਹ ਪਾਰ ਪਾ ਵਾਲੇ ਤਾਰਕੇ

ਪਾ ੪
ਕੀਤੇ ਨੀ ਭਵ

X X X X
ਧਾ ਪਾ ਮਾ ਗਾ ਰੇ ਸਾ
 ਪਾਰ

X	X	X	X X X	X X X
<u>ਸਾ ਗਾ ੪</u>	<u>ਮਾ ੩</u>	<u>ਮਾ ੨</u>	<u>ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ</u>	<u>ਪਾ</u>
ਇਕ ਨਿੰਦਕ ਬੀ	ਤਾਰ ਲੈ	ਢੱਠਾ	ਆਨ	ਜੁ ਦੁਆਰ

ਗੀਤ ੨੬ ਸੈਦ ਖਾਂ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਨੰਦ ਵਿਚ ।

ਹੋਵਾਂ ਕੈਦ ਪਿੰਜਰੇ ਤੇਰੇ, ਪਿੰਜਰਾ ਤੂੰ ਨਿਜ ਹੱਥ ਫੜੇਂ ।
ਚਾਈ ਫਿਰੇਂ ਤੂੰ ਕੈਦੀ ਅਪਨਾ, ਕੈਦੀ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਹੱਸੇ ਖਿੜੇ ।
ਵਾਹਵਾ ਕੈਦ ਸੁਭਾਗੀ ਸਹੀਓ ! ਮਿਲੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਕੈਦ ਪਿਆਂ ।
ਸਭ ਫਿਕਰਾਨੇ ਪਏ ਸੱਯਾਦ ਨੂੰ, ਕੁੱਛੜ ਰਹਿੰਦੇ ਅਸੀਂ ਚੜ੍ਹੇ !

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੫੦)

ਰਾਗ-ਕਾਲੰਗੜਾ । ਤਾਰ ਤੇ ਗਤ-ਦਾਦਰਾ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੬ ।
ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਹਥ ਫੜੇ' ਪਰ ਹੈ ।

X   X   X
ਸੁਰ ਖਾਸ-ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ-

X	੧ X	੨ X	੧ ੨ ੧
ਸਾ ਰੇ	ਮਾ ਗਾ	ਸਾ ਰੇ ਸਾ	ਨੀ ਸਾ
ਹੋਵਾਂ	ਕੈਦ	ਪਿਜਰੇ	ਤੋਰੇ

ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧-

X	੧ X	੨ X	੧ ੨ X X
ਗਾ ਮਾ	ਧਾੜ	ਪਾ ਧਾ	ਪਾਮਾਪਾਮਾਗਾ
ਪਿਜਰਾ	ਤੂੰ ਨਿਜ	ਹੱਥ	ਫੜੇ

ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੨-

੧	੨	੧ ੨	੧	੨	੧ ੨
X	X X	X	X	X	X X
ਮਾਗਾਮਾਧਾ	ਪਾ	ਧਾ ੨ ਪਾ	ਮਾਧਾਪਾ	ਮਾਧਾਪਾ	ਮਾਧਾਪਾ
ਚਾਈ ਫਿਰੇ	ਤੂੰ	ਕੈਦੀ	ਅਪਨਾ	ਅਪਨਾ	ਅਪਨਾ

'ਕੈਦੀ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਹਸੇ ਖਿੜੇ'-(ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧ ਪਰ ਵਜਾਓ) ।
ਅਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੨ ਤੇ ਨੰਬਰ ੧ ਪਰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਬਜਾਓ ।

ਗੀਤ ੨੭—ਨਸੀਰਾਂ—ਅਪਣੇ ਪਜਾਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਯੋਗ ਵਿਚ ।

ਫੁੱਲ ਖਿੜੇ ਫੁਲਵਾੜੀ ਸਹੀਓ ! ਅੰਬ ਸ਼ਗੁਫੇ ਨਾਲ ਭਰੇ ।
ਬੁਲਬੁਲ ਭੋਰੇ ਆਨ ਜੁੜੇ ਹਨ, ਕੋਇਲ ਕੂ ਕੂ ਕੂਕ ਕਰੇ ।
ਦੇਵੇਂ ਲਾਲ ਅੱਖ ਦੇ ਤਾਰੇ ਨਜ਼ਰ ਨ ਆਵਣ ਸੁੰਝ ਪਈ,
ਅੰਮੀ ਜਾਇਆ ਵੀਰ ਨ ਦਿੱਸੇ, ਨੈਣੋਂ ਨੀਰ ਅਸਾਰ ਝਰੇ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੫੨)

ਰਾਗ-ਮਾਂਡ । ਤਾਲ ਤੇ ਗਤ-ਚੰਚਲ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੧੪ । ਲੈ-ਧੀਮੀ ।

‘ਆ’ ਦਾ ਘਰ- ‘ਨਾਲ ਭਰੇ’ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਹੈ ।

X

ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ-

੧ ੨	੦ ੩	੧ ੨	੦ ੩
੩	੩	੩	X
<u>ਸਾ੨</u>	<u>ਨੀਰੇ</u>	<u>ਸਾਨੀ</u>	<u>ਧਾਪਾ</u>
<u>ਫੁੱਲ</u>	<u>ਖਿੜੇ</u>	<u>ਫੁਲ</u>	<u>ਵਾੜੀ</u>
			<u>ਸਾਪਾਧਾ</u>
			<u>ਸਹੀਓ</u>

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧-

੧ ੨	੦ ੩	੧ ੨ ੦ ੩	੧ ੨ ੦ ੩
	X		X
<u>ਪਾਧਾਪਾ</u>	<u>ਮਾਗਾਰੇਸਾ</u>	<u>ਰੇਗਾਰੇਸਾ</u>	<u>ਸਾ੨ ਗਾਮਾ</u>
<u>ਅੰਬ</u>	<u>ਸ਼ਗੂਫੇ</u>	<u>ਨਾਲ ਭਰੇ</u>	<u>‘ਅਰੇ ਹਾਂ ਹਾਂ’</u>

‘ਅਜੀ’ ਅੰਬ ਸ਼ਗੂਫੇ ਨਾਲ ਭਰੇ ।

‘ਬੁਲਬੁਲ ਭੋਰੇ ਆਨ ਜੁੜੇ ਹਨ, ਕੋਇਲ ਕੂ ਕੂ ਕੂਕ ਕਰੇ’-(ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਅਸਥਾਈ ਤੇ ਅੰਤਰਾ ਨੰ:੧ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੰਤਰਾ ਨੰ:੨-

੧ ੨	੦ ੩	੧ ੨	੦ ੩
੩	੩		੩
<u>ਸਾ੨</u>	<u>ਸਾ੨</u>	<u>ਨੀ</u>	<u>ਧਾਨੀ</u>
<u>ਦੋਵੇਂ</u>	<u>ਲਾਲ</u>	<u>ਅੱਖ</u>	<u>ਦੇ</u>
			<u>ਤਾਰੇ</u>
੧ ੨	੦ ੩	੧ ੨	੦ ੩
੩	੩ ੩ ੩		੩
<u>ਰੇੜ</u>	<u>ਗਾਰੇਸਾ</u>	<u>ਨੀਧਾ</u>	<u>ਨੀਸਾ</u>
<u>ਨਜ਼ਰ</u>	<u>ਨ ਆਵਣ</u>	<u>ਸੁੰਵ</u>	<u>ਪਈ</u>

‘ਅੰਮੀ ਜਾਇਆ ਵੀਰ ਨ ਦਿੱਸੇ’-(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ) ।

ਨੈਣੇਂ ਨੀਰ ਅਸਾਰ ਬਰੇ-(ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧ ਪਰ ਵਜਾਓ) ।

(੫੩)

ਗੀਤ ੨੮—

ਨਸੀਰਾਂ—ਕਲਗੀਧਰ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ, ਸੀਸ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ।

ਸਹੀਓ ਨੀ ਅੱਜ ਫਾਗ ਮਚਯਾ ਜੇ,
ਸੁਹਣੇ 'ਆਪ' ਮਚਾਇਆ ।
'ਰੱਤ' ਦਾ ਰੰਗ ਅੱਜ ਉਡੇਗਾ,
ਹੋਰ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਭਾਇਆ ।
'ਸੀਸ' ਕੁਮਕੁਮੇ ਅੱਜ ਚਲਣਗੇ,
ਅਤਰ 'ਉਲਾਦ' ਖਿਲਾਇਆ ।
'ਆਪਾ-ਵਾਰ' ਗੁਲਾਲ ਉਡੇਗਾ,
ਆਟਾ ਨਹੀਂ ਉਡਾਇਆ ।
ਆਓ ਸਹੀਓ ! ਰਲ ਹੋਲਾ ਖੇਡੋ,
'ਸ਼ਹੁ' ਖੇਡਣ ਨੂੰ ਆਇਆ !

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੫੪)

ਰਾਗ-ਸਿੰਧੜਾ ਕਾਫੀ । ਤਾਰ ਤੇ ਗਤ-ਚੰਚਲ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੧੪ ।

ਲੈ-ਧੀਮੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਮਚੜਾ ਜੇ' ਪਰ ਹੈ ।

ਸੂਰ ਖਾਸ--ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ-

੧ ੨ ੦ ੩	੧ ੨ ੦ ੩	੩
X X	X X	X X
ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ	ਨੀਧਾਪਾਮਾਗਾ	ਮਾਗਾਰੇ
ਸਹੀਓ ਨੀ ਅਜ	ਵਾਗ ਮਚੜਾ	ਜੇ

ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧-

੧ ੨ ੦ ੩	੧ ੨ ੦ ੩
੩ X	X X
ਸਾ ੨	ਨੀ ਧਾ ਪਾ ਮਾ ਪਾਧਾਨੀਧਾਪਾ
ਸੁਹਣੇ	ਆਪ ਮਾ ਚਾਇਆ

ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੨-

੧ ੨ ੦ ੩	੧ ੨ ੦ ੩	੧ ੨ ੦ ੩	੩ ੧ ੨ ੦ ੩
੩ ੩	X ੩ ੩	੩ ੩ X ੩	X X ੩
ਰੇ ੨ ਰੇ ੩	ਗਾਰੇ	ਸਾਨੀਸਾਰੇ ਗਾ	ਰੇਸਾਨੀਧਾਪਾਮਾ ਪਾਧਾਨੀਸਾ
ਰੋੜੂ ਦਾ ਰੰਗ	ਅੱਜ	ਉਡੋਗਾ	ਹੋਰ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਭਾਇਆ

ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੩-

੧ ੨ ੦ ੩	੧ ੨ ੦ ੩
X X	X ੩ X
ਨੀ ੨	ਨੀ ਧਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ਸਾ ਨੀ ਧਾ ਪਾ
ਸੀਸ	ਕੁਮਕੁਮੇ ਅੱਜ ਚਲਣ ਗੇ

'ਅਤਰ ਉਲਾਦ ਖਿਲਾਇਆ' - (ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੱਗੋਂ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੨, ਤੇ ਫਿਰ ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੩ ਤੇ ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧ ਪਰ ਵੰਡਕੇ ਵਜਾਓ ਤੇ ਨਾਲੋਂ ਨਾਲ ਅਸਥਾਈ ਗਾਓ ।

(੫੫)

ਗੀਤ ੨੯—ਨਸੀਰਾਂ—ਕਲਗੀਧਰ ਦੀ ਆਪਾਵਾਰ ਤੇ ਨੁਛਾਵਰ ।

ਚਲ ਵੇ ਦਿਲਾ ! ਕੱਰ ਸੁਹਣੇ ਦਾ ਲਾਹੀਏ,
ਸਿਰ ਦੇ ਸੁਕਰ ਮਨਾਈਏ ।
ਸਿਰ ਦਾ ਭਾਰ ਗਰਦਨੋਂ ਉਤਰੇ,
ਪੰਡ ਫਿਕਰਾਂ ਦੀ ਲਾਹੀਏ ।
ਝੋਰੇ ਵਾਂਗ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਕੇ,
ਕਮਲਾ ਪੁਰ ਨੂੰ ਜਾਈਏ,
ਪਾ ਗੁੰਜਾਰ ਦੁਆਲੇ ਕਮਲਾਂ,
ਸਦਕੇ ਹੋ ਹੋ ਜਾਈਏ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੫੬)

ਰਾਗ—ਸਿੰਧ ਭੈਰਵੀ । ਤਾਰ ਤੇ ਗਤ—ਤਲਵਾੜਾ । ਮਾਤ੍ਰਾ—੮ ।
 ਲੈ—ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । ‘ਆ’ ਦਾ ਘਰ—‘ਸੁਹਣੇ ਦਾ ਲਾਹੀਏ’ ਪਰ ਹੈ ।
 X X X X X
 ਸੁਰ ਖਾਸ— ਸਾ ਰੇ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ—

੨ ੩ ੦ ੧ ੨ ੩	੦ ੧ ੨ ੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧
X X X X	X X X X	X
<u>ਗਾਮਾਗਾਰੇਸਾ</u>	<u>ਸਾਰ</u>	<u>ਗਾਮਾਗਾਰੇਸਾ</u>
ਚੱਲ ਵੇ ਦਿਲਾ	ਕੱਰ	ਸੁਹਣੇ ਦਾ
		<u>ਰੇਸਾਰੇਗਾ</u>
		ਲਾਹੀਏ

ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧—

੨ ੩ ੦ ੧ ੨	੩ ੦ ੧ ੨	੩ ੦ ੧ ੨ ੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧
X X	X X	X X X X	X
<u>ਸਾਰਾ</u>	<u>ਮਾਪਾ</u>	<u>ਧਾਪਾਮਾ</u>	<u>ਗਾਮਾਗਾਰੇਸਾਰੇਸਾਰੇਗਾ</u>
ਸਿਰ	ਦੇ	ਸ਼ੁਕਰ	(ਸ਼ੁਕਰ) ਮਨਾਈਏ

ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੨—

੨ ੩ ੦ ੧ ੨ ੩ ੦ ੧ ੨	੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧
X X	X X	X X
<u>ਸਾ ਪਾ ੩</u>	<u>ਪਾਧਾਪਾਮਾ</u>	<u>ਪਾਧਾਪਾਮਾ</u>
ਸਿਰ ਦਾ ਭਾਰ	ਗਰਦਨੋਂ	ਉਤਰੇ

‘ਪੰਡ ਫਿਕਰਾਂ (ਫਿਕਰਾਂ) ਦੀ ਲਾਹੀਏ’— (ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੨ ਤੇ ਨੰਬਰ ੧ ਪਰ,
 ਤੁਕਾਂਤ ‘ਜਾਈਏ’ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਪਦ ਦੋ ਵਾਰ ਬੋਲਕੇ ਵਜਾਓ ਤੇ
 ਨਾਲ ਅਸਥਾਈ ਗਾਂਦੇ ਜਾਓ ।

ਪੀਰ ਬੁਧੂਸ਼ਾਹ ਦੀ ਅਰਜ਼ੋਈ।

ਸੁਹਣਿਆਂ ਦੇ ਸੁਲਤਾਨ ਸ਼ਾਹ ਜੀ, ਨਜ਼ਰ ਫਕੀਰਾਂ ਵੱਲ ਕਰੋ ।
 ਕੰਗਲਿਆਂ ਦਿਲ-ਸੜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਰਹਿਮਤ ਅਪਨੀ ਨਾਲ ਢਰੋ ।
 ਇਸ ਦਰਵੇਸ਼ ਨਿਮਾਣੇ ਦਾ ਦਿਲ ਤਰਸੇ ਨਦਰ ਤੁਸਾਡੀ ਨੂੰ,
 ਕਾਲੀ ਮਸਤ ਅੱਖ ਤੋਂ ਅਪਨੀ ਦਿਓ ਮੱਟਕਾ ਪੀੜ ਹਰੋ ।
 ਜੇ ਕਰ ਚੰਦ ਗੱਪ ਇਹ ਮਾਰੇ:- 'ਤੇਰੇ ਜੇਹਾ ਸੁਹਣਾ ਮੈਂ',
 ਮੁਖ ਦਿਖਲਾ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਅਪਨਾ ਸ਼ੋਭਾ ਉਸਦੀ ਸਗਲ ਹਰੋ ।
 ਤੂੰ ਹੈਂ ਸਰੂ ਚਾਲ ਜਿਸ ਸੁਹਣੀ, ਬਾਗੋਂ ਇਸ ਦਾ! ਆਪ ਟੁਰੋ,
 ਦੇ ਸੇ ਪੜਦੇ ਪਾੜ 'ਚੰਦ ਜੀ' ! ਮਜਲਸ ਸਾਡੀ ਆਨ ਵੜੋ ।
 ਸਮਾ, ਗੁਲਾਬ, ਪਤੰਗੇ, ਬੁਲਬੁਲ ਸਾਰੇ ਦੇਖੇ ਆਨ ਜੁੜੇ,
 ਆ ਹੁਣ ਬੇਲੀ ਪਾਸ ਇਕੱਲਿਆਂ, ਿਕਲ ਸਾਡੀ ਤੇ ਰਹਿਮ ਕਰੋ ।
 ਦਿਲ ਦੇਚੁਕਿਆਂ ਪਰ ਕੀ ਧੱਕਾ, ਕਦ ਤਕ ਮਿਲਨ ਜੁਦਾਈਆਂ ਜੀ ?
 ਰੱਬ ਵਾਸਤੇ ਮਾਰ ਜੁਦਾਈਆਂ ਸਮਾਂ ਬਿਰਦ ਦਾ ਪਾਲ ਵਰੋ ।
 ਦੂਤੀ ਦੁਸ਼ਮਨ ਦੀ ਹੁਣ ਲੂਤੀ ਰੱਬ ਵਾਸਤੇ ਸੁਣਨੀ ਨਾਂ,
 ਅਪਨਾਏ ਕੰਗਲੇ ਹਾਫਜ਼ ਨੂੰ ਲੜ ਲਾਓ ਲਜ-ਪਾਲ ਵਰੋ ।*

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

* 'ਬੁਧੂ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਅਰਜ਼ੋਈ' ਹਾਫਜ਼ ਦੀ ਫਾਰਸੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਸੀ। ਕਵਿ ਹਾਫਜ਼ ਕਿਤ:-
 'ਅੰ ਖੁਸਰਵੇ ਖੂਬਾਂ ਨਜ਼ਰੇ ਸੁਏ ਗਦਾ ਕੁਨ', ਇਹ ਗੀਤ ਉਸ ਗ਼ਜ਼ਲ ਦਾ
 ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ। (ਦੇਖੋ ਕਲਗੀਧਰ ਚਮਤਕਾਰ ਪੰਨਾ ੯੨੪ ਐਡਿਸ਼ਨ
 ਤੀਜੀ)

(੫੮)

ਰਾਗ-ਵਡਹੰਸ । ਤਾਲ ਤੇ ਗਤ-ਚੰਚਲ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੧੪ ।
ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਵੱਲ ਕਰੋ' ਪਰ ਹੈ ।

ਸੁਰ ਖਾਸ-ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ਨੀ ।
(ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਵਿਚ 'ਮਾ' ਸੁਰ ਉਤਰਿਆ 'ਸਾ' ਸੁਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ) ।

ਅਸਥਾਈ-

੧	੨	੦	੩	੧	੨	੦	੩
X	X			X		X	
ਮਾ	ਪਾ	ਮਾ	ਗਾ	ਗਾ	੨	ਮਾ	ਧਾ
ਸੁਹਣਿਆਂ	ਦੇ		ਸੁਲ	ਤਾਨ		ਸ਼ਾਹ	ਜੀ

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧-

੧	੨	੦	੩	੧	੨	੦	੩
X			੩	X		X	
ਨੀ	ਧਾ	ਧਾ	੨	ਸਾ	ਨੀ	ਧਾ	੨
ਨਜ਼ਰ	ਫਕੀਰਾਂ		ਵੱਲ	ਕਰੋ			

'ਕੰਗਲਿਆਂ ਦਿਲ ਸੜਿਆਂ ਉੱਤੇ' (ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)
'ਰਹਿਮਤ ਅਪਨੀ ਨਾਲ ਦਰੋ' (ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨-

੧	੨	੦	੩	੧	੨	੦	੩
੩	੩			੩	X	X	੩
ਸਾ	੩	ਸਾ	੨	ਸਾ	ਨੀ	ਧਾ	ਧਾ
ਇਸ	ਦਰਵੇਸ਼	ਨਿਮਾਣੇ		ਦਾ	ਦਿਲ		

'ਤਰਸੇ ਨਦਰ ਤੁਸਾਡੀ ਨੂੰ'-(ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧ ਪਰ ਵਜਾਓ)
'ਕਾਲੀ ਮਸਤ ਅੱਖ ਤੋਂ ਅਪਣੀ'-(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)
'ਦਿਓ ਮਟੱਕਾ ਪੀੜ ਹਰੋ' (ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੨, ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧ ਤੇ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵੰਡ ਕੇ ਵਜਾਓ ।

(੫੯)

ਗੀਤ ੩੧— ਸਾਡੀ ਅਰਦਾਸ ਗੁਰ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ।

ਸੁਹਣਿਆਂ ਦੇ ਸੁਲਤਾਨ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ! ਦਰਸ਼ਨ ਅਸਾਂ ਦਿਖਾਓ ਜੀ ।
ਇਕ ਝਲਕਾ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ! ਘਾਇਲ ਅਸਾਂ ਕਰਾਓ ਜੀ ।
ਬੁੱਧੁ ਸ਼ਾਹ ਨਸੀਰਾਂ ਵਿੰਨ੍ਹੇ, ਸਾਨੂੰ ਵਿਨ੍ਹੁ ਵਿਖਾਓ ਜੀ ।
'ਹੁਸਨ ਵਜੂਦ' ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਪਿੰਜਰੇ ਅਪਨੇ ਪਾਓ ਜੀ ।
ਸਿੱਕ ਸਿਕੇਂਦਿਆਂ ਦਰ ਵਠਿਆਂ ਨੂੰ ਚਾ ਅਪਨੇ ਲੜ ਲਾਓ ਜੀ ।
ਤੂੰ ਹੈਂ ਸ਼ਮਾ ਸੱਚ ਦੀ ਸੁਹਣੇਂ ! ਤੜਪ ਆਪਣੀ ਪਾਓ ਜੀ ।
ਪਰਵਾਨਾ ਕਰ ਲਓ ਆਪਣਾ, ਬਿਸਮਿਲ ਅਸਾਂ ਬਨਾਓ ਜੀ,
ਹੋ ਸੈਦਾ ਤੈਂ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮੀਏ, ਸਾਨੂੰ ਘੋਲ ਘੁਮਾਓ ਜੀ ।
ਕਰ ਨੌਛਾਵਰ ਨਾਮ ਆਪ ਤੋਂ, ਅਪਨੇ ਅਸਾਂ ਬਨਾਓ ਜੀ ।
ਹੋ ਵਰਯਾਮ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ! ਝਾਕਾ ਇੱਕ ਦਿਖਾਓ ਜੀ ।
ਹੁਸਨ ਵਜੂਦ ਗਮਜ਼ਿਆਂ ਵਾਲੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਟਾਖੜ ਚਲਾਓ ਜੀ ।
ਕਰ ਅਪਨਾ, ਅਪਨੇ-ਨੂੰ ਅਪਨਾ, ਅਪਨਾਓ ਅਪਨਾਓ ਜੀ ।
ਆਓ ਅਜ ਸਰਦਾਰ ਜਗਤ ਦੇ ! ਅੱਜ ਆਓ ਅੱਜ ਆਓ ਜੀ !

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ-ਬਰਵਾ ਪੀਲੋ । ਤਾਰ-੩ । ਗਤ-ਅੱਧੀ ਕਵਾਲੀ,
ਧਾਕ ਧਾਕ ਧੀ ਤਾਕ ਤਾਕ ਤੀ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੮ ।

ਲੈ-ਧੀਮੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਦਿਖਾਓ ਜੀ' ਪਰ ਹੈ ।

ਸੁਰ ਖਾਸ-ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ-

੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩	੩ ੦ ੧	੦ ੧
	੩ X	X	X ੩	X	X	
<u>ਨੀ੩</u>	<u>ਸਾਨੀਧਾਪਾ</u>	<u>ਧਾਮਾ</u>	<u>ਪਾਧਾਨੀਸਾ</u>	<u>ਨੀਧਾ</u>	<u>ਪਾਮਾ</u>	<u>ਗਾਰੇਸਾ</u>
<u>ਸੁਹਣਿਆਂ</u>	<u>ਦੇ ਸੁਲ.....</u>	<u>ਤਾਨ</u>	<u>ਸ਼ਾਹ ਜੀ</u>	<u>ਦਰ.....</u>	<u>ਸ਼ਨ</u>	<u>ਅਸਾਂ</u>
		੨ ੩ ੦		੧		
			X			
		<u>ਰੇ</u>	<u>ਪਾ ਮਾ</u>	<u>ਗਾ ਰੇ ਗਾ ਸਾ</u>		
		<u>ਦਿ.....</u>	<u>ਖਾਓ</u>	<u>ਜੀ</u>		

ਦੁਬਾਰਾ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਵਾਸਤੇ :-

੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩	੦ ੧
X		X	
<u>ਗਾ ੩</u>	<u>ਰੇ ਸਾ ਰੇ</u>	<u>ਪਾ ਮਾ</u>	<u>ਗਾ ਰੇ ਗਾ ਸਾ</u>
<u>ਦਰਸ਼ਨ</u>	<u>ਅਸਾਂ ਦਿ...</u>	<u>ਖਾਓ</u>	<u>ਜੀ</u>

ਇਕ ਝਲਕਾ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ... (ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ) ।

ਅੰਤਰਾ-

੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧ ੨ ੩	੩ ੦ ੧
		੩	੩	੩	
<u>ਪਾਰ</u>	<u>ਨੀਧਾਨੀ</u>	<u>ਸਾਰ</u>	<u>ਸਾਰ</u>	<u>ਨੀ੩</u>	<u>ਨੀਸਾਨੀ</u>
<u>ਬੁਧੂ</u>	<u>ਸ਼ਾਹ</u>	<u>ਨਸੀਰਾਂ</u>	<u>ਵਿੰਨੂੰ</u>	<u>ਸਾਨੂੰ ਵਿੰਨੂੰ</u>	<u>ਵਿਖਾਓ</u>
					<u>ਜੀ</u>

'ਹੁਸਨ ਵਜੂਦ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਿੰਜਰੇ ਅਪਨੇ ਪਾਓ ਜੀ'-(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ) ।

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਤਰੇ ਤੇ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਮਿਲਾਕੇ ਵਜਾਓ ।

(੬੧)

ਗੀਤ ੩੨- ਤੁਹੀਂ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਿਆ ਤੁਹੀਂ ।

ਆਪਾ ਵਾਰ ਕੇ ਦਿਖਾ ਗਿਆ ਸੁਹਣਾ,
ਵਾਰ ਕੇ ਦਿਖਾ ਗਿਆ ਸੁਹਣਾ,

ਕਿ ਮੋਇਆਂ ਨੂੰ ਜਿੰਦ ਪਾ ਗਿਆ ਤੁਹੀਂ,
ਕਿ ਮੋਇਆਂ ਨੂੰ ਜਿੰਦ ਪਾ ਗਿਆ ਤੁਹੀਂ ।

ਸਚ ਤੁਹੀਂ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ !-ਸਹੀ, ਵੇ ਚਿੱਟੇ ਚਿੱਟੇ ਬਾਜਾਂ ਵਾਲਿਆ ! ਤੁਹੀਂ,
ਵੇ ਨੀਲੇ ਘੋੜੇ ਚੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆ ! ਤੁਹੀਂ, ਵੇ ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ ਢੁੰਡੇਂਦੀ ਸੱਜਣਾਂ ! ਤੁਹੀਂ ।੧

ਸਾਨੂੰ ਸਿਕਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਹ ਦਿਨ ਆਯਾ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ !
ਸਿਕਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਹ ਦਿਨ ਆਯਾ,

ਕਿ ਮੁਖੜਾ ਦਿਖਾਈ ਜਾਵਣਾਂ, ਤੁਹੀਂ,
ਮੁਖੜਾ ਦਿਖਾਈ ਜਾਵਣਾਂ, ਤੁਹੀਂ !

ਸਚ ਤੁਹੀਂ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ! ਸਹੀ, ਕਿ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਨ੍ਹੇ ਵਾਰਿਆ ਤੁਹੀਂ,
ਕਿ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਗੋਦ ਪਾਲਿਆ ? ਤੁਹੀਂ, ਵੇ ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ ਢੁੰਡੇਂਦੀ ਸੱਜਣਾਂ ! ਤੁਹੀਂ ।੨

ਸਾਥੋਂ ਸੇਵਾ ਸਰ ਨਾ ਆਈ । ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ !
ਸੇਵਾ ਸਰ ਨਾ ਆਈ,

ਕਿ ਤੁਸਾਂ ਸਾਥੋਂ ਆਪਾ ਵਾਰਿਆ, ਤੁਹੀਂ,
ਤੁਸਾਂ ਸਾਥੋਂ ਆਪਾ ਵਾਰਿਆ, ਤੁਹੀਂ ।

ਸਚ ਤੁਹੀਂ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ! ਸਹੀ, ਵੇ ਚਿੱਟੇ ਚਿੱਟੇ ਬਾਜਾਂ ਵਾਲਿਆ ! ਤੁਹੀਂ
ਵੇ ਨੀਲੇ ਘੋੜੇ ਚੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆ ! ਤੁਹੀਂ, ਵੇ ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ ਢੁੰਡੇਂਦੀ ਸੱਜਣਾਂ ! ਤੁਹੀਂ ।੩

ਸਾਨੂੰ ਆਪੇ ਲੜ ਚਾ ਲਾਈਂ ! ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ !
ਆਪੇ ਲੜ ਚਾ ਲਾਈਂ !

ਕਿ ਤਾਰਨਹਾਰਾ ਬਿਰਦ ਪਾਲਣਾਂ ! ਤੁਹੀਂ,
ਤਾਰਨਹਾਰਾ ਬਿਰਦ ਪਾਲਣਾਂ ! ਤੁਹੀਂ ।

ਸਚ ਤੁਹੀਂ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ! ਸਹੀ, ਵੇ ਚਿੱਟੇ ਚਿੱਟੇ ਬਾਜਾਂ ਵਾਲਿਆ, ਤੁਹੀਂ,
ਵੇ ਨੀਲੇ ਘੋੜੇ ਚੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆ ਤੁਹੀਂ, ਵੇ ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ ਢੁੰਡੇਂਦੀ ਸੱਜਣਾਂ ! ਤੁਹੀਂ ।੪

ਰਾਗ-ਜੋਗ (ਜ਼ਿਲਾ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ) । ਤਾਰ-੩ । ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ ।
 ਮਾਤ੍ਰਾ-੮ । ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਸੱਜਣਾਂ! ਤੁਹੀਂ' ਪਰ ਹੈ ।
 $\begin{matrix} X & X & X & X & X \\ \text{ਸੁਰ ਖਾਸ-ਸਾ ਰੇ ਰੇ ਗਾ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਧਾ ਨੀ ਨੀ} \end{matrix}$

ਅਲਾਪ- $\begin{matrix} X & X & ੩ & X & ੩ & X & X & X & X \\ \text{ਮਾਪਾਧਾਨੀਸਾ ਰੇ ਸਾ.....ਨੀਧਾਨੀਸਾਨੀਧਾਪਾ..... ਮਾਗਾਰੇਗਾਰੇਸਾ ਸਾਮਾ੨} \\ \text{ਰੇ..... ਆਪਾ..... ਵਾਰ ਕੇ} \end{matrix}$

$\begin{matrix} X & X & X & X & X & X & X \\ \text{ਮਾਪਾਧਾਪਾ ਪਾਧਾਪਾਮਾਪਾਮਾਗਾਰੇਮਾਗਾਰੇਸਾ} \end{matrix}$ { ਇਥੋਂ ਤਕ ਜੋੜੀ ਬੰਦ ਰਖੋ, ਅੱਗੋਂ
 ਦਿਖਾ ਗਿਆ ਸੁਹਣਾਂ..... } ਜੋੜੀ ਵਜਾਉਣੀ ਆਰੰਭ ਕਰੋ ।

ਅਸਥਾਈ-

$\begin{matrix} ੩ & ੦ & ੧ & ੨ & ੩ & ੦ & ੧ & ੨ & ੩ & ੦ & ੧ & ੨ \\ X & X & X & X & X & X & X & X & X & X & X & X \\ \text{ਸਾਮਾ੨ ਮਾਪਾਧਾਪਾ ਮਾਪਾਧਾਪਾ ਧਾ੪ ਧਾ ਪਾਧਾਪਾਮਾਗਾਮਾਪਾਧਾ ਪਾ} \\ \text{ਵਾਰਕੇ ਦਿਖਾ ਗਿਆ ਸੁਹਣਾਂ ਕਿ ਮੋਇਆਂ ਨੂੰ ਜਿੰਦ ਪਾਗਿਆ..... ਤੁਹੀਂ} \end{matrix}$

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧- $\begin{matrix} ੩ & ੦ & ੧ & ੨ & ੩ & ੦ & ੧ & ੨ \\ X & X & X & X \\ \text{ਸਾਮਾ੩ ਮਾਪਾ ਪਾਮਾਪਾਧਾ ਪਾ} \\ \text{ਸਚ ਤੁਹੀਂ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆਂ ਸਹੀ} \end{matrix}$

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨- $\begin{matrix} ੩ & ੦ & ੧ & ੨ & ੩ & ੦ & ੧ & ੨ \\ X & X & X & X & X \\ \text{ਸਾਮਾ ਮਾ੨ ਮਾ ਪਾ ੩ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਪਾ} \\ \text{ਵੇ ਚਿੱਟੇ ਚਿੱਟੇ ਬਾਜਾਂ ਵਾਲਿਆਂ..... ਤੁਹੀਂ} \end{matrix}$

‘ਵੇ ਨੀਲੇ ਘੋੜੇ ਚੜ੍ਹਨ ਵਾਲਿਆ! ਤੁਹੀਂ’-(ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨ ਪਰ ਵਜਾਓ) ।

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੩- $\begin{matrix} ੩ & ੦ & ੧ & ੨ & ੩ & ੦ & ੧ & ੨ \\ X & X & X & X \\ \text{ਨੀ੪ ਨੀਧਾ੨ ਧਾਪਾਮਾਪਾਧਾ ਪਾ} \\ \text{ਵੇ ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ ਢੁੰਡੇ ਦੀ ਸੱਜਣਾਂ..... ਤੁਹੀਂ} \end{matrix}$

ਅੱਗੋਂ ਗੀਤ, ਪਹਿਲੇ ਅਲਾਪ ਫਿਰ ਅਸਥਾਈ ਫਿਰ ਅੰਤਰਾ ਨੰ:੧, ਨੰ:੨ ਤੇ ਨੰ:੩ ਪਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡਕੇ ਵਜਾਓ, ਤੇ ਇਕ ਇਕ ਬੰਦ ਗੀਤ ਦਾ ਗਾ ਕੇ ਖਤਮ ਕਰੋ ।

ਗੀਤ ੩੩— ਅੱਜ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ ?

ਚਮਕੂੰ ਸਾਰੀ ਮੈਂ ਰਾਤ, ਝਲਕਾਂ ਦਿਉਂ ਚਾਨਣੇ ਵਾਲੀਆਂ,
 ਪਾ ਨ ਸੱਕੇ ਗਾ ਝਾਤ ਹਨੇਰਾ ਕਿਸੇ ਪਾਸਿਓਂ ਅੱਜ ਨੂੰ ।
 ਸੱਚੇ ਚਾਨਣ ਦੀ ਦਾਤ ਪਯਾਰੀ ਹੈ ਅਜ ਜੋਤ ਨੇ ਪ੍ਰਗਟਣਾਂ,
 ਧਾਤੂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਧਾਤ, ਚਾਨਣ ਤਿਵੇਂ ਚਾਨਣਾਂ ਆਦਰੇ,
 ਮੇਰਾ ਚਾਨਣ ਚਹਿਮਾਤ ਉਸ ਆਤਮਾ ਚਾਨਣੇ ਸਾਮੁਣੇ,
 ਐਪਰ ਏਹੋ ਸੁਗਾਤ ਨਿਮਾਣੇ ਨੇ ਹੈ ਅਰਪਣੀ ਜੋਤ ਨੂੰ
 ਜਿੰਕੂੰ ਮੇਟਣ ਨੂੰ 'ਰਾਤ— ਹਿਰਦੇ-ਹਨੇਰੇ' ਨੂੰ ਓ ਆਂਵਦਾ,
 ਤਿੰਕੂੰ ਛੱਡਾਂ ਨਾ ਜਾਤ, ਕਿਧਰੇ ਹਨੇਰੇ ਦੀ ਅੱਜ ਰਾਤ ਮੈਂ
 ਸੰਝੋਂ ਲੈਕੇ ਪ੍ਰਭਾਤ ਤੱਕ ਚਾਨਣੀ ਰੈਨ ਨੂੰ ਰੱਖਸਾਂ,
 ਸੋਚੋ ਸੋਚੋ ਏ ਬਾਤ, ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੀ ਰੈਣ ਜਯੋਂ ਚਾਨਣੀ,
 ਮੇਟੇ ਹਿਰਦਿਓਂ ਤਾਤ, ਹਿਰਦੇ ਖਿੜੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਚਾਨਣਾਂ,
 ਲੱਖਾਂ ਸੂਰਜ ਚੰਦਾਤ ਦੇ ਨਾ ਸਕਣ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਚਾਨਣੀ,
 ਏ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਦਾਤ ਪੈਰੀਂ ਪਵੇ ਅੱਜ ਹੀ, ਮੰਗ ਲੈ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੬੪)

ਰਾਗ-ਪੀਲੋ* । ਤਾਲ ਤੇ ਗਤ-ਚੰਚਲ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੧੪ ।
 ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-ਵਾਲੀਆਂ ਪਰ ਹੈ ।
 $\begin{array}{cccc} & X & X & X \end{array}$
 ਸੁਰ ਖਾਸ-ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

$\begin{array}{cccccc} ੧ & ੨ & ੦ & ੩ & ੧ & ੨ & ੦ & ੩ & ੧ & ੨ & ੦ & ੩ \\ X & & X & X & X & & X & & X & X & & X \end{array}$
ਗਾ ੨   ਮਾ ੨ ਗਾ ਰੇ   ਗਾ ੨   ਗਾ ਰੇ   ਗਾ ੨ ਰੇ   ਗਾ ਰੇ ਸਾ
 ਚਮਕੂ   ਸਾਰੀ ਮੈਂ ਰਾਤ   ਝਲਕਾਂ   ਦਿਉਂ   ਚਾਨਣ   ਵਾਲੀਆਂ

ਸਾਰੀਆਂ ਤੁਕਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਰਾਂ ਪਰ ਹੀ ਗਾਓ, ਇਸਦਾ ਅਸਥਾਈ ਅੰਤਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ।

ਭਰਬਰੀ ਦਾ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜਦੋਂ ਆਪਣਾ ਗੀਤ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਗਦੇ ਹਨ ਤਾਂ 'ਹਰੀ' ਪਦ ਲੰਮੀਂ ਬੈਠਵੀਂ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਉਚਾਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇ ਇਸੇ ਗੀਤ ਦੇ ਅਖੀਰ 'ਗੁਰੂ' ਪਦ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ 'ਸਾ' ਸੁਰ ਫਿਰ ਵਜਾ ਲੈਣਾ ।

* ਇਹ ਗੀਤ ਰਾਗ ਪਹਾੜੀ ਵਿਚ ਬੀ ਗਾਵੀਂ ਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਇਉਂ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ :-

$\begin{array}{cc} \text{ਗਾ ਗਾ} & \text{ਗਾ ਰੇ} & \text{ਰੇ ਸਾ} \\ \hline \text{ਚਮਕੂ} & \text{ਸਾਰੀ ਮੈਂ} & \text{ਰਾਤ} \end{array}$
 $\begin{array}{cc} X & X \\ \text{ਗਾ ਮਾ} & \text{ਗਾ ਮਾ} & \text{ਰੇ ਸਾ ਸਾ} & \text{ਰੇ ਰੇ ਰੇ} \\ \hline \text{ਝਲਕਾਂ} & \text{ਦਿਉਂ} & \text{ਚਾਨਣ} & \text{ਵਾਲੀਆਂ} \end{array}$

(੬੫)

ਦੇਜਾ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਦਾਰੇ ।

ਦੇ ਜਾ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਦਾਰੇ, ਬੈਠੇ ਤੇਰੇ ਹਾਂ ਦੁਆਰੇ,
ਆਸਾਂ ਕਦ ਵੀਆਂ ਧਾਰੇ, ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਿਆਰੇ!

ਆ ਜਾ ਆ ਜਾ ਪਿਆਰੇ, ਆ ਜਾ ਰਬ ਦੇ ਸਵਾਰੇ,
ਦੇ ਜਾ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਦਾਰੇ, ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਿਆਰੇ!
ਤੇਰੇ ਰੰਗ ਰੰਗਾਰੇ ਤਰਸਨ ਨੈਨ ਵਿਚਾਰੇ,
ਸਿੱਕੀਂ ਸਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ, ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਜਾਰੇ!

ਕੂੰਜਾਂ ਮੁੜ ਮੁੜ ਆਈਆਂ, ਨਦੀਆਂ ਪਰਤ ਪਰਤ ਆਈਆਂ,
ਤੂੰ ਭੀ ਮੌੜ ਮੁਹਾਰੇ, ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਿਆਰੇ!
ਬਾਗੀਂ ਬੁਲਬੁਲ ਬੋਲੇ, ਬ੍ਰਿਹੋਂ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਝੰਝੋਲੇ,
ਤੀਰ ਅਣਿਯਾਲੇ ਮਾਰੇ, ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਜਾਰੇ!

ਅੰਦਰ ਧੋ ਵੇ ਬਨਾਯਾ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਵਿਛਾਯਾ,
ਉਠਦੇ ਯਾਦ ਹੁਲਾਰੇ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਿਆਰੇ!
ਤੂੰ ਮੁੜ ਫੇਰਾ ਨ ਪਾਯਾ, ਚਰਨੀਂ ਆ ਨ ਲਗਾਇਆ
ਬਿਰਹੋਂ ਚੁਭਣ ਕਟਾਰੇ, ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਜਾਰੇ!

ਖ਼ੈਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਪਾਈਂ ਨੈਣੀਂ ਆ ਕੇ ਸਮਾਈਂ
ਕਰਦੇ ਠੰਢ ਠੰਢਾਰੇ, ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਜਾਰੇ!
ਸਿਕਦਜਾਂ ਉਮਰਾ ਹੋ ਬੀਤੀ ਤੂੰ ਆ ਸਾਰ ਨ ਲੀਤੀ,
ਔਗੁਣ ਮੇਰੇ ਨੀ ਸਾਰੇ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਜਾਰੇ!

ਵਾਗੂੰ ਕੂੰਜ ਕੁਰਲਾਵਾਂ 'ਕੋਇਲ ਕੂਕਾਂ' ਮੈਂ ਪਾਵਾਂ
ਰੇਵਾਂ ਖੜੀਓ ਦੁਆਰੇ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਜਾਰੇ!
ਚਾਤ੍ਰਕ ਵਾਂਗ ਉਦਾਸੀ ਬਨ ਬਨ ਫਿਰਾਂ ਮੈਂ ਪਿਆਸੀ,
ਮੇਰੇ ਭਾਗ ਨਿਆਰੇ, ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਜਾਰੇ!

ਰੁਣ ਝੁਣ ਮੀਹਾਂ ਨੇ ਲਾਈ ਮੇਘਾਂ ਵਾਛੂ ਤੂੰ ਆਈਂ,
ਸਿਕਦੀ ਅਰਜ ਗੁਜ਼ਾਰੇ, ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਜਾਰੇ!
ਆਜਾ ਆਜਾ ਗੁਸਾਈਂ! ਆਜਾ ਅਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਈਂ
ਆਜਾ ਰਬ ਦੇ ਸੁਆਰੇ! ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਜਾਰੇ!

(੬੬)

ਸਾਨੂੰ ਸਾਰ ਨ ਕੋਈ, ਕਿਧਰੇ ਮਿਲਦੀ ਨ ਢੋਈ,
 ਅਪਨਾ ਬਿਰਦ ਵਿਚਾਰੇਂ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਜਾਰੇ !
 ਅੱਡੀ ਝੋਲੀ ਤਕਾਈਂ, ਖੈਰ ਦਰਸਨ ਦੀ ਪਾਈਂ
 ਦੇ ਕੇ ਸੁਹਣੇ ਦੀਦਾਰੇ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਜਾਰੇ !
 ਆਜਾ ਆਜਾ ਪਿਆਰੇ, ਦੇ ਜਾ ਦਰਸਨ ਦਿਦਾਰੇ
 ਸਿਕਦੇ ਨੈਣ ਵਿਚਾਰੇ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਜਾਰੇ !

ਰਾਗ-ਕਲੰਗੜਾ । ਤਾਲ-੩ । ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੮ ।
 ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-ਦੁਆਰੇਂ ਪਰ ਹੈ ।
 ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ-

੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩
X			X		X		X
ਸਾਰੇ	ਗਾਰ	ਗਾਰ	ਮਾ	ਗਾਰ	ਗਾਮਾਗਾ	ਗਾ	ਰੇ ਸਾ
ਦੇ ਜਾ	ਦਰਸਨ	ਦਿਦਾਰੇ		ਬੈਠੇ	ਤੋਰੇ	ਹਾਂ	ਦੁਆਰੇ
੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩
X	X	X	X	X		X	X
ਗਾਮਾ	ਪਾਧਾਪਾਧਾ	ਮਾਪਾਮਾ		ਗਾੜ	ਮਾਗਾਰ	ਰੇ ਸਾ	
ਆਸਾਂ	ਕਦ ਦੀਆਂ	ਧਾਰੇ		ਕਲਗੀਆਂ	ਵਾਲੇ ਪਿ	ਆਰੇ	

ਅੰਤਰਾ-

੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩
X	X	X	X	X	X	X	X
ਗਾਮਾ	ਧਾਰ	ਧਾੜ	ਧਾਰ	ਧਾ ਪਾ	ਮਾਪਾਮਾ		
ਆਜਾ	ਆਜਾ	ਪਿਆਰੇ	ਆਜਾ	ਰਬ ਦੇ	ਸਵਾਰੇ		
੦	੧	੨	੩				
X	X	X	X				
ਗਾਮਾ	ਧਾ ਪਾ	ਮਾਪਾਮਾ					
ਦੇ ਜਾ	ਦਰਸਨ	ਦਿਦਾਰੇ		ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ			

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਾਈ ਅੰਤਰਾ ਪਰ ਵੰਡ ਕੇ ਵਜਾਓ ।

ਜਮੁਨਾ ਤੇ ਰਾਹੀ ।

ਰਾਹੀ—ਜਮੁਨਾ ਨੀਂ ਤੂੰ ਸੁਹਣੀਏ ਜਮੁਨਾ! ਤੇਰੀ ਨੈਂ ਵਿਚ ਸ਼ੋਖ ਹੁਲਾਰੇ ।
 ਉਮੰਡ ਉਮੰਡ ਤੂੰ ਟੁਰਨੀਏਂ ਜਮੁਨਾ! ਤੇਰੇ ਤੌਰ ਬਦਲ ਗਏ ਸਾਰੇ ।
 ਪੈਰ ਟਿਕਾਵੇਂ ਤੂੰ ਹੇਠ ਨ ਜਮੁਨਾ! ਤੇਰਾ ਜੋਬਨ ਠਾਠਾਂ ਮਾਰੇ ।
 ਭਾਗ ਸੁਲੱਖੀ ਤੂੰ ਜਮੁਨਾ! ਦਿਸੀਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਕੱਪਰ ਪੈਣ ਕਰਾਰੇ?

ਜਮੁਨਾ-ਰਾਹੀਆ! ਵੇ ਤੂੰ ਸੁਹਣਿਆਂ ਰਾਹੀਆ! ਤੇਰੇ ਲਗਦੇ ਬੈਨ ਪਿਆਰੇ ।
 ਰਾਹੀਆ ਵੇ! ਮਿਰੀ ਅਰਜ਼ ਸੁਣੀਂ ਵੇ ਤੇਰੇ ਨੈਨ ਚਮਕਦੇ ਤਾਰੇ ।
 ਅਰਜ਼ ਕੁਰਸ਼ ਦਾ ਹੈ ਨੂਰ ਵੇ ਰਾਹੀਆ! ਜਿਹਦੇ ਭੈ ਵਿਚ ਮੰਡਲ ਸਾਰੇ ।
 ਨੂਰ ਜਿਹਦੇ ਤੋਂ ਹੈ ਸੂਰਜ ਚਮਕੇ ਜਿਸਤੋਂ ਰੋਸ਼ਨ ਚੰਦ ਤੇ ਤਾਰੇ ।
 'ਚਰਨ-ਧੋਇ' ਜਿਸਤੁੰ ਬਿਜਲੀ ਬਣੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਤੇਜ ਤੋਂ ਤੇਜ ਪਸਾਰੇ ।
 ਨੈਣਾਂ ਤੁੰ ਜਿਸਦੇ ਜਾਗੇ ਨਿ ਨੈਣਾਂ ਅਜ ਆਵੇਗਾ ਮੇਰੇ ਕਿਨਾਰੇ ।
 ਏਥੇ ਟਿਕਾਉ ਪੈਰ ਵੇ ਰਾਹੀਆ! ਜਿਸ ਫੇਰਿਆਂ ਫਿਰਦੇ ਨੇ ਸਾਰੇ ।
 ਪਾਉਂਟਾ ਰਚੇਗਾ ਥਾਉਂ ਵੇ ਰਾਹੀਆ! ਏਥੇ ਚੋਜ ਕਰੇਗਾ ਪਜਾਰੇ ।
 ਮਾਣੂ ਆਨ ਨਿਮਾਣੀ ਨੂੰ ਏਥੇ ਮੇਰੀ ਨੈਂ ਵਿਚ ਤਾਹਜੋਂ ਹੁਲਾਰੇ ।
 ਮੰਗਲ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਚਾਉ ਵੇ ਰਾਹੀਆ! ਮੈਨੂੰ ਬਣਦੇ ਨੀ ਚਾਉ ਮਲੁਾਰੇ ।
 ਦੇਈਂ ਅਸੀਸ ਏ ਮੈਨੂੰ ਵੇ ਰਾਹੀਆ! ਹੋਣ ਤੈਨੂੰ ਬੀ ਦਰਸ ਦਿਦਾਰੇ—
 ਦੁਾਰੇ ਆਯਾ ਪਿਯ ਵਿਛੁੜੇ ਨ ਰਾਹੀਆ! ਹਾਂ ਵਿਛੁੜੇ ਨ ਆਯਾ ਦੁਆਰੇ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ-ਜ਼ਿਲਾ । ਤਾਲ-੩ । ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੮ ।
 ਲੇ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਹੁਲਾਰੇ (ਜਮਨਾਂ)' ਪਰ ਹੈ ।

$$\begin{array}{c} X \quad X \quad X \\ \text{ਸੁਰ ਖਾਸ-ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।} \end{array}$$

ਅਸਥਾਈ-

੦ ੧ ੨ ੩	੦	੧ ੨ ੩	੦ ੧ ੨ ੩	੦ ੧ ੨ ੩
X	X			X X
ਹੇ ਗਾ	ਰੇ	ਰੇ ਗਾ	ਸਾ ੨	ਸਾ ੨ ਰੇ ਸਾ
ਤੇਰੀ	ਨੇ	ਵਿਚ	ਸ਼ੋਖ	ਹੁਲਾਰੇ
				ਜਮਨਾਂ!

ਅੰਤਰਾ-

੩ ੦ ੧ ੨ ੩	੦ ੧ ੨ ੩	੦ ੧ ੨ ੩	੦ ੧ ੨ ੩
	X	X	X
ਪਾ ੨	ਪਾ ਮਾ	ਪਾ ਧਾ ਨੀ	ਧਾ ਪਾ ਮਾ
ਜਮੁਨਾਂ	ਨੀ ਤੂੰ	ਸੁਹਣੀਏਂ	ਜਮੁਨਾਂ!

'ਉਮੰਡ ਉਮੰਡ ਤੂੰ ਟੁਰਨੀਏਂ ਜਮੁਨਾਂ'-(ਅੰਤਰੇ ਪਰ ਵਜਾਓ) ।

'ਤੇਰੇ ਤੌਰ ਬਦਲ ਗਏ ਸਾਰੇ (ਜਮੁਨਾਂ!)'- (ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ) ।

ਬਾਕੀ ਗੀਤ ਸਾਰਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਤਰਾ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵੰਡਕੇ ਵਜਾਓ ।
 ਅਸਥਾਈ ਦੇ ਅਖੀਰ ਹਰ ਵਾਰ 'ਜਮੁਨਾਂ' ਪਦ ਵਧਾ ਲੈਣਾ ਹੈ ਤੇ ਗੀਤ ਦੇ ਹੇਠਲੇ
 ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ 'ਜਮੁਨਾਂ' ਦੀ ਥਾਵੇਂ 'ਰਾਹੀਆ' ਪਦ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ ।

ਗੀਤ ੩੬— ਮੇਹਰਾਂ ਦੇ ਸਾਈਂ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ
ਸ੍ਵਾਗਤ ਸਿਹਰਾ ।

ਇਕ ਸਜਾਮ ਘਟਾ ਛਾਈ, ਓਦਾਸ ਨਜ਼ਰ ਆਈ,
ਹਾਂ ਸਹਿਮ ਪਿਆ ਬਰਸੇ, ਝੜ ਛਾਇ ਝੜੀ ਲਾਈ ।
ਸਤ ਰੰਗ ਤੁਸੀਂ ਚਮਕੇ, ਇਕ ਪੀਂਘ ਤੁਸਾਂ ਖਾਈ,
ਵਾ ਦਮਕ ਪਈ ਕਾਲਕ ਮਿਟ ਨਾਲ ਗਈ ਕਾਈ । ੧.

ਇਕ ਤੇਲ ਪਈ ਬੱਤੀ, ਇਕ ਬੁਝੇ ਪਏ ਦੀਵੇ,
ਨਹੀਂ ਰਤੀ ਰਹੀ ਰੋਣਕ, ਦਿਲ ਝਵੀਂ ਰਹੀ ਛਾਈ ।
ਤੁਸੀਂ ਕਿੰਝ ਕਿਤੋਂ ਆਏ ਬਲਦੇ ਬਲਦੇ ਸੁਅਲੇ !
ਗਲ ਲੱਗ ਗਏ ਆਕੇ, ਬੁਲ੍ਹੁ ਚੁੰਮ ਲਏ ਧਾਈ ।
ਛੁਹ ਕਿੰਝ ਦਈ ਨੂਰੀ, 'ਨਿਘ-ਜਿੰਦ' ਕਿਵੇਂ ਭਰਕੇ ?
ਹਾਂ ਚਲੇ ਗਏ ਲਗਕੇ, ਪਰ ਫੇਰ ਰਹੇ ਛਾਈ ।
ਹਾਂ 'ਨੂਰ-ਭਬਾਕਾ' ਏ, ਵਾਹ 'ਜੀਵਨ-ਝਾਕਾ' ਏ,
ਵਾਹ ਬੁਝਿਆਂ ਬਾਲ ਗਏ, ਕੁਈ ਜਿੰਦ ਨਵੀਂ ਪਾਈ । ੨.

ਕਈ ਵੇਰ ਲੱਗੇ ਲਕੜੀ, ਨਾਂ ਤੁਲ ਸਕਦੇ ਤਕੜੀ,
ਜਯੋਂ ਸੈਲ ਪਏ ਮੁਰਦੇ, 'ਜਿੰਦ-ਨਿਘ' ਨਹੀਂ ਰਾਈ,
ਆ ਕੜਕ ਪਈ ਬਿਜਲੀ, ਛੁਹ ਲੱਗ ਗਈ ਰੰਗਲੀ,
ਭਾ ਚਮਕ ਪਈ ਨੂਰੀ, ਬਲ ਜਿੰਦ ਉਠੀ ਸੁਾਈ । ੩.

ਹਾਂ, ਰਾਤ ਅਨੁਰਾ ਏ, ਜਿਨ ਘੇਰ ਲਈ ਧਰਤੀ,
ਪੈ ਰਹੀ ਉਦਾਸੀ ਏ, ਛਾ ਰਹੀ ਇ ਉਦਰਾਈ ।
ਬਨ ਸੂਰਜ ਆਏ ਹੋ, 'ਛੁਹ-ਚਾਨਣ' ਲਯਾਏ ਹੋ,
ਇਕ 'ਚਾਨਣ-ਧੱਕਾ' ਹੋ, ਆ 'ਨੂਰ-ਝਮਕ' ਲਾਈ ।
ਹਾਂ ਮੌਤ ਮਰਾਈ ਜੇ, 'ਜਿੰਦ-ਨੂਰ' ਵਸਾਇਆ ਜੇ,
ਇਕ ਪਲਕ ਨ ਲੱਗੀਏ, ਹਾਂ, ਇਹੋ ਬਿਰਦ ਸਾਈਂ । ੪.

ਫੁਲ ਪੱਤ ਝੜੇ ਸਾਰੇ, ਛਾ ਸੁੰਝ ਰਹੀ ਡਾਲੀ,
ਦਿਲਗੀਰ ਬਣੀ ਰੰਗਤ, ਮੁੰਹ ਪਸਰ ਰਹੀ ਝਾਂਈ ।
ਹੁ ਬਸੰਤ ਤੁਸੀਂ ਆਏ, ਚੁਪ ਲੰਘ ਗਏ ਅੰਦਰ,
'ਜਿੰਦ-ਨਿਘ' ਭਰੀ ਸਾਰੇ, ਝਰਨਾਟ ਨਵੀਂ ਪਾਈ ।

‘ਖਿੜ-ਦਟਕ’ ਨੁਮੱਕਾ ਦੇ ਅਖ ਖੋਲ ਦਈ ਮੀਟੀ,
 ਭਰ ਝੋਲ ਸ਼ਗੂਫੇ ਦੇ, ‘ਲੁਟ-ਹਾਸਯ’ ਤੁਸਾਂ ਲਾਈ।
 ਵਾਹ ਮੁਇਆਂ ਜਿਵਾਂਦੇ ਹੋ, ਵਾਹ ਜਿੰਦੜੀ ਪਾਂਦੇ ਹੋ,
 ਵਾਹ ਨੂਰ ਵਸਾਂਦੇ ਹੋ, ‘ਛੁਹ-ਜਾਨ’ ਤੁਸਾਂ ਜਾਈ*। ਪ.

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ

ਰਾਗ-ਭੀਮ ਪਲਾਸ। ਤਾਲ-੩। ਗਤ-ਕਵਾਲੀ। ਮਾਤ੍ਰਾ-੮।
 ਲੈ-ਧੀਮੀ। ‘ਆ’ ਦਾ ਘਰ-‘ਨਜ਼ਰ ਆਈ’ ਪਰ ਹੈ।
 $\begin{matrix} X & X & & X \\ \text{ਸੁਰ ਖਾਸ-} & \text{ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ।} \end{matrix}$

ਅਸਥਾਈ-

$\begin{matrix} & 0 & 1 & & 2 & 3 & & 0 & 1 & & 2 & & 3 \\ X & & X & X & & X & & X & X & X & & X & & X \\ \text{ਪਾਮਾ} & \text{ਪਾਮਾਰਾਗੇਸਾ} & \text{ਰੇ ਨੀ} & \text{ਸਾਮਾ} & \text{ਮਾਰਾਮਾ} & \text{ਪਾਮਾ} & \text{ਗਾਰੇਸਾ} \\ \text{ਇਕ} & \text{ਜ਼ਜ਼ਾਮ} & \text{ਘਟਾ} & \text{ਛਾਈ} & \text{ਓਦਾਸ} & \text{ਨਜ਼ਰ} & \text{ਆਈ} \end{matrix}$

ਹਾਂ ਸਹਿਮ ਪਿਆ ਬਰਸੇ, ਝੜ ਛਾਇ ਝੜੀ ਲਾਈ’- (ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੰਤਰਾ-

$\begin{matrix} & 0 & 1 & & 2 & 3 & & 0 & 1 & & 2 & & 3 \\ X & X & & X & & X & & X & & X & & X & \\ \text{ਨੀੜਨੀ} & \text{ਧਾਮਾ} & \text{ਪਾਸਾ} & \text{ਨੀੜ} & \text{ਧਾਮਾ} & \text{ਪਾਧਾਨੀਧਾਪਾ} & \text{ਗਾਰੇਸਾ} \\ \text{ਸਤ ਰੰਗ} & \text{ਤੁਸੀਂ} & \text{ਚਮਕੇ} & \text{ਇਕ ਪੀਂਘ} & \text{ਤੁਸਾਂ} & \text{ਪਾਈ} & \text{ਹਾਂ.....} \end{matrix}$

‘ਵਾ ਦਮਕ ਪਈ ਕਾਲਕ ਮਿਟ ਨਾਲ ਗਈ ਕਾਈ’- (ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)
 ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਵਜਾਓ।

*ਜਾਨ ਪਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਛੁਹ ਤੁਸਾਂ ਤੋਂ ਉਤਪਤ ਹੋਈ ਹੈ।

ਗੀਤ ੩੭- ਕਲਗੀਧਰ ਰੂਪ ਮੋਹਿਆ ਦਿਲ ।

ਨਾਂ ਪਰਚੇਗਾ ਏ ਦਿਲ ਮੇਰਾ	ਨ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰੇ,
ਨਾਂ ਭੁੱਲੇਗਾ ਫਬਨ ਬਾਂਕੀ	ਨ ਵਿਸਰੂ ਰੂਪ ਓ ਨਜਾਰੇ,
ਜੁ ਤੱਕੇ ਰਾਤ ਭਿੰਨੀ ਨੂੰ,	ਜੁ ਨੈਣੀਂ ਅਰਸ ਤੋਂ ਆਏ,
ਜੁ ਨੈਣੋਂ ਕਾਲਜੇ ਲੱਥੇ,	ਤੇ ਲੂੰ ਲੂੰ ਜਾ ਵਸੇ ਪਜਾਰੇ,
ਜੁ ਛੇੜਨ ਲਹਿਰ ਪਿਆਰਾਂ ਦੀ	ਪਰੀਤਾਂ ਦੀ ਖਿਰਨ ਛੇੜਨ,
ਜੁ ਮਾਰਨ ਖਿੱਚ ਕਟਕਾਂ ਦੀ	ਹਿਲੋਰੇ ਦੇਣ ਹਿਤ ਵਾਰੇ,
ਕਸਕ ਮਾਰਨ ਓ ਦਰਦਾਂ ਦੀ,	ਓ ਲੱਗੇ ਦਰਦ ਹੈ ਪਜਾਰੀ,
ਰਖੇ ਘਾਇਲ ਕਲੇਜੇ ਨੂੰ	ਸੁਖਾਂ ਦੀ ਚੀਸ ਫਿਰ ਮਾਰੇ,
ਓ ਨੈਣੀ ਨੀਰ ਭਰ ਲਜਾਵਨ	ਉਛਾਲਨ ਵਲਵਲੇ ਦੇ ਦੇ
ਓ ਲੂੰ ਕੰਡੇ ਕਰੀ ਰੱਖਣ	ਤੇ ਗਦ ਗਦ ਕੰਠ ਦਿਲਹਾਰੇ,
ਓ ਭੁੱਲਣ ਰੂਪ ਕਦ ਬਾਂਕੇ	ਓ ਉਹਲੇ ਹੋਣ ਕਦ ਪਜਾਰੇ,
ਓ ਰੱਖਣ ਖਿੱਚ ਅਪਨੇ ਵਿਚ	ਤੇ ਦੇਂਦੇ ਪਜਾਰ ਦੀਦਾਰੇ.
ਓ ਕਲਗੀ ਨੋਕ ਚੁਭਦੀ ਹੈ,	ਕਲੇਜੇ ਕਸਕਦੀ ਧਸਦੀ
ਕਿਵੇਂ ਭੁੱਲੇ ਕੁਈ ਉਸਨੂੰ,	ਤੇ ਪਰਚੇ ਲੋਕ ਪਰਚਾਰੇ ।
ਨ ਪਰਚਾਵੇ ਅਸਾਂ ਤਾਈਂ	ਨ ਪਰਚਾਵੇ ਨ ਪਰਚਾਵੇ,
ਨ ਪਰਚੇਗਾ ਏ ਦਿਲ ਮੁੱਠਾ	ਨ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰੇ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਗੀਤ ੩੮—ਮੀਰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਦਾ ਸ਼੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਜੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ।

ਹੋ ਗਿਆ ਰਾਜਾ ਜੀ ! ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਗੁਰ ਦਾ ਹੋਗਿਆ ।
ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਹਾਂ ਹੋ ਗਿਆ, ਹੈ ਫਰਕ ਸਾਰਾ ਖੋ ਗਿਆ ।
ਵੱਸ ਮੇਰੇ ਹੋਵਦਾ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮ ਬਾਹਰ ਮਾਰਦਾ,
ਦੇਖਦਾ ਜੇ ਦੂਸਰਾ, ਨਾਂ ਸੀਸ ਰਾਜਾ ! ਹਾਰਦਾ ।
ਇਸ ਲਈ ਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦਾ ਜਗਤ ਸੰਵਰੇ ਕੀਤਿਆਂ,
ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਰਹਿ ਨ ਸਕਦਾ ਨਾਮ ਬਿਨ ਗੁਰ ਲੀਤਿਆਂ ।
ਇਸ ਲਈ ਨਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦਾ ਤੇਜ ਗੁਰ ਦਾ ਅੱਤਿ ਹੈ,
ਗੁਰੂ 'ਮੈਂਨੂੰ' 'ਮੈਂ' ਤੁੰ ਮੇਰੀ ਨਿਕਟ ਵਰਤੀ ਸੱਤਿ ਹੈ ।
ਮੈਂ ਕਦੀ ਹੋ ਓਪਰਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਅਪਨੇ ਆਪ ਨੂੰ,
ਪਰ ਗੁਰੂ ਮੈਨੂੰ ਹੈ ਅਪਨਾ ਮੁਹਰ ਹੈ ਜੜੋਂ ਛਾਪ ਨੂੰ ।
ਮੈਂ ਜਿ ਆਪਾ ਆਪ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਾਲਣ ਜਾਣਦਾ,
ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਬੀ ਬਾਹਰ ਨਿਕਾਲ ਨ ਜਾਣਦਾ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ-ਸਿੰਧੜਾ। ਤਾਲ-੩। ਗਤ-ਕਵਾਲੀ। ਮਾਤ੍ਰਾ-੮।
 ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ। 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਹੋ ਗਿਆ' ਪਰ ਹੈ।
 $\begin{matrix} & & X & X & & & X & & & & \\ & & & & & & & & & & \\ \text{ਸੁਰ ਖਾਸ-ਸਾ} & \text{ਰੇ} & \text{ਗਾ} & \text{ਮਾ} & \text{ਪਾ} & \text{ਧਾ} & \text{ਨੀ} & & & & \end{matrix}$

ਅਸਥਾਈ-

$\begin{matrix} 2 & 3 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 & 1 \\ & 3 & X & & & X & X & X & & & X & X \\ \text{ਪਾਸਾਨੀ} & \text{ਧਾਪਾ} & \text{ਮਾ} & \text{ਪਾਗਾ} & \text{ਰੇਗਾ} & \text{ਸਾਰੇ} & \text{ਪਾਮਾ} & \text{ਨੀਧਾਪਾ} \\ \text{ਹੋ ਗਿਆ} & \text{ਰਾਜਾ} & \text{ਜੀ} & \text{ਮੈਨੂੰ} & \text{ਪ੍ਰੇਮ} & \text{ਗੁਰਦਾ} & \text{ਹੋਗਿਆ} & \text{ਆ} \end{matrix}$

'ਪ੍ਰੇਮ ਮੈਂ ਹਾਂ ਹੋਗਿਆ, ਹੈ ਫਰਕ ਸਾਰਾ ਖੋਗਿਆ'-(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)।

ਅੰਤਰਾ-

$\begin{matrix} 2 & 3 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 & 1 \\ & & & X & & X & & & 3 & X & & \\ \text{ਧਾਝ} & \text{ਨੀਝ} & \text{ਨੀਝ} & \text{ਧਾਸਾਨੀਧਾਪਾ} \\ \text{ਵੱਸ ਮੇਰੇ} & \text{ਹੋਵਦਾ ਮੈਂ} & \text{ਪ੍ਰੇਮ ਬਾਹਰ} & \text{ਮਾਰਦਾ} \end{matrix}$

'ਦੇਖਦਾ ਜੇ ਦੂਸਰਾ.....'-(ਅੰਤਰਾ ਪਰ ਵਜਾਓ)।

(ਫਿਰ ਵਜਾਓ) 'ਹੋ ਗਿਆ ਰਾਜਾ ਜੀ ਮੈਨੂੰ.....'-(ਅਸਥਾਈ)

ਅਗੋਂ ਦੋ ਦੋ ਸਤਰਾਂ ਅੰਤਰੇ ਪਰ ਵਜਾਕੇ ਉਸਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਅਸਥਾਈ ਵਜਾਕੇ ਗੀਤ ਖਤਮ ਕਰੋ।

ਗੀਤ ੩੯—ਵਿਛੁੜਨ ਵੇਲੇ ਦੀ ਅਰਦਾਸ (ਬੀਬੀ ਜੀ ਦੀ,
ਪ੍ਰਯਾ: ਦੇ ਪ੍ਰਯਾ: ਵਿਚੋਂ)।

ਜਿਨ੍ਹ ਰਾਹੀਂ ਚੱਲੇ ਹੋ ਸਤਿਗੁਰ! ਮੁੜ ਉਨ ਰਾਹੀਂ ਆਣਾਂ।
ਦਿਲ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਵਾਸ ਰਹੇ, ਜਦ ਅਖ ਉਹਲੇ ਹੋ ਜਾਣਾਂ।
ਯਾਦ ਤੁਸਾਂ ਜੋ ਬਖਸ਼ੀ ਆਪੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪ ਪੁਗਾਣਾਂ,
ਇਕ ਦਮ ਕਦੇ ਨਾਂ ਵਿਸਰੋ ਸਾਨੂੰ! ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਰਹਾਣਾਂ।
ਯਾਦ ਅਸਾਡੀ ਪਵੇ ਜਿ ਵਿੱਲੀ ਇਸ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਰਖਾਣਾਂ,
ਅੱਜ ਚਲੇ ਹੋ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ! ਮੁੜ ਬੀ ਫੇਰਾ ਪਾਣਾਂ।
ਰੁਲਦੇ, ਖੁਲਦੇ, ਨੀਵਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਲੜ ਨਾਂ ਕਦੇ ਛੁਡਾਣਾਂ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੭੬)

ਰਾਗ-ਪੀਲੋ ਸਿੰਧੜਾ ਮਿਲੇ ਹੋਏ । ਤਾਲ-੩ । ਗਤ-ਕਵਾਲੀ ।
 ਮਾਤ੍ਰਾ-੮ । ਲੈ-ਧੀਮੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ- 'ਆਣਾ ਜੀ' ਪਰ ਹੈ ।
 $\begin{matrix} & & X & & X & & \\ \text{ਸੁਰ ਖਾਸ-} & \text{ਸਾ} & \text{ਰੇ} & \text{ਗਾ} & \text{ਗਾ} & \text{ਮਾ} & \text{ਪਾ} & \text{ਧਾ} & \text{ਨੀ} & \text{ਨੀ} \end{matrix}$ ।

ਅਸਥਾਈ-

੨	੩ ੦	੧	੨ ੩	੦	੧
੩	੩ X			X	
<u>ਸਾ ੨</u>	<u>ਸਾ ਨੀ ਧਾ ਪਾ</u>		<u>ਧਾ ਪਾ</u>		<u>ਮਾ ਗਾ ਰੇ</u>
ਜਿਨ੍ਹ	ਰਾਹੀਂ ਚੌ.....		ਲੇ ਹੋ		ਸਤਿਗੁਰ
੨	੩ ੦	੧	੨ ੩	੦	੧
	X			X	X
<u>ਰੇ ੨</u>	<u>ਪਾ ੨</u>	<u>ਮਾ</u>	<u>ਗਾਰੇ ਸਾ</u>	<u>ਸਾਰੇ ਗਾ ਮਾ</u>	<u>ਗਾ ਮਾ ਪਾ</u>
ਮੁੜ	ਉਨ੍ਹ	ਰਾਹੀਂ	ਆਣਾ	ਜੀ.....	ਈ
	੨	੩ ੦	੧	੨ ੩ ੦	੧
	X		X		
(ਦੁਬਾਰਾ)	<u>ਮਾ</u>	<u>ਧਾ ਪਾ</u>	<u>ਮਾ</u>	<u>ਗਾ ਰੇ ਸਾ</u>	
	ਮੁੜ	ਉਨ੍ਹ	ਰਾਹੀਂ	ਆਣਾ ਜੀ	

ਅੰਤਰਾ-

੨	੩ ੦ ੧	੨	੩ ੦	੧
X	੩	੩ X ੩ ੩ ੩	੩	੩
<u>ਮਾ ਪਾ ਨੀ ਸਾ</u>		<u>ਰੇ ਗਾ ਰੇ ਸਾ ਨੀ ਸਾ</u>		
ਦਿਲ ਮੇਰੇ ਵਿਚ		ਵਾਸ ਰਹੇ ਜਦ		
੨	੩ ੦ ੧	੨	੩ ੦	੧
X	X	X	X	X
<u>ਨੀ ੨ ਧਾ ਪਾ ਮਾ</u>		<u>ਪਾ ਧਾ ਨੀ ਧਾ ਪਾ</u>		<u>ਗਾ ਰੇ ਸਾ</u>
ਅਖ ਉਹਲੇ		ਹੋ ਜਾਣਾ		ਜੀ...ਹਾਂ

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਪਰ ਵਜਾਓ ਤੇ ਨਾਲ ਅਸਥਾਈ ਦੀ ਤੁਕ ਵਜਾਕੇ ਗਾਉਂਦੇ ਜਾਓ ।

ਗੀਤ ੪੦— ਮਿਲ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਯਾਰਿਆ!

ਟੇਕ— ਮਿਲ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਯਾਰਿਆ!
ਜੀਉ ਸਦਕੇ ਕਰ ਕਰ ਵਾਹਿਆ।

- ਮੈਂ ਤਕਦੀ ਤਕਦੀ ਹਾਰੀਆਂ, ਮੈਂ ਸਦਕੇ ਜਾਵਾਂ ਸਾਰੀਆਂ
ਹੁਣ ਆਜਾ ਰੱਬ ਸੁਆਰਿਆ! ਮਿਲ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਯਾਰਿਆ! ੧.
- ਸਿਕ ਸਿਕਦੀ ਲੋਚਾਂ ਲੋਚਦੀ, ਨਿਤ ਦਰਸਨ ਸੋਚਾਂ ਸੋਚਦੀ,
ਇਕ ਦਰਸਨ ਤੋਂ ਜੀ ਵਾਰਿਆ, ਮਿਲ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਯਾਰਿਆ! ੨.
- ਨਿਤ ਤਰਸ ਤਰਸ ਕੇ ਹੁੱਟੀਆਂ ਮੈਂ ਬਿਰਹੋਂ ਨੇ ਫੜ ਕੁੱਠੀਆਂ,
ਜੀ ਹਾਵਿਆਂ ਨੇ ਹੈ ਗਾਰਿਆ, ਮਿਲ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਯਾਰਿਆ! ੩.
- ਮੈਂ ਦੁਆਰੇ ਢੱਠੀ ਆਣ ਕੇ, ਨਹਿੰ ਬਲ ਦਾਵਾ ਕੁਈ ਤਾਣਕੇ,
ਤਕ ਬਿਰਦ, ਬਚਾਵਣ ਹਾਰਿਆ! ਮਿਲ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਯਾਰਿਆ! ੪.

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ।

ਰਾਗ-ਪੀਲੋ । ਤਾਲ ਤੇ ਗਤ-ਵਈਆਂ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੭ । ਲੈ-ਧੀਮੀ ।

‘ਆ’ ਦਾ ਘਰ-‘ਵਾਰਿਆ’ ਪਰ ਹੈ ।

ਸੁਰ ਖਾਸ-ਸਾ ^X ਰੇ ਗਾ ^X ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਨੋਟ- ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਵਾਸਤੇ ‘ਮਾ’ ਉਤ੍ਰਾ ‘ਸਾ’ ਬਨਾਯਾ ਗਿਆ ਹੈ ।

ਅਸਥਾਈ-

੨	੦	੧ ੨	੦ ੧
X		X	X ੩
<u>ਗਾਮਾ</u>	<u>ਧਾ੩</u>	<u>ਧਾ੩</u>	<u>ਪਾਮਾਸਾ</u>
ਮਿਲ	ਸਤਿਗੁਰ	ਨਾਨਕ	ਪਜਾਰਿਆ
੨	੦	੧ ੨	੦ ੧
੩	੩ X	X	X
<u>ਸਾ੨</u>	<u>ਸਾਨੀਧਾ</u>	<u>ਪਾਮਾਪਾਧਾ</u>	<u>ਪਾਧਾਪਾਮਾ</u>
ਜੀਓ	ਸਦਕੇ	ਕਰ ਕਰ	ਵਾਰਿਆ

ਅੰਤਰਾ-

੨	੦	੧ ੨	੦ ੧
X		X	੩
<u>ਮਾ</u>	<u>ਪਾ੨</u>	<u>ਨੀ੨</u>	<u>ਸਾ੩</u>
ਮੈਂ	ਤਕਦੀ	ਤਕਦੀ	ਹਾਰੀਆਂ
੨	੦ ੧	੨	੦ ੧
੩	੩	X ੩ X	X X
<u>ਸਾ੩</u>	<u>ਸਾ੨</u>	<u>ਨੀਸਾਨੀ</u>	<u>ਧਾਪਾਮਾ</u>
ਮੈਂ ਸਦਕੇ	ਜਾਵਾਂ	ਸਾਰੀ.....ਆਂ	

‘ਹੁਣ ਆਜਾ ਰੱਬ .....’- (ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ) ।

ਅੱਗੋਂ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵੰਡਕੇ ਵਜਾਓ ।

ਨੋਟ- ਇਹ ਗੀਤ ਸੋਹਣੀ ਵਿਚ ਭੀ ਸੁਹਣਾ ਗਾਂਵਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਚਿਤ੍ਰ ਲਈ ਦੇਖੋ ਗੀਤ ‘ਹੁਣ ਆ ਮਿਲ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ’ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ।

ਗੀਤ ੪੧— ਆ ਮਿਲਜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪਯਾਰਿਆ !

ਏ ਜੀਉੜਾ ਤੈਥੋਂ ਵਾਰਿਆ, ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਲਿਹਾਰਿਆ,
ਪਾ ਵੇਰਾ ਤਾਰਨ ਹਾਰਿਆ ! ਆ ਮਿਲਜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪਯਾਰਿਆ ! ੧.
ਗੁਣ ਪੱਲੇ ਰਾਸ ਨ ਮੁੱਝ ਦੇ, ਮਨ ਤਨ ਹਨ ਅਵਗੁਣਿ ਭੁੱਜਦੇ,
ਪਰ ਤਰਸਨ ਨੈਣ ਦੀਦਾਰਿਆ, ਆ ਮਿਲਜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪਯਾਰਿਆ ! ੨.
ਹੇ ਕਲਗੀ ਵਾਲੇ ਮਾਲਿਕਾ ! ਹੇ ਰਬ ਸਾਈਂ ਦੇ ਬਾਲਿਕਾ !
ਜਿਨ ਜਗ ਨੂੰ ਆਪੇ ਤਾਰਿਆ, ਆ ਮਿਲਜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪਯਾਰਿਆ ! ੩.
ਤੂੰ ਇੱਕੋ ਹੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈਂ, ਮੈਂ ਤਾਰਨ ਜਿਸਦੇ ਹੱਥ ਹੈ,
ਜਿਨ ਪਾਪਾਂ ਪਕੜ ਪਛਾੜਿਆ, ਆ ਮਿਲਜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪਯਾਰਿਆ ! ੪.
ਹੁਣ ਬਖਸ਼ੀਂ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰਨੇ, ਨਾ ਐਗੁਣ ਚਿੱਤ ਚਿਤਾਰਨੇ,
ਹੁਣ ਬਖਸ਼ ਮਿਲਾਵਣਹਾਰਿਆ, ਆ ਮਿਲਜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪਯਾਰਿਆ ! ੫.
ਅਜ ਲੋਕ ਕਹਿਣ ਗੁਰਪੁਰਬ ਹੈ ਮੈਂ ਵਿਚ ਨ ਕੋਈ ਕੁਰਬ ਹੈ,
ਕਰ ਮਿਹਰ ਤੇ ਦੇਹ ਦੀਦਾਰਿਆ, ਆ ਮਿਲਜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪਯਾਰਿਆ ! ੬.

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ—ਬਿਹਾਗ। ਤਾਰ ਤੇ ਗਤ—ਢਈਆ। ਮਾਤ੍ਰਾ—੭। ਲੈ—ਧੀਮੀ।

‘ਆ’ ਦਾ ਘਰ—‘ਵਾਰਿਆ’ ਪਰ ਹੈ।

X

ਸੁਰ ਖਾਸ— ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ।

ਅਸਥਾਈ—

੨	੦	੧	੨	੦	੧	੨	੦	੧	੨	
			੩							
<u>ਨੀ</u>	<u>ਨੀਸਾਨੀ</u>			<u>ਪਾਧਾਨੀ</u>		<u>ਮਾਪਾ</u>		<u>ਗਾਸਾ</u>		
ਏ ਜੀਉੜਾ ਤੇ.....			ਬੇ ਵਾਰਿ.....		ਆ ਤੇਰੇ		ਚਰਨਾਂ		ਤੋ ਬਲਿ.....	
੦	੧				੨	੦	੧	੨	੦	੧
<u>ਗਾਮਾਪਾਧਾ</u>			(ਦੁਬਾਰਾ)		<u>ਮਾਪਾ</u>		<u>ਗਾਸਾ</u>		<u>ਗਾਮਾਪਾ</u>	
.....ਹਾਰਿਆ					ਤੋਰੇ ਚਰਨਾਂ		ਤੋ ਬਲਿ.....		.....ਹਾਰਿਆ	

‘ਪਾ ਫੇਰਾ ਤਾਰਨ ਹਾਰਿਆ, ਆ ਮਿਲਜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪਯਾਰਿਆ!

ਆ ਮਿਲਜਾ ਸਤਿਗੁਰ ਪਯਾਰਿਆ!—

(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)।

ਅੰਤਰਾ—

੨	੦	੧	੨	੦	੧
X	X				੩
<u>ਮਾਗਾਮਾ</u>		<u>ਪਾ</u>		<u>ਨੀ</u>	
ਗੁਣ ਪਾਲੇ		ਰਾਸ		ਨਾਂ	
੨		੦	੧	੨	੦
੩					੨
<u>ਨੀੜ</u>		<u>ਨੀ੨</u>		<u>ਸਾਨੀਧਾ</u>	
ਮਨ ਤਨ ਹਨ		ਅਵਗੁਣਿ		ਭੁੱਜਦੇ.....ਏ	

‘ਪਰ ਤਰਸਣ.....’— (ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)।

ਅਗੋਂ ਗੀਤ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਤਰਾ ਤੇ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਮਿਲਾਕੇ ਵਜਾਓ)।

(੮੧)

ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਪਯਾਰੇ!

ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ! ਗੁਰ ਹੋਕੇ ਅੱਜ ਆਈਂ,
 ਹਿਰਦੇ ਨਿਵਾਸ ਪਾਈਂ, ਦਿਲ ਦਾ ਬਣੀਂ ਤੂੰ ਸਾਈਂ ।
 ਨਾਨਕ ਨਿਰਾ ਨ ਜਾਣਾਂ, ਜਾਣਾਂ ਗੁਰੂ ਤੂੰ ਮੇਰਾ,
 ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਤੂੰ ਅਪਨਾ, ਹਿਰਦੇ ਚਰਨ ਟਿਕਾਈਂ ।
 ਦੀਦਾਰ ਗੁਰ ਜੀ ਤੇਰਾ, ਹਰਿ ਰੂਪ ਮੈਂ ਤਕਾਵਾਂ,
 ਹਿਰਦੇ ਵਿਖੇ ਬਿਠਾਵਾਂ, ਘੋਲੀ ਘੁਮਾਈ ਜਾਈਂ ।
 'ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਤੂੰ ਮੇਰਾ', ਅਪਣੋਤ ਦਾਨ ਕਰਨੀ;
 'ਅਪਣਾਂ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਾਂ' ਬਾਕੀ ਨ ਵਿੱਥ ਕਾਈ ।
 'ਮੈਂ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਸਾਰੀ, ਤੇਰੇ ਹੀ ਪੁਰ ਟਿਕਾਵਾਂ;
 ਮੇਰਾ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸਦਹੀ, ਆਲਾਪ ਇਹ ਕਰਾਈਂ ।
 'ਤੇਰਾ ਮੈਂ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ!' ਦੂਜਾ ਏ ਵਾਕ ਗਾਵਾਂ;
 'ਤੇਰਾ ਹਾਂ ਤੇਰਾ ਤੇਰਾ ਤੇਰਾ' ਸਦਾ ਜਪਾਈਂ ।
 'ਤੂੰ ਤੂੰ' ਸਦਾ ਹੈਂ ਮੇਰਾ, 'ਮੈਂ ਮੈਂ' ਸਦਾ ਹਾਂ ਤੇਰਾ;
 ਅਸੀ ਏ ਗੰਢ ਬੋਝੇ, ਦੁੱਟੇ ਨ ਫਿਰ ਕਦਾਈਂ ।
 ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਤੂੰ ਨਾਨਕ, 'ਮੇਰਾ ਸਦਾ ਗੁਰੂ ਤੂੰ' ।
 ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਤੂੰ ਅਪਨਾ, ਅਪਨਾ ਸਦਾ ਬਨਾਈਂ ।
 ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਨ ਹੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ, ਤੇਰੇ ਹੀ ਚਰਨ ਸੇਵਾਂ;
 ਤੇਰਾ ਹੀ ਨਾਮ ਪਯਾਰਾ, ਵਾਹ ਵਾਹ ਗੁਰੂ ਜਪਾਈਂ ।
 ਰਖੀਂ ਸਦਾ ਹੀ ਸਨਮੁਖ, ਅਪਨੇ ਬਿਰਦ ਦੇ ਸਦਕੇ,
 ਸਨਮੁਖ ਜਗਤਿ ਵਸਾਈਂ ਸਨਮੁਖ ਹੀ ਸਦ ਬੁਲਾਈਂ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜ਼ਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ-ਪੀਲੋ । ਤਾਲ-੩ । ਗਤ-ਕਵਾਲੀ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੮ ।
ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਅਜ ਆਈ' ਪਰ ਹੈ ।

X   X   X   X

ਸੂਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਧਾ ਨੀ ।

X

ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਵਾਸਤੇ 'ਮਾ' 'ਸਾ' ਸੂਰ ਬਨਾਯਾ ਗਿਆ ਹੈ ।

ਅਸਥਾਈ-

੧ ੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩ ੦
X		X X
<u>ਮਾ੨</u>	<u>ਪਾਗਾ</u>	<u>ਮਾਧਾਪਾ</u>
ਨਾਨਕ	ਗੁਰੂ	ਪਿਆਰੇ!

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧-

੧ ੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩ ੦
X X	X	X
<u>ਨੀਧਾਮਾ</u>	<u>ਪਾਨੀ</u>	<u>ਧਾਪਾ</u>
ਗੁਰੂ ਹੋਕੇ	ਅੱਜ	ਆਈਂ

'ਹਿਰਦੇ ਨਿਵਾਸ ਪਾਈ', ਦਿਲ ਦਾ ਬਣੀਂ ਤੂੰ ਸਾਈਂ'- (ਅਸਥਾਈ ਤੇ ਅੰਤਰਾ ਨੰ:੧ ਪਰ ਮਿਲਾਕੇ ਵਜਾਓ)

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨-

੧ ੨ ੩	੦ ੧		੨ ੩ ੦	੦
੩	੩	X		X
<u>ਸਾ੨</u>	<u>ਸਾ੨</u>	<u>ਨੀ</u>	<u>ਧਾਪਾ</u>	<u>ਨੀ</u>
ਨਾਨਕ	ਨਿਰਾ	ਨ	ਜਾ.....ਣਾਂ	

'ਜਾਣਾ ਗੁਰੂ ਤੂੰ ਮੇਰਾ'- (ਅੰਤਰਾ ਨੰ:੧ ਪਰ ਵਜਾਓ) ।

ਅੱਗੇ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅਸਥਾਈ, ਅੰਤਰਾ ਨੰ:੧, ਅੰਤਰਾ ਨੰ:੨, ਫਿਰ ਅੰਤਰਾ ਨੰ:੧ ਤੇ ਅਸਥਾਈ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਵਜਾਓ ।

ਖਹਿੜਾ ਛੁੱਟਾ ਸ਼ੋਕ ਦਾ।

- ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਫੇਰਾ ਪਾਇਆ, ਸਿਕਦੀ ਨੂੰ ਆ ਦਰਸ ਦਿਖਾਇਆ,
 ਖਹਿੜਾ ਛੁੱਟਾ ਸ਼ੋਕ ਦਾ, ਹੁਣ ਕੀ ਮਿਹਣਾ ਲੋਕ ਦਾ? ੧.
- ਜਨਮਾਂ ਦੀ ਮੈਂ ਆਸ ਪਿਆਸੀ ਦਰਸਨ ਕਾਰਨ ਫਿਰੀ ਉਦਾਸੀ,
 ਮਿਲਪਿਆਮਾਲਿਕ ਲੋਕ ਦਾ, ਹੁਣ ਕੀ ਮਿਹਣਾ ਲੋਕ ਦਾ? ੨.
- ਦਿਲ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਡੇਰਾ ਲਾਯਾ, ਉੱਜੜ ਖੇੜਾ ਆਣ ਵਸਾਯਾ,
 ਡੇਰਾ ਭੱਜਾ ਰੋਕ ਦਾ, ਹੁਣ ਕੀ ਮਿਹਣਾ ਲੋਕ ਦਾ? ੩.
- ਦੂਇਆਂ ਦੀ ਹੁਣ ਗਈ ਮੁਥਾਜੀ, ਸਤਿਗੁਰ ਮੇਰਾ ਮੈਂ ਤੇ ਰਾਜੀ,
 ਬਿਰਹੇਂ ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਸ਼ੋਕਦਾ*, ਹੁਣ ਕੀ ਮਿਹਣਾ ਲੋਕ ਦਾ? ੪.
- ਗੁਣ ਅਵਗੁਣ ਮੇਰਾ ਬਖਸ਼ ਲਿਆਸੂ ਆਪੇ ਚਰਨੀ ਲਾਇ ਲਿਆਸੂ,
 ਠਾਰਿਆ ਸੂ ਮਨ ਧੋਕਦਾ† ਹੁਣ ਕੀ ਮਿਹਣਾ ਲੋਕ ਦਾ? ੫.
- ਮੈਂ ਟਹਿਲਣ ਗੁਰ ਤਾਰਕ ਮੇਰਾ, ਚਰਨ ਸਰਨ ਵਿਚ ਵਾਸਾ ਮੇਰਾ,
 ਪਾਟਿਆ ਪਰਦਾ ਰੋਕ ਦਾ, ਹੁਣ ਕੀ ਮਿਹਣਾ ਲੋਕ ਦਾ? ੬.

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

* ਸ਼ੋਕ ਦੇਂਦਾ। † ਧੁਖਦਾ ਮਨ।

ਰਾਗ- ਜੋਗ ਨਾਲ ਭੈਰਵੀ ਮਿਲੀ ਹੋਈ । ਤਾਰ ਤੇ ਗਤ-ਚੰਚਲ ।
 ਮਾਤ੍ਰਾ-੧੪ । ਲੈ- ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਲੋਕ ਦਾ'
 ਪਰ ਹੈ ।

X X X X

ਸੂਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ-

੧ ੨	੦ ੩	੧ ੨ ੦ ੩	੧ ੨	੦ ੩	੧ ੨ ੦ ੩
X	X		X	X	X
<u>ਧਾ੩</u>	<u>ਧਾ੨</u>	<u>ਪਾ੪</u>	<u>ਧਾਪਾ</u>	<u>ਮਾਗਾ</u>	<u>ਮਾਪਾ</u>
ਹੁਣ ਕੀ	ਮਿਹਣਾਂ	ਲੋਕ ਦਾ ਨੀ	ਮਾਏ	ਹੁਣ ਕੀ	ਮਿਹਣਾਂ.....

ਅੰਤਰਾ-

੧ ੨	੦ ੩	੧ ੨	੦ ੩
X		X	X
<u>ਮਾ੩</u>	<u>ਪਾ੩</u>	<u>ਨੀ੨</u>	<u>ਧਾਪਾ</u>
ਸਤਿਗੁਰ	ਨਾਨਕ	ਫੇਰਾ	ਪਾਯਾ

ਸਿਕਦੀ ਨੂੰ ਆ ਦਰਸ ਦਿਖਾਯਾ (ਅੰਤਰੇ ਪਰ ਵਜਾਓ) ।

'ਖਹਿੜਾ ਛੁੱਟਾ ਸ਼ੋਕ ਦਾ, ਨੀ ਮਾਏ! ਹੁਣ ਕੀ ਮਿਹਣਾ ਲੋਕ ਦਾ'-

(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ) ।

ਰਾਗਨੀ-ਪਹਾੜੀ । ਤਾਲ-੩ । ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੮ ।

ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਆਇਆ ਈ' ਪਰ ਹੈ ।

X

ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ-

੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦	੧
						X						X
<u>ਗਾ ਰੇ</u>	<u>ਸਾਰੇ</u>	<u>ਗਾਰੇ</u>	<u>ਸਾਰੇ</u>	<u>ਪਾਗਾਮਾ</u>	<u>ਪਾਰ</u>	<u>ਪਾਗਾ</u>	<u>ਪਾਧਾਗਾਮਾ</u>					
ਕਲਗੀਆਂ	ਵਾ.....ਲਾ	ਅੰਛਣ	ਆਯਾ	ਆਯਾ	ਆਯਾ	ਆਯਾਈ						

ਅੰਤਰਾ-

੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦	੧
						X					X				
<u>ਸਾਰ</u>	<u>ਗਾਰ</u>	<u>ਗਾਰ</u>	<u>ਗਾ ਮਾ</u>	<u>ਗਾ ਰੇ</u>	<u>ਸਾ ਨੀ</u>	<u>ਸਾ.....</u>									
ਘੋਲੀ	ਵੰਞਾਂ	ਉਨ੍ਹ	ਰਾਹਾਂ.....	ਰਾਹਾਂ.....	ਰਾਹਾਂ.....	ਤੇ.....									

੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦
				X		X
<u>ਪਾੜ</u>	<u>ਗਾ</u>	<u>ਮਾ ਧਾ ਪਾ ਗਾ</u>	<u>ਮਾ</u>			
ਜਿਤ ਰਾਹੋਂ	ਟਰ	ਆਇਆ	ਈ			

ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਅੰਛਣ ਆਇਆ.....

ਅਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਪਰ ਵਜਾਓ ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਸਥਾਈ ਦੀ ਤੁਕ ਗਾਉਂਦੇ ਜਾਓ ।

ਵੇ ਤੇਰੀਆਂ ਧੰਨ ਕਮਾਈਆਂ !

ਟੇਕ—ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਿਆ ਤੇਰੇ ਕਮਾਲ, ਵੇ ਕੌਮਾਂ ਮੋਈਆਂ ਜਿਵਾਈਆਂ !
ਮੁਰਦੇ ਦਿੱਤੇ ਤੂੰ ਆਪ ਜਿਵਾਲ, ਵੇ ਤੇਰੀਆਂ ਧੰਨ ਕਮਾਈਆਂ !

ਅਰਸ਼ੋਂ ਉਤਰ ਕੇ ਤੂੰ ਹੇਠਾਂ ਵੇ ਆਯਾ, ਵੇਖੇਂ ਅਸਾਨੂੰ ਹੈ ਜੁਲਮਾਂ ਦਬਾਯਾ,
ਤੇ ਹੋਯਾ ਬੁਰਾ ਹੈ ਅਸਾਡਾ ਹਵਾਲ ਵੇ ਰੋ ਰੋ ਦੇਈਏ ਦੁਹਾਈਆਂ । ਕਲਗੀਆਂ...੧.
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਸਾਨੂੰ ਗੋਦੀ ਤੂੰ ਲੀਤਾ ਅਨਖ ਜਗਾਈ ਤੇ ਉੱਚਿਆਂ ਕੀਤਾ,
ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਤੂੰ ਸਾਈਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਵੇ ਜੋਤਾਂ ਅੰਦਰ ਜਗਾਈਆਂ । ਕਲਗੀਆਂ...੨.
ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ ਤੇ ਸ਼ੇਰਾਂ ਦਾ ਜਾਮਾਂ ਦਾਈਆ ਉਚੇਰਾ ਵਡੇਰੜਾ ਹਾਮਾਂ,
ਮੱਥੇ ਚਮਕੇ ਜਮਾਲੋ ਜਲਾਲ, ਵੇ ਤੇਗਾਂ ਹੱਥ ਫੜਾਈਆਂ । ਕਲਗੀਆਂ...੩.
ਖਾਲਿਸਾ ਹੋ ਅਸਾਂ ਤੇਗਾਂ ਚਲਾਈਆਂ ਛਾਤੀਆਂ ਡਾਹ ਅਸਾਂ ਗੋਲੀਆਂ ਖਾਈਆਂ,
ਬਦਲੀ ਕਦੇ ਵੀ ਅਸਾਂ ਨੇ ਨ ਚਾਲ, ਵੇ ਨਾਂ ਪਿੱਠਾਂ ਦਿਖਾਈਆਂ । ਕਲਗੀਆਂ...੪.
ਖਾਲਿਸੇ ਤੇ ਕਹਿਰ ਕਟਕਾਂ ਦੇ ਆਏ, ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਓ ਝੱਲ ਦਿਖਾਏ,
ਖਾਲਿਸਾ ਹੋਯਾ ਕਦੇ ਨ ਮਲਾਲ, ਵੇ ਕਲਾਂ ਦੂਣ ਸਵਾਈਆਂ । ਕਲਗੀਆਂ...੫.
ਚੜ੍ਹਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਦਿਵਾਈਂ, ਨਿਗਾਹਾਂ ਸਦਾ ਅਪਨੇ ਵਿੱਚ ਰਖਾਈਂ,
ਬਖਸ਼ੀਂ ਤੂੰ ਨਾਮ ਤੇ ਬਾਣੀ ਦੀ ਘਾਲ, ਤੇ ਹੋਵਨ ਸਫਲ ਕਮਾਈਆਂ । ਕਲਗੀਆਂ...੬.
ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਦਾਰੇ ਅਸਾਨੂੰ ਆ ਦੇਵੀਂ ਨਾਓ ਅਸਾਡੀ ਸਦਾ ਆਪ ਖੇਵੀਂ,
ਦੇਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੀਂ ਅਜ ਨਿਹਾਲ, ਵੇ ਸਾਡੀਆਂ ਏਹੋ ਦੁਹਾਈਆਂ । ਕਲਗੀਆਂ...੭.
ਤੇਰਾ ਪੁਰਬ ਖਾਲਸਾ ਅਜ ਮਨਾਵੇ, ਸਦਕੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਪਿਆ ਜਾਵੇ,
ਭੇਟਾ ਧਰੇ ਆਪਣਾ ਜਾਨ ਮਾਲ, ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਦੇਵੇ ਵਧਾਈਆਂ । ਕਲਗੀਆਂ...੮.

ਇਹ ਗੀਤ ਪਿੱਛੇ ਆ ਚੁਕੇ ਗੀਤ ਨੰਬਰ ੧੪ 'ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ! ਏ ਤੇਰੇ
ਕਮਾਲ' ਪੰਨਾ ੨੮, ੨੯ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਪਰ ਵਜਾਓ ।

ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਸਤਾਰਿਆਂ ਵਾਲੀ, ਸਾਨੂੰ ਸੁਤਿਆਂ ਕਿਸਨੇ ਜਗਾਇਆ?
 ਕੋਈ ਨ ਜਾਗੇ ਕੋਈ ਨ ਦਿੱਸੇ, ਏ ਕਿਸਨੇ ਆ ਨਾਦ ਵਜਾਇਆ?
 ਅੰਮਾਂ ਨੀ ਇਹ ਵਾਜ ਉਹੋ ਨੀ, ਜੇ ਧੁਰ ਅਸਮਾਨੋਂ ਆਵੇ,
 ਚੀਰ ਅਕਾਸ਼ਾਂ ਤਿ ਮੰਡਲਾਂ ਨੂੰ ਛੁਹ ਛੁਹ, ਸਾਡੇ ਸੀਨੇ ਨੂੰ ਆਨ ਵਿੰਨ੍ਹਾਵੇ।
 ਖਾ ਮਿਜ਼ਾਬ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਵਾਲੀ, ਏ ਮੀਂਡ ਨਿਛੱਤਰੋਂ ਲੈਂਦੀ,
 ਥਰਰਾਂਦੀ ਰਸ ਭਿੰਨੜੀ ਆਂਦੀ, ਸਾਨੂੰ ਸੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਆਨ ਜਗਾਂਦੀ,
 ਆਪਾ ਤਾਂ ਕੰਬ ਸਰੋਦ ਹੁ ਜਾਂਦਾ, ਤੇ ਲੂੰ ਲੂੰ ਲਹਿਰ ਛਿੜਾਂਦੀ।
 ਸਾਜ਼ ਛਿੜੇ ਜਿਉਂ ਲਰਜ਼ ਛਿੜੇਂਦੀ, ਤੇ ਰੂਪ ਰਾਗ ਬਨ ਜਾਂਦੀ।
 ਓਹੋ ਸੱਦ ਮਾਹੀ ਦੀ ਸਹੀਓ ! ਜੇ ਮੁੜ ਮੁੜ ਫੇਰਾ ਪਾਵੇ
 ਓਹੋ ਲਹਿਰ ਸੰਗੀਤ ਸੁਹਣੇ ਦੀ ਜੇ ਟੁੰਬ ਟੁੰਬ ਪੀੜ ਛਿੜਾਵੇ,
 ਓਹੋ ਸੱਦ ਅਰਸ਼ ਤੋਂ ਆਵੇ ਨੀ ਓਹੋ ਤਣੀ ਖਿਚਾਵੇ।
 ਓਹੋ 'ਪਯਾਰ-ਅਣੀ' ਉਸ ਸਦ ਦੀ ਜੇ ਖੁੱਭ ਕਲੇਜੇ ਜਾਵੇ !
 ਓਸੇ 'ਪਯਾਰ-ਧੁਨੀ' ਅਨੀ ਸਹੀਓ ! ਸਾਨੂੰ ਫੇਰ ਆ ਟੁੰਬ ਜਗਾਇਆ।
 ਗਾਫ਼ਲ ਸੁਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਲਾਈ ਸੁਹਣੇ ਦੀ ਚੁਕ ਕੇ ਪਾਇਆ।
 ਅਸੀਂ ਜਾਤਾ ਸੀ 'ਅਸੀਂ ਪਯਾਰ ਕਰੇਂਦੇ ਤੇ ਸ਼ਹੁ ਤੋਂ ਸਦਕੇ ਜਾਈਏ',
 'ਅੱਗੇ ਬੇ ਪਰਵਾਹ ਓ ਸੁਹਣਾ ਅਸੀਂ ਆਪਾ ਘੋਲ ਘੁਮਾਈਏ'।
 ਝੂਠ ਨੀ ਸਹੀਓ ਝੂਠ ਭੁਲੇਂਵਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰ ਨ ਪਯਾਰ ਕਰਨ ਦੀ,
 ਪਯਾਰ ਕਰੇ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮੀ ਬਨਾਵੇ ਉਹਨੂੰ ਜਾਚ ਹੈ ਪਯਾਰ ਭਰਨ ਦੀ।
 ਆਪੇ ਓ ਸਾਨੂੰ ਟੁੰਬ ਜਗਾਵੇ ਤੇ ਸੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਦ ਸੁਣਾਵੇ।
 ਸੱਦ ਅਰਸ਼ ਤੁੰ ਵੰਝਲੀ ਦਿ ਆਪੇ ਸਾਡੇ ਸੀਨੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਖੁਭਾਵੇ।
 ਆਪੇ ਪਯਾਰ ਪੰਘੂੜੇ ਚਾ ਪਾਏ ਅਸੀਂ ਉਸਦੇ ਚੜ੍ਹੇ ਹੁਲਾਰੇ
 ਅਸੀਂ ਕਹੀਏ 'ਅਸੀਂ ਪਯਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਡੇ ਸ਼ਹੁ ਜੀ ਰਹਿਨ ਨਿਆਰੇ।'
 ਅੰਮਾ ਨੀ ! ਅਜ ਫੇਰ ਸਜਨ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਫੇਰ ਨੀ ਟੁੰਬ ਜਗਾਇਆ।
 ਅਰਸ਼ਾਂ ਅਕਾਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵਿੰਨ੍ਹ ਵਿੰਨ੍ਹੇਂਦਾ ਉਹਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਦੇਸਾ ਆਇਆ।

ਕਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਸਿਰ ਗੁੰਦ ਦੇ ਮੇਰਾ ਮੇਰੇ ਹਥਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿੰਦੀ ਲਾਈਂ ।
 ਰੂਪ ਦੀ ਰੱਤੀ ਚਾੜ੍ਹਦੇ ਮੈਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਸੁਹਣਾ ਲਵੇ ਗਲ ਲਾਈ ।
 ਛੋਡ ਨੀ ਅੰਮੀਏਂ ! ਮੋਹ ਮੁਹਾਬੇ ਹੁਣ ਸ਼ਹੁ ਦੀ ਸ਼ਹੁ ਦੀ ਹੋਵਾਂ ।
 ਨਿਰੀ ਨਿਰੀ ਉਸ ਮਾਹੀ ਦੀ ਹੋਵਾਂ ਮੈਂ ਉਸੇ ਦੇ ਪਯਾਰ ਪ੍ਰੇਵਾਂ ।
 ਹਾਇ ! ਸਵਾਂ ਨ ਮੈਂ ਗਾਫਲ ਹੋਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਲੋਰੀ ਦਈਂ ਨ ਤੂੰ ਮਾਏ !
 ਸਦਾ ਜਗੇਂਦੇ ਦੇ ਸਦ-ਰੰਗ-ਰੱਤੀ ਰਹਾਂ ਸੁਹਣੇ ਦੇ ਅੰਕ ਸਮਾਏ !
 ਟੁੰਬ ਕਲੇਜਾ ਵਲੂੰਧਰਨ ਵਾਲੀ ਸਾਨੂੰ ਸੱਦ ਸੁਣੇਂਦੀਆ ਮਾਏ !
 ਕੰਨ ਸੁਣੀਵਣ ਵਾਲੀ ਨ ਸੱਦ ਏ ਇਹ ਤਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਦੇਸ਼ਾ ਮਾਏ !
 ਸੈਨਤ ਏ ਖਿੱਚਣ ਕਲੇਜਿਆਂ ਵਾਲੀ ਉਸ ਪਿਆਰੇ ਦੇ ਅੰਕ ਮਿਲਾਏ !
 ਫਰਸ਼ਾਂ ਤੇ ਬੈਠਿਆਂ ਅਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਝੁਟੇ ਇਹ ਸੱਦ ਝੁਟਾਂਦੀ ਆ ਮਾਏ !

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੯੦)

ਲਯ-ਚਲੰਤ। 'ਆ' ਦਾ ਘਰ- 'ਜਗਾਇਆ' ਪਰ ਹੈ।

X   X   X

ਸੁਰ ਖਾਸ-ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ।

ਅਸਥਾਈ-

੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦	੧
X	X	X	X	X	X	੩	੩	X
<u>ਪਾਧਾ</u>	<u>ਮਾਪਾਮਾਗਾ</u>		<u>ਮਾ ਪਾ</u>		<u>ਪਾ੨ਧਾਨੀਸਾ</u>		<u>ਨੀਧਾ</u>	
ਸਾਨੂੰ	ਸੁਤਿਆਂ		ਕਿਸ ਨੇ		ਜਗਾਇਆ		ਸਾਨੂੰ ਸਤਿਆਂ.....	
੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦		
X			X	X	X			
<u>ਨੀਧਾ</u>	<u>ਪਾ੨</u>	<u>ਮਾਗਾ</u>	<u>ਮਾਗਾਰੇਸਾ</u>					
ਅੱਧੀ	ਰਾਤ	ਸਤਾ.....	ਰਿਆਂ ਵਾਲੀ					

ਅੰਤਰਾ-

੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦	੧
X	X			੩	੩	X	੩
<u>ਧਾਪਾਧਾ</u>		<u>ਨੀਸਾ</u>		<u>ਸਾ ਰੇ ਸਾ ਰੇ ਨੀਸਾ</u>			
ਕੋਈ ਨ		ਜਾਗੇ		ਕੋਈ ਨ ਦਿੱਸੇ			
੨	੩	੦	੧	੨	੩	੦	
੩			X	੩	X		
<u>ਸਾ੩</u>	<u>ਨੀ ਧਾ੨</u>		<u>ਨੀਸਾਨੀਧਾਪਾ</u>				
ਏ ਕਿਸਨੇ ਆ ਨਾਦ ਵ.....ਜਾਇਆ							

ਦੋਹੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ (ਜੋੜੀ ਬੰਦ)-

X	X	X	X	X	X	X	X
<u>ਧਾ੨</u>	<u>ਧਾ੨</u>	<u>ਧਾ੨</u>	<u>ਧਾ੩</u>	<u>ਧਾਪਾ੩</u>		<u>ਮਾਪਾਧਾਪਾ</u>	
ਅੰਮਾਂ	ਨੀ ਏਹ	ਵਾਜ	ਉਹੇ ਨੀ	ਜੋ ਧੁਰ ਅਸਮਾਨੇਂ		ਆਵੇ.....	
X	X	X	X			X	X
<u>ਮਾ੨</u>	<u>ਮਾ੩</u>	<u>ਮਾ੨</u>	<u>ਮਾ੨</u>	<u>ਗਾ੨</u>	<u>ਗਾ੨</u>	<u>ਗਾ੩</u>	<u>ਗਾਮਾਗਾਰੇਸਾ</u>
ਚੀਰ	ਅਕਾਸ਼ਾਂ	ਤਿ ਮੰ...ਡਲਾਂ ਨੂੰ		ਛੁਹ ਛੁਹ	ਸਾਡੇ	ਸੀਨੇ ਨੂੰ	ਆਨ ਵਿਨ੍ਹਾਵੇ

ਅਗੋਂ ਗੀਤ ਦੋਹਰੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਤੇ ਵਜਾਕੇ ਅੰਤਰਾ ਤੇ ਅਸਥਾਈ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵਜਾਓ।

ਠੁਮਰੀ ।

ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ! ਜੀਓ, ਤੁੱਠੀਓ ਤੁੱਠੀਓ ਜੀ !

ਜਿੰਦ ਗੁਸੀ ਆਕੇ ਬਿਰਹੋਂ ਨੇ ਮੇਰੀ,
ਇਕੋ ਹੀ ਓਟ ਮੈਂ ਨਿਮਾਣੀ ਨੂੰ ਤੇਰੀ
ਵਾਂਙ ਮੇਘਾਂ ਦੇ ਅਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵੁੱਠੀਓ ਜੀ !

ਗਾਉਣ ਦੀ ਤਰਤੀਬ—

ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ! ਜੀਓ, ਤੁੱਠੀਓ ਤੁੱਠੀਓ ਜੀ !
ਜਿੰਦ ਗੁਸੀ ਆਕੇ ਬਿਰਹੋਂ ਨੇ ਮੇਰੀ, ਜੀ.....
ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ! ਜੀਓ, ਤੁੱਠੀਓ ਤੁੱਠੀਓ ਜੀ !

ਇਕੋ ਹੀ ਓਟ ਮੈਂ ਨਿਮਾਣੀ ਨੂੰ ਤੇਰੀ, ਜੀ.....
ਵਾਂਙ ਮੇਘਾਂ ਦੇ ਅਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵੁੱਠੀਓ, ਜੀ.....
ਜਿੰਦ ਗੁਸੀ ਆਕੇ ਬਿਰਹੋਂ ਨੇ ਮੇਰੀ, ਜੀ.....
ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ! ਜੀਓ, ਤੁੱਠੀਓ ਤੁੱਠੀਓ ਜੀ !

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ-ਦੇਸ਼ਕਾਰ (ਇਸਨੂੰ ਬਿਭਾਸ ਬੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ) । ਤਾਲ-੩ ।

ਗਤ-ਪੰਜਾਬੀ ਠੇਕਾ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੮ । ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ ।

‘ਆ’ ਦਾ ਘਰ-‘ਤੁੱਠੀਓ ਜੀ’ ਪਰ ਹੈ ।

ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ । (ਮਾ ਉਤ੍ਰਾ ਬਹੁਤ ਘਟ ਲਗਦਾ ਹੈ) ।

ਅਸਥਾਈ-

੩ ੦	੧	੨ ੩	੦	੧	੨
<u>ਪਾਧਾ</u>	<u>ਸਾ੨ਨੀਧਾ</u>	<u>ਨੀਧਾਪਾ</u>	<u>ਪਾਗਾ</u>	<u>ਗਾਧਾ੨ਨੀ</u>	<u>ਨੀਧਾ</u>
ਕਲਗੀ	ਵਾਲਿਆ	ਜੀਓ	ਤੁੱਠੀਓ	ਤੁੱਠੀਓ	ਜੀ.....

੩ ੦   ੧   ੨ ੩ ੦   ੧   ੨

<u>ਗਾ੩</u>	<u>ਗਾਰੇਗਾ</u>	<u>ਗਾਧਾਪਾ</u>	<u>ਗਾਰੇਗਾਰੇਸਾ</u>
ਜਿੰਦ ਗੁ.....ਸੀ ਆਕੇ	ਬਿਰਹੋਂ ਨੇ	ਮੇਰੀ ਜੀ.....	

ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ, ਜੀਓ.....

ਅੰਤਰਾ-

੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦	੧	੨
੩	੩		
<u>ਪਾਸਾ੩</u>	<u>ਸਾਨੀਧਾ</u>	<u>ਪਾਨੀਧਾਪਾ</u>	
ਇਕੋ ਹੀ ਓਟ	ਮੈਂਨਿਮਾਣੀਨੂੰ	ਤੇਰੀ ਜੀ...	

‘ਵਾਛ ਮੇਘਾਂ ਦੇ ਅਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵੁੱਠੀਓ ਜੀ’-

(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ) ।

ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ਜੀਓ.....

(੯੩)

ਗੀਤ ੪੮-

ਠਮਰੀ ।

ਮੇਰੀ ਬਹੀਆਂ ਗਹੋ
ਮੇਰੀ ਬਹੀਆਂ ਗਹੋ ਜੀ,
ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ! ਮੇਰੀ ਬਹੀਆਂ ਗਹੋ ਜੀ !
ਰਾਤ ਹਨ੍ਹੇਰੀ,
ਤਿਲਕਣ, ਤਿਲਕਣ
ਹਾਇ ! ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ, ਮੇਰੇ ਨੇੜੇ ਰਹੋ ਜੀ !
ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ !

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੯੪).

ਗੀਤ ੪੯—

ਰਾਤੀਂ ਹੋਈਆਂ ਵੱਡੀਆਂ !

ਰਾਤੀਂ ਹੋਈਆਂ ਵੱਡੀਆਂ !

ਚੈਨ ਨ ਆਵੇ ਇਸ ਮਨ ਮੇਰੇ, ਰਾਤੀਂ ਹੋਈਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ।

ਜਿਤ ਧਰਤੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਵਸਦਾ, ਸੁਰਤਾਂ ਉਸ ਦਿਸ ਗੱਡੀਆਂ ।

ਚਲੋ ਸਹੀਓ ਹੁਣ ਛੇਤੀ ਚਲੀਏ, ਮਾਰ ਉਲਾਂਘਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ।

ਜਾਨ ਜਾਨ ਵਿਚ ਤਦੋਂ ਆਵਸੀ, ਚਰਨੀ ਜਾ ਜਦ ਲੱਗੀਆਂ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ, ਗੀਤ ਨੰ: ੨੩-੨੪ ਦੇ ਚਿਤ੍ਰ ਮੂਜਬ, ਜੋ ਪੰਨਾ ੪੭ ਪਰ ਆਇਆ ਹੈ, ਵਜਾਓ ।

(੯੬)

ਗੀਤ ੫੦-

ਪੰਡਤ ਸ਼ਿਵਦੱਤ ਦਾ ਬਿਰਹਾ ।

ਟੋਕ- ਮੈਂਡੀ ਦੇਹ ਨਿਮਾਣੀ ਲਾਲ ਵੇ!

ਮੈਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਸੱਦਕੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਾਸ ਬਹਾਲ ਵੇ!
ਇਕ ਵੇਰੀ ਤੱਕੀਂ ਅੱਖੀਓਂ ਮੈਨੂੰ ਤੱਕ ਤੱਕ ਕਰੀਂ ਨਿਹਾਲ ਵੇ!
ਦਿਹੁ ਪੁੰਨੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾਂ! ਕੁਈ ਦਮ ਦਾ ਬਾਕੀ ਹਾਲ ਵੇ!
ਇਸ ਚਰਖੇ ਨੂੰ ਘੁਣ ਖਾ ਗਿਆ, ਸਿਰ ਲੋਂਦਾ ਦਿਸਦਾ ਕਾਲ ਵੇ!
ਕਰ ਮਿਹਰ ਪੁਰਾਣੇ ਦਾਸ ਤੇ ਇਕ ਬਿਰਦ ਆਪਣਾਂ ਪਾਲ ਵੇ!
ਕਰ ਬਹੁੜੀ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ! ਦਰ ਢੱਠਾ ਦਾਸ ਸੰਭਾਲ ਵੇ!

ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਪੰਨਾ ੧੮ ਪਰ ਆਚੁਕੇ ਗੀਤ ਨੰ: ੯ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦੇ ਵਿੱਤ੍ਰ
ਪਰ ਵਜਾਓ ।

(੯੭)

ਗੀਤ ੫੧— ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੀ ਉਸਤਤੀ।

ਅਨਾਥ ਨਾਥ ਏਕ ਤੂੰ, ਸਨਾਥ ਨਾਥ ਟੇਕ ਤੂੰ,
ਨਿਥਾਵਿਆਂ ਸਥਾਉਂ ਤੂੰ, ਨਿਓਟਿਆਂ ਦੀ ਛਾਉਂ ਤੂੰ। ੧.
ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਤੂੰ ਮਾਣਦਾ, ਨਿਤਾਣਿਆਂ ਸਿਆਣਦਾ,
ਜ਼ਿਮੀਂ ਪਿਆ ਜੁ ਪਾਂਵਦਾ, ਗਲੇ ਦਿ ਨਾਲ ਲਾਂਵਦਾ। ੨.
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜੇ ਕਦੇ ਕਿਤੇ ਡੁਬੰਦਿਆਂ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤਕੇਂ,
ਬਚਾਂਵਦਾ, ਰਖਾਂਵਦਾ, ਤਰਾਂਵਦਾ, ਪੁਚਾਂਵਦਾ। ੩.
ਵਿਗਾੜਿਆਂ ਸੁਆਰ ਦੇਂ, ਸੁਆਰਿਆਂ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਦੇਂ,
ਸ਼ਿੰਗਾਰਿਆਂ ਮਿਲਾਇ ਦੇਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦਰੇ ਪੁਚਾਇ ਦੇਂ। ੪.
ਧੁਰੇਂ ਪ੍ਰਭੂ ਤੁਠੋ ਤੁਸੀਂ, ਕਰੇ ਕ੍ਰਿਪਾ, ਦੁਖੀ ਅਸੀਂ,
ਤਰਾ ਲਓ, ਬਚਾ ਲਓ, ਸੁਣਾਗਤਾਂ ਸਮਾ ਲਓ। ੫.
ਸਮੁੱਥ ਤੂੰ ਬਚਾਣ ਨੂੰ, ਅਸਾਡੜਾ ਹੈਂ ਮਾਣ ਤੂੰ
ਦਰ ਆ ਪਏ ਬਚਾ ਲਓ ਲੜਲੱਗਿਆਂ ਤਰਾ ਲਓ। ੬.

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੯੮)

ਰਾਗ-ਭੋਪਾਲੀ ਕਲਯਾਣ । ਤਾਲ ਤੇ ਗਤ-ਦਾਦਰਾ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੬ ।
 ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਏਕ ਤੂੰ' ਪਰ ਹੈ ।
 ਸੂਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ-

੧ ੨ ੧	੧ ੨	੧ ੨	੧ ੨
<u>ਸਾਧਾਸਾਰੇ</u>	<u>ਗਾਧਾਪਾ</u>	<u>ਗਾਰੇਰ</u>	<u>ਗਾਰੇਸਾ</u>
ਅਨਾਥ ਨਾਥ	ਏਕ ਤੂੰ	ਸਨਾਥ ਨਾਥ	ਟੇਕ ਤੂੰ

ਅੰਤਰਾ-

੧ ੨	੧ ੨ ੩	੧ ੨	੧ ੨
<u>ਗਾੜਪਾ</u>	<u>ਧਾਸਾੜ</u>	<u>ਨੀਰਧਾਪਾ</u>	ਧਾ <u>ਨੀਧਾਪਾ</u>
ਨਿਥਾਵਿਆਂ	ਸਥਾਉਂ ਤੂੰ	ਨਿਓਟਿਆਂ	ਦੀ ਛਾਉਂ ਤੂੰ

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਪਰ ਹੀ ਵਜਾਓ ਤੇ ਅਸਥਾਈ ਨੂੰ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗਾਉਂਦੇ ਜਾਓ ।

(ਦੂਜੀ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵੇਲੇ)

ਹੈ ਦੇਰ ਹੋਈ. ਵੀਰ ਜੀ! ਵਾਗਾਂ ਤੁਸਾਂ ਨਾਂ ਮੋੜੀਆਂ,
 ਨਾਂ ਸੁਖ ਸੁਨੇਹਾਂ ਘੱਲਿਆ, ਕੀ ਮੋਹ ਤਣਾਵਾਂ ਤੋੜੀਆਂ?
 ਨਾਂ ਸੁਪਨਿਆਂ ਵਿਚ ਦਰਸਹੋਏ, ਧਯਾਨ ਵੀ ਹੈ ਹਾਰਿਆ,
 ਏ ਭੈਣ ਵਾਰੀ. ਵੀਰ ਅਰਸੀ! ਕਿਉਂ ਅਸਾਂ ਵੀਸਾਰਿਆ?
 ਹੋ ਰੂਪ ਆਤਮ ਵੀਰ ਜੀ! ਹੈ ਅਸਾਂ ਸਾਕ ਪਛਾਣਿਆਂ,
 ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਦਾਯਾ ਰੂਪ ਹੋ ਔਗੁਣ ਕਦੀ ਨਾਂ ਛਾਣਿਆਂ।
 ਹਾਂ, ਬੰਨ੍ਹ ਦਾਵੇ ਸਾਕਗੀਰੀ ਮਾਣ ਕਰਦੇ ਆਪ ਤੇ,
 ਨਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਰੂਪ ਰੱਬੀ ਆਪਣਾ ਕਰ ਥਾਪਦੇ।
 ਹੋ ਵਾਂਙ ਸੂਰਜ ਜਗਤ-ਸਾਂਝੇ ਤਾਰਦੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ,
 ਮੈਂ ਕਮਲ ਵਾਂਙੂ ਸ਼ਾਰਬੀ ਹਾਂ ਜਾਣਦੀ ਨਾਂ ਸਾਰ ਨੂੰ।
 ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਹੋ, ਹੇ ਸਤਿਗੁਰੂ! ਬਖਸ਼ੋ ਜੁ ਭੁੱਲਾਂ ਸਾਡੀਆਂ,
 ਮੋੜੋ ਮੁਹਾਣਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤਾਂਘਾਂ ਹੁਯਾਂ ਹੁਣ ਡਾਢੀਆਂ।
 ਮੈਂ ਨੈਣ ਭਰ ਭਰ ਆਂਵਦੇ. ਡੁਲ੍ਹ ਜਾਂਵਦੇ ਫਿਰ ਭਰਦਿਆਂ,
 ਫਿਰ ਭੁੱਲੁਦੇ ਫਿਰ ਰੋਕਦੀ. ਜਾਂਦੇ ਜਰੇ ਨਾਂ ਜਰਦਿਆਂ।
 ਜਦ ਸੱਦ ਸੁਹਣੀ ਹੋਂਵਦੀ ਮੈਂ ਬਾਹਰ ਭੰਨੀ ਜਾਂਵਦੀ,
 ਮੈਂ ਵਿਚ ਦਲੀਜੇ ਬਿੜਕਦੀ ਮੁੜ ਹੋ ਨਿਰਾਸੀ ਆਂਵਦੀ।
 ਜੇ ਵਾਜ ਮਿੱਠੀ ਆਂਵਦੀ. ਮੈਂ ਵੀਰ ਜਾਣਾ ਆ ਗਿਆ,
 ਯਾ ਸਾਰ ਕੋਈ ਗੁਰੂ ਪਯਾਰਾ ਲੈ ਦੁਆਰੇ ਆ ਰਿਹਾ।
 ਹੋ ਵੀਰ! ਸੋਚੇ ਹਾਲ ਨੂੰ ਜਦ ਮੈਂ ਨਿਰਾਸੀ ਹੋਂਵਦੀ,
 ਦਿਲ ਬੜਕਦਾ, ਮਨ ਟੁੱਟਦਾ ਮੈਂ ਬੈਠ ਛਮਛਮ ਰੋਂਵਦੀ।
 ਜਾਂ ਰੈਣ ਭਿੰਨੀ ਤੁੱਲ ਦੀ ਲੈ ਤਾਰਿਆਂ ਛਬਿ ਛਾਉਂਦੀ,
 ਹੈ ਵਾਉ ਨਿੱਕੀ ਰੁਮਕਦੀ, ਏਕਾਂਤ ਪਯਾਰੀ ਆਉਂਦੀ,
 ਮੈਂ ਦੇਖਦੀ ਆਕਾਸ਼ ਤੋਂ ਛਹਿਬਰ ਇਲਾਹੀ ਆ ਰਹੀ,

(੧੦੦)

ਪਰ ਇਲਾਹੀ ਗਾਣ ਹਾਰੇ ਵੀਰ ਬਿਨ ਘਬਰਾ ਰਹੀ,
 ਤਦ ਹੋ ਨਿਰਾਸੀ ਕੂਕਦੀ ਹੋ ਵੀਰ ਜੀ! ਮੈਂ ਵਿਲਪਦੀ,
 ਹਾਂ, ਅੱਤਿ ਵਜਾਕੁਲ ਲੁੱਛਦੀ ਤੇ ਹੋ ਵਿਰਾਗਨ ਤੜਪਦੀ।
 ਜੇ ਵੀਰ ਜੀ! ਏ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿਸ ਵਿਲਾਯਤ ਹੋ ਗਏ?
 ਤਾਂ ਭੇਜ ਦੇਵਾਂ ਦਾਸ ਕੋਈ ਹਾਲ ਮੇਰਾ ਜਾ ਕਹੇ।
 ਕਦ ਦੇਹੁ ਆਵੇ ਭਾਗ ਭਰਿਆ ਵਾਜ ਕੰਨੀ ਏ ਪਏ:-
 'ਬੇਬੇ' ਕਹੇ ਓ ਚੰਦ ਮੁਖ ਬੇਬੇ ਸਦੱਕੜੀ ਹੋ ਜਏ।
 ਹੋ ਜਾਉਂ ਵਾਰੀ ਓਸ ਵੇਲੇ ਘੋਲ ਘੱਤਾਂ ਆਪ ਨੂੰ
 ਮੈਂ ਵਾਰ ਸੱਟਾਂ ਵੀਰ ਉਤੋਂ, ਵਰਤ, ਹਠ, ਤਪ, ਜਾਪ ਨੂੰ।

ਮੈਂ ਮਾਣ ਛੱਡਾਂ ਸਾਕ ਦਾ, ਹੋ ਗੁਰੂ! ਜਾਣੋਂ ਸਿੱਖ ਹਾਂ
 ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਭੁੱਲਣਹਾਰ ਭਾਰੀ, ਮੰਗਦੀ ਏ ਭਿੱਖ ਹਾਂ:-
 ਹੋ ਗੁਰੂ ਪੂਰਨ! ਖੈਰ ਪਾਵੇ, ਖੈਰ ਪਾਵੇ ਦਰਸ ਦੀ,
 ਏ ਹੋ ਨਿਮਾਣੀ ਦੁਾਰ ਢੱਠੀ, ਦਰਸ ਤਾਈਂ ਤਰਸਦੀ।
 ਹੋ ਦੂਰ ਬੈਠੇ ਸਤਿਗੁਰੂ! ਪਰ ਜੀ ਦੀ ਜਾਣਨ ਹਾਰ ਹੋ,
 ਜੀਅਦਾਨਦੇਵੇ ਜੀਵਤਾਈਂ, ਬਿਰਦ ਪਾਲਣ ਹਾਰ ਹੋ,

* * * *

ਔਹ ਚਾਨਣਾਂ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ ਅੰਛਣ ਕਿਵੇਂ ਹੈ ਲਿਸ਼ਕਿਆ?
 ਔਹ ਨੂਰ ਸਾਰੇ ਖਿੜ ਪਿਆ, ਬਿਰਹੋਂ ਹਨੇਰਾ ਖਿਸਕਿਆ।
 ਹੈ ਵੀਰ ਦੈਵੀ ਆ ਗਿਆ, ਸੀ 'ਯਾਦ' ਬੂਟਾ ਲਾ ਗਿਆ,
 ਨਿਜਬਿਰਦਪਾਲਨਆਗਿਆ, ਇਕ 'ਯਾਦ' ਕੀਤੇ ਆਗਿਆ,

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ-ਸੁਹਣੀ । ਤਾਲ-ਪਸ਼ਤੋ । ਗਤ-ਫਈਆ ।

ਮਾਤ੍ਰਾ-੭ । ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਮੋੜੀਆਂ' ਪਰ ਹੈ।

ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਧਾ ਨੀ

ਅਸਥਾਈ-

੦ ੧ ੨ ੩	੦ ੧ ੩ ੩x੩	੨ ੦ ੧ ੨ ੩ ੩	੦ ੧ ੨ ੩
<u>ਗਾਮਾਧਾਨੀਸਾ</u>	<u>ਗਾਰੇਸਾ</u>	<u>ਸਾਨੀਧਾਨੀਸਾ</u>	<u>ਧਾਨੀਸਾਨੀਧਾਮਾਗਾ</u>
ਹੈ ਦੇਰ ਹੋਈ	ਵੀਰ ਜੀ!	ਵਾਗਾਂ ਤੁਸਾਂ ਨਾਂ	ਮੋੜੀਆਂ.....

'ਨਾ ਸੁਖ ਸੁਨੇਹਾਂ ਘੱਲਿਆ, ਕੀ ਮੋਹ ਤਣਾਵਾਂ ਤੋੜੀਆਂ?'-

(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ) ।

ਅੰਤਰਾ-

੦ ੧ ੨ ੩ ੩ ੩	੦ ੧ ੨ ੩ ੩x੩	੦ ੧ ੨ ੩	੦ ੧ ੨ ੩
<u>ਸਾਰਗਾਰਮਾ</u>	<u>ਗਾਰੇਸਾਰ</u>	<u>ਨੀਧਾਨੀਸਾ</u>	<u>ਧਾਨੀਸਾਨੀਧਾਮਾਗਾ</u>
ਨਾਂ ਸੁਪਨਿਆਂ ਵਿਚ	ਦਰਸ ਹੋਏ	ਧਜਾਨ ਵੀ ਹੋ	ਹਾਰਿਆ.....

'ਏ ਭੈਣ ਵਾਰੀ, ਵੀਰ ਅਰਜ਼ੀ! ਕਿਉਂ ਅਸਾਂ ਵੀਸਾਰਿਆਂ'-

(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੱਗੋਂ ਪਹਿਲੀ ਸਤਰ ਅੰਤਰਾ ਪਰ ਤੇ ਦੂਜੀ ਅਸਥਾਈ ਪਰ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡਕੇ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਵਜਾਓ ।

ਗੀਤ ਪੜ- ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਜੀ ਦਾ 'ਵੀਰ-ਆਗਮ' ।

ਆਓ ਸਹੀਓ ! ਰਲ ਦਿਓ ਵਧਾਈ, ਵੀਰ ਮੇਰਾ ਘਰ ਆਇਆ,
ਅੰਮੀਂ ਜਾਇਆ ਵੇਹੜੇ ਵੜਿਆ, ਵਿਹੜਾ ਫੇਰ ਸੁਹਾਇਆ ।
ਘੋਲੀ ਸਦਕੇ ਰਾਹਾਂ ਉੱਤੋਂ, ਵੀਰ ਜਿਨ੍ਹੀਂ ਟੁਰ ਆਇਆ ।
ਜਗਤ ਜਲੰਦਾ ਸੀਤਲ ਕਰਕੇ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਘਰ ਆਇਆ ।
ਸਾਨੂੰ ਠਾਰਨ ਸੁਹਣਾ ਵੀਰਨ ਅਪਨੇ ਘਰ ਫਿਰ ਆਇਆ ।
ਅਰਜ ਕੁਰਜ ਦਾ ਨੂਰ ਵੇ ਲੋਕੋ ! ਨੂਰ ਜਿਨ੍ਹੇ ਜਗ ਲਾਇਆ ।
ਮਾਲਕ ਪਾਲਕ ਤੇ ਜਗ ਤਾਰਕ ਪੁਰ ਦਰਗਾਹੋਂ ਆਇਆ ।
ਪਯਾਰ ਅਮਿੱਤਾ ਭਰ ਭਰ ਲਿਆਯਾ, ਜਗ ਤੇ ਆਨ ਲੁਟਾਇਆ ।
ਜੀਅ-ਦਾਨ ਦੇ ਅਪਣੇ ਕੀਤਾ, ਗੇਦ ਪ੍ਰਭੂ ਜਗ ਪਾਇਆ ।
ਉਹ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਅੱਜ ਵੇ ਲੋਕੋ, ਅੱਜ ਅਸਾਂ ਘਰ ਆਇਆ ।
ਲੱਖ ਮੁਮਾਰਖਾਂ ਦਿਓ ਵਧਾਈਆਂ, ਵੀਰ ਅਸਾਂ ਮੁੜ ਆਇਆ ।
ਅੱਜ ਵਧਾਈਆਂ ਅੱਜ ਸਹੇਲੀਓ, ਅੱਜ ਗੁਰੂ ਘਰ ਆਇਆ ।
ਅੰਮੀਂ ਜਾਇਆ ਵੀਰਨ ਪਯਾਰਾ, ਅੱਜ ਅਸਾਂ ਘਰ ਆਇਆ ।
ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਉਦਾਸੀ ਕਰਕੇ, ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਘਰ ਆਇਆ ।
ਮੇਰੇ ਤੇਰੇ ਸਭ ਦੇ ਦੁਆਰੇ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਫਿਰ ਆਇਆ ।
ਸੌਤਿਨਾਮ ਦੀ ਜਾਗ ਲਗਾਕੇ, ਜੀਅ-ਦਾਨ ਦੇ ਆਇਆ ।
ਅੱਜ ਵਧਾਈਆਂ ਕੁੱਲ ਜਗਤ ਨੂੰ, ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਘਰ ਆਇਆ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ-ਸੁਹਣੀ । ਤਾਲ-੩ । ਗਤ-ਨਾਧੀਧਿਨਾ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੮ ।

ਲੈ-ਚਲੰਤ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-ਘਰ ਆਇਆ ਪਰ ਹੈ ।

ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ^X ਰੈ ਗਾ ਮਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ-

੦	੧	੨	੩	੦	੧	੨	੩
		੩	੩X੩	੩		੩	
<u>ਗਾਮਾਧਾ</u>	<u>ਨੀ</u>	<u>ਸਾਰੇਨੀਸਾ</u>	<u>ਸਾਭ</u>	<u>ਸਾ</u>	<u>ਨੀਧਾਨੀ</u>	<u>ਧਾਮਾ</u>	
ਵੀਰ ਮੇਰਾ	ਘਰ	ਆਇਆ,	ਆਓ ਸਹੀਓ	ਰਲ	ਦਿਓ ਵ.....	ਧਾਈ	

ਅੰਤਰਾ-

੦	੧	੨	੩
	੩	੩X੩੩X	੩
<u>ਧਾਨੀਸਾਰ</u>	<u>ਸਾਰੇਸਾਰੇ</u>	<u>ਨੀਸਾ</u>	
ਅੰਮੀ ਜਾਯਾ	ਵਿਹੜੇ	ਵੜਿਆ	

੦	੧	੨	੩
੩	੩	੩X੩	੩
<u>ਸਾਗਾਰ</u>	<u>ਮਾਗਾ</u>	<u>ਰੇਸਾਨੀਸਾ</u>	
ਅੰਛਣ	ਅੱਜ ਸੁ.....	ਹਾਇਆ	

ਅਗੋਂ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਪਰ ਵਜਾਓ ਤੇ ਅਸਥਾਈ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗਾਉਂਦੇ ਜਾਓ ।

ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਦਾ ਬਿਰਹਾ ।

(ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਅੰਤ ਪਰ)

ਬਾਰਾਂ ਹਿ ਬਰਸ ਬੀਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਬਿਦੇਸ ਧਾਏ,
ਆਇਆ ਨ ਸੁਖ ਸੁਨੇਹਾਂ ਧੈਲੇ ਹੋ ਕੇਸ ਆਏ ।
ਉਮਰਾ ਦਾ ਸੂਰ ਢਲਿਆ ਪਾਸਾ ਨ ਪ੍ਰੇਮ ਫਿਰਿਆ,
ਰੋ ਰੋ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿਹਾਏ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਨ ਦੇਸ ਆਏ ।
ਆਵੇ ਕਦੀ ਤਾਂ ਆਵੇ, ਪ੍ਰਯਾਗੇ! ਦਰਸ ਦਿਖਾਵੇ,
ਆਖਾਂ ਕਦੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬੀ: 'ਪ੍ਰਯਾਗੇ ਸੂਦੇਸ ਆਏ' ।
ਤਰਸਨ ਏ ਨੈਣ ਪ੍ਰਯਾਸੇ, ਦਰਸਨ ਦਾ ਨੀਰ ਭਾਲਣ,
ਪਰਸਨ ਚਰਨ ਕਮਲ ਨੂੰ ਫਿਰਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਏ ।
ਹਿਰਦਾ ਉਛਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ, ਕੰਬੇ ਕਲੇਜੜਾ ਏ,
ਤਾਂਘੇ ਸੁਣਨ ਸੁਨੇਹਾ: 'ਤੇਰੇ ਨਰੇਸ ਆਏ' ।
ਆਏ ਨ ਹਾਇ ਪ੍ਰਯਾਗੇ, ਤਾਂਘਾਂ ਨ ਖਿੱਚ ਲਯਾਈਆਂ
ਹਾਰੇ ਉਪਾਵ ਸਾਰੇ, ਕੋਈ ਨ ਪੇਸ਼ ਜਾਏ ।

ਆਪੇ ਦਿਆਲ ਹੋਕੇ, ਆਪੇ ਦਿਦਾਰ ਦੇਵੇ,
ਦੇਖੇ ਬਿਨਾ ਹੋ ਪ੍ਰਯਾਗੇ! ਕੀਕੂੰ ਕਲੇਸ਼ ਜਾਏ ?
ਆ ਜਾ ਦਇਆ ਦੇ ਵਾਲੀ! ਮਾਲੀ ਪ੍ਰਯਾਗ ਦਾ ਤੂੰ;
ਪਾਲੀਂ ਏ ਬਾਗ ਅਪਨਾ, ਸੁਕਦਾ ਏ ਬੇਸ਼ ਜਾਏ ।
ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਹੈ ਜਾਂਦੀ ਦਰਸਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹੋਂਦਾ
ਬਿਰਹਾ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਹੀ, ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਵੇਸ ਆਏ ।
ਬਿਰਹਾ ਹੈ ਰੋਗ ਮੇਰਾ, ਤੇਰਾ ਦੀਦਾਰ ਦਾਰੂ,
ਆਜਾ ਤਬੀਬ ਮੇਰੇ, ਬਿਤਦੀ ਵਰ੍ਹੇਸ ਜਾਏ ।
ਆ ਜਾ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ! ਅਪਨੇ ਬਿਰਦ ਦੇ ਸਦਕੇ,
ਬੱਕੇ ਉਪਾਉ ਮੇਰੇ, ਮੇਰੀ ਨ ਪੇਸ਼ ਜਾਏ ।
ਤੇਰੀ ਮਿਹਰ ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼, ਤੇਰੀ ਦਇਆ ਤੇ ਦਾਇਆ,
ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦੇ ਬਾਝੋਂ ਮੇਰਾ ਨ ਕੇਸ਼ ਜਾਏ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੧੦੫)

ਰਾਗ-ਜ਼ਿਲਾ ਸਿੰਧੜਾ ਮਿਲੜਾ ਹੋਯਾ । ਤਾਲ-ਤਿੰਨ ।

ਰਾਤ-ਤਲਵਾੜਾ । ਮਾਤ੍ਰਾ-ਅੱਠ । ਲਯ-ਧੀਮੀ ।

‘ਆ’ ਦਾ ਘਰ-‘ਬਿਦੇਸ਼ ਸਿਧਾਏ’ ।

ਸੂਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ-

੧ ੨ ੩ ੦ ੧		੨ ੩ ੦
X X		X
ਸਾਰੇਮਾਰੇਮਾ	ਪਾ	ਨੀਧਾ
ਬਾਰਾਂ ਹਿ ਬਰ.....ਸ		ਬੀਤੇ

ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧-

੧ ੨ ੩	੦	੧	੨ ੩ ੦
X		X	X
ਪਾਮਾ	ਗਾ	ਪਾਮਾ	ਗਾਰੇ
ਪ੍ਰੀਤਮ	ਬਿ.....ਦੇਸ਼		ਧਾਏ ।

ਆਇਆ ਨਾ ਸੁਖ ਸੁਨੇਹਾ (ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਧੌਲੇ ਹੋ ਕੇਸ ਆਏ (ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੨-

੧ ੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩ ੦
X	X	੩ X
ਨੀਝ	ਨੀਧਾ	ਸਾਨੀਧਾ
ਉਮਰਾ ਦਾ	ਸੂਰ	ਫਲਿਆ

ਪਾਸਾ ਨ ਪ੍ਰੇਮ ਫਿਰਿਆ (ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧ ਪਰ ਵਜਾਓ) ।

ਅਗੇ ਅਸਥਾਈ ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧ ਪਰ ਮਿਲਾਕੇ ਵਜਾਓ ਤੇ ਬਾਕੀ ਦਾ ਗੀਤ ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਵਾਂਗ ਵੰਡਕੇ ਵਜਾਂਦੇ ਜਾਓ ।

(੧੦੬)

ਰੁਖੜਾ ਨਈ ਕਿਨਾਰੇ ਠਾਠਾਂ ਹੈ ਨੀਰ ਮਾਰੇ,
 ਲੱਗੀ ਹੈ ਕੇਰ ਹੇਠਾਂ ਵੈਂਦੇ ਪਏ ਕਿਨਾਰੇ।
 ਉਛਲੇ ਨਈ ਚੜ੍ਹ ਆਵੇ ਕੱਪਰ ਪਵਨ ਵਡੇਰੇ,
 ਘੁੰਮਣ ਤੇ ਘੇਰੀਆਂ ਦੇ ਚੱਕਰ ਚਲਣ ਕਰਾਰੇ।
 ਫੇਰਾ ਹੈ ਰੁੱਤ ਖਾਧਾ, ਰੁਖੜਾ ਏ ਕੰਬਦਾ ਹੈ
 ਪੱਤੇ ਸੁਕ ਹੋਏ ਪੀਲੇ ਟਹਿਣੇਂ ਝੁਰੇਂਦੇ ਸਾਰੇ।
 ਬੀਤੀ ਬਸੰਤ ਪਯਾਰੀ ਨਾਲੇ ਬਸੰਤ ਰਿਵੀਆਂ,
 ਬੀਤਯਾ ਹੁਨਾਲ ਤਿੱਖਾ, ਬਰਖਾ ਬਿਤੇ ਹੁਲਾਰੇ।
 ਰਸ ਰੂਪ ਰੰਗ ਉਡਦੇ ਕੁਮਲਾਉ ਛਾ ਰਿਹਾ ਹੈ,
 ਤੁਰਿਆ ਸੁਹਾਉ ਜਾਂਦਾ ਜਰ ਨੇ ਆ ਪਰ ਖਿਲਾਰੇ।
 ਰੁਖੜੇ ਨਿਮਾਨੜੇ ਤੇ ਐਸੀ ਉਦਾਸੀ ਛਾਈ;
 ਆਸਾ ਨਿਰਾਸ ਹੋਈਆਂ ਸਾਰੇ ਹੁਲਾਸ ਹਾਰੇ।
 ਕਿੱਥੇ ਕੁਮਾਰ ਉਮਰਾ ਕਿੱਥੇ ਬੁਢਾਪੜਾ ਏ,
 ਕਿੱਥੇ ਓ ਭਰ ਜੁਆਨੀ ਜੋਬਨ ਦੇ ਓ ਪਸਾਰੇ?
 ਅੱਗਾ ਹੈ ਆਯਾ ਨੇੜੇ ਪਿੱਛਾ ਰਿਹਾ ਦੁਰਾਡਾ,
 ਦਿਨ ਮੀਟਿਆ ਹੈ ਜਾਂਦਾ ਸੈਨਤ ਹੈ ਰਾਤ ਮਾਰੇ।
 ਬੀਤੀ ਸੋ ਬਾਤ ਗੁਜ਼ਰੀ ਟਲਦੀ ਨ ਆਣ ਵਾਲੀ,
 ਰੁਖੜਾ ਨਈ ਕਿਨਾਰੇ ਕੂਕੇ ਤੇ ਕਿਉਂ ਪੁਕਾਰੇ?
 ਪਯਾਰਾ ਸੀ ਪਯਾਰ ਭਰਿਆ ਕਰਦਾ ਪਿਆਰ ਆਪੇ,
 ਰੁਖੜਾ ਢਹਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਤਰਸੇ ਸਜਨ ਦਿਦਾਰੇ।
 ਪਯਾਰਾ ਬਿਦੇਸ਼ ਫਿਰਦਾ ਮੋੜੇ ਨਹੀਂ ਮੁਹਾੜਾਂ,
 ਰੁਖੜੇ ਨੂੰ ਇਹ ਤਿਸੇਵਾਂ ਮੁਖੜਾ ਕਿਵੇਂ ਦਿਖਾਰੇ।
 ਤਰਸਾਂ ਮੈਂ ਸਿੱਕ ਬੱਧਾ, ਲੋਚਾਂ ਮੈਂ ਲੋਚ ਭਰਿਆ,
 ਤਾਂਘਾਂ ਮੈਂ ਤਾਂਘ ਕੁੱਠਾ: ਆਵੀਂ ਹੇ ਰੱਬ ਸੁਆਰੇ!
 ਰਾਜਾ ਹਾਂ ਆਲਸੀ ਮੈਂ ਪਰਜਾ ਦਾ ਧਾਨ ਖਾਂਦਾ,
 ਕੋਧਾ ਨ ਦੁੱਧ ਵਾਲਾ, ਮੇਰੇ ਨਸੀਬ ਪਯਾਰੇ।

ਕੋਈ ਨ ਜਾਪ ਹੋਯਾ, ਕੀਤੀ ਕੁਈ ਨ ਕਰਨੀ,
 ਤੜਫੇ ਏ ਰੂਹ ਨਿਮਾਣੀ, ਮਿਲਨਾਂ ਚਹੇ ਦੁਲਾਰੇ।
 ਸਿੱਕੋਂ ਹੈ ਦੁੰਡ ਵਧਦੀ ਵਧਦੀ ਹੈ ਸਿੱਕ ਦੁੰਡੋਂ,
 ਸਿੱਕਣ ਤੇ ਦੁੰਡ ਅੰਦਰ ਜਾਂਦੇ ਬਿਤੇ ਦਿਹਾੜੇ।
 ਆਵੀਂ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ! ਆਵੀਂ ਦਿਦਾਰ ਦੇਵੀਂ,
 ਸਦਕੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਆਵੀਂ ਮਿਹਰਾਂ ਦੇ ਖੁਹਲ ਫੁਹਾਰੇ।
 ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਮੇਨੂੰ ਸਫਰ ਹੈ ਆਯਾ,
 ਆਵੀਂ ਤੁਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਪਹਿਲੇ ਪੁਭੂ ਸੁਆਰੇ!
 ਠੱਲ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਨੈਣ ਉਣੇ, ਜੋਰੀਂ ਹੈ ਨੀਰ ਆਵੇ,
 ਆਏ ਨੂੰ ਫੇਰ ਰੋਕਾਂ, ਰੁਕਦਾ ਨ, ਜੋਸ਼ ਮਾਰੇ।
 ਤਰਸਾਂ ਤਰਸ ਨਿਮਾਣੇ ਡੁੰਘੇ ਲਹੇ ਏ ਜਾਂਦੇ,
 ਰੋਂਦੇ ਦੀਦਾਰ ਤੇਰਾ ਡੁਬਦਯਾਂ ਨੂੰ ਆਕੇ ਤਾਰੇ।
 ਤਾਰੀਂ ਹੇ ਤੁਣ ਕਰਤਾ! ਰੱਖੀਂ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ!
 ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੇ, ਨਾਨਕ ਪੁਭੂ ਪਿਆਰੇ!
 ਕੰਬੇ ਹਿਯਾਉ ਮੇਰਾ, ਬਰਬਰ ਕਰੇ ਕਲੇਜਾ,
 ਬੀਤੀ ਹੈ ਰੈਨ ਸਾਰੀ, ਉਮਰਾ ਦੇ ਲਟਕੇ ਤਾਰੇ।
 ਢੋਈ ਨ ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ ਕਰਮਾਂ ਤੇ ਜੇ ਨਿਬੇੜਾ,
 ਠਾਹਰ ਨ ਦੀਨ ਦੁਨੀਆਂ ਮੈਂਡੇ ਜੇ ਗੁਣ ਵਿਚਾਰੇਂ!
 ਭਾਵੇਂ ਹਾਂ ਪੁੰਜ ਔਗੁਣ, ਪਾਪਾਂ ਪਹਾੜ ਬਣਿਆਂ,
 ਅਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤਕਾਵੇਂ, ਔਗੁਣ ਨ ਮੈਂ ਚਿਤਾਰੇਂ।

ਸੁਪਨੇ ਦੀਦਾਰ ਦੇਖਾਂ, ਜਾਣਾਂ ਤੁਸੀਂ ਹੋ ਆਏ,
 ਤੁਝਕਾਂ, ਨ ਜਾਗ ਦੇਖਾਂ ਰੋਵਾਂ ਮੈਂ ਮਾਰ ਨਾਅਰੇ।
 ਪੰਛੀ ਵਣਾਂ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦੇਵਨ ਮਨੋਂ ਸੁਨੇਹਾਂ।
 “ਪਯਾਰਾ ਹੈ ਦੇਸ਼ ਆਵੇ ਲੋਕੋ! ਕਰੋ ਤਿਆਰੇ”।
 ਪਯਾਰਾ ਨ ਦੇਸ਼ ਆਵੇ ਟੁਟਦਾ ਰਿਦਾ ਹੈ ਜਾਵੇ,
 ਟੁਟਦੀ ਉਮੈਦ ਬਝਦੀ, ਸਾਈਆਂ! ਮੈਂ ਭਾਗ ਨਜਾਰੇ।
 ਤਾਰੇ ਹਨ ਰਾਤ ਚੜ੍ਹਦੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਡਲੁਕ ਮਾਰਨ,
 ਕਰਦੇ ਦਿਦਾਰ ਤੇਰਾ, ਉੱਚੀ ਓ ਥਾਂ ਖਲੁਾਰੇ।
 ਥਲ ਤੈ ਹੈ ਵਾਸ ਮੇਰਾ ਨੀਵਾਂ ਹਾਂ, ਜਾਤਿ ਨੀਵੀਂ,
 ਕੀਕੂੰ ਦਿਦਾਰ ਪਾਵਾਂ ਬੈਠੇ ਹੋ ਦੂਰ ਸਾਰੇ।
 ਤਾਰਜੇ ਦਿਓ ਸੁਨੇਹਾਂ ਆਖੋ ਗੁਰੂ ਦੇ ਤਾਈਂ:—
 “ਤਰਸੇ ਹੈ ਸਿੱਖ ਬੁਢੜਾ ਰੋਵੇ ਹੈ ਪਾਇ ਪਾਹਰੇ।

(੧੦੮)

“ਕੂਕੇ ਹੈ ਕੂੰਜ ਵਾਂਗੂੰ ਵਿਛੁੜੀ ਜੁ ਡਾਰ ਕੋਲੋਂ
 “ਖੰਭਾਂ ਤੋਂ ਹੀਨੜੀ ਜੋ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੰਨਦੀ ਲਾਰੇ।
 “ਐਸੇ ਨਿਮਾਣੇ ਨੀਵੇਂ ਉੱਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋਵੇ
 “ਜਾਵੇ ਜੀ ਬੇਗ ਧਾਈ, ਪਾਵਨ ਕਰੇ ਸੁ ਦ੍ਵਾਰੇ।”

ਮਿੱਠੀ ਹੈ ਪੌਣ ਆਵੇ, ਸੁੰਦੀ ਸੁਲੱਖਣੀ ਏ,
 ਪਜਾਰੇ ਦੀ ਗੰਧੋਂ ਖਾਲੀ, ਐਵੇਂ ਲਵੇ ਹੁਲਾਰੇ।
 ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤੇਲ ਭਿੰਨੀ, ਭਿਜਦੀ ਨ ਰਾਤ ਕੋਈ,
 ਪਜਾਰਾ ਬਿਦੈਸ਼ ਬੈਠਾ, ਬਿਰਹੋਂ ਤਪਨ ਪਹਾਰੇ।
 ਕੋਈ ਜੇ ਰਾਗ ਗਾਵੇ, ਬਿਰਹੋਂ ਭੁਯੰਗ ਜਾਗੇ,
 ਪੈਂਦਾ ਨਹੀਂ ਪਿੜਾਈ, ਡੰਗੇ ਲਏ ਫੁੰਕਾਰੇ।
 ਐਸਾ ਕੁਈ ਜੋ ਹੋਵੇ ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹੋਵਨ,
 ਆਖੇ ਸੁਦੇਸ਼ ਜਾਵੇ ਪੀੜਾਂ ਦੇ ਹਰਨ ਹਾਰੇ!
 ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਜਿ ਹੋਵੇ ਬੈਠੇ ਵਲੈਤ ਕਿਸ ਹੋ?
 ਭੇਜਾਂ ਸਦੇਸ਼ੜਾ ਮੈਂ ਆਵੇ ਮਿਲੋ ਪਿਆਰੇ!
 ਕੋਈ ਨ ਜਾਚ ਮੈਨੂੰ, ਕੋਈ ਨ ਗਲ ਅਹੁੜੇ,
 ਕੋਈ ਨ ਪੇਸ਼ ਚੱਲ, ਕੀਤੇ ਉਪਾਉ ਹਾਰੇ।
 ਬੇ ਆਸਰਾ ਸਹਾਰਾ ਮਿਲਦੀ ਨ ਡਾਢ ਦਿਲ ਨੂੰ,
 ਹੀਣਾਂ ਹੋ ਸਭ ਤਰਾਂ ਮੈਂ ਡਿੱਗਾ ਹਾਂ ਹਾਰ ਦ੍ਵਾਰੇ।
 ਸਦਕੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਆਵੇ, ਪਾਵੇ ਦਿਦਾਰ ਭਿੱਛਿਆ,
 ਮਿਲਨੇ ਦੀ ਖੈਰ ਪਾਵੇ ਪਾਲਨ ਬਿਰਦ ਦੇ ਵਾਰੇ,
 ਜਾਣੋਂ ਜੋ ਬੀਤਦੀ ਹੈ, ਜਾਣੀ ਹੋ ਜਾਣ ਗੁਰ ਜੀ!
 ਸਦਕੇ ਬਿਰਦ ਦੇ ਅਪਨੇ ਆਜਜ਼ ਨੂੰ ਦਿਉ ਦਿਦਾਰੇ।

ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਇਸਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਆ ਚੁਕੇ ਗੀਤ ਨੰ: ੫੪ ‘ਬਾਰਾਂ ਹੀ ਬਰਸ ਬੀਤੇ’
 ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਚਿੱਤ੍ਰ ਪਰ ਵਜਾਓ।

(੧੦੯)

ਗੀਤ ਪੜ੍ਹ— ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਜੀ ਦਾ 'ਗੁਰ ਨਾਨਕ-ਆਗਮ'।

ਤਾਨਾਂ ਉਠਨ ਅਜੈਬੀ ਐਵੇਂ ਮੈਨੂੰ ਨਾਂ ਪਰਚਾਵਨ,
ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਹਾਸੇ ਰੰਗ ਤਮਾਸ਼ੇ ਅਪਨੇ ਵਿੱਚ ਨ ਲਾਵਨ,
ਕੋਇਲ ਆਨਿ ਅੰਬ ਤੇ ਕੂਕੀ ਦਿਲ ਨੂੰ ਦੇ ਝੁੰਡਲਾਵਨ,
ਮੋਰ, ਪਪੀਹਾ, ਸਾਵਣ ਆਏ ਮੈਨੂੰ ਨਾਂ ਬਹਲਾਵਨ।

ਮੁੜ ਮੁੜ ਧਯਾਨ ਤੁਧੇ ਵਲ ਪੈਂਦਾ ਖਜਾਲ ਤੁਧੇ ਵਲ ਜਾਵਨ,
ਵਾਕ ਤੁਧੇ ਦੇ ਕੰਨੀਂ ਗੁੰਜਣ ਧੂਹ ਕਲੇਜੇ ਪਾਵਨ,
ਚੋਜ ਆਂਵਦੇ ਚੇਤੇ ਤੇਰੇ ਮੁਹ ਮੁਹ ਚਿੱਤ ਲਿਜਾਵਨ,
ਨੈਣ ਤੁਧੇ ਦੇ ਉਵੇਂ ਦਿਸੀਂਦੇ ਤੱਕਣ ਤੇ ਮੁਸ਼ਕਾਵਨ।

ਪਰਚੇ ਕਿਸੇ ਨ ਪਰਚੇ ਜਿਹੜਾ ਸੁੱਦ ਨ ਜਿਨੂੰ ਲੁਭਾਵਨ,
ਦੁਨੀਆਂ ਜਿਨੂੰ ਉਜਾੜ ਹੋਗਈ ਕੱਲਾਂ ਆ ਆ ਖਾਵਨ,
ਤਰਸ ਜੋਗ ਹੈ ਦਸ਼ਾ ਓਸਦੀ ਘਬਰਾਵਨ ਅਕੁਲਾਵਨ।

ਨਹੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੇ ਇਹ ਸ਼ਿਕਵਾ:—ਕਿਉਂ ਫੇਰਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵਨ ?
ਰਾਜ਼ੀ ਰਹਿਨ ਰਜ਼ਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਓ ਬਣੇ ਨ ਮੈਂ ਕੁਰਲਾਵਨ।
ਹਾਂ, ਪਰ ਦਰਦ ਕਲੇਜੇ ਵੱਧਣ ਪੀੜਨ ਤੇ ਕਸਕਾਵਨ।
ਕੀ ਮੈਂ ਹੱਕ, ਮੈਂ ਗੁਣ ਹੈ ਕਿਹੜਾ ? ਕਿਉਂ ਮੈਂ ਯਾਦ ਕਰਾਵਨ ?
ਅੱਕ ਜਾਣ ਜੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਗਥਰੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਵਨ,
ਤਾਂ ਬਣਦੀ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਤਾਈਂ ਓਹ ਉਚੇ ਤੇ ਪਾਵਨ।

ਪਰ ਇਕ ਤਰਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦਾ, ਜੋ ਓਹ ਸਦਾ ਲੁਟਾਵਨ,
ਦਰਦ ਰਵਾਣਿਆਂ ਤੇ ਨਿਤ ਤੁੱਠਣ ਅਪਨਾ ਬਿਰਦ ਤਕਾਵਨ।
ਕਰਕੇ ਮਿਹਰ ਦਰਸ ਜੇ ਦੇਵਨ ਮਿਟਦੇ ਨੈਣ ਖੁਲ੍ਹਾਵਨ,
ਰੱਬੀ ਰੂਪ ਦਿਖਾਕੇ ਅਪਨਾ ਝਲਕੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾਵਨ।

ਨੈਣ ਖੁਲਕੇ:-

ਕੌਣ ਨੈਣ ਝੁਕ ਰਹੇ ਦਾਸ ਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਪਯਾਰੀ ਪਾਵਨ ?
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਮਿਹਰ ਵਸਾਇ ਕਾਲਜੇ ਝਰਨ ਝਰਨ ਝਰਨਾਵਨ ।
ਏਹ ਹਨ ਨੈਣ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਜੋ ਨੀਚਾਂ ਨੂੰ ਪਯਾਰਨ,
ਆਣ ਬਣੀ ਤੇ ਬਹੁੜਨ ਜਿਹੜੇ ਪਤਿਤਾਂ ਕਰਦੇ ਪਾਵਨ ।
ਤੂੰਠੇ ਨੈਣ ਨੈਣਾਂ ਤੇ ਢਰਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਨ ਬਰਸਾਵਨ,
'ਮਰਨ-ਹਾਰ' ਦੇਸੋਂ ਇਹ ਬੰਦਾ 'ਅਮਰਾ-ਪੁਰਿ' ਪਹੁੰਚਾਵਨ,
ਧੰਨ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਤੂੰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਤੁਧ ਆਵਨ ।
ਸੁਹਣਾ ਦਰਸ ਦਿਖਾਕੇ ਅਪਨਾ ਨੈਣਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਵਨ ।
ਧੰਨ ਗੁਰਨਾਨਕ ਧੰਨ ਗੁਰਨਾਨਕ ਧੰਨ ਤੇਰਾ ਉਹ ਜਾਵਨ,
ਧੰਨ ਗੁਰਨਾਨਕ ਧੰਨ ਗੁਰਨਾਨਕ ਧੰਨ ਤੇਰਾ ਇਹ ਆਵਨ ।

---o---

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੧੧੧)

ਰਾਗ-ਪਹਾੜੀ। ਤਾਲ-੩। ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ। ਮਾਤ੍ਰਾ-੮।
 ਲੈ-ਚਲੰਤ। 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਪਰਚਾਵਨ' ਪਰ ਹੈ।
 $\begin{matrix} \times & \times \\ \text{ਸਾ} & \text{ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ} \end{matrix}$

ਅਸਥਾਈ-

੦	੧	੨	੩
$\begin{matrix} \times & \times \\ \text{ਗਾ ਰੇ ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਰੇ} \\ \hline \text{ਹਾਏ ਮੈਨੂੰ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} \text{ਸਾ} \\ \hline \text{ਨਾਂ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} \text{ਰੇ ਪਾ} \\ \hline \text{ਪਰਚਾ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} \times & \times \\ \text{ਮਾ ਗਾ ਮਾ} \\ \hline \text{ਵਨ ਜੀ} \end{matrix}$

ਅੰਤਰਾ-

੦	੧	੨	੩
$\begin{matrix} \times & \times \\ \text{ਮਾ ਗਾ ਮਾ} \\ \hline \text{ਤਾਨਾਂ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} \text{ਪਾ੨} \\ \hline \text{ਉਠਨ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} \times & \times \\ \text{ਪਾ ਨੀ ਧਾ ਨੀ} \\ \hline \text{ਅਜੈਬੀ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} \text{ਪਾ ਧਾ ਪਾ} \\ \hline \text{ਐਵੇਂ} \end{matrix}$
੦	੧	੨	੩
$\begin{matrix} \times \\ \text{ਮਾੳ} \\ \hline \text{ਮੈਨੂੰ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} \text{ਪਾ ਧਾ} \\ \hline \text{ਨਾਂ ਪਰ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} \text{ਪਾ ਗਾ} \\ \hline \text{ਚਾ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} \times \\ \text{ਮਾ} \\ \hline \text{ਵਨ ਜੀ} \end{matrix}$

ਅਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਪਰ ਵਜਾਓ ਤੇ ਅਸਥਾਈ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵਜਾਉਂਦੇ ਜਾਓ।

ਬਿਰਹੋਂ ਨੇ ਮਾਰੀਆਂ ਮੈਂ, ਕਿਧਰੋਂ ਨ ਸਾਰ ਆਈ,
 ਆ ਕੇ ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਨਾਂ, ਕੰਨੀਂ ਬਲੇਲ ਪਾਈ ।
 ਮੂਰਖ ਅਜਾਣ ਭਾਰੀ, ਜਾਣਾਂ ਨ ਸਾਰ ਕੋਈ,
 ਪ੍ਰੀਤਮ ਰਿਝਾ ਨ ਸੱਕੀ, ਲੀਤਾ ਜਨਮ ਅਜਾਈਂ ।
 ਅਉਗੁਣ ਭਰੀ ਨਿਮਾਣੀ, ਕੋਈ ਨ ਸਾਰ ਜਾਣਾਂ:
 ਐਪਰ ਪਿਆਰ ਖਿੱਚੀ ਰੋਂਦੀ ਸਦਾ ਰਹਾਈਂ ।
 ਪ੍ਰੇਮੀ ਜੁ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦੇ, ਉਸਦੀ ਨ ਸਾਰ ਮੈਨੂੰ ।
 'ਮੇਰਾ ਹੈ' ਕੰਤ ਮੇਰਾ ਜੀ ਮਾਣ ਇਹ ਧਰਾਈਂ ।
 ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਰਿਆ ਤੈਂ ਤਰਸਾਂ ਤੇ ਰਹਿਮ ਵਾਲੇ !
 ਤੜਫਾਂ ਦਿਨੋਂ ਤੇ ਰਾਤੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬੀ ਠੰਢ ਪਾਈਂ ।
 ਤਾਰਨ ਗਏ ਜਗਤ ਨੂੰ, ਡੁਬਦੇ ਬਚਾਏ ਕਿੰਨੇ,
 ਡੁਬਦੀ ਮੈਂ ਮੋਹ ਤਫੰਗੀਂ, ਮੈਨੂੰ ਬੀ ਤਾਰ ਸਾਈਂ !
 ਤੇਰੇ ਹਾਂ ਜੋਗ ਨਾਹੀਂ ਤੇਰੀ ਸਦਾਂਵਦੀ ਹਾਂ,
 ਲਾਈ ਜਿ ਆਪ ਲੜ ਸੀ ਲਾਈ ਦੀ ਪਾਲ ਸਾਈਂ ।
 ਸ਼ਰਮਾਂ ਨਿਬਾਹ ਦੇ ਸਾਈਆਂ ਲਗੀਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਚਾੜੀਂ,
 ਚਰਨੀ ਲਗਾ ਕੇ ਆਂਦੀ ਦਾਸੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਲਾਈਂ ।
 ਐਗੁਣ ਨ ਵੇਖ ਮੇਰੇ, ਦੇਖੀਂ ਗੁਣ ਆਪਣੇ ਤੂੰ,
 ਅਪਨੀ ਜਿ ਆਪ ਕੀਤੀ, ਆਪੇ ਦਿਈਂ ਨਿਭਾਈ ।
 ਨਿਮਾਣੇ ਜੁ ਮਾਨ ਲੀਤੇ, ਕੀਤੇ ਜੁ ਆਪਣੇ ਤੈਂ:
 ਅਪਣੱਤ ਦੀ ਤੂੰ ਲੱਜਾ ਆਪੇ ਹੀ ਪਾਲ ਸਾਈਂ !
 ਆਵੀਂ ਹੇ ਕੰਤ ਪਯਾਰੇ! ਆਵੀਂ ਸਿਰੇ ਦੇ ਮਾਲਿਕ!
 ਦੇਵੀਂ ਦਿਦਾਰ ਆਪੇ, ਆਪੇ ਹੀ ਪਾਰ ਲਾਈਂ ।

ਇਹ ਗੀਤ ਪਿੱਛੇ ਆ ਚੁਕੇ ਗੀਤ ਨੰ: ੫੪ (ਪੰਨਾ ੧੦੫) ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲੇ
 ਚਿੱਤ੍ਰ ਪਰ ਵਜਾਓ ।

ਗੀਤ ੫੮- ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਬਿਰਹੋਂ ਵਿਚ
ਮਾਤਾ ਸੁਲੱਖਣੀ ਜੀ ।

ਯਾਦ ਕਰੇ ਕਰ ਤੈਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰ ! ਸਦਕੇ ਹੋ ਹੋ ਜਾਵਨੀਆਂ ।
ਖਲੀ ਉਡੀਕਾਂ ਵਾਟ ਤੁਧੇ ਦੀ, ਰਸਤੇ ਪਈ ਤਕਾਵਨੀਆਂ ।
ਗੁਝੜੀ ਵੇਦਨ ਬਹਿਣ ਨ ਦੇਂਦੀ, ਪਾਂਧੀਆਂ ਪਈ ਪੁਛਾਵਨੀਆਂ ।
ਦੁਖ ਭਰ ਅਖੀਆਂ ਛਮ ਛਮ ਵਰਸਨ, ਰੋ ਰੋ ਛਹਿਬਰ ਲਾਵਨੀਆਂ ।
ਬਿਰਹੋਂ ਮਾਰ ਬਿਰਾਨੀ ਕੀਤੀ, ਮੱਛੀ ਜੜੋਂ ਤੜਫਾਵਨੀਆਂ ।
ਸਦਕੇ ਕਿਸੇ ਮੁਹਾੜਾਂ ਮੋੜੋ ਕੂੰਜ ਜਿਵੇਂ ਕੁਰਲਾਵਨੀਆਂ ।
ਮੈਂ ਸਿਕਦੀ ਦੀ ਆਸ ਪੁਜਾਵੋ, ਮੁਖੜਾ ਦਿਓ ਦਿਖਾਵਨੀਆਂ ।
ਦੇਖਾਂ ਦਰਸ ਜਦੋਂ ਇਕ ਵਾਰੀ ਸਾਰੀ ਠਰ ਠਰ ਜਾਵਨੀਆਂ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੧੧੪)

ਰਾਗ-ਰਾਮਕਲੀ । ਤਾਲ-ਤਿੰਨ । ਗਤ-ਨਾਧੀ ਧਿਨਾ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੮ ।
 ਲਯ-ਚਲੰਤ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਜਾਵਨੀਆਂ' ਪਰ ਹੈ ।
 ਸੁਰ ਖਾਸ- $\overset{X}{\text{ਸ}} \overset{X}{\text{ਾ}} \overset{X}{\text{ਹੇ}} \text{ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।}$

ਅਸਥਾਈ-

੩	੦	੧	੨	੩	
X	X X	X	X		
<u>ਪਾਧਾ</u>	<u>ਮਾਪਾਮਾਗਾ</u>	<u>ਮਾਪਾ</u>	<u>ਧਾੜਪਾ</u>		
(ਮੈਂ)	ਸਦਕੇ	ਹੋ ਹੋ	ਜਾਵਨੀਆਂ		
੦	੧	੨	੩		
X		X	X	X	
<u>ਗਾਰੇ</u>	<u>ਗਾ</u>	<u>ਮਾ</u>	<u>ਗਾਮਾਗਾ</u>	<u>ਰੇਸਾ</u>	
ਧਾਦ	ਕਰੇ	ਕਰ	ਤੋਨੂੰ	ਸਤਿਗੁਰ	ਸਦਕੇ ਹੋ ਹੋ.....

ਅੰਤਰਾ-

੦	੧	੨	੩	
X X	੩	੩੩X੩	੩X੩	
<u>ਧਾਪਾਧਾ</u>	<u>ਨੀਸਾ</u>	<u>ਸਾਰੇਸਾ</u>	<u>ਰੇਨੀਸਾ</u>	
ਖਲੀ ਉ.....	ਡੀਕਾਂ	ਵਾਟ	ਤੁਧੇ ਦੀ	
੦	੧	੨	੩	
੩	X	X	੩ X	
<u>ਸਾਰ</u>	<u>ਨੀਧਾਪਾ</u>	<u>ਧਾ</u>	<u>ਸਾਨੀਧਾਪਾ</u>	
ਰਸਤੇ	ਪਈ	ਤ.....	ਕਾਵਨੀਆਂ (ਮੈਂ) ਸਦਕੇ ਹੋ ਹੋ.....	

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਪਰ ਵਜਾਉ ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਸਥਾਈ ਗਾਓ ।

ਮਾਤਾ ਸੁਲੱਖਣੀ ਜੀ ਦਾ ਬਿਰਹੋਂ !

ਨੈਣਾਂ ਨੂੰ ਬਾਣ ਲੱਗੀ ਰੋਂਦੇ ਪਏ ਵਿਚਾਰੇ,
 ਸਿਕਦੇ ਤੇ ਤਰਸਦੇ ਏ ਢੂੰਢਾਂ ਕਰੋਂਦੇ ਹਾਰੇ।
 ਹਾਰੇ ਏ ਹਾਰ ਹੁੱਟੇ ਭੁੱਲੇ ਧੁਰਾਂ ਤੋਂ ਮੁੱਠੇ,
 ਮੁੱਠੇ ਏ ਰੂਪ ਉਸਦੇ ਮੁੱਠੇ ਨ ਪ੍ਰੇਮ ਪਯਾਰੇ।
 ਮੋਹ ਦਾ ਹਨੇਰੜਾ ਸੀ ਛਾਯਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ,
 ਪਯਾਰੀ ਦਮੜ ਸਜਨ ਦੀ ਸਮਝੇ ਨ ਕਰਮ ਹਾਰੇ।
 ਰੋਂਦੇ ਰਹੇ ਨਿਕਾਰੇ ਟੋਵਣ ਗਿਆ ਅਜਾਈਂ,
 ਅਸਲੀ ਨ ਝਲਕ ਡਿੱਠਾ, ਦੇਖੇ ਨ ਰੂਪ ਨਯਾਰੇ।
 ਰੋਵੇ ਹੇ ਨੈਣ ਤਰਸੇ ਰੋਵੇ ਪਿਆਰਝੇ ਨੂੰ,
 ਅਪਨੀ ਬੀ ਭੁੱਲ ਰੋਵੇ, ਸਿਵਾਤੇਨਕਿਉਂਪਿਆਰੇ।
 ਹਾਏ ਨੀ ਮਾਂ ਮੈਂ ਮੁੱਠੀ ਪਯਾਰਾ ਗੁਆਕੇ ਉੱਠੀ,
 ਉੱਠੀ ਤੇ ਢੂੰਢ ਕੀਤੀ ਫਿਰਦੀ ਮੈਂ ਕੁੰਟ ਚਾਰੇ।
 ਪਯਾਰਾ ਸੀ, ਸਾਰ ਨਾ ਸੀ, ਆਈ ਜੇ ਸਾਰ ਮੈਨੂੰ,
 ਪਯਾਰਾ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਉਹਲੇ, ਵਰਤੇ ਕਹਿਰ ਏ ਭਾਰੇ।
 ਕੰਬੇ ਹਿਯਾਉ ਮੇਰਾ, ਥਰ ਥਰ ਕਰੇ ਕਲੇਜਾ,
 ਆਸਾ ਦੀ ਰਾਤ ਬੀਤੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇਲਟਕੇ ਤਾਰੇ।
 ਢੋਈ ਨ ਕੋਈ ਮੈਨੂੰ, ਕਰਨੀ ਦੇਵਲ ਜਿ ਤੱਕਾਂ,
 ਉੱਠਣ ਦੀ ਆਸ ਨਾਂਹੀ, ਡਿੱਗੀ ਹਾਂ ਦੂਰ ਸਾਰੇ।
 ਪਯਾਰਾ ਸੀ 'ਪਯਾਰ ਅਮਰੀ' ਜਾਤਾ ਮੈਂ 'ਸਾਕ' ਅਪਨਾ,
 ਦਾਵਾ ਸੀ ਧਾਰਿਆ ਮੈਂ, ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਅੱਗ ਸਾੜੇ।
 ਦਾਵੇ ਨੇ ਦਾੜ ਲਾਈ, ਢੱਠੀ ਨ ਹੋ ਨਿਮਾਂਟੀ,
 ਰੋਈ ਨ ਚਰਨ ਪੈਕੇ ਡਿੱਗੀ ਨ ਗੁਰ ਦੁਆਰੇ।
 ਵੇਲਾ ਗਿਆ ਛਲੇਂਦਾ, ਮੈਨੂੰ ਨ ਹੋਸ਼ ਆਈ,
 ਆਈ ਜੇ ਹੋਸ਼ ਹਾਏ! ਪੈ ਗਇ ਵਿਛੋੜੇ ਭਾਰੇ।

(੧੧੬)

ਕੂਕਾਂ ਹਾਂ ਵਾਂਙ ਕੋਇਲ ਕੁਰਲਾਹਾਂ ਕੂੰਜ ਵਿਛੁੜੀ.
 ਮੱਛੀ ਦੇ ਵਾਂਗ ਤੜਫਾਂ 'ਦੇ ਦੇ ਕਿਵੇਂ ਦਿਦਾਰੇ।
 'ਦਾਵਾ ਨ ਹੁਣ ਹੈ ਕੋਈ, ਕੋਈ ਨ ਅਣਖ ਮੇਰੀ.
 'ਗੁਣ ਦਾ ਨ ਮਾਨ ਕੋਈ. ਟੁੱਟੇ ਹੈਂ ਸਭ ਸਹਾਰੇ।
 'ਲਾ ਲੇ ਆ ਚਰਨ ਮੈਨੂੰ, ਮੈਨੂੰ ਸ਼ਰਨ ਸਮਾਵੀਂ.
 ਸੇਵਾ ਕਰਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ, ਤੈਨੂੰ ਜੁ ਹਨ ਪਿਆਰੇ।
 ਮੇਰੀ ਨ ਭੁੱਲ ਵੇਖੀਂ, ਵੇਖੀਂ ਤੂੰ ਬਿਰਦ ਅਪਨਾ;
 ਡੁਬਦੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਲਾਈਂ, ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਹਾਰੇ।
 ਆਵੀਂ ਗੁਰੂ ਪਯਾਰੇ! ਆਵੀਂ ਦਿਦਾਰ ਦੇਈਂ.
 ਮੋੜੀਂ ਮੁਹਾੜ ਸਤਿਗੁਰ, ਸਦਕੇ ਕਿਸੇ ਪਿਆਰੇ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੧੧੭)

ਰਾਗ-ਬਿਹਾਗ। ਤਾਲ-੩। ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ। ਮਾਤ੍ਰਾ-੮।
 ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ। 'ਆ' ਦਾ ਘੜ-ਬਾਣ ਲਗੀ' ਪਰ ਹੈ।

ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ।

ਅਸਥਾਈ-

੨ ੩ ੦ ੧	੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩	੦ ੧	੨
੩				X X	
<u>ਸਾੳ</u>	<u>ਨੀ੨</u>	<u>ਧਾ੩</u>	<u>ਪਾਧਾਪਾ</u>	<u>ਮਾਗਾਮਾ</u>	<u>ਪਾਧਾਪਾ</u>
ਰੇਂਦੇ ਪਏ ਵਿ	ਚਾਰੇ	ਨੈਣਾਂ ਨੂੰ	ਬਾਣ	ਲਗੀ	ਈ ਹੈ

੩ ੦ ੧
੩

(ਦੁਬਾਰਾ) ਸਾਨੀਧਾ੨
ਕਿ ਨੈਣਾਂ ਨੂੰ ਬਾਣ ਲਗੀ.....

ਅੰਤਰਾ-

੨ ੩	੦	੧ ੨ ੩	੦ ੧
੩			
<u>ਪਾ੨ਧਾ</u>	<u>ਨੀਸਾ</u>	<u>ਨੀ੨ਧਾ</u>	<u>ਨੀਧਾਪਾ</u>
ਸਿਕਦੇ	ਤੇ	ਤਰਸਦੇ	ਏ

ਦੂੰਡਾਂ ਕਰੇਂਦੇ ਹਾਰੇ, ਨੈਣਾਂ ਨੂੰ ਬਾਣ ਲਗੀ... (ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)
 ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਮਿਲਾਕੇ ਵਜਾਓ।

ਗੀਤ ੬੦—ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਵੇਲੇ ਫਤਹ ਦੰਦ
ਤੇ ਗਣੀ ਦਾ ਬਿਰਹਾ !

ਲੜ ਨਾਂ ਛੁਡਾ ਸਿਧਾਵੇ	ਸਾਡੇ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਸਾਈਂ,
ਚਰਨਾਂ ਤੋਂ ਨਾਂ ਵਿਛੋੜੇ	ਭੁੰਘੀ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤ ਪਾਈ।
ਭੇਰੇ ਬਨਾਕੇ ਸਾਨੂੰ	ਮੁਖ ਕਜੋਂ ਲੁਕਾਉਂਦੇ ਹੋ ?
ਨਿਹੁੰ ਲਾਕੇ ਹਾਇ ਪ੍ਰੀਤਮ!	ਛਿਪਦੇ ਹੋ ਹੁਣ ਕਿਦਾਈਂ?
ਡੇਰਾ ਲਗਾ ਕੇ ਅੰਦਰ	ਮੰਦਰ ਬਨਾ ਕੇ ਦਿਲ ਨੂੰ,
ਸੁੰਝੇ ਏ ਛੱਡਕੇ ਤੇ	ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਕਜੋਂ ਗੁਸਾਈਂ ?
ਬਣ ਜਿੰਦ ਦੀਏ ਜਿੰਦੇ!	ਹੁਣ ਜਾਂਵਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ,
ਜਿੰਦ ਕੱਢ ਲੈ ਚਲੇ ਹੋ	ਨਿਰਜਿੰਦ ਛੱਡ ਸਾਈਂ।
ਤਨ ਜਿੰਦ ਬਿਨ ਨ ਜੀਵੇ	ਜਿੰਦ ਆਪ ਬਿਨ ਨ ਰਹਿੰਦੀ,
ਵਿਛੁੜਨ ਜੋ ਆਪਦਾ ਹੈ	ਦੁਹਰੀ ਹੈ ਮੌਤ ਆਈ।
ਹੋਏ ਜੁ ਆਪ 'ਜੋਗੇ'	ਹੋਏ ਹੁਣ 'ਆਪਦੇ ਹਾਂ',
ਅਪਨੇ ਨੂੰ ਹਾਇ ਪ੍ਰੀਤਮ!	ਸੱਟੇ ਨ ਵਿਚ ਜੁਦਾਈ।
ਤੇਰੇ ਹਾਂ ਹਾਇ ਤੇਰੇ	ਤੇਰੇ ਸਦਾ ਦੇ ਤੇਰੇ,
ਸਾਡੀ ਏ 'ਮੇਰ, ਮੈਂ' ਦੀ	ਆਪੇ ਖਰੀਦ ਪਾਈਂ।
ਅਪਨੀ ਨ ਰਾਸ ਸਾਡੇ	ਪੱਲੇ ਕੁਈ ਹੈ ਪਯਾਰੇ!
ਦਿੱਤੀ ਜੁ ਦਾਤ ਤੂੰ ਹੈ	ਉਸਨੂੰ ਨਾ ਹੁਣ ਲੁਕਾਈਂ।
ਜਾਵੇ ਨ ਹਾਇ ਜਾਵੇ	ਵੱਸੋ ਸਦਾ ਏ ਨੈਣਾਂ,
ਦਿੱਸੋ ਸਦਾ, ਦਿਖਾਵੇ	ਦਰਸ਼ਨ ਸਦਾ ਅਸਾਈਂ।
ਐਗੁਣ ਜੇ ਤੱਕ ਰੁੱਠੇ	ਐਬਾਂ ਤੋਂ ਜੇ ਚਲੇ ਹੋ,
ਤੁੱਠੇ ਜਦੋਂ ਸੇ ਪਯਾਰੇ	ਐਗੁਣ ਸੇ ਤਦ ਸਵਾਈ।
ਦੇਖੇ ਨ ਐਬ ਤਦ ਤੂੰ	ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਤੈਂ ਨ ਤੱਕਯਾ,
ਅਪਨੇ ਬਿਰਦ ਦੇ ਸਦਕੇ	ਤੁੱਠੇ ਸੇ ਆਪ ਸਾਈਂ।
ਤੁੱਠੇ ਰਹੋ ਤਿਵੇਂ ਹੀ	ਪਯਾਰੇ ਸਦਾ ਪਿਆਰੇ!
ਜਾਵੇ ਨ ਦੂਰ ਜਾਵੇ	ਕੋਲੇ ਸਦਾ ਰਹਾਈਂ।
ਅਪਨੇ ਬਿਰਦ ਦੇ ਸਦਕੇ	ਅਪਨੀ ਹੀ ਤਕ ਵਡਾਈ,
ਜਾਵੇ ਨ ਹਾਇ ਜਾਵੇ!	ਸਾਡੇ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਸਾਈਂ!

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੧੧੯)

ਰਾਗ-ਰਾਮਕਲੀ। ਤਾਲ-੩੫। ਗਤ-੩੫। ਮਾਤ੍ਰਾ-੧੦।
 ਲਯ-ਧੀਮੀ। 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਪ੍ਰੀਤ ਪਾਈ' ਪਰ ਹੈ।
 $\begin{matrix} \times & \times & \times \\ \text{ਸਾ} & \text{ਰੇ} & \text{ਗਾ} & \text{ਮਾ} & \text{ਪਾ} & \text{ਧਾ} & \text{ਨੀ} \end{matrix}$

ਅਸਥਾਈ-

$\begin{matrix} 1 & 2 & & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 & 8 \\ \times & & \times & \times & \times & \times & \times & \times \\ \text{ਪਾ੨} & \text{ਪਾ} & \text{ਪਾ} & \text{ਮਾਪਾ} & \text{ਗਾਮਾ} & \text{ਗਾਰੇ} & \text{ਗਾਮਾ} & \text{ਗਾਰੇਸਾ} \\ \text{ਲੜ} & \text{ਨਾ} & \text{ਛੁ} & \text{ਡਾ ਸਿ} & \text{ਧਾਵੇ,} & \text{ਸਾਡੇ} & \text{ਸਿਰਾਂ ਦੇ} & \text{ਸਾਈਂ !} \end{matrix}$

ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧-

$\begin{matrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ & \times & \times & \times & \times & \times \\ \text{ਸਾ੨} & \text{ਗਾਮਾ} & \text{ਪਾਪਾ} & \text{ਸਾਨੀਧਾਨੀ} & \text{ਧਾਪਾਮਾਗਾਮਾ} \\ \text{ਚਰਨਾਂ} & \text{ਤਾਂ ਨਾਂ} & \text{ਵਿਛੋੜੇ} & \text{ਭੁੰਘੀ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤ} & \text{ਪਾਈ।} \end{matrix}$

ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੨-

$\begin{matrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ \times & \times & & \times & \times & \times \\ \text{ਮਾ੨ਧਾ} & \text{ਨੀ} & \text{ਸਾਭ} & \text{ਨੀ੨ਸਾ} & \text{ਰੇ} & \text{ਨੀਸਾਨੀਧਾ} \\ \text{ਭੋਰੇ} & \text{ਬ} & \text{ਨਾਕੇ ਸਾਨੂੰ} & \text{ਮੁਖ ਕਜੇ} & \text{ਲ} & \text{ਕਾਉਂਦੇ ਹੋ?} \end{matrix}$

‘ਨਿਹੁੰ ਲਾਕੇ ਹਾਇ ਪ੍ਰੀਤਮ! ਛਿਪਦੇ ਹੋ ਹੁਣ ਕਿਦਾਈਂ?’-

(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨ ਤੇ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਮਿਲਾਕੇ ਬਜਾਓ ਤੇ
 ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧ ਨੂੰ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਗਾਉਂਦੇ ਜਾਓ।

ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਆਗਮ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਤੇ ਰਚਨਾਂ ਵਿਚ ਅਹਿਲਾਦ ।

ਆ ਗਈ ਬਾਦੇ ਸਬਾ ਹੁਣ ਆ ਗਈ, 'ਬਨ-ਸੁਗੰਧੀ' ਨਾਲ ਭਰਕੇ ਆ ਗਈ ।
ਆ ਗਈ ਗਲ ਲੱਗਦੀ ਠੰਢ ਪਾਂਵਦੀ, ਢੱਠਿਆਂ ਨੂੰ ਜੱਫੀਆਂ ਪਾ ਚਾ ਗਈ ।
ਕਰ ਰਹੀ ਅਠਖੇਲੀਆਂ ਤੇ ਛੇੜਦੀ, ਟੁੰਬਦੀ ਤੇ ਆਖਦੀ 'ਮੈਂ ਆ ਗਈ' ।
ਸੁਖ ਸੁਨੇਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦਾ ਸੁਣੋ: 'ਛਾਉਂ' ਸੀਤਲ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਤਮ ਛਾ ਗਈ ।
ਰੰਗ ਰਚਨਾਂ ਦਾ ਤਕੇ ਦੇਖੋ ਪੁਰਾ, ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਰੰਗ ਅਪਨਾ ਲਾ ਗਈ ।
ਲਾਲ ਹੋ ਅਸਮਾਨ ਟਹਿਕੇ ਹਸ ਰਿਹਾ, ਏਸ ਬੁੱਢੇ ਤੇ ਜੁਆਨੀ ਧਾ ਗਈ ।
ਨਾਚ ਕਰਦੇ ਵਗ ਰਹੇ ਪਾਣੀ ਸ਼ਫਾਫ਼ ਝਰਨਿਆਂ ਦੀ ਝਰਨ ਨਗਮੇ ਗਾ ਗਈ ।
ਖਿੜ ਰਹੇ ਤੇ ਖੇੜਦੇ ਚਿਮਨਾ ਖਿੜੇ ਫੁਲ ਕਲੀ ਹਸ ਪਈ, ਖੇੜਾ ਖਾ ਗਈ ।
ਖਿੜ ਸ਼ਗੂਢੇ ਹਸ ਰਹੇ ਤੇ ਦੇ ਰਹੇ ਦਾਤ ਖੇੜੇ ਦੀ ਹੈ ਛਹਿਬਰ ਲਾ ਗਈ ।
'ਅਬਰ-ਦਾਮਨ' ਨਾਲ ਸੋਨੇ ਭਰ ਗਏ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਉਡਦਿਆਂ ਨੇ ਪਾ ਲਈ ।
ਨ੍ਹਾ ਰਿਹਾ ਪਰਕਾਸ਼ ਉਡਦਾ ਆ ਗਿਆ ਫੌਜ ਖੇੜਾ ਨਾਲ ਜਿਸਦੇ ਆ ਗਈ ।
ਭੇਜਦੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਖੇੜੇ ਵੰਡਦੀ ਦੇਖ ਸੂਰਜ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਆ ਗਈ ।
'ਤੁਲ-ਮੋਤੀ' ਗੁੰਦ ਕੇਸੀਂ ਨਿਖਰਕੇ ਸਬਜ਼ ਮਖਮਲ ਪਹਿਨ ਧਰਤ ਸੁਹਾ ਗਈ ।
ਸ਼ਬਨਮਾਂ ਨੇ ਰਾਤ ਸਾਰੀ ਚੁੰਮਿਆਂ ਪੱਤਿਆਂ ਨੂੰ, ਨਵੀਂ ਰੰਗਤ ਆ ਗਈ ।
ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਰਾਗ ਸੁਣ ਤੇ ਚਹਿਚਹੇ ਹੈ ਖੁਸ਼ੀ ਸਭ ਪਾਲ ਬੰਨੇ ਢਾ ਰਹੀ ।
ਦੇਖ ਤੂੰ ਇਸ ਚਾਉ ਨੂੰ ਜੋ ਭਰ ਰਿਹਾ ਵੇਖ ਰੰਗਤ ਜੋ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ 'ਭਾ' ਗਈ ।
ਤੱਕ ਰਚਨਾਂ ਦਾ ਉਛਾਲਾ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਲਹਿਰ ਇਕ ਆਨੰਦ ਦੀ ਲਹਿਰਾ ਗਈ ।
ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਸੁਣ ਰਿਹਾ, ਰਮਜ਼ ਹੈ ਏ, ਸਮਝ, ਸੈਨਤ ਪਾ ਗਈ ।
ਸੁਹਣਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਾਹ ਬੁਸ਼ਾਰਤ ਘੱਲਦਾ, ਸੂਰਤ ਉਸਦੀ ਆ ਬੁਝਾਰਤ ਪਾ ਗਈ ।
ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਉਹ ਰੰਗ ਖੇੜੇ ਖੇਡਦਾ ਖੇੜਿਆਂ ਵਿਚ ਝਲਕ ਪ੍ਰੀਤਮ ਝਾ ਗਈ,
ਪੈ ਦਿਲਾਂ ਤੇ ਝਾਲ ਅਪਨੀ ਫੇਰਦੀ, ਛੁਹ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਨਾਲ ਨਖਰੇ ਲਾ ਗਈ ।
ਸੁਖ ਸਨੇਹਾਂ ਅੱਜ ਸਾਰੇ ਦੇ ਰਹੀ, ਜੱਫੀਆਂ ਭਰਦੀ ਸਬਾ ਜੋ ਆ ਗਈ ।
ਟੁੰਬਕੇ ਨੀਂਦੋਂ ਜਗਾ ਕੇ ਕਹਿ ਰਹੀ "ਰਾਗਨੀ ਮੇਰੀ ਜੁ ਸੁਣ ਸੁਰ ਲਾ ਗਈ ।

'ਆ ਗਈ ਮੈਂ ਰੰਗ ਰਤੜੀ ਆ ਗਈ ਭਿਜ ਸੁਗੰਧੀ ਰਸ ਭਰੀ ਮੈਂ ਆ ਗਈ ।
 'ਸੂਰਜਾਂ ਦਾ ਸੂਰ ਹੈ ਵੇ ਆ ਗਿਆ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਦਾਤ ਕੁਦਰਤ ਪਾ ਰਹੀ ।
 'ਨੂਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੂਰ ਨਾਨਕ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸਵਾਰੀ ਨੂਰ ਦੇਸ਼ੋਂ ਆ ਰਹੀ ।
 'ਜਾਗ ਹੇ ਇਨਸਾਨ ! ਝੋਲੀ ਅੱਡਦੇ ਅਰਸ਼ ਦੀ ਦੌਲਤ ਲੁਟਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ।
 'ਭਰਕੇ ਝੋਲੀ ਨੂਰ ਦੀ ਹੋ ਜਾ ਅਮੀਰ, ਅਜ ਅਮੀਰੀ ਹਰ ਕਿਸੇ ਘਰ ਆ ਗਈ ।
 " 'ਧੰਨ ਨਾਨਕ' ਆਖ 'ਸਤਿਗੁਰ ਧੰਨ ਹੈ', 'ਧੰਨ ਰਸਨਾ' ਧੁਨਿ ਜੁ ਧੰਨ ਦੀ ਲਾ ਗਈ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਇਹ ਹੈ:-

ਰਾਗ-ਸਿੰਧੜਾ ਕਾਫੀ । ਤਾਲ ਤੇ ਗਤ-ਚੰਚਲ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੧੪ ।

ਲਯ-ਚਲੰਤ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਹੁਣ ਆ ਗਈ' ਪਰ ਹੈ ।

$\begin{matrix} X & X & X \\ \text{ਸੁਰ ਖਾਸ-} & \text{ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ਨੀ ।} \end{matrix}$

ਅਸਥਾਈ-

੧ ੨ ੦	੩ ੧ ੨	੦	੩ ੧ ੨ ੦ ੩
X X	X	X	X
ਮਾਗਾਮਾ	ਪਾਮਾ	ਗਾਰੇਸਾ	ਰੇ ਨੀਧਾਪਾ
ਆ ਗਈ	ਬਾਦੇ	ਸਬਾ	ਹੁਣ ਆ ਗਈ

'ਬਨ ਸੁਗੰਧੀ ਨਾਲ ਭਰਕੇ ਆ ਗਈ'-(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ) ।

ਅੰਤਰਾ-

੧ ੨ ੦ ੩	੧ ੨ ੦	੩	੧ ੨ ੦ ੩
੩ ੩ ੩	੩ X		X
ਸਾਨੀਸਾਰੇ	ਸਾਨੀਧਾ	ਪਾਧਾ	ਨੀਧਾਪਾ
ਆ ਗਈ ਗਲ	ਲੱਗਦੀ	ਠੰਢ	ਪਾਂਵਦੀ

'ਢੰਠਿਆਂ ਨੂੰ ਜੱਫੀਆਂ ਪਾ ਚਾ ਗਈ'-(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ) ।

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਮਿਲਾਕੇ ਵਜਾਓ ।

(੧੨੨)

ਕੇਸਰ ਕਿਆਰੀ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਬੈਠਾ, ਚੰਦ ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਆਯਾ ।
 ਲਹਿਰਾਂ ਲਏ ਮੇਰੀ ਕੇਸਰ ਦੀ ਵਾੜੀ, ਭਾਗ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਲਾਯਾ ।
 ਕੇਸਰ ਕਿਆਰੀ ਮੇਰੀ ਮਹਿਕ ਮਚਾਈ, ਸਤਿਗੁਰ ਮਾਣਨ ਆਯਾ ।
 ਲਪਟ ਦੁਲਾਰਾ ਮੇਰਾ ਜਾਏ ਅਫੱਲਾ, ਪਯਾਰੇ ਨੇ ਸਫਲ ਕਰਾਯਾ ।
 ਚੰਦਨ ਚੌਂਕੀ ਵਿਚ ਕੇਸਰ ਦੇ ਕਯਾਰੇ, ਦਰਸ ਅਨੂਪ ਸੁਹਾਯਾ ।
 ਪੇਣ ਸੁਗੰਧ ਲੈ ਕੇਸਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਚੌਰ ਕਰਨ ਚਿਤ ਚਾਯਾ ।
 ਤੇਲ ਜਿ ਟੁਰੀ ਗੁਰ ਦਰਸਨਾਂ ਤਾਂਈ ਚਰਨਾਂ ਨੂੰ ਆਣ ਚੁਮਾਯਾ ।
 ਘੁੰਮ ਘੁਮਾਈਆਂ ਸੀ ਚਾਨਣੀ ਲੈਂਦੀ ਗੁਰਾਂ ਤੋਂ ਆਪਾ ਘੁਮਾਯਾ ।
 ਕੇਸਰ ਕਿਆਰੀ ਵਿਚ ਚੰਦਨ ਦੀ ਚੌਂਕੀ ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਜੀ ਸੁਹਾਯਾ ।
 ਸੁਤਿਆਂ ਭੈਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਸ਼ ਆ ਗਈਆ, ਘੁੰਮਰ ਆਣ ਕੇ ਪਾਯਾ ।
 'ਕੇਸਰ-ਪਪੀਹਾਂ' ਨੂੰ ਲਪਟ ਜੁ ਆਈ, ਕੌਂਕ* ਕੁਕੋਂਦੜਾ ਆਯਾ ।
 ਡਾਰਾਂ ਦਿ ਡਾਰਾਂ ਨੇ ਸੀਸ ਨਿਵਾਯਾ, ਤੁਰਮਟ ਦੁਆਲੜੇ ਪਾਯਾ ।
 ਅੱਜ ਸ਼ਿਕਾਰੀਆਂ ਰਸਤੇ ਭੁਲਾਏ, ਸਾਈਂ ਚਾ ਕਰਮ ਕਰਾਯਾ ।
 ਕੇਸਰ ਕਿਆਰੀ ਵਿਚ ਟੋਨਕ ਅਨੋਖੀ ਸਾਈਂ ਤਮਾਸ਼ੇ ਨੂੰ ਆਯਾ ।
 ਆਪ ਬਨਾਏ ਤੇ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਆਪੇ, ਆਪ ਦਿਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਯਾ ।
 ਬਖਸ਼ਿਸ਼-ਦੁਆਰੇ ਦੇ ਤੁਰਲਿਆਂ ਵਾਲੇ ਨਾਨਕ ਨੇ ਮੋਦਾ ਲਗਾਯਾ ।
 ਅਮੁਲ ਵਪਾਰ ਦਾ ਬੈਠਾ ਵਪਾਰੀ ਅਮੁਲ ਭੰਡਾਰ ਖੁਲ੍ਹਾਯਾ ।
 ਅਮੁਲੋਂ ਅਮੁਲ ਪਿਆ ਦਾਤ ਵੰਡੇਂਦਾ, ਮੀਨਾ ਬਜ਼ਾਰ ਲਗਾਯਾ ।
 ਪਯਾਰਾ ਗੁਰੁ ਮੇਰਾ ਨਾਨਕ ਪਯਾਰਾ ਅਰਸ਼ ਹਿਠਾਹਾਂ ਲੈ ਆਯਾ ।
 ਕੇਸਰ ਕਿਆਰੀ ਵਪਾਰੀ ਅਮੁਲੇ, ਅਰਸ਼ੀ ਆ ਕੇਸਰ ਲੁਟਾਯਾ ।
 ਝੋਲੀਆਂ ਭਰ ਭਰ ਕੇ ਲੋਕੀਂ ਲਿਆਏ, ਧਨੀ ਬਨੇ, ਰੰਗ ਲਾਯਾ ।
 ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਨ ਝੋਲੀ, ਕਰ ਵੇ ਗੁਰੁ! ਏਹ ਦਾਯਾ:-
 ਦਾਤਾਂ ਬਿ ਦੇਵੀਂ ਤੇ ਝੋਲੀ ਬਿ ਦੇਵੀਂ, ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਤਾਣ ਸੁਵਾਯਾ ।
 ਕੇਸਰ ਕਿਆਰੀ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਤਾਰਨ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਆਯਾ ।
 ਅੱਜ ਜੇ ਆਯਾ, ਹਾਂ ਅੱਜੋ ਜੇ ਆਯਾ ਏਸ ਜਗਤ ਵਿਚ ਆਯਾ,
 ਪੈਰ ਧਰੇ ਜਿਸ ਥਾਉਂ ਤੇ ਸੁਹਣਾ, ਨਾਲ ਸੁਗੰਧ ਬੁਹਾਯਾ ।
ਕੇਸਰ.....

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

*ਕੌਂਕ-ਕਬਕ-ਚਕੋਰ ।

ਰਾਗ-ਖੁਮਾਰ* । ਤਾਰ ਤੇ ਗਤ-ਪਸ਼ਤੋ ਯਾਨੀ ਢਈਆ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੭ ।
 ਲਯ-ਧੀਮੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਯਾ (ਜੀ ਹਾਂ)' ਪਰ ਹੈ ।
 $\begin{matrix} X & X \\ \text{ਸੁਰ ਖਾਸ-} & \text{ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ਨੀ ।} \end{matrix}$

ਅਸਥਾਈ-

੦	੧	੨	੦	੧ ੨
੩ X	X	X	X	
<u>ਸਾਨੀਧਾ</u>	<u>ਪਾਮਾ</u>	<u>ਧਾਨੀ</u>	<u>ਧਾਪਾਮਾਗਾ.....</u>	
ਕੇਸਰ	ਕਿਆਰੀ	ਮੇਰਾ	ਸਤਿਗੁਰ ਬੈਠਾ	

ਅੰਤਰਾ-

੦	੧ ੨	੦	੧ ੨	
	X			
<u>ਸਾ</u>	<u>ਗਾ</u>	<u>ਮਾਪਾ</u>	<u>ਧਾਨੀ</u>	<u>ਧਾਪਾ.....</u>
ਚੰਦ	ਦਰ.....	ਸ਼ਨ ਨੂੰ	ਆਯਾ	(ਜੀ ਹਾਂ)...

ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਾਈ ਤੇ ਅੰਤਰਾ ਮਿਲਾਕੇ ਵਜਾਓ ।

---

*ਇਹ ਗੀਤ ਰਾਗ ਸੁਹਣੀ ਵਿਚ ਵੀ ਸੁਹਣਾ ਗਾਵਿਆਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਜਾਉਣ ਲਈ ਦੇਖੋ ਗੀਤ ਨੰ: ੫੩- 'ਆਓ ਸਹੀਓ! ਰਲ ਦਿਓ ਵਧਾਈ ਵੀਰ ਮੇਰਾ ਘਰ ਆਇਆ' ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲਾ ਚਿੱਤ੍ਰ, ਪੰਨਾ ੧੦੪ ।

ਜਮਨਾ ਕਿਨਾਰੇ ਮੇਰੀ ਚੰਬੇ ਦੀ ਵਾੜੀ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਆਇਆ।
 ਢੋਕ ਨਿਮਾਣੀ ਮੇਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਸੂਰੇ: ਭਾਗ ਆ ਆਪੇ ਲਾਇਆ।
 ਚੰਬੇ ਦੀ ਵਾੜੀ ਮੇਰੀ ਮਹਿਕ ਮਚਾਈ. ਚੋਜੀ ਗੁਰੂ ਚਲ ਆਇਆ।
 ਤਖਤ ਰੁਪਹਿਰੀ ਮੇਰੀ ਚੰਬੇ ਦੀ ਵਾੜੀ ਸਤਿਗੁਰ ਆਨ ਸੁਹਾਇਆ।
 ਦੀਨ ਦੁਨੀ ਦਾ ਵਾਲੀ ਪਿਆਰਾ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਆਇਆ।
 ਚੰਬੇ ਦੀ ਵਾੜੀ ਨੂੰ ਚੰਦ ਚੜ੍ਹੇ ਨੀ ਭਾਗ ਗੁਰਾਂ ਆ ਲਾਇਆ।
 ਮੁਸ਼ਕ ਉਠੀ ਮੇਰੀ ਚੰਬੇ ਦੀ ਵਾੜੀ ਜੰਗਲ ਲਪਟ ਬੁਹਾਇਆ*।
 ਚੰਬੇ ਦੀ ਵਾੜੀ ਮੇਰੀ ਜਮਨਾ ਨੇ ਪਾਲੀ ਸਤਿਗੁਰ ਵੇਖਣ ਆਇਆ।
 ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਫਿਰੰਦੇ ਏਥੇ ਆ ਪਾਉਂ ਟਿਕਾਇਆ।
 ਚੰਬੇ ਦੀ ਵਾੜੀ ਮੇਰੀ ਨਗਰੀ ਬਨੇਂਗੀ ਪਾਉਂ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਟਿਕਾਇਆ।
 ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਮੇਰਾ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਜੰਗਲ ਆ ਆਪ ਵਸਾਇਆ।
 ਚੰਬੇ ਦੀ ਵਾੜੀ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਬੈਠਾ ਸੂਰਜ ਦਰਸ ਨੂੰ ਆਇਆ।
 ਚਰਨ ਚੁੰਮਣ ਗੁਰ ਜਮੁਨਾਂ ਜੇ ਆਈ ਆਪਾ ਚਾ ਸਫਲ ਕਰਾਇਆ।
 ਪੈਰ ਧਰੇ ਜਿਥੇ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਓਹੀਓ ਹੀ ਥਾਨ ਸੁਹਾਇਆ।
 ਚੰਬੇ ਦੀ ਬੂਟੀ ਮੇਰੀ ਮੁਸ਼ਕ ਮਚਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਾਣਨ ਆਇਆ।
 ਏਹੋ ਲਪਟ ਇਕ ਗੁਰੂ ਕਬੂਲੇ ਚੰਬੇ ਜੁ ਮਹਿਕ ਮਚਾਯਾ।
 ਭੇਟ ਨ ਹੋਰ ਕੋਈ ਮੈਂ ਪੱਲੇ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾਇਆ।
 ਭੇਟਾ ਕਬੂਲੇ ਇਹ ਵਾੜੀ ਨਿਮਾਣੀ ਏਥੇ ਹੀ ਪਾਉਂ ਟਿਕਾਇਆ।
 ਜੁਗਾਂ ਉਡੀਕਦੀ ਰਸਤੇ ਰਹਾਈ ਅੱਜ ਗੁਰੂ ਚਲ ਆਇਆ।
 ਪਾਉਂ ਟਿਕਾ ਕੇ ਸੁਹਣੇ ਨੇ ਏਥੇ ਪਾਉਂ-ਟਾ ਦੁਰਗ ਰਚਾਇਆ।
 ਚੰਬੇ ਦੀ ਵਾੜੀ ਮੇਰਾ ਸਤਿਗੁਰ ਆਯਾ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਲਿਆਇਆ।
 ਕੀਰਤਨ ਨਾਦ ਇਲਾਹੀ ਲਯਾਯਾ ਹੰਸਾਂ ਦੀ ਡਾਰ ਲਿਆਇਆ।

*ਜੰਗਲ ਮਹਿਕ ਗਿਆ।

(੧੨੫)

ਗੂੰਜ ਉਠੇ ਮੇਰੇ ਬਨ, ਤਟ, ਬੇਲੇ, ਸੁਹਣੇ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਾਇਆ,
ਗਹਿਮਾਂ ਤੇ ਗਹਿਮ ਮਚੀ ਜੇ ਸਾਰੇ ਸਤਿਗੁਰ ਰੰਗ ਜਮਾਇਆ।
ਪੰਨ ਗੁਰੂ ਮੇਰਾ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਵਾੜੀ ਨੂੰ ਭਾਗ ਆ ਲਾਇਆ,
ਨੀਵੇਂ ਨਿਵਾਜੇ ਮੇਰਾ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਕੰਗਲੀ ਦੇ ਘਰ ਆਇਆ,
ਚੰਬੇ ਦੀ ਵਾੜੀ ਸੁਭਾਗੀ ਜੇ ਹੋਈ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਆਇਆ,
ਬੇਲੀ ਗਰੀਬਾਂ ਮੇਰਾ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਅੱਜ ਅਸਾਡੇ ਆਇਆ,
ਆਓ ਲੋਕੋ ਮੇਰੀ ਚੰਬੇ ਦੀ ਵਾੜੀ ਦਰਸ ਕਰੋ ਗੁਰ ਆਇਆ,
ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਆਇਆ ਜੇ ਲੋਕੋ! ਘਰ, ਬਨ, ਬਾਗ ਸੁਹਾਇਆ।

ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਆ ਚੁਕੇ ਗੀਤ ਨੰ: ੬੧ 'ਕੇਸਰ ਕਿਆਰੀ' ਦੇ ਵਜਾਉਣ
ਵਾਲੇ ਚਿੱਤ੍ਰ ਪਰ ਵਜਾਓ।

(੧੨੬)

ਗੀਤ ੬੪—ਮੈਂ ਬੇਟੀ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਂ?

ਮੈਂ ਬੇਟੀ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਗੁਰ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਂ ?

ਮੈਂ ਤਾਂ ਹੋਈ ਹਾਂ ਰੋ ਰੋ ਕੇ ਬੇਹਾਲ ਅੰਮਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਹਾਰੀਆਂ:—

ਨੀ ਅੰਮਾਂ! ਘੋਲੀ ਤੈਥੋਂ ਸਦ ਵਾਰੀਆਂ

ਵੇ ਬਾਬਲ! ਬਿਨਤੀ ਕਰਾਂ ਹੱਥ ਜੋੜ, ਆਖਾ ਵੇ ਨਾ ਮੋੜ,

ਤੈਥੋਂ ਬਲਿਹਾਰੀਆਂ ੧.

ਜੀ ਦੇਖੋ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨੇ ਦਾਸਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਤ ਬਨਾ ਲਏ,

ਮੈਂ ਬੀ ਲੋਚਾਂ ਭਾਈਆਂ ਫੈਣਾਂ ਵਾਂਝ: ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਜੀਵੀਏ,

ਤੇ ਬੇਟੇ ਗੁਰ ਜੀ ਦੇ ਫਿਰ ਬੀਵੀਏ,

ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਲਿਆ ਹੁਣ ਘੋਰ, ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਡੋਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀਕੂੰ ਪੀਵੀਏ ੨.

ਦਾਤਾ ਹੈ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਗੁਰ ਬੜਿਓਂ ਬੜਾ,

ਜੇਕ੍ਰਾ ਮੰਗੇ ਮੂੰਹੋਂ ਸੋ ਪਾਵੇ ਮੁਰਾਦ, ਗੁਰੂ ਤੁਠ ਦੇਂਵਦਾ,

ਤੇ ਸੱਚੀਂ ਨਾਂ ਖਾਲੀ ਜਾਏ ਦਰ ਸੇਂਵਦਾ

ਮੈਂ ਬਾਬਲ ਭਾਣੇ ਵਿਖੇ ਸਾਵਧਾਨ, ਮੰਨਦਾ ਫੁਰਮਾਨ

ਆਪੇ ਨ ਕਰੇਂਵਦਾ ੩.

ਹੋ ਸਾਈਆਂ, ਕੇਹੀ ਔਕੜ ਅਚਰਜ ਹੁਣ ਆਇ ਬਣੀ ?

ਆਪੇ ਤਾਂ ਸਕੀਏ ਨਾ ਅਰਜ਼ ਗੁਜ਼ਾਰ, ਸੇਵਕ ਨਹਿੰ ਬੋਲਦਾ,

ਸੇਵਕ ਸਾਈਂ ਰਜ਼ਾ ਨੂੰ ਹੈ ਟੋਲਦਾ,

ਸੋ ਲੀਤੀ ਬਾਬਲ ਮਿਰੇ ਧਰਿ ਮੌਨ, ਕਾਰੀ ਕਰੇ ਕੌਣ ?

ਕੇਹੜਾ ਦੁਖ ਫੋਲਦਾ ? ੪.

ਹਾਏ ਮੈਂ ਭੋਲੀ ਤੇ ਨਿਮਾਣੀ ਬਾਲ ਨਿਮਾਨੜੀ,

ਨਾਂ ਮੈਂ ਪੜੀ ਨਾ ਸਿੱਖੀ ਕੋਈ ਜਾਚ, ਨਾ ਹੀ ਗੁਣ ਜਾਣਦੀ,

ਮੈਂ ਇੱਕੋ ਜਾਚ ਜਾਣਾ ਪੀਣ ਖਾਣ ਦੀ,

ਸੋ ਮੈਂ ਤੇ ਹੋਵੇ ਗੁਰੂ ਕਿਉਂ ਦਿਆਲ, ਘਾਲੀ ਨਾ ਕੋ ਘਾਲ,

ਸੇਵਾ ਨਾ ਸਿਆਣਦੀ । ੫.

(੧੨੭)

ਜਾਣਾਂ ਨਾ ਸੰਗਤ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਨੂੰ ਰੀਝਾਵਣਾਂ,
 ਸਿੱਖੀ ਨ ਜੋੜਿਆਂ ਝਾੜਨ ਦੀ ਜਾਚ, ਐਸੀ ਮੈਂ ਨਿਕਾਰੀਆਂ,
 ਲੋਚਾਂ ਪੁੱਤ੍ਰੀ ਬਣਾਂ ਗੁਰ ਪਜਾਰੀਆਂ।
 ਮੈਂ ਤਾਂ ਖੰਭਾਂ ਪਰਾਂ ਤੋਂ ਹੀਨ, ਚਾਹਾਂ ਛੱਡ ਜ਼ਿਮੀਨ
 ਲਾਵਾਂ ਮੈਂ ਉਡਾਰੀਆਂ ੬.

ਹੇ ਸਾਈਂ ਕੋਈ ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ ਵੇ ਦੇਹੁ ਆਵਸੀ,
 ਸਕਾਂ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰਨੂੰ ਪਿਤਾਗੁਰਜੀ ਆਖ, ਆਖਾਂ: 'ਬਾਪੂ ਮੇਰਿਆ',
 ਤੇ ਅਗੋਂ, ਪਿਤਾ ਕਹੇ 'ਪੁਤ ਮੇਰਿਆ'
 ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ! ਕਿਰਪਾ ਕਰੀਂ ਤੂੰ ਆਪ, ਤੱਕੀ ਨਾਂਹ ਪਾਪ,
 ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਤੇਰਿਆਂ ੭.

ਤੇਰੇ ਹਾਂ ਪਜਾਰੇ ਗੁਰ ਜੀ ਤੇਰੇ ਤੇਰਿਆਂ,
 ਤੂੰ ਤਾਂ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਹੈਂ ਗੁਰ ਜੀਆਪ ਦਿਲ ਦੀ ਸਭ ਜਾਣਦਾ।
 ਤ ਮੇਰੀ ਤੁਛ ਦੀ ਪੀੜ ਵੀ ਪਛਾਣਦਾ,
 ਹੁਣ ਤਾਂ ਬਹੁੜੇ ਗੁਰ ਜੀ ਆਪ, ਠਾਰੇ ਮੇਰਾ ਤਾਪ
 ਨਿਮਾਣੇ ਤੂੰ ਮਾਣਦਾ ੮.

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੧੨੮)

ਰਾਗ-ਕਲਿਆਣ ਭੋਪਾਲੀ । ਤਾਲ ਤੇ ਗਤ-ਢਈਆ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੨ ।
 ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਂ?' ਪਰ ਹੈ ।
 ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ-

੨ ੦ ੧ ੨ ੦ ੧
 ੧
ਧਾਸਾਰੇ ਗਾੜ ਗਾਰ ਰੇਸਾ ਰੇਸਾ
 ਮੈਂ ਬੇਟੀ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਗੁਰ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਂ?

ਅੰਤਰਾ-

੨ ੦ ੧ ੨ ੦ ੧ ੨ ੦ ੧
 ੧
ਸਾਧਾ ਸਾਰੇ ਗਾਰਰੇਸਾਰੇ ਗਾਰ ਰੇ ਸਾਰੇਸਾ
 ਮੈਂ ਤਾਂ ਹੋਈ ਹਾਂ ਰੋ ਰੋ ਕੇ ਬੇਹਾਲ ਅੰਮਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਹਾਰੀਆਂ

੨ ੦ ੧ ੨ ੦ ੧ ੨ ੦
 ੧
ਧਾਸਾਰੇ ਗਾੜ ਰੇਸਾਰੇ ਗਾਰ ਰੇਸਾਰੇ
 ਵੇ ਬਾਬਲ ਬਿਨਤੀ ਕਰਾਂ ਹਥ ਜੋੜ ਆਖਾ ਵੇ ਨ ਮੋੜ

੧ ੨ ੦ ੧
ਗਾਰ ਰੇਸਾਰੇਸਾ
 ਤੇਥੇ ਬਲਿਹਾਰੀਆਂ ਮੈਂ ਬੇਟੀ ਕਲਗੀਆਂ.....

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਤਰਾ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਮਿਲਾਕੇ ਵਜਾਓ ।

(੧੨੯)

੨੬੬- [ਦਾਸੀ ਤੇਰੀ ਨਾਨਕਾ! ਦਾਸੀ ਹਰਦਮ ਥੀਉ।।
ਬਾਂਦੀ ਤੇਰੀ ਮਾਲਿਕਾ! ਬਾਂਦੀ ਕਰ ਲੈ ਜੀਉ।।]

ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੀ ਬਖਸ਼ਿਓ ਧੰਨੀ ਕੀਤੇ ਆਪ,
ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਸੋਧ ਕੇ ਕਦਮ ਕਦਮ ਜਗ ਮਾਪ,
ਡੇਰਾ ਕੰਢੇ ਮੈਂਡੜੇ ਪਾਯਾ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ,
ਵਾਸੀ ਅਰਸ਼ ਅਗੰਮੜੇ ਅਲਖ, ਅਛੱਲ, ਅਭੇਵ।
ਕਦਮ ਸੁਲੱਖੇ ਰੱਖਕੇ ਪਾਵਨ ਕੀਤਾ ਆਨ,
ਆਨ ਬਿਰਾਜੇ ਏਸ ਥਾਂ ਮੈਨੂੰ ਸਦਾ ਸੁਹਾਨ।
ਭਈ ਸੁਹਾਵੀ ਮੈਂ ਭਲੀ ਨਦੀਆਂ ਦੀ ਸਰਦਾਰ,
ਜਿਸ ਵਿਚ ਨੁਾਤੀ ਰੱਜਕੇ ਅਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ।
ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਗੁਰੂ ਨੇ ਮੋਹਯਾ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰੇਮ,
ਅਪਨੀ ਕਰ ਅਪਨਾ ਲਈ ਵੁਲਲ ਸ਼ਾਂਤ ਦੇ ਖੇਮ।
ਇਉਂ ਅਪਨਾ ਕੇ ਪਯਾਰੂਏ ਚਲੇ ਗਏ ਨਿਜ ਧਾਮ,
ਮੈਨੂੰ ਕਰ ਗਏ ਆਪਣਾਂ ਸੁਹਣਾ 'ਨਾਮ' ਸੁਦਾਨ।
ਪੁਰ ਕਰਤਾਰ ਆ ਵੇਖਣਾ:- ਵਗਦੀ ਮੈਂ ਗੰਭੀਰ:
ਮਸਤ, ਸੁਹਾਵੀ, ਸੋਹਣੀ, ਸੁਹਣੇ ਮੇਰੇ ਤੀਰ।
ਹਰਦਮ ਮੇਰੀ ਅਖੀਆਂ ਲਗੀਆਂ ਵਿਚ ਅਸਮਾਨ,
ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਾਂ ਸੁਜਾਨ ਦਾ ਜ਼ਾਹਰ ਵਿਚ ਜਹਾਨ।
ਤੁਰਦੀ ਤੁਰਦੀ ਜਾਂਵਦੀ ਮੱਤੀ ਰੰਗ ਦਿਦਾਰ।
ਨਜ਼ਰ ਪਰੋਤੀ ਅਰਸ਼ ਵਲ ਭਰੀ ਸਰੂਰ ਪਿਆਰ।
ਮਦਭਰਿਆ ਇਸ ਯਾਦਦਾ; ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਇਸ਼ਨਾਨ
'ਕਰਕੇ ਪਾਵਨ ਕਰ ਗਏ ਵਾਲੀ ਸਗਲ ਜਹਾਨ।
'ਯਾਦ ਆਪਣੀ ਪਯਾਰੜੀ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਗਏ ਦਾਨ,
'ਯਜਾਨ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਓ ਲਿਵ ਲਾ ਗਏ ਸੁਜਾਨ,

(੧੩੦)

'ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਿਮ ਚੁੰਢਦੇ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੀ ਦੇਹ ।
 'ਦਾਹੀਏ' 'ਦਬੀਏ' ਕੂਕਦੇ ਝਗੜੇ ਕਰਦੇ ਏਹ ।
 'ਮੈਨੂੰ ਰਮਜ਼ ਵਿਦਾਰ ਦੀ ਬਖਸ਼ੀ ਨੂਰੋ ਨੂਰ,
 'ਹਰਦਮ ਦੀ ਇਕ ਯਾਦ ਦੀ ਪਯਾਲੀ ਪੀ ਮਖਮੂਰ ।'
 ਇਸ ਮਦ ਮੱਤੀ ਚਲ ਰਹੀ, ਗਜ਼ ਗਮਨੀ ਮੈਂ ਚਾਲ,
 ਖਿਚ ਬੱਧੀ ਫਿਰ ਏਸ ਥਾਂ ਮੁੜ ਆਵਾਂ ਹਰ ਸਾਲ,
 ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਭੂਤ ਰਮਾਇਕੇ ਭਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਤੇ ਚਾਇ,
 ਜੋਗੀ ਫੇਰੀ ਪਾਂਵਦੀ ਧਰਤਿਅਸਮਾਨ ਫਿਰਾਇ।
 ਪਾ ਫੇਰਾ ਸਭ ਜਗਤ ਤੇ ਫਿਰਇਸ ਥਾਵੇਂ ਆਇ,
 ਯਾਤ੍ਰਾ ਕਰ ਸੁਖ ਪਾਂਵਦੀ, ਏ ਅਰਦਾਸ ਕਰਾਇ:
 'ਦਾਸੀ ਤੇਰੀ ਨਾਨਕਾ ! ਦਾਸੀ ਹਰਦਮ ਬੀਉਂ
 'ਬਾਂਦੀ ਤੇਰੀ ਮਾਲਿਕਾ ! ਬਾਂਦੀ ਕਰਲੈ ਜੀਉ ।
 'ਸਦਾ ਯਾਦ ਦੀ ਡੋਰ ਮੈਂ ਖਿੱਚ ਤਣੁੱਕੇ ਪਾਇ ।
 'ਤੇਰੇ ਸੁਹਣੇ ਚਰਨ ਦੀ ਲਿਵ ਰੱਖੇ ਜੀ ਲਾਇ ।
 'ਤੇਰੇ ਚਾ ਤੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਤੇਰੇ ਭਰੀ ਉਮਾਹ ।
 'ਹੈਸ ਚਾਲ ਚਲਦੀ ਰਹਾਂ ਸੱਚੇ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹ !'

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੧੩੧)

ਰਾਗ-ਜ਼ਿਲਾ । ਤਾਲ-ਤਿੰਨ । ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੮ ।
 ਲਯ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-ਹਰਦਮ ਥੀਉਂ ਪਰ ਹੈ ।
 $\begin{matrix} & X & X & & X & X \\ \text{ਸੁਰ} & \text{ਖਾਸ-ਸਾ} & \text{ਰੇ ਗਾ} & \text{ਮਾ ਪਾ} & \text{ਧਾ ਨੀ} & \end{matrix}$

ਨੋਟ-ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਵਾਸਤੇ 'ਮਾ' (ਮਾ ਉੱਤਰਾ) 'ਸਾ' ਬਨਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ* ।

ਅਸਥਾਈ-

੦ ੧	੨ ੩	੦ ੧ ੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩	੦ ੧ ੨ ੩
X		X X	X	X X	X
<u>ਧਾਰ</u>	<u>ਪਾਰ</u>	<u>ਪਾਧਾਪਾਮਾ</u>	<u>ਰੇਮਾ</u>	<u>ਮਾਪਾਮਾਪਾ</u>	<u>ਧਾਪਾ</u>
ਦਾਸੀ	ਤੇਰੀ	ਨਾਨਕਾ	ਦਾਸੀ	ਹਰਦਮ	ਥੀਉਂ

'ਬਾਂਦੀ ਤੇਰੀ ਮਾਲਿਕਾ ! ਬਾਂਦੀ ਕਰਲੈ ਜੀਉ'-(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੰਤਰਾ-

੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧	੨ ੩	੦	੧	੨ ੩ ੦
X		X ੩	੩	੩ X ੩	੩ ੩	X X X
<u>ਮਾਰ</u>	<u>ਪਾਰ</u>	<u>ਨੀਰਸਾ</u>	<u>ਸਾਰ</u>	<u>ਸਾਨੀਸਾ</u>	<u>ਰੇਸਾ</u>	<u>ਨੀਧਾਪਾਮਾ</u>
ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੀ		ਬਖਸ਼ਿਓ	ਧੰਨੀ	ਕੀ.....ਤ		ਆਪ.....

'ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਸੋਧਕੇ ਕਦਮ ਕਦਮ ਜਗ ਮਾਪ'-(ਅੰਤਰਾ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੱਗੋਂ ਦੋ ਦੋ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰਾ ਪਰ ਵਜਾਕੇ ਅਸਥਾਈ ਨਾਲ ਮਿਲਾਕੇ ਗਾਓ ।

---

* 'ਮਾ' ਸੁਰ ਸਾ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਾਸਤੇ ਸੁਰ ਨੀਵੀਂ ਉੱਚੀ ਨਾਂ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਗਲ ਸੋਚਕੇ 'ਸਾ' ਬਣਾਯਾ ਗਿਆ ਹੈ ।

ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦੀਦਾਰ ਦੀ ਜਿੰਕ ਵਿਚ:—

ਜੀਉਂਦਾ ਸੀ ਇਕ, ਸਹੀਓ ! ਪਾਉਂਟੇ ਟਿਕਾਣੇ ਮੇਰੇ,
 ਸਮਾਂ ਹੋਇਆ ਢੇਰ ਸਾਰਾ ਆਣ ਏਥੇ ਨ੍ਹਾ ਗਿਆ।
 ਖਿੜ੍ਹਾ ਓਹ ਟੁਰਦਾ ਆਵੇ, ਉੱਛਲ ਕੇ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰੇ,
 ਚਾਉ ਭਰ ਮਾਰੇ ਟੁੱਬੀ, ਤਾਰੀਆਂ ਬੀ ਲਾ ਗਿਆ।
 ਖੇਡਦਾ ਖਿਡਾਂਦਾ ਸਹੀਓ ! ਪਿੜ੍ਹਸੀ ਜਮਾਂਦਾ ਸਹੀਓ !
 ਹੱਸਦਾ ਹਸਾਂਦਾ ਸਹੀਓ ! ਰੰਗ ਸੀ ਲਗਾ ਗਿਆ।
 ਮਿੱਠੀ ਮਿੱਠੀ ਪਜਾਰੀ ਪਜਾਰੀ ਕਾਲਜੇ ਨੂੰ ਧੂਣ ਵਾਲੀ।
 ਖਿੱਚਕੇ ਹਲੂਣ ਵਾਲੀ ਵੀਣਾਂ ਸੀ ਵਜਾ ਗਿਆ। ੧.

ਨੇਹੁੰ ਸੀ ਲਗਾ ਕੇ ਸਹੀਓ ! ਕਾਲਜਾ ਚੁਰਾਕੇ ਸਹੀਓ !
 ਖਿੱਚ ਦਾ ਤਣੁੱਕਾ ਲਾਕੇ ਆਪਾ ਨੀ ਡਿੱਪਾ ਗਿਆ।
 ਢੁੰਡ ਉਹਦੀ ਪਈ ਮੈਨੂੰ ਧਾਈ ਧਾਈ ਫਿਰਾਂ ਸਹੀਓ !
 ਉੱਚੇ ਨੀਵੇਂ ਥਾਉਂ ਸਹੀਓ ! ਸਾਰੇ ਮੈਂ ਪੁੱਛਾ ਲਿਆ।
 ਭੈਣਾਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਪੁੱਛ ਹਾਰੀ, ਰਲ ਮਿਲ ਟੋਲ ਕੀਤੀ,
 ਥਲ ਢੁੰਡ ਗਈਆਂ ਸਾਗਰ ਸਮੁੰਦ ਸਾਰਾ ਭਾਲਿਆ।
 ਭਾਲ ਸਾਰੀ ਗਈ ਐਵੇਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਮਿਲੇ ਨਾਹੀਂ,
 ਪੇਣ ਮੇਢੇ ਚੜ੍ਹੀ ਫੇਰ ਢੁੰਡਣ ਸਿਰ ਚਾ ਲਿਆ। ੨.

ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼, ਦੁਆਰ ਦੁਆਰ, ਖੰਡ ਖੰਡ, ਗਲੀ, ਕੂਚੇ,
 ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਉੱਡ ਉੱਡ ਨੀਝ ਲਾ ਤਕਾ ਲਿਆ।
 ਹੱਢ ਹੱਢ, ਉੱਡ ਉੱਡ ਲੱਭ ਲੱਭ ਸਾਰੇ ਥਾਉਂ,
 ਨਿਖੁੱਟੀ ਨੇ ਹਿਮਾਲੇ ਦਾ ਆਆਸਰਾ ਤਕਾ ਲਿਆ।
 ਪੇਣ ਦਾ ਸਰੂਪ ਛੱਡ ਪਾਣੀ ਵਾਲੇ ਰੂਪ ਆਈ,
 ਫੇਰ ਉਸੇ ਜੋਗ ਵਿਚ ਢੁੰਡਣ ਸਿਰ ਚਾ ਲਿਆ।
 ਉਹਨੀਂ ਉਹਨੀਂ ਰਾਹੀਂ ਆਈ ਠੰਢੀ ਠਾਰ ਨਵੀਂ ਨਵੀਂ
 ਨਵਾਂ ਉਹੋ ਰੂਪ ਧਾਰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਭਾਲਿਆ। ੩.

ਭਾਲਦੀ ਪਹਾੜ ਘਾਟੀ 'ਪਾਉਂਟੇ' ਮੈਂ ਫੇਰ ਆਈ,
 ਤੱਕ ਤੱਕ ਸਾਰੀ ਲਾਂਭ ਸੁਹਣੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ।
 ਉਤਾਵਲੀ ਸੰਭਾਲਦੀ ਮੈਂ ਭਾਲਦੀ ਤੇ ਪੁੱਡਦੀ ਨੂੰ

ਮਿਲੇ ਨਾਹੀ ਕਿਸੇ ਥਾਉਂ ਰੂਪ ਨਾਂ ਦਿਖਾਲਿਆ।
 ਹਰਿਆਨਣੀ ਬਉਰਾਨਣੀ ਮੈਂ ਤਾਂਘ ਬੋਧੀ ਟੁਰੀ ਜਾਵਾਂ,
 ਤੁਰੀ ਜਾਵਾਂ, ਤੁਰੀ ਜਾਵਾਂ ਤੁਰਨ ਨੇਹੁੰ ਲਗਾ ਲਿਆ।
 ਜਲੇ ਨਾਹੀ ਥਲੇ ਨਾਹੀ, ਕਿਤੇ ਫੇਰ ਮਿਲੇ ਨਾਹੀਂ,
 ਪੋਣ ਸਾਰੀ ਫੋਲ ਮਾਰੀ ਜਗਤ ਸਾਰਾ ਭਾਲਿਆ। ੪.

ਕਈ ਵਾਰ ਥਲੇ ਆਈ ਫੇਰ ਜਲ ਗਈ ਧਾਈ,
 ਵਾਇ ਮੰਡਲ ਉੱਡ ਫੇਰ ਗੇੜ ਸਾਰੇ ਲਾ ਲਿਆ।
 ਵਰਹੇ ਤੇ ਮਹੀਨੇ ਬੀਤੇ ਸਦੀਆਂ ਨੇ ਰਾਹ ਲੀਤੇ,
 ਮੈਂ ਵੀ ਕਈ ਗੇੜ ਕੀਤੇ ਬਹੁ ਕਿਤੋਂ ਨਾਂਹ ਪਿਆ।
 ਜੋਗੀ ਅਤੇ ਜਤੀ ਆਏ ਗਿਆਨੀ ਤੇ ਤਪੀ ਆਏ,
 ਘਾਲੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਦਾ ਹੈ ਫੇਰਾ ਏਥੇ ਆ ਪਿਆ।
 ਪੁੱਛਿਆਂ ਦਸਾਣ ਸਾਰੇ ਆਤਮਾਂ ਦੇ ਪਤੇ ਦਿੰਦੇ,
 ਆਖਣ ਅਰੂਪ ਹੋਕੇ ਜੋਤੀ ਹੈ ਸਮਾ ਗਿਆ। ੫.

ਅਰਸ਼ਾਂਚਿ ਨੂਰ ਉਹਦਾ: ਕੁਰਸ਼ਾਂਚਿ ਜੋਤ ਉਹਦੀ
 ਧਰਤੀ ਪਰ ਚਾਨਣਾ ਅਰੂਪ ਹੈ ਜਗਾ ਗਿਆ।
 ਪੈਂਦੀ ਹੋਉ ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਠੰਢ ਐਦਾਂ ਆਖ, ਲੋਕੋ!
 ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਤਸੱਲੀ ਐਉਂ ਕੋਈ ਨਾਂ ਬਨਾ ਗਿਆ।
 ਓਹੋ ਹੋਵੇ ਰੂਪ ਪਯਾਰਾ ਬਾਂਕੀ ਉਹ ਨੁਹਾਰ ਹੋਵੇ,
 ਤੇਜ ਜਬੇ ਪਯਾਰ ਵਾਲਾ ਰੂਪ ਜੋ ਦਿਖਾ ਗਿਆ।
 ਕਲਗੀ ਪੁਕਾਸ਼ ਹੋਵੇ ਤੀਰ ਤੇ ਕਮਾਨ ਸੁਹਵੇ,
 ਮੁਹਨ ਹਾਰੀ ਆਨ ਹੋਵੇ ਬਾਨ ਜੋ ਬਨਾ ਗਿਆ। ੬.

ਆਵੇ ਧਾਇ ਧਾਇ ਓਦਾਂ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰ ਤਰੇ ਓਦਾਂ,
 ਟੁਬੀਆਂ ਲਗਾਇ ਖੇਡੇ, ਕਦੇ ਜਿਉਂ ਖਿੜਾ ਗਿਆ।
 ਰੋਗ ਆ ਜਮਾਵੇ ਓਦਾਂ, ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਾਵੇ ਓਦਾਂ
 ਵੀਣਾ ਵੀ ਵਜਾਵੇ ਓਦਾਂ ਕਦੇ ਜਿਉਂ ਵਜਾ ਗਿਆ।
 ਸਾਨੂੰ ਠੰਢ ਪਵੇ ਤਾਹੀਓਂ ਸ੍ਰਾਦ ਦਿਲ ਰਮੇਂ ਸਹੀਓਂ!
 ਅੰਗ ਅੰਗ ਖਿੜੇ ਸਹੀਓਂ ਆਪਾ ਜਿਉਂ ਖਿੜਾ ਗਿਆ।
 ਐਦਾਂ ਜੇ ਨ ਆਵਣਾਂ ਸੂ ਲੁਕ ਕੇ ਤਰਸਾਵਣਾ ਸੂ,
 ਰੂਪ ਨਾਂ ਦਿਖਾਵਣਾਂ ਸੂ ਏਹੋ ਸੂ ਜੇ ਭਾ ਗਿਆ। ੭.

ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਹਾਂ ਰਜਾ ਰਾਜੀ ਸਿਰ ਧੜ ਲਗੀ ਬਾਜੀ,
 ਦੁੰਡ ਮੇਰੀ ਸਦਾ ਤਾਜੀ ਨੇਮ ਇਹ ਬਣਾ ਲਿਆ।

ਓਸੇ ਰੰਗ ਦਰਸ ਲੇਣੇ ਓਸੇ ਰੂਪ ਪਰਸਣਾ ਹੈ।
 ਓਵੇਂ ਵੇਖ ਸਰਸਣਾ ਹੈ ਧਰਮ ਇਹ ਧਰਾ ਲਿਆ।
 ਜੁਗ ਜੁਗ, ਜਨਮ ਜਨਮ, ਸਦੀ ਸਦੀ, ਦੋਰ ਦੋਰ,
 ਰਹੇ ਜੋ ਉਹ ਓਥੇ ਜਿਥੇ ਡੇਰਾ ਸੂ ਲਗਾ ਲਿਆ।
 ਭਾਲ ਅਸਾਂ ਛੱਡਣੀ ਨਾਂ ਤਜਾਗਣੀ ਸੰਭਾਲ ਹੈ ਨਾਂ,
 ਸਿੱਕਣ ਤੇ ਤਰਸਣਾਂ ਤੇ ਰੋਵਣਾਂ ਜੀ ਲਾ ਲਿਆ। ੮.

'ਧਿਆਨ' ਰਖਾਂ ਰੂਪ ਪਯਾਰੇ 'ਨਾਮ' ਪਯਾਰਾ ਜਾਪ ਜਾਪਾਂ,
 'ਖਿੱਚ' ਵਿਚ ਖਿੱਚੀ ਰਹਾਂ 'ਪਿਆਰ' ਜੀਵਿਨ੍ਹਾ ਲਿਆ।
 ਏਦਾਂ ਏਦਾਂ ਟੁਰੀ ਜਾਣਾਂ, ਜਲੋਂ ਥਲ, ਥਲੋਂ ਜਲ,
 ਜਲੋਂ ਪੋਣ, ਪੋਣੋਂ ਥਲ, ਜੋਗੀ ਕੰਮ ਚਾ ਲਿਆ।
 ਜਮਨਾ ਨਿਮਾਣੀ ਵਾਲੇ ਵੈਣ ਸਹੀਓ ਸੁਣੀ ਜਾਣੇ
 ਰੈਣ ਦਿਨ ਲਗੀ ਟੋਲ ਝਾਕਾ ਇਕ ਪਾ ਲਿਆ।
 ਜੀਉਂਦਾ ਦੀਦਾਰ ਸਹੀਓ ਇਕ ਵੇਰ ਪਾਇਆ ਸਾਜੇ
 ਤਦ ਦੀ ਦੀਦਾਰ ਮੋਹੀ ਆਪਾ ਮੈਂ ਮੁਹਾ ਲਿਆ। ੯.

ਦਿਓ ਨੀ ਅਸੀਸ ਕੋਈ, ਤਰਸ ਆਵੇ 'ਜੀਉਂਦੇ' ਨੂੰ
 ਰੂਪ ਧਾਰ ਫੇਰ ਆਵੇ ਬਿਰਹੋਂ ਜੋ ਭਛਾ ਗਿਆ।
 ਮੈਂ ਹਾਂ ਨਿਮਾਣੀ ਨੀਵੀਂ, ਰੂਪ ਹੈ ਸਬੂਲ ਮੇਰਾ,
 ਦੇਸ ਉਹਦੇ ਪਹੁੰਚ ਨਾਂਗੀ ਨੂਰ ਜੋ ਵਸਾ ਰਿਹਾ।
 ਓਸੇ ਨੂੰ ਤਰਸ ਆਵੇ ਮਿਹਰ ਧਾਰ ਹੇਠ ਆਵੇ
 'ਦਿੱਸਦੇ-ਦਿਦਾਰ' ਲਯਾਵੇ ਰੂਪ ਜੋ ਦਿਖਾ ਗਿਆ।
 ਲੱਲ ਏਹੋ ਲਗੀ ਸਾਨੂੰ, ਮੰਗ ਸਾਡੀ ਸਦਾ ਏਹੋ
 ਹੋਏਗਾ ਦਿਆਲ ਜਿਹੜਾ ਚਾਟ ਸਾਨੂੰ ਲਾਗਿਆ। ੧੦

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਗੀਤ ੬੭—ਮੈਂ ਨਾਲ ਵਸਹੁ ਗੁਰ ਪਿਆਰੇ!

ਹੇ ਉੱਚੇ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ! ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਤੇ ਸੁਖਦਾਈ! ਹੈ ਸਿੱਕ ਭਰੀ ਏ ਭਾਰੀ, ਮੈਂ ਨਾਲ ਵਸਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਆਈ। ਨਹੀਂ ਧੋਲਰ ਚਿੱਟੇ ਮੇਰੇ, ਨਹੀਂ ਮੰਡਪ ਮਹਿਲ ਅਟਾਰੀ, ਨਹੀਂ ਪੱਕੇ ਬੰਕ ਦੁਆਰੇ, ਨਹੀਂ ਬਾਗ ਬਗੀਚ ਸਰਾਈਂ। ਮੈਂ ਘਰ ਵਿਚ ਰੇਸ਼ਮ ਹੈ ਨਾ, ਪਸ਼ਮੀਨੇ ਜ਼ਰੀਆਂ ਨਾਂਹੀ, ਨਹੀਂ ਮਖਮਲ ਫਰਸ਼ ਵਿਛਾਏ, ਨਹੀਂ ਅਤਲਸ ਲੇਫ ਤੁਲਾਈ। ਮੈਂ ਪਾਸ ਨ ਘੋੜੇ ਜੋੜੇ, ਨਹੀਂ ਰਥ ਅਸਵਾਰੀ ਜੋੜੇ, ਕੀ ਖਾਤਰ ਸੱਦ ਕਰਾਵਾਂ? ਨਹੀਂ ਕੋਲ ਅਡੰਬਰ ਕਾਈ। ਫਿਰ ਸਿੱਕ ਲਗੀ ਹੈ ਭਾਰੀ, ਦਿਲ ਲੱਚੇ ਤੇ ਹੈ ਤਰਸੇ ਮੈਂ ਨਾਲ ਵਸਹੁ ਆ ਪਯਾਰੇ, ਏ ਪੂਰੇ ਸਿੱਕ ਗੁਸਾਈਂ! ਮੈਂ ਅਪਣੇ ਵੱਲ ਜਿ ਵੇਖਾਂ ਨਹੀਂ ਗੁਣ ਮੈਂਡੇ ਕੁਈ ਪੱਲੇ, ਕੁਈ ਜਾਚ ਨ ਮੈਨੂੰ ਆਵੇ ਜਿਤ ਤੈਨੂੰ ਲਵਾਂ ਰਿਝਾਈ? ਜੇ ਬਿਰਦ ਤੁਸੀਂ ਨਿਜ ਵੇਖੋ, ਇਕ ਮੇਹਰ ਅਪਣੀ ਤੱਕੋ ਤਾਂ ਆਸ ਫੜੇ ਦਿਲ ਮੇਰਾ ਮੈਂ ਨਾਲ ਵਸੋਗੇ ਆਈ। ਜੇ ਤੁੱਠੇ ਆਪੇ ਪਯਾਰੇ! ਕਰ ਕਿਰਪਾ ਬਹੁੜੇ ਮੈਨੂੰ, ਆ ਜਾਵੋ ਪਾਸ ਨਿਮਾਣੇ, ਮੈਂ ਸ਼ਰਨੀ ਰਹਾਂ ਸਮਾਈ। ਮੈਂ ਕੂਲ੍ਹੇ ਪਾਣੀ ਭਰਕੇ ਲਯਾ ਤੂੰਬਾ ਪੇਸ਼ ਧਰਾਵਾਂ। ਫਲ ਚੁਣ ਚੁਣ ਬਨ ਦੇ ਲਯਾਵਾਂ ਤੈਂ ਚਰਨੀ ਆਣ ਟਿਕਾਈਂ। ਫੁਲ ਚੁਣਾਂ ਬਨਾਂ ਦੇ ਕੋਮਲ, ਇਕ ਛੇਜ ਬਨਾਵਾਂ ਕੂਲੀ, ਕਰ ਕੱਠੇ ਉੱਪਰ ਬਹੁਤੇ ਸਿਰਹਾਨਾ ਨਰਮ ਬਨਾਈਂ। ਉਹ ਮਹਿਕਣ ਦੇਣ ਵਿਛਾਏ, ਗੁਰ ਆਪ ਅਰਾਮ ਕਰਾਵੇ, ਮੈਂ ਬੈਠਾ ਚਰਨ ਦਬਾਵਾਂ, ਬਨ ਰੁਮਕੇ ਮੰਦ ਹਵਾਈ। ਸਦ ਬੁਲਬੁਲ ਪਾਸ ਲਿਆਵਾਂ, ਹਥ ਜੋੜਾਂ ਬਿਨੈ ਅਲਾਵਾਂ 'ਕਰ ਰਾਗ ਪਿਆਰੀ! ਮਿੱਠਾ ਮੈਂ ਸਤਿਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨਾਈਂ'।

(੧੩੭)

ਸੁਣ 'ਸਤਿਗੁਰ ਆਏ' ਆਵਨ ਮੈਂ ਪਾਸੇ ਝੁੰਡ ਮਖੀਰਾਂ
 ਉਹ ਆਖਣ 'ਸਹਤਲਿਆਈਆਂ ਦਿਹੁ ਸਤਿਗੁਰ ਜੋਗ ਛਕਾਈ।'
 ਸੁਣ ਨੱਠੇ ਆਵਨ ਦੁਬੇ, ਕਹਿ 'ਲੇਵੇ ਪਸਮ ਅਸਾਡੀ,
 'ਧੋ ਚਿੱਟੇ ਬਸਤ੍ਰ ਬਨਾਵੇ, ਗੁਰ ਚਰਨੀ ਦਿਓ ਛੁਹਾਈ।'
 ਪਈ ਨਦੀ ਅਵਾਜਾਂ ਮਾਰੇ: 'ਮੈਂ ਪਾਸ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਵੇ,
 'ਲਾ ਟੁੱਬਾ ਮੇਰੇ ਪਾਣੀ, ਛੋਹ ਦਿਓ ਆਪਣੀ ਲਾਈ।'
 ਬਨ-ਬੂਟੇ ਬਨ ਵਿਚ ਫਿਰਦਿਆਂ ਛਾਂ ਦੇ ਦੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਵਨ।
 ਜਦ ਰਾਤ ਪਵੇ ਚੰਦ ਤਾਰੇ ਨੂਰ ਹੇਠਾਂ ਦੇਲ ਵਿਛਾਈ।
 'ਹੇ ਸਤਿਗੁਰ! ਮੈਂ ਧਿਰ ਆਵੇ,' ਹੈ ਕੁਦਰਤ ਵਿਚ ਉਡੀਕਾਂ,
 ਏ ਚਾਉ ਭਰੀ ਹੈ ਲੋਚੇ, ਕਦ ਤੇਰੀ ਸੇਵ ਕਰਾਈਂ।
 ਜਗ ਮੀਤ ਨ ਨਿਭਦੇ ਕੋਈ, ਰੰਗ ਪਲੇ ਪਲੇ ਪਏ ਬਦਲਨ,
 ਲਾ ਤੋੜ ਨਿਭਾਵਨ ਵਾਲੇ! ਆ ਦਾਤੇ ਮੈਂ ਸੁਖਦਾਈ!
 ਨਹੀਂ ਆਸ ਆਸਰਾ ਕੋਈ ਸਭ ਛਿੱਠੀ ਠੋਕ ਵਜਾਕੇ,
 ਜੋ ਮਿਲਦੇ ਸੋ ਸਭ ਵਿਛੜਨ ਤੂੰ ਮਿਲਿਆ ਵਿਛੜਨ ਜਾਈ।
 ਮੈਂ ਮਾਣ ਨਿਮਾਣੇ ਤੇਗ, ਤੂੰ ਨਿੱਧਰਿਆਂ ਧਿਰ ਸ੍ਰਾਮੀ!
 ਆ ਕੋਲ ਵਸਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੇ, ਮੈਂ ਨਾਲ ਵਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਆਈ।
 ਹੈ ਸਮਾਂ ਤਿਲਕਦਾ ਜਾਂਦਾ, ਦਿਨ ਆਵਨ ਤੇ ਹਨ ਜਾਵਨ
 ਇਸ ਮੁੱਕਣ ਕੋਲੋਂ ਪਹਿਲੋਂ, ਮੈਂ ਨਾਲ ਵਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਆਈ।
 ਦਿਨ ਉਮਰਾਦਾ ਪਿਆ ਲਹਿੰਦਾ, ਜਰ ਪਿਆ ਹਨੇਰਾ ਛਾਵੇ,
 ਹੈ ਹਿਰਦੇ ਸਿੱਕ ਮਿਲਨ ਦੀ ਹੁਣ ਵਧਦੀ ਹੋਰ ਗੁਸਾਈਂ!
 ਹੈ ਦਰਦ ਦਰਸ ਦੀ ਤੇਰੇ ਵਿਚ ਹਿਰਦੇ ਕਸਕੇ ਮੇਰੇ
 ਕਰ ਦਰਦ ਗੁਰੂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਨਾਲ ਵਸਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਆਈ।
 ਵਸ ਨਾਲ ਗ੍ਰੀਬ ਨਿਮਾਣੇ, ਅੰਗ ਸੰਗ ਸਦਾ ਰਹੁ ਮੇਰੇ,
 ਮਿਲ ਕਦੀ ਨ ਵਿਛੜਨ ਵਾਲੇ ਹੁਣ ਨਾਲ ਵਸਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਆਈ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੧੩੮)

ਰਾਗ-ਪਹਾੜੀ। ਤਾਲ-੩। ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ। ਮਾਤ੍ਰਾ-੯।
 ਲਯ-ਧੀਮੀ। 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਸੁਖਦਾਈ' ਪਰ ਹੈ।
^X
 ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ।

ਅਸਥਾਈ-

੧ ੨ ੩ ੦ ੧ ੨ ੩ ੦ ੧ ੨ ੩ ੦ ੧ ੨ ੩ ੦
^੧ ^X ^X
ਧਾਸਾ ਗਾ੨ ਗਾਰੇਗਾ ਸਾਰੇਗਾਮਾ ਪਾਮਾ ਗਾ੨ ਰੇਸਾ ਰੇਗਾ ਰੇਗਾਸਾ
ਹੈ ਉੱਚੇ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ! ਹੈ ਪਯਾਰੇ ਤੇ ਸੁਖਦਾਈ!

'ਹੈ ਸਿੱਕ ਭਰੀ ਇਹ ਭਾਰੀ ਮੈਂ ਨਾਲ ਵਸਹੁ ਪ੍ਰਭੁ ਆਈ--
 (ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)।

ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧-

੧ ੨ ੩ ੦ ੧ ੨ ੩ ੦ ੧ ੨ ੩ ੦ ੧ ੨ ੩ ੦
^X ^X ^X ^X
ਮਾਝ ਗਾਮਾ ਪਾ੨ ਮਾ ਧਾ੨ ਪਾਮਾ ਪਾ੨
ਨਹੀਂ ਧੌਲਰ ਚਿੱਟੇ ਮੋਰੇ ਨਹੀਂ ਮੰਡਪ ਮਹਿਲ ਅਟਾਰੀ

ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੨-

੧ ੨ ੩ ੦ ੧ ੨ ੩ ੦
^X ^X
ਮਾੜਧਾ ਪਾਧਾਪਾਮਾ ਗਾਰੇ
ਨਹੀਂ ਪੱਕੇ ਬਕ ਦੁਆਰੇ

'ਨਹੀਂ ਬਾਗ ਬਗੀਚ ਸਰਾਈ'-(ਇਸਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਦੇ ਦੂਜੇ ਅੱਧ
 'ਹੈ ਪਯਾਰੇ ਤੇ ਸੁਖਦਾਈ!' ਵਾਲੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਪਰ ਵਜਾਓ।)

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧, ਨੰਬਰ ੨ ਤੇ ਅਸਥਾਈ ਪਰ
 ਮਿਲਾਕੇ ਵਜਾਓ।

(੧੩੯)

ਗੀਤ ੬੮- ਹੁਣ ਆ ਮਿਲ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਿਆ ।

ਮੈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਚਿਤ ਚਾ ਲਿਆ, ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਵੱਲ ਲਗਾ ਲਿਆ,
 ਇਕ ਯਾਦ ਤੇਰੀ ਨੂੰ ਪਾਲਿਆ, ਹੁਣ ਆ ਮਿਲ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ! ੧.
 ਕਈ ਜੁੱਗ ਗਏ ਹਨ ਬੀਤਦੇ, ਨਿੱਤ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਡੀਕਦੇ,
 ਅਜੇ ਦਰਸ ਨ ਤੁਸਾਂ ਦਿਖਾਲਿਆ, ਹੁਣ ਆ ਮਿਲ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ! ੨.
 ਮੈਂ ਦਿਨ ਨੂੰ ਆਹਾਂ ਮਾਰਦੀ, ਗਿਣ ਤਾਰੇ ਰਾਤ ਗੁਜ਼ਾਰਦੀ,
 ਹਾਇ ਰੋ ਰੋ ਜਿਗਰਾ ਗਾਲਿਆ, ਹੁਣ ਆ ਮਿਲ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ! ੩.
 ਮੈਂ ਤਕਦੀ ਰਾਹਾਂ ਤੇਰੀਆਂ, ਪਾ ਜੋਗੀ ਵਾਲੀ ਫੇਰੀਆਂ,
 ਰਾਹ ਤਕ ਤਕ ਹਾਲ ਵਢਾ ਲਿਆ, ਹੁਣ ਆ ਮਿਲ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ! ੪.
 ਮੈਂ ਸਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨ ਖੇਡਦੀ, ਮੈਂ ਖੂਹ ਬਿਰਹੋਂ ਦਾ ਗੇੜਦੀ,
 ਵਿਚ ਤਾਂਘਾਂ ਜੀਉੜਾ ਲਾ ਲਿਆ, ਹੁਣ ਆ ਮਿਲ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ! ੫.
 ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਨਿੱਤ ਚਿਤਾਰਦੀ, ਇਕ ਪਲ ਵੀ ਨਾਂਹਿ ਵਿਸਾਰ ਦੀ,
 ਜੀਉ ਟੋਟੇ ਕਰ ਕਰ ਵਾਰਿਆ, ਹੁਣ ਆ ਮਿਲ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ! ੬.
 ਕਰ ਮਿਹਰ ਇਸ ਔਗੁਣਹਾਰ ਤੇ ਹੁਣ ਛੇਤੀ ਆ ਦੀਦਾਰ ਦੇ
 ਹੇ ਬਖਸ਼ ਮਿਲਾਵਣ ਵਾਲਿਆ ! ਹੁਣ ਆ ਮਿਲ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ! ੭.
 ਕੋਈ ਰਖਦੇ ਹਿੰਮਤ ਤਾਣ ਹਨ, ਕੋਈ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਦਾਵੇ ਮਾਣ ਹਨ,
 ਮੇਰਾ ਸਭ ਕੁਝ ਬਿਰਹੋਂ ਖਾ ਲਿਆ, ਹੁਣ ਆ ਮਿਲ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ! ੮.
 ਕਈ ਜਨਮ ਗਏ ਤਰਸੇਂਦਿਆਂ, ਗਿਆ ਏਹ ਵੀ ਸਿੱਕ ਸਿਕੇਂਦਿਆ,
 ਕਿਹਾ ਕਰਮਾਂ ਪਾਸਾ ਵਾਲਿਆ, ਹੁਣ ਆ ਮਿਲ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ! ੯.
 ਰੰਗ ਰੰਗ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਹੋ ਰਹੀ, ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੀ ਰੰਗਣ ਸੁਹ ਰਹੀ ।
 ਕਰ ਬਖਤ ਮੇਰੇ ਬੀ ਸਾਲਿਆ* ਹੁਣ ਆ ਮਿਲ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ! ੧੦
 ਅਜ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਾਣੇ ਖਾਲਸਾ, ਮੈਨੂੰ ਦਰਸ ਤੇਰੇ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ।
 ਕਰ ਦਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲਿਆ, ਹੁਣ ਆ ਮਿਲ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ ! ੧੧

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

*ਮੇਰੀ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਚੰਗਿਆਂ ਕਰ ਦਿਓ ।

ਰਾਗ-ਸੁਹਣੀ । ਤਾਲ ਤ ਗਤ-ਦਈਆ । ਮਾਤ੍ਰਾ ੭ । ਲੈ-ਧੀਮੀ ।

‘ਆ’ ਦਾ ਘਰ-‘ਵਾਲਿਆ’ ਪਰ ਹੈ ।

x

ਸੁਰ ਖਾਸ-ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ-

੨ ੦	੧	੨ ੦ ੧
੩		੩ ੩ ੩x੩
<u>ਗਾਮਾਧਾ</u>	<u>ਨੀ</u>	<u>ਸਾਗਾਰੋਸਾ</u>
ਇਕਯਾਦ	ਤਿਰੀ	ਨੂੰ ਪਾਲਿਆ

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧-

੨ ੦	੧ ੨	੦ ੧
੩	੩	੩
<u>ਸਾ</u>	<u>ਨੀ</u>	<u>ਧਾਨੀ</u>
ਹੁਣ	ਆ	ਮਿਲ
	<u>ਸਾਧਾਨੀ</u>	<u>ਸਾਨੀਧਾ</u>
	ਕਲਗੀ	ਵਾਲਿਆ ।

‘ਮੈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਚਿਤ ਚਾ ਲਿਆ’ | ਅਸਥਾਈ ਤੇ ਅੰਤਰਾ
‘ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਵੱਲ ਲਗਾ ਲਿਆ’ | ਨੰਬਰ ੧ ਪਰ ਵਜਾਓ ।

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨-

੨ ੦	੧ ੨	੦ ੧
੩	੩ ੩	੩x੩
<u>ਸਾ੨</u>	<u>ਗਾਮਾ</u>	<u>ਗਾਰੋਸਾ</u>
ਕਈ ਜੁੱਗ	ਗਏ ਹਨ	ਬੀਤਦੇ

‘ਨਿਤ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਡੀਕ ਦੇ’-(ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧ ਪਰ ਵਜਾਓ) ।

‘ਅਜੇ ਦਰਸ ਨ ਤੁਸਾਂ ਦਿਖਾਲਿਆ’-(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ) ।

‘ਹੁਣ ਆ ਮਿਲ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ’-(ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧ ਪਰ ਵਜਾਓ) ।

ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡ ਕੇ ਗਾਓ ।

(੧੪੧)

ਟੇਕ-ਹੁਣ ਰੁਤ ਤੁਲ ਪੈਣ ਦੀ ਆਈ।

ਮੋਰ ਪਪੀਹੇ ਸ਼ੋਰ ਛੱਡਿਆ ਦਾਦਰ ਚੁੱਪ ਕਰਾਈ।
 ਹੋਲਾ ਬੰਦ ਬੱਦਲਾਂ ਕੀਤਾ, ਬਿਜਲੀ ਚਮਕ ਛਿਪਾਈ,
 ਹੜਆਈਆਂ ਨਦੀਆਂ ਲਹਿਤੁਰੀਆਂ ਪੈਣ ਸਹਿਜ ਘਰ ਆਈ।
 ਮਿਠੜੀ ਮਿਠੜੀ ਭਿੰਨੜੀ ਭਿੰਨੜੀ ਤੁਲ ਪਵੇ ਰਸਦਾਈ,
 ਭਿੰਨੀ ਰੈਨ ਚੰਦ ਤੇ ਤਾਰੇ ਭਿੰਨੀ ਪਉਣ ਸੁਖਾਈ,
 ਮਿਠੜੀ ਠੰਢ ਸੁਹਾਵੀ ਸਰਦੀ ਟਿਕਵੀਂ ਟੇਕ ਟਿਕਾਈ,
 ਕਰਦੇ ਮਿਹਰ ਮਿਹਰ ਦੇ ਮਾਲਿਕ! ਤੁਲ ਪੈਣ ਰੁਤ ਆਈ,
 ਤੁਲ ਵਾਂਗ ਆ ਸਹਿਜ ਸਹਿਜ ਗੁਰ ਅੱਖੀਂ ਵਿਚ ਸਮਾਈ।
 ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨੀ ਦੇ ਉਰ ਆ ਕੇ ਮਿਠੜੀ ਠੰਢਕ ਪਾਈ।
 ਸੇਲੀਆਂ ਵਾਲੇ ਅਰਸ਼ੀ ਦਾਤੇ ਨੂਰੇ ਨੂਰ ਗੁਸਾਈ!।
 ਚੰਦ ਸੂਰ ਸਿੰਘਾਸਨ ਤੇਰੇ, ਮੋੜ ਮੁਹਾਣਾਂ ਸਾਈ!।

ਹੁਣ ਰੁਤ ਤੁਲ ਪੈਣ ਦੀ ਆਈ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਭਲੀ ਜੁਦਾਈ।
 ਹੁਣ ਵਿਚ ਬਿਰਹੇਂ ਰੱਖ ਨ ਸਾਈ! ਹੁਣ ਵਿਥ ਮੇਟ ਗੁਸਾਈ!।
 ਹੁਣ ਪਰਦੇਸ ਵਸੋ ਨਾ ਪਜਾਰੇ ਹੁਣ ਅੰਛਣ ਰੰਗ ਲਾਈ।।
 ਹੁਣ ਘਰ ਵਸੋ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਵੋ ਨੈਣੀਂ ਰਹੋ ਸਮਾਈ।
 ਭਿੰਨੀ ਅੱਖ ਅੰਬੂਆਂ ਵਾਲੀ ਦਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਭਿਨਾਈਂ,
 ਰਿਮਝਿਮ ਕਰਦੀ ਝਿਮਝਿਮ ਵਸਦੀ ਅਪਨਾ ਤਖਤ ਬਨਾਈਂ।
 ਹੁਣ ਰੁਤ ਤੁਲ ਪੈਣ ਦੀ ਆਈ, ਹੁਣ ਰੁਤ ਮੇਲ ਸੁਹਾਈ।
 ਹੁਣ ਰੁਤ ਦਰਸ਼ਨ ਵਾਲੀ ਆਈ, ਸਿਕ ਪੂਰਨ ਰੁਤ ਆਈ।

ਤਾਰੇ ਚੰਦ ਨੀਲ ਹਨ ਭਿੰਨੇ ਤੁਲ ਪਵੇ ਸੁਖਦਾਈ।
 ਤੁਲ ਮੇਲ ਦੀ ਪਵੇ ਨੈਣ ਆ ਨੈਣ ਰਹਿਣ ਰੰਗ ਲਾਈ।
 ਹੁਣ ਰੁਤ ਤੁਲ ਪੈਣ ਦੀ ਆਈ ਮੇਲ ਲੈਣ ਰੁਤ ਆਈ।
 ਮਿਲਕੇ ਕਦੇ ਨ ਵਿਛੁੜਨ ਵਾਲੀ ਮਿਲੇ ਰਹਿਣ ਰੁਤ ਆਈ।

ਮਿਲੋ ਆਣ. ਆ ਮੇਲ ਲਓ ਹੁਣ. ਤੁਲ ਪਏ ਰੰਗ ਲਾਈ.
 ਹੁਣ ਰੁਤ ਤੁਲ ਪੈਣ ਦੀ ਆਈ. ਤੁਲ ਅਰਸ ਤੋਂ ਆਈ।
 ਸੁਆਦ ਠੰਢ ਠਹਿਰਾਉ ਲਿਆਈ ਰਸਭਿੰਨੜੀ ਛਬਿ ਲਿਆਈ।
 ਪੈਂਦੀ ਦਿਸਦੀ ਨਾਂਹੀ ਲੋਕੋ! ਤੁਲ ਪਵੇ ਸੁਖਦਾਈ.
 ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਪਵੇ ਸਿੰਜਰੇ ਅੰਦਰ. ਰਸ ਠੰਢਾਂ ਵਰਤਾਈ।
 ਤੁਲ ਅਰਸ ਤੋਂ ਆਈ ਲੋਕੋ! ਅਖੀਂ ਲਵੋ ਸਮਾਈ,
 ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਘੱਲੀ ਆਪੇ ਅਰਸੋਂ ਟੁਰਕੇ ਆਈ.
 ਹੁਣ ਰੁਤ ਤੁਲ ਪੈਣ ਦੀ ਆਈ. ਪੈਂਦੀ ਤੁਲ ਸਵਾਈ.
 ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਰੰਗੀ ਤੇ ਭਿੰਨੀ, ਪੈਂਦੀ ਤੁਲ ਇਲਾਹੀ।
 ਹੁਣ ਰੁਤ ਤੁਲ ਪੈਣ ਦੀ ਆਈ ਤੁਲ ਪਵੇ ਸੁਖਦਾਈ।
 ਕਦੇ ਨ ਵਿਛੁੜਨ ਵਾਲੀ ਸਹੀਓ! ਤੁਲ ਪੈਣ ਰੁਤ ਆਈ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੧੪੩)

ਰਾਗ-ਕਾਲੰਗੜਾ । ਤਾਲ-੩ । ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੮ ।
 ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਪੈਣ ਦੀ ਆਈ' ਪਰ ਹੈ ।
 $\begin{matrix} & X & X & X \\ \text{ਸੁਰ ਖਾਸ-} & \text{ਸਾ} & \text{ਰੇ} & \text{ਗਾ} & \text{ਮਾ} & \text{ਪਾ} & \text{ਧਾ} & \text{ਠੀ} \end{matrix}$

ਅਸਥਾਈ-

$\begin{matrix} 0 \\ X \\ \hline \text{ਰੇ੨} \\ \hline \text{ਹੁਣ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} 1 \\ \\ \\ \hline \text{ਸਾ੨} \\ \hline \text{ਰੁਤ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} 2\ 3 \\ X \\ \hline \text{ਧਾਪਾ} \\ \hline \text{ਤੁੱਲ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} 0\ 1 \\ X\ X \\ \hline \text{ਮਾਗਾਰੇਸਾ} \\ \hline \text{ਪੈਣ ਦੀ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} 2\ 3\ 0\ 1\ 2 \\ X \\ \hline \text{ਗਾਰੇਸਾ} \\ \hline \text{ਆਈ} \end{matrix}$
--	---	---	--	--

ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧-

$\begin{matrix} 2\ 3\ 0\ 1 \\ X \\ \hline \text{ਮਾ੪} \\ \hline \text{ਮੋਰ ਪਪੀਹਿ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} 2\ 3 \\ X\ 3 \\ \hline \text{ਪਾ੨} \\ \hline \text{ਸ਼ੋਰ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} 0\ 1 \\ X\ 3 \\ \hline \text{ਪਾਧਾਸਾ} \\ \hline \text{ਛਡਿਆ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} 2\ 3 \\ X \\ \hline \text{ਨੀਧਾ} \\ \hline \text{ਦਾਦਰ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} 0\ 1 \\ X\ X \\ \hline \text{ਪਾਮਾ} \\ \hline \text{ਚੁੱਪ ਕ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} 2\ 3\ 0\ 1 \\ X\ X \\ \hline \text{ਧਾਪਾ} \\ \hline \text{ਰਾਈ} \end{matrix}$
---	---	--	---	--	---

ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੨-

$\begin{matrix} 2\ 3\ 0\ 1 \\ X\ X \\ \hline \text{ਮਾ੨ਗਾਮਾ} \\ \hline \text{ਰੋਲਾ ਬੰਦ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} 2\ 3 \\ X\ X \\ \hline \text{ਧਾ੨ਪਾਧਾ} \\ \hline \text{ਬਦਲਾਂ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} 0\ 1 \\ X\ X \\ \hline \text{ਮਾਪਾਮਾਗਾ} \\ \hline \text{ਕੀਤਾ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} 0\ 3\ 0\ 1 \\ X\ X \\ \hline \text{ਧਾ੩} \\ \hline \text{ਬਿਜਲੀ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} 0\ 1 \\ X \\ \hline \text{ਧਾ੨ਪਾ} \\ \hline \text{ਚਮਕ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} 2\ 3 \\ X\ X \\ \hline \text{ਮਾਧਾ} \\ \hline \text{ਛਪਾ} \end{matrix}$
		$\begin{matrix} X \\ \hline \text{ਪਾਮਾ} \\ \hline \text{ਈ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} 0\ 1 \\ X \\ \hline \text{ਗਾਰੇਸਾ੨} \\ \hline \text{ਹੁਣ ਰੁਤ ਤੁੱਲ ਪੈਣ} \end{matrix}$		

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧, ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨ ਪਰ ਵਜਾਓ ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਸਥਾਈ ਗਾਉਂਦੇ ਜਾਓ ।

ਭਾਈ ਗੋਹਰ ਜੀ, ਸਾਹਿਬ ਸੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ, ਘੋੜੇ ਖੀਦਣ ਸੁਲਤਾਨ ਵਿੰਡ ਗਏ । ਘੋੜੇ ਤਾਂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਪੁੱਜ ਗਏ ਪਰ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਆਗਯਾ ਸੀ ਕਿ ਸੱਦੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾਂ ਆਉਣਾ । ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਕਦਿਆਂ ਢੇਰ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਗਿਆ, ਇਕ ਦਿਨ ਰਾਤੀਂ ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਏ ਪਰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਮੀਂਹ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅੱਖਾਂ ਖੁਲ ਗਈਆਂ । ਇਹ ਗੀਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਸ ਰਾਤ ਦੀ ਬਿਹਬਲਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੁੰਗ ਦਿਖਾਣ ਦਾ ਇਕ ਯਤਨ ਹੈ ।

ਟੇਕ-ਆਵੀਂ ਕਲਗੀ ਵਾਲਿਆ । ਮੈਂ ਨਿਮਾਣੀ ਦੀ ਸਾਰ ਲਈਂ ।
ਵੇ ਸਾਈਆਂ ! ਮੈਂ ਨਿਮਾਣੀ ਦੀ ਸਾਰ ਲਈਂ ।

ਆਵੀਂ ਫੋਜਾਂ ਵਾਲਿਆ ! ਕਦੀ ਮੌੜ ਤਾਂ ਵਾਗ ਲਈਂ ।
ਤੜਫਾਂ ਮੱਛੀ ਵਾਂਗ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਰੋਂਦੀ ਦੀ ਫੈਣ ਗਈ ।
ਪੱਲੂ ਭਿੱਜੇ ਰੋਂਦਿਆਂ ਮੇਰੇ ਨੈਣਾਂ ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ।
ਤੋਕੇ ਵਿਚ ਅਸਮਾਨ ਦੇ ਮੇਰੀ ਸਿਕਦੀ ਏ ਨਜ਼ਰ ਰਹੀ,
ਨਦਰੀ ਨਾਂ ਦਿਸ ਆਇਓਂ ਏ ਤਕ ਤਕ ਥੱਕ ਗਈ ।
ਅਖੀਂ ਮਿਟੀਆਂ ਪਯਾਰਿਆ ! ਵਿਚ ਅਖੀਆਂ ਦੇ ਨੀਂਦ ਪਈ ।
ਨੀਂਦ ਪਈ ਸਿਕ ਨਾਂ ਮਿਟੀ ਤੇਰੀ ਸੂਰਤ ਨਜ਼ਰ ਪਈ ।
ਬਾਂਕੀ ਸੂਰਤ ਮੋਹਿਣੀ ਸਿਰ ਕਲਗੀ ਹੈ ਖੂਬ ਛਈ ।
ਲਹਿਰੇ ਲਕ ਤਲਵਾਰ ਹੈ ਜਿਉਂ ਬਿਜਲੀ ਹੈ ਲਿਸ਼ਕ ਪਈ ।
ਧਨੁਖ ਵਿਰਾਜੇ ਕਰ ਵਿਖੇ ਨਾਲ ਜਪਨੀ ਬੀ ਦਮਕ ਰਹੀ ।
ਸ਼ੋਭਾ ਤੇਰੀ ਦੇਖਕੇ ਸਭ ਸ਼ੋਭਾ ਨੇ ਸ਼ੋਭ ਲਈ ।
ਦਰਸ਼ਨ ਐਸਾ ਦੇਖਕੇ ਮੈਂ ਨਿਮਾਣੀ ਦੀ ਤਾਬ ਗਈ ।
ਦਰਸ਼ਨ ਰਹਿਆ ਤੂੰ ਰਹਿਓਂ ਤੇਰੇ ਦਰਸ਼ ਦੀ ਮੌਜ ਰਹੀ ।
'ਮੈਂ' ਨ ਰਹੀ 'ਮੇਰਾ' ਨਾ ਰਿਹਾ ਮੇਰੀ ਹਉਮੈਂ ਦੀ ਫਉਜ ਗਈ ।
ਬੱਦਲ ਆਏ ਪਲ ਵਿਖੇ ਅਸਮਾਨੋਂ ਤਾਂ ਬੂੰਦ ਪਈ ।
ਬੂੰਦ ਪਈ ਮੇਰੇ ਨੈਣ ਤੇ ਮੇਰੀ ਉੱਘੜ ਨੀਂਦ ਗਈ ।

ਅਚਰਜ ਖੇਲ ਰਚਾਇਆ ਅੱਖ ਖੁਲੀ ਤਾਂ ਦਰਸ ਨਹੀਂ ।
 ਦਰਸਨ ਉਹਲੇ ਹੋ ਗਿਆ ਮੇਰੀ ਮੂਲੋਂ ਨਾਂ ਪੇਸ਼ ਗਈ ।
 ਉੱਮਲ ਹਿਰਦਾ ਰਹਿ ਗਇਆ ਮੇਰੀ ਆਸਾ ਤੇ ਬਰਫ ਪਈ ।
 ਦੇਸ਼ ਨ ਤੈਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰਾ! ਮੈਂ ਹੀ ਦੋਸ਼ਣ ਹਾਂ ਹੋਇ ਰਹੀ ।
 ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਤੂੰ ਬਖਸ਼ਿਆ ਮੈਂ ਨਿਕਾਰੀ ਦੀ ਬਾਂਹ ਗਹੀ ।
 ਤੋਲ ਤੁਲਾਇਆ ਮੇਰੜਾ ਮੈਂ ਤਾਂ ਕੱਸੀ ਨਿਕਲ ਪਈ ।
 ਕੱਸੀ ਨਿਕਲੀ ਤੋਲਿਆਂ ਦੇ ਤਾਂਹੀਓਂ ਹੀ ਕਸਰ ਪਈ ।
 ਕਸਰਾਂ ਵਾਲੀ ਮੈਂ ਬੁਰੀ ਮੈਨੂੰ ਫੇਰ ਵੀ ਬਖਸ਼ ਲਈਂ ।
 ਬਖਸ਼ੀਂ ਬਖਸ਼ੀਂ ਸਾਈਆਂ! ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਤੇ ਆਨ ਪਈ ।
 ਬਿਰਦ ਸੰਮੁਲੀਂ ਆਪਣਾ ਮੈਨੂੰ ਆਪੇ ਹਿ ਬਖਸ਼ ਲਈਂ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

(੧੪੬)

ਰਾਗ-ਜ਼ਿਲਾ। ਤਾਲ-ਦਾਦਰਾ। ਮਾਤ੍ਰਾ-੭। ਲੈ-ਵਿਰਲੇ ਮੇਲ ਦੀ।

‘ਆ’ ਦਾ ਘਰ-‘ਸਾਰ ਲਈ’ ਪਰ ਹੈ।

ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸ: ਰੇ ਗਾ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ।

ਅਸਥਾਈ-

੧	੨	੧	੨	੧	
	X		X		
<u>ਸਾਰੇਗਾਮਾ</u>		<u>ਗਾ੨</u>		<u>ਰੇਗਾਰੇ੨</u>	<u>ਸਾ</u>
ਆਵੀਂ ਕਲਗੀ		ਵਾਲਿਆ!		ਮੈਂ ਨਿਮਾਣਾਂ ਦੀ	
੨	੧	੨	੧	੨	੧
੧X੧	੧X		X		੧X ੧੧X
<u>ਨੀਧਾਨੀਸਾ</u>		<u>ਰੇ੩</u>		<u>ਰੇਗਾਰੇ੨</u>	<u>ਸਾ</u>
ਸਾਰ ਲਈਂ		ਵੇ ਸਾਈਆਂ!		ਮੈਂ ਨਿਮਾਣੀ ਦੀ	ਸਾਰ ਲਈਂ

ਅੰਤਰਾ-

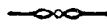
੧	੨	੧	੨	੧	੨ ੧ ੨
		X	X		X
<u>ਸਾਰੇਗਾ</u>		<u>ਮਾ੨</u>		<u>ਮਾ੨</u>	<u>ਗਾਰੇ</u>
ਆਵੀਂ ਫੌਜਾਂ		ਵਾਲਿਆ		ਕਦੀ	ਮੌੜ ਤਾਂ ਵਾਗ ਲਈਂ

‘ਤੜਫਾਂ ਮੱਛੀ ਵਾਂਗ ਮੈਂ, ਮੇਰੀ ਰੋਂਦੀ ਦੀ ਰੈਣ ਗਈ,
ਵੇ ਸਾਈਆਂ! ਮੇਰੀ ਰੋਂਦੀ ਦੀ ਰੈਣ ਗਈ-’

(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅਗੋਂ ਗੀਤ ਇਸੇ ਵੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਵਜਾਓ ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਸਥਾਈ ਵੀ ਵਜਾਉਂਦੇ ਜਾਓ।

ਦੂਰੇ ਤੇ ਕਿਨ ਨਾਦ ਵਜਾਇਆ ? ਸੁਤਿਆਂ ਸਾਨੂੰ ਆਨ ਜਗਾਇਆ,
 ਚੀਰ ਕਲੇਜਾ ਅੰਦਰ ਪਾਇਆ, ਗਈਆਂ ਕੁਠੀ ਸਾਰੀਆਂ !
 ਚੀਸਾਂ ਮਾਰਨ ਫੱਟ ਕਰਾਰੇ ਉੱਤੇ ਬਿਰਹੇਂ ਲੂਣ ਖਿਲਾਰੇ,
 ਰਤ ਰੋਂਦੇ ਫੱਟ ਮਾਰਨ ਨਾਅਰੇ, ਘਾਉ ਬਣੇ ਹੁਣ ਘਾਰੀਆਂ।
 ਸਮਝਾਇਆਂ ਸਮਝੇਂਦੇ ਨਾਂਹੀਂ, ਘਾਇਲ ਚੁੱਪ ਕਰੇਂਦੇ ਨਾਂਹੀਂ,
 ਲੱਗੇ ਫੱਟ ਲੁਕੇਂਦੇ ਨਾਂਹੀਂ, ਸਮਝਾਂ ਦੇ ਦੇ ਹਾਰੀਆਂ।
 ਨੈਣ ਵਸੇਂਦੇ ਜੀਕੂੰ ਸਾਵਨ, ਮੱਲੇ ਮੱਲੀ ਭਰ ਭਰ ਆਵਨ,
 ਗੂਹੜੀ ਝੜੀਆਂ ਛਹਿਬਰ ਲਾਵਨ ਰੇ ਰੇ ਹੋਈਆਂ ਆਰੀਆਂ।
 ਸਮਝਾਂ ਨਾਲ ਫੱਟ ਨਹੀਂ ਭਰਦੇ, ਦਰਦ-ਫਿਰਾਕ ਚੁੱਪ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ,
 ਜਿਗਰੀ ਸਾੜ ਨਹੀਂ ਹਨ ਠਰਦੇ ਵਾਹਾਂ ਲਾਵੇ ਸਾਰੀਆਂ।
 ਕਰੋ ਨ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਧਿੰਗਾਣਾਂ, ਸੱਦੇ ਕੁਈ ਤਬੀਬ ਸਿਆਣਾਂ,
 ਪੰਡਤ ਵੈਦ ਹਕੀਮ ਮੁਲਾਣਾਂ, ਕਰੇ ਆਣਕੇ ਦਾਰੀਆਂ।
 ਲੱਖਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵੈਦ ਬੁਲਾਓ, ਲੱਖਾਂ ਮਲਹਮ ਨਾਲ ਲਿਆਓ,
 ਵਧਦੇ ਸਗੋਂ ਜਾਣ ਦੇ ਘਾਓ ਦਰਦ ਫਿਰਾਕ ਰਵਾਣੀਆਂ।
 ਦਰਦਮੰਦਾਂ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾਰੂ, ਬਿਨ ਦਰਸ਼ਨ ਸਭ ਦਾਰੂ ਭਾਰੂ,
 ਦਾਰੂ ਕਸਕ ਵਧੇਰੇ ਮਾਰੂ, ਦੇਹੁ ਦਰਸ ਮੈਂ ਵਾਰੀਆਂ।
 ਹਾਰ ਗਈਆਂ ਮੈਂ ਕਰਦੀ ਜੇਰਾ, ਜਯੋਂ ਜਯੋਂ ਜੇਰਾ ਘਾਉ ਡੁੰਘੇਰਾ,
 ਕਰ ਮਿਹਰਾਮਤ ਬਿਰਦ ਸੁ ਤੇਰਾ ਸਦਕੇ ਤੈਥੋਂ ਵਾਰੀਆਂ।
 ਤੈਂ ਫਿਰਾਕ ਵਿਚ ਦਰਦ ਘਨੇਰੇ, ਤੈਂ ਮਿਲਿਆਂ ਦੁਖ ਢਹਿੰਦੇ ਢੇਰੇ,
 'ਦਾਰੂ' 'ਦਰਦ' ਦੁਏ ਘਰ ਤੇਰੇ, ਨਜ਼ਰਾਂ ਤਾਰਨ ਹਾਰੀਆਂ।
 ਤੇਰੇ ਦਰਸ ਘਾਉ ਸੀ ਲਾਇਆ, ਤੇਰਾ ਦਰਸ ਦਵਾ ਬਨ ਆਇਆ,
 ਦਾਰੂ ਦਰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਾਇਆ, ਤੂੰ ਤਬੀਬ ਹੈ ਨਜ਼ਾਰੀਆਂ।
 ਆ ਮਿਲਿਆਜਦ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ, ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਦਾ ਖਿਰਮ ਪਿਆਲਾ,
 ਨਵੀਂ ਨਿਰੋਈ ਚਿੱਤ ਸੁਖਾਲਾ, ਡੁੱਬੀ ਸੱਚੇ ਤਾਰੀਆਂ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ-ਜਿਲਾ । ਤਾਰ-੩ । ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੮ ।
 ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਸਾਰੀਆਂ, ਹਾਇ' ਪਰ ਹੈ ।
 $\begin{matrix} & & X & X & & & & & X \\ \text{ਸੁਰ ਖਾਸ-} & \text{ਸਾ} & \text{ਰੇ} & \text{ਗਾ} & \text{ਮਾ} & \text{ਪਾ} & \text{ਧਾ} & \text{ਨੀ} & \end{matrix}$

ਅਸਥਾਈ-

੧ ੦	੩	੦ ੧ ੨ ੩	੦
X X		X X X	X
<u>ਮਾਗਾਰੇ</u>	<u>ਸਾਰੇ</u>	<u>ਨੀਸਾਰੇਗਾਮਾ</u>	<u>ਗਾਰੇਸਾ</u>
ਗਈਆਂ	ਕੁੱਠੀ	(ਸਾਰੀ) ਸਾਰੀਆਂ,	ਹਾਇ!

ਅੰਤਰਾ-

੧	੨	੩	੦	੧	੨ ੩ ੦
X		X	X		X X
<u>ਗਾਮਾ</u>	<u>ਪਾ</u>	<u>ਪਾਮਾ</u>	<u>ਪਾਨੀ</u>	<u>ਧਾ</u>	<u>ਮਾਗਾਪਾਮਾ</u>
ਦੁਾਰੇ	ਤ	ਕਿਨ	ਨਾ.....ਦ		ਵਜਾਇਆ
ਸੁਤਿਆਂ	ਸਾ.....ਨੂੰ		ਆ.....ਨ		ਜਗਾਇਆ

(ਅੰਤਰਾ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਚੀਰ ਕਲੇਜਾ ਅੰਦਰ ਪਾਯਾ, ਹਾਏ, | ਦੋਵੇਂ ਤੁਕਾਂ
 ਗਈਆਂ ਕੁੱਠੀ (ਸਾਰੀ) ਸਾਰੀਆਂ, ਹਾਇ! | ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ ।

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਤੇ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਮਿਲਾਕੇ ਵਜਾਓ ।

ਆ ਮਿਲ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ! ਤੈਂ ਬਿਨ ਖਰੀ ਨਿਮਾਨੀ ਹਾਂ,
 ਵੇਦਨ ਦਿਲ ਦੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਦੋਸਾਂ, ਅਪਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਗਾਨੀ ਹਾਂ ।
 ਖਲੀ ਤਕਾਵਾਂ ਵਾਟਾਂ, ਸਤਿਗੁਰ ! ਦੇ ਝਲਕਾ ਜਿਸ ਰਾਹ ਗਏ,
 'ਹੁਣ ਆਏ, ਹੁਣ ਆਏ ਲੋਚਾਂ, ਵਿੱਚ ਉਡੀਕ ਰਹਾਨੀ ਹਾਂ ।
 ਵਾਂਙ ਸੁਦਾਈਆਂ ਫਿਰਾਂ ਕੂਕਦੀ, ਬਨ ਬੇਲੇ ਥਲ ਦੁੰਡਾਂ ਮੈਂ,
 ਘਰ ਬੈਠਾਂ ਤਾਂ ਤੱਕਾਂ ਬੂਹੇ ਕਾਵਾਂ ਪਈ ਉਡਾਨੀ ਹਾਂ ।
 ਰੋ ਰੋ ਯਾਦ ਕਰਾਂ ਹਰ ਵੇਲੇ, ਯਾਦ ਕਰੇ ਕਰ ਰੋਵਾਂ ਮੈਂ ।
 ਵੇਖਣ ਸਹੀਆਂ ਮਾਰਨ ਤਾਅਨੇ, ਬਿਹਬਲ ਹੋ ਹੋ ਜਾਨੀ ਹਾਂ ।
 ਕੋਹੀ ਚੋਟ ਜਿਗਰ ਦੀ ਲੱਗੀ, ਦਿਲ ਮੁੜ ਆਇਆ ਹੋਥ ਨਹੀਂ,
 ਉਸੇ ਲਗਨ ਲੱਗਾ ਪਿਆ ਤੜਫੇ, ਪੇਸ਼ ਕੁਈ ਹੁਣ ਜਾਨੀ ਨਾ ।
 ਮੰਦੀ, ਮਾੜੀ, ਔਗੁਣਿਹਾਰੀ ਤੇਰੀ ਹਾਂ ਪਰ ਤੇਰੀ ਹਾਂ,
 ਤੈਂ ਬਿਨ ਹੋਰ ਹਨੇਰਾ ਸਾਰੇ, ਤੇਰੀ ਭਾਲ ਕਰਾਨੀ ਹਾਂ ।
 ਰੂਪ ਨ ਚੱਜ ਨ ਗੁਣ ਹਨ ਪੱਲੇ ਮਾਨ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਜੋਗੀ ਮੈਂ,
 ਬਿਰਹੋਂ ਸਾਂਗ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਜੋਗੀ ਔਲੁੜ ਅਤੇ ਅਯਾਨੀ ਹਾਂ ।
 ਇਕੋ ਖੈਰ ਦਰਸ ਦੀ ਮੰਗਾਂ, ਜਨਮ ਜਨਮ ਤੋਂ ਮੰਗ ਰਹੀ,
 ਦੁਆਰੇ ਦੁਆਰ ਡੌਲਦੀ ਆਈ, ਫਿਰ ਫਿਰ ਬਹੁਤ ਥਕਾਨੀ ਹਾਂ ।
 ਭਟਕਣ ਮੇਟ ਚਰਨ ਲਾ ਸਤਿਗੁਰ ! ਤਰਸ ਕਰੀਂ ਤਰਸੇਂਦੀ ਤੇ;
 ਝਲਕਾ ਰੂਪ ਅਨੂਪਮ ਵਾਲਾ ਏਹੋ ਮੰਗ ਮੰਗਾਨੀ ਹਾਂ ।
 ਮੈਂ ਤੇਰੀ, ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸਾਈਆਂ ! ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਹਾਂ,
 ਤੇਰੀ ਆਸ ਭਰੋਸਾ ਤੇਰਾ, ਤੈਂ ਪਰ ਟੇਕ ਟਿਕਾਨੀ ਹਾਂ ।
 ਕਰਦੇ ਮਿਹਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਦਕੇ ਮੈਂ ਪੱਲੇ ਕੁਈ ਰਾਸ ਨਹੀਂ,
 ਦੁਆਰੇ ਆਸ ਮੱਲ ਕੇ ਬੈਠੀ, ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਪਈ ਤਕਾਨੀ ਹਾਂ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ—ਬਿਹਾਗ। ਤਾਲ—੩। ਗਤ—ਕਵਾਲੀ। ਮਾਤ੍ਰਾ—੮।
 ਲੈ—ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ। 'ਆ' ਦਾ ਘਰ—'ਨਿਮਾਣੀ ਹਾਂ' ਪਰ ਹੈ।
 ਸੁਰ ਖਾਸ— ਸਾ ^X ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ਨੀ।

ਅਸਥਾਈ—

੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧	
	੩	X	
<u>ਨੀ੩</u>	<u>ਸਾਨੀਧਾਪਾ</u>	<u>ਧਾਨੀਧਾਪਾ</u>	
ਆ ਮਿਲ	ਕਲਗੀਆਂ	ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੀਤਮ	
੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩ ੦	੧
		X	੩
<u>ਪਾਮਾ</u>	<u>ਪਾਗਾ</u>	<u>ਮਾਧਾਪਾ</u>	<u>ਧਾਨੀਸਾਨੀਧਾ</u>
ਤੂੰ ਬਿਨ	ਖਰੀ	ਨਿਮਾਣੀ	ਹਾਂ.....

ਅੰਤਰਾ—

੨ ੩ ੦ ੧	੧ ੨ ੦ ੩ ੧	
X	੩ ੩	
<u>ਮਾ੨ਧਾਨੀ</u>	<u>ਸਾ੩ਸਾ੨</u>	
ਵੇਦਨ ਦਿਲ ਦੀ	ਹੋਰ ਨ ਜਾਣੇ	
੨ ੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧	
੩	੩ ੩	
<u>ਸਾ੩</u>	<u>ਸਾ੨ ਨੀ</u>	<u>ਰੇਸਾਨੀਧਾ</u>
ਅਪਨੇ ਦੇ.....	ਸ਼ ਬਿ.....	ਗਾ.....ਨੀ ਹਾਂ.....

ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸਾਈਆਂ ! ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਹਾਂ—
 (ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਮਿਲਾਕੇ ਵਜਾਓ।

ਮੇਰਾ ਨੇਹੁ ਅਵੱਲਾ ।

ਸੁਹਣੀ ਡੁੱਬ ਮੋਈ ਵਿਚ ਪਾਣੀ, ਪਯਾਰਾ ਉਸ ਪਰ ਵੇਖ ਲਿਆ ।
 ਸੱਧਰ ਚਹੇ ਨ ਹੋਈ ਪੂਰੀ, ਮੱਥੇ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖ ਲਿਆ ।
 ਖਾਇ ਕਟਾਰੀ ਹੀਰ ਪਈ ਜੇ, ਲਿੱਲਾਂ ਦੇਂਦੀ ਕੂਕ ਮੋਈ ।
 ਐਪਰ ਪਯਾਰਾ ਵੇਖ ਲਿਆ ਸੀ, ਕਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰ ਹੋਈ ।
 ਥਲੀਂ ਤੜਫਕੇ ਸੱਸੀ ਸੁੱਤੀ, ਮੁੜਿਆ ਨਾ ਮਹਿਬੂਬ ਗਿਆ ।
 ਇੱਕ ਵਾਰ ਪਰ ਪੀਤਮ ਨੈਣੀ, ਦੇਖ ਲਿਆ ਪਰ ਦੇਖ ਲਿਆ ।
 ਸਿਕ ਸਿਕ ਮਜਨੂੰ ਪਿੰਜਰ ਹੋਯਾ, ਲੇਲੀ ਲੇਲੀ ਕੂਕ ਮੋਇਆ ।
 ਕਈ ਵਾਰ ਪਰ ਦਰਸ਼ਨ ਲੇਲੀ, ਨੈਣੀ ਓਸ ਨਸੀਬ ਹੋਇਆ ।
 ਸ਼ੀਰੀਂ ਨੂੰ ਫਰਿਹਾਦ ਤੜਫਦਾ, ਖਾਇ ਕੁਹਾੜਾ ਪਾਰ ਪਿਆ ।
 ਪਰ ਇਨ ਨੈਣਾਂ ਨਾਲ ਓਸਨੇ, ਕਰ ਇਕ ਵੇਰ ਦੀਦਾਰ ਲਿਆ ।
 ਬੁਲਬੁਲ ਕੂਕ ਕੁਕੇਂਦੀ ਫੁੱਲਾਂ, ਸਦਾ ਬਿਰਹੇਂ ਦੇ ਨੈਣ ਭਰੇ,

ਐਪਰ ਪੀਤਮ-ਦਰਸ਼ਨ ਬੁਲਬੁਲ, ਫਿਰੀ ਬਹਾਰੇ ਰੋਜ਼ ਕਰੇ ।
 ਸੜ ਮਰਦਾ ਪਰਵਾਨਾ, ਸਹੀਓ! ਪੀਤਮ ਛੁਹ ਨਾ ਝੋਲ ਸਕੇ,
 ਐਪਰ ਦਰਸ਼ਨ ਮਿਲਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਮੁੱਲ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਜਿੰਦ ਚੁਕੇ ।
 ਜਿਸ ਦੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਗਨ ਲਗੀ ਹੈ, ਮਿਲੇ, ਕਿ ਲੱਗੇ ਨਹੀਂ ਗਲੇ,
 ਐਪਰ ਨੈਣੀ ਦਰਸ ਓਸ ਨੂੰ, ਪਯਾਰੇ ਦਾ ਇਕ ਵਾਰ ਮਿਲੇ ।
 ਦੋਸੇ ਨੀ ਰਲ ਸਹੀਓ! ਮੈਨੂੰ ਜਿਨੁ ਅਵੱਲੀ ਪੀਤ ਵਹੇ,
 ਪੀਤਮ ਜਿਸਦਾ ਏਸ ਸਰੀਰੇਂ, ਬਾਹਰ ਰਹੇ, ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਰਹੇ ?
 ਦਰਦ ਮਾਹੀ ਦੇ ਮੁੱਕੀਆਂ ਸਹੀਓ! ਨੈਣੀ ਕਦੀ ਨ ਡਿੱਠਾ ਨੀ,
 ਇਸ਼ਕ ਰਾਂਝਣੇ ਮੁਠੀਆਂ ਉਸਦੇ, ਬਿਨ ਡਿੱਠੇ ਜਿਨ ਮੁੱਠਾ ਨੀ ।
 ਸੁਣ ਸੁਣ ਸਿਫਤਾਂ ਕਮਲੀ ਹੋਈਆਂ, ਸੁਣ ਸੁਣ ਗਲਾਂ ਕੁੱਠੀ ਨੀ,
 ਸੁਣ ਸੁਣ ਹਾਲ ਲਗੀ ਜੇ ਅੰਦਰ, ਸੁਣ ਸੁਣ ਸਾਰੀ ਲੁੱਠੀ ਨੀ ।
 ਸੁਣ ਸੁਣ ਧੁਹ ਧੀਕੀਂਦੀ ਜਾਵਾਂ, ਕਮਲੀ ਹੋ ਮੈਂ ਉੱਠੀ ਨੀ ।
 ਸੁਣ ਸੁਣ ਚੰਬਲੇ ਮਾਰਾਂ ਮੁੱਠੀ, ਡਿੱਗਾਂ ਹੋ ਹੋ ਪੁੱਠੀ ਨੀ ।
 ਨਾ ਨੀ ਸਹੀਓ! ਸੁਣਨੇ ਪਹਿਲੇਂ, ਚਿਣੰਗ ਕਾਲਜੇ ਵੱਸਦੀ ਸੀ,
 ਆਲਮ-ਖੜਾਲ ਵੇਨੇ ਕਰ ਰੁਖੀਆ, ਰੁਖ ਉੱਪਰ ਦਾ ਦੋਸਦੀ ਸੀ ।
 ਬਿਨ ਦੇਖੇ ਬਿਨ ਸੁਣੇਂ ਕਿਸੇ ਦੀ, ਕਸਕ ਮਰਮ ਦੀ ਕਸਦੀ ਸੀ;
 ਪਾਇ ਵਲਵਲੇ ਬਿਹਬਲ ਕਰਦੀ, ਵਿੱਚ ਅਗੰਮ ਲੈ ਧਸਦੀ ਸੀ ।
 'ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ' ਮੈਂ ਕਹਾਂ 'ਕਾਲਜੇ' ਸਮਝ ਕੁਝ ਨਾਂ ਪੈਂਦੀ ਸੀ ।

(੧੫੨)

ਫੜਾਂ ਕਲੇਜਾ ਬਹਿ ਬਹਿ ਜਾਵਾਂ 'ਹਾਇ ਗਈ' ਮੈਂ ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ ।
 ਕਿਸਦੀ ਤਾਰ ਖਿਚੇਂਦੀ ਮੈਨੂੰ, ਸੁਰਤ ਨ ਕੋਈ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ।
 ਗੁਜਰ ਆਪਿਓਂ ਮੁੜਦੀ ਸਾਂ ਮੈਂ ਵੇਰ ਪੀੜ ਫੜ ਲੈਂਦੀ ਸੀ ।
 ਨਾਮ ਸੁਣੇ ਤੇ ਸਹੀਓ! ਮੈਨੂੰ ਆਨ ਫਟੋਕਾ ਹੋਰ ਪਿਆ ।
 ਜਿਸਦੀ ਕਸਕ ਕਸਕਦੀ ਕੁੱਠੇ ਅੰਦਰ ਧਸ ਉਸ ਨਾਮ ਗਿਆ ।
 ਮੁੱਠੀ ਮੋਹ ਮਹਿਬੂਬ ਓਸਦੇ ਕਦੇ ਨ ਜ਼ਿਦਾ ਦਿਦਾਰ ਲਿਆ ।
 ਚਿਟੰਗ ਬਲੀ ਬਲ ਭਾਂਬੜ ਹੋਈ, ਪਯਾਰ ਅਲਾਂਬਾ ਇਸ਼ਕ ਬਿਆ ।
 ਨੇਹੁ ਅਵੱਲਾ ਮੇਰਾ ਸਹੀਓ! ਜਿਸ ਮੁੱਠੀ ਓਹ ਦਿੱਸੇ ਨਾਂ ।
 ਨੈਣ ਵਸਣ ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਬੰਦੀ ਦੇ ਪਯਾਰਾ ਉੱਥੇ ਦਰਸੇ ਨਾਂ ।
 ਨੈਣ ਖਾਕ ਦੇ ਪਯਾਰਾ ਨੂਰੀ, ਖਾਕ ਨੂਰ ਨੂੰ ਦੇਖੇ ਨਾਂ ।
 ਹਾਇ ਦਰਦ! ਹਾ ਪੀੜ ਸਹੀਓ ਨੀ! ਕਦੀ ਨ ਆ ਉਹ ਵੇਏਗਾ ?
 ਇਕ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤੜਫਾਂ ਸਹੀਓ! ਲੁੱਛਾਂ ਮਛਲੀ ਰੇਤ ਪਈ ।
 ਸਿੱਕ ਸਿੱਕ ਕੇ ਸਿੱਕ ਹੋ ਗਈ ਸੋਧਰ ਦਾ ਬਣ ਰੂਪ ਗਈ ।
 ਇਕ ਝਾਕੇ ਦੀ ਖੈਰ ਨ ਪਈਆ ਅੱਡੀ ਝੋਲੀ ਸਦਾ ਰਹੀ ।
 ਇਸ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਦਰਸ ਅਸੰਭਵ ? ਹਾ ਸਹੀਓ ! ਮੈਂ ਗਈ ਗਈ ।
 ਹੇ ਨੂਰੀ ! ਹੇ ਅਰਸੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ! ਅਗਮ ਅਥਾਹ ਤੋਂ ਪਰੇ ਪਰੇ ।
 ਜਿਸਨੂੰ ਲੱਗੇ ਲਗਨ ਤੁਹਾਡੀ, ਦੱਸੋ ਉਹ ਕੀ ਕਰੇ ਕਰੇ ।
 ਤੁਸੀਂ ਦਰਸ ਦੇ ਸਿੱਕ ਨਾਂ ਪੂਰੇ ਰਹੋ ਉੱਚੇਰੇ ਪਰੇ ਪਰੇ ।
 ਐਪਰ ਇਸ਼ਕ ਚਾਉ ਉਸ ਅੰਦਰ ਸਦਾ ਨਵੇਂ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਭਰੇ ।
 ਮੈਂ ਵਿਚ ਤਾਣ ਨਹੀਂ ਜੇ ਪਯਾਰੇ ! ਕਿਵੇਂ ਖਾਕ ਨੂੰ ਨੂਰ ਕਰਾਂ ।
 ਨੂਰੇ ਨੂਰ ਬਣਾਂ ਉਡ ਆਵਾਂ ਪਹੁੰਚ ਪਵਾਂ ਵਿਚ ਨੂਰ ਘਰਾਂ ।
 ਨੂਰੀ ਰੂਪ ਆਪਦਾ ਵੇਖਾਂ, ਨੂਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਆਨ ਕਰਾਂ ।
 ਨੂਰੀ ਜਾਮੇ ਨੂਰੀ ਅਸਲੇ ਨੂਰ ਦੇਸ਼ ਆ ਨੂਰ ਵਰਾਂ ।
 ਹੁੰਦੀ ਤਾਣ ਜਿ ਮੈਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਤਮ ! ਉੱਡ ਕਦੀ ਦੀ ਆਂਦੀ ਮੈਂ ।
 ਦਾਰੂ ਕੋਈ ਜਿ ਲਭਦਾ ਮੈਨੂੰ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਖਾਂਦੀ ਮੈਂ ।
 ਰਸਤਾ ਕੋਈ ਜਿ ਦਸਦਾ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਛਿਨ ਵਿੱਲ ਨ ਲਾਂਦੀ ਮੈਂ ।
 ਹੀਲੇ ਕਿਸੇ ਬਗਾਨੇ, ਸਾਈਆਂ ! ਦੇਸ਼ ਤੇਰੇ ਪੁਜ ਜਾਂਦੀ ਮੈਂ ।

(੧੫੩)

ਤੂੰ ਸਮਰਥ ਤੂੰ ਚੋਜੀ ਸੁਹਣਾਂ, ਖਾਕ ਨੂਰ ਦਾ ਸਾਈਂ ਤੂੰ।
 ਨੂਰੋਂ ਹੇਠ ਖਾਕ ਤੇ ਆਵੇਂ ਸ਼ਕਤੀਵਾਨ ਗੁਸਾਈਂ ਤੂੰ।
 ਆ ਇਕ ਵੇਰ ਇਸ ਢੋਕ ਨਿਮਾਣੀ, 'ਦਿਸਦਾ ਜਾਮਾਂ' ਪਾਈਂ ਤੂੰ।
 ਜੇਹੀ ਤਾਣ ਨੈਣਾਂ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਉਜਿਹਾ ਬਣਾਈਂ ਤੂੰ।
 ਆ ਪ੍ਰੀਤਮ ਆ ਦਰਸ ਦਿਖਾ ਕੇ ਝਾਤਿ ਲਾਡ ਦੀ ਪਾਈਂ ਤੂੰ।
 ਇਸ ਖਾਕੀ ਦਿਲ ਦੀ ਆ ਸੱਧਰ ਪੂਰੀ ਆਨ ਕਰਾਈਂ ਤੂੰ।
 ਬਿਨ ਤੇਰੇ ਆਇਆਂ ਦੇ ਏਥੇ ਚਿਣੰਗ ਜੁ ਅੰਦਰ ਲਾਈਂ ਤੂੰ।
 ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੇ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ! ਪਾ ਜੋ ਆਪ ਮਘਾਈ ਤੂੰ।
 ਇੱਕ ਵੇਰ ਉਹ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕੇ ਰੰਗ ਰੇਖ ਲਾ ਆਈਂ ਤੂੰ।
 'ਦਿਸਦੀ ਛਬੀ' ਦਿਖਾਈਂ ਆਕੇ ਨੈਣੀ ਭੇਰਾ ਲਾਈਂ ਤੂੰ।
 ਯਾ ਪਯਾਰੇ ਏ ਨੈਣ ਜੁ ਮੇਰੇ ਖਾਕੀ ਆਪ ਖੁਲ੍ਹਾ ਦੇ ਤੂੰ।
 ਨੂਰੀ ਨਜ਼ਰ ਦਿਵਾ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂਰੀ ਰੂਪ ਦਿਖਾ ਦੇ ਤੂੰ।
 ਜੇ ਭਾਵੇ ਤੁਧ ਵਿੱਥ ਰਹੇ ਤਾਂ ਸ੍ਰਾਦ ਖਿਚ ਦਾ ਵਧੇ ਸਦਾ,
 ਨਾਮ ਤੇਰੇ ਦੀਆਂ ਦੇਵਾਂ ਕੂਕਾਂ ਭੁੱਲ ਨ ਵੇਰਾ ਪਾਇ ਕਦੀ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ-ਪੀਲੋ । ਤਾਲ-ਤਿੰਨ । ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੮ ।
 ਲਯ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਵੇਖ ਲਿਆ' ਪਰ ਹੈ ।

$$\begin{array}{c} \text{X} \quad \text{X} \\ \text{ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।} \end{array}$$

ਅਸਥਾਈ-

੦ ੧ ੨ ੩	੦ ੧ ੨ ੩	੦ ੧ ੨ ੩ ੦ ੧ ੨
X	੧	X
ਰੇਗਾ	ਸਾਰੇ	ਸਾਨੀ
ਪਯਾਰਾ	ਉਸ	ਪਰ
੩ ੦ ੧ ੨ ੩ ੦	੧ ੨ ੩	੦ ੧ ੨ ੩ ੦ ੧ ੨ ੩
੧	੧	੧ X ੧
ਰੇਸਾਨੀਸਾ	ਸਾਨੀ	ਧਾਪਾ
ਸੁਹਣੀ ਭੁੱਬ	ਮੋਈ	ਵਿਚ ਪਾਣੀ

ਜੀਓ, ਪਯਾਰਾ ਉਸ ਪਰ.....

ਅੰਤਰਾ-

੩ ੦ ੧ ੨ ੩ ੦ ੧ ੨	੩ ੦ ੧	੨ ੩ ੦ ੧ ੨ ੩
X	X X	X X
ਸਾਗਾ	ਗਾਮਾ	ਪਾ
ਸੋਧਰ	ਚਹੇ	ਨ
	ਮਾਗਾਮਾਪਾ	ਮਾਗਾਰੇਸਾ
	ਹੋਈ	ਪੂਰੀ

'ਜੀਓ, ਮੱਥੇ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖ ਲਿਆ'-(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)
 ਅਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵੰਡਕੇ ਵਜਾਓ. ਤੇ ਹਰ ਅੰਤਰੇ ਦੇ
 ਪਿੱਛੋਂ ਯਾ ਅਸਥਾਈ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ 'ਜੀਓ' ਪਦ ਵਧਾਕੇ ਗਾਓ ।

ਟੇਕ- { ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਹੀਂ, ਨੀ ਮਾਏ! ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਹੀਂ,
 ਫੇਰਾ ਤਾਂ ਪਾਵਣਾਂ ਸਹੀ, ਨੀ ਮਾਏ! ਕਦੀ ਤਾਂ ਆਵਣਾ ਸਹੀ।

ਕੋਣ ਵੇਲੇ ਦੀ ਤਕ ਵਿਚ ਖਲੀਆਂ ਖਲੀ ਖਲੀ ਨੂੰ ਪੈ ਗਈਆਂ ਖਲੀਆਂ।
 ਰਾਹ ਤਕੋਂਦਿਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਂ ਹਲੀਆਂ। ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਹੀਂ। ੧। ਕਲ.....
 ਤੱਕਾਂ ਤਕੋਂਦਿਆਂ ਇਹ ਦਿਨ ਆਏ, ਸੁਖਾਂ ਸੁਖੇਂਦਿਆਂ ਵਰਹੇ ਬਿਤਾਏ,
 ਸਿੱਕਾਂ ਸਿਕੋਂਦਿਆਂ ਜੁੱਗ ਬਿਲਾਏ, ਸਤਿਗੁਰ ਆਯਾ ਨਹੀਂ। ੨। ਕਲ.....
 ਰਾਤਾਂ ਤਾਂ ਬੀਤਣ ਤਾਰੇ ਗਿਣੇਂਦਿਆਂ, ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਦਾ ਬੰਨੇ ਫਿਰੇਂਦਿਆਂ,
 ਦੇਹੁ ਤਾਂ ਬੀਤਦਾ ਸਾਹ ਭਰੇਂਦਿਆਂ, ਸੋਝ ਪਿਆਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ। ੩। ਕਲ.....
 ਕੱਖ ਹਿਲੇ ਮੈਂ ਤੁਬਕ ਉਠੇਂਦੀ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਉੱਠ ਤਕੇਂਦੀ,
 ਤਕ ਤਕ ਸਾਰੇ ਨੈਣ ਭਰੇਂਦੀ; ਨੈਣ ਭਰੇ ਬਹਿ ਗਈ। ੪। ਕਲ.....
 ਦੁੰਡ ਫਿਰੀ ਮੈਂ ਸ਼ਹਿਰ ਗਿਰਾਈਂ, ਜੰਗਲ ਬੇਲੇ ਔਝੜ ਥਾਈਂ,
 ਨਦੀ ਕਿਨਾਰੇ ਸ਼ਹੁ ਦਰਿਆਈਂ, ਸਾਰ ਨ ਕਿਧਰੇ ਪਈ। ੫। ਕਲ.....
 ਪਰਬਤ ਉਚੜੇ ਦੇਖ ਮੈਂ ਹਾਰੀ, ਕੁੱਖਾਂ ਤੇ ਕੰਦਰਾਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਗਾਰੀਂ,
 ਸਾਗਰ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਪਾਰ ਉਰਾਰੀਂ ਦੁੰਡ ਨਿਰਾਸੀ ਰਹੀ। ੬। ਕਲ.....
 ਵੇਲੇ ਕੁਵੇਲੜੇ ਦੁੰਡਿਆ ਸਾਰੇ, ਦਿਨੀਂ ਦੁਪਹਿਰੀਂ ਸੰਝ ਸਕਾਰੇ,
 ਕਾਲੀਆਂ ਰਾਤਾਂ, ਤੜਕੇ ਸਾਰੇ ਦੁੰਡਦੀ ਦੁੰਡਦੀ ਰਹੀ। ੭। ਕਲ.....
 ਅੰਮਾਂ ਤਾਂ ਹਟਕੇ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੀ 'ਹੋਸ਼ ਕਰੀਂ' ਕਹੇ 'ਧੀਇ ਨੀ ਵਾਰੀ!
 'ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਵਿਸਾਰੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਘੁੱਟਕੇ ਫਹੀਂ। ੮। ਕਲ.....
 ਪੰਜ ਭਰਾ ਮੈਨੂੰ ਨਿਤ ਸਮਝਾਵਨ ਯਤਨ ਕਰੇਂਦੇ ਚਿਤ ਪਰਚਾਵਨ,
 ਜਿਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਮੈਨੂੰ ਤੁੱਧੋਂ ਭੁਲਾਵਨ, ਹਾਇ! ਮੈਂ ਭੁਲਦੀ ਨਹੀਂ। ੯। ਕਲ.....
 ਮੈਨੂੰ ਨ ਭਾਵਦੇ ਵੀਰ ਪਿਆਰੇ, ਅੰਮਾਂ ਸਣੇ ਸਾਕ ਸੈਣ ਜੁ ਸਾਰੇ,
 ਦੁਨੀ ਦੇ ਰੰਗ ਸਭ ਭਾਸਦੇ ਖਾਰੇ, ਪ੍ਰੀਤ ਤੇਰੀ ਰਚ ਰਹੀ। ੧੦। ਕਲ.....
 ਕਦੀ ਤਾਂ ਲਾਲ ਆ ਮਿਲੋਂ ਪਿਆਰੇ, ਦਰਸ ਵਿਟਹੁ ਚਉਖੰਨੀਆਂ ਵਾਰੇ,
 ਘੋਲ ਘੁਮਾਈ ਸਦੱਕੜੀ ਸਾਰੇ, ਫੇਰਾ ਤਾਂ ਪਾਵਣਾਂ ਸਹੀ। ੧੧। ਕਲ.....
 ਔਗੁਣਨਤੋਕੀਂ ਅਪਨਾ ਬਿਰਦ ਸਮੁਾਲੀਂ ਮੋੜ ਨ ਦੇਈਂ ਦੁਆਰੇ ਤੋਂ ਖਾਲੀ,
 ਖਾਲੀ ਦਰੋਂ ਕੋਈ ਗਿਆ ਨ ਸਾਲੀ, ਖੈਰ ਤਾਂ ਪਾਵਣੀ ਸਹੀ। ੧੨। ਕਲ.....
 ਯਾਦ ਤੇਰੀ ਵਿਚ ਇਹ ਮਨ ਰਾਤਾ, ਹੋਰ ਨਾ ਕੋਈ ਆਈ ਗਿਆਤਾ,
 ਯਾਦ ਬਿਨਾ ਮੈਂ ਕੁਝ ਨਾ ਸਿਆਤਾ ਨਾਮ ਤੇਰੇ ਰਚ ਰਹੀ। ੧੩। ਕਲ.....
 ਮੈਂ ਨਾ ਰਹੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਹੀ ਰਹਿਆ ਯਾਦ ਤੇਰੀ ਖਜਾਲ ਤੇਰਾ ਹੀ ਗਹਿਆ,
 ਸਿਕ ਉਡੀਕ ਪਿਆਰ ਤੇਰਾ ਹੀ ਲਹਿਆ ਸੁਰਤ ਤੇਰੇ ਵਿਚ ਰਹੀ। ੧੪। ਕਲ.....

(੧੫੬)

ਰਾਗ-ਜਿਲਾ । ਤਾਲ ਤੇ ਗਤ-ਢਈਆ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੭ ।

ਲੜ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆਂ' ਦਾ ਘਰ-ਕਦੀ ਤਾਂ ਆਵਣਾ ਸਹੀ ਪਰਹੈ ।

X X   X X

ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ('ਮਾਂ' ਸੁਰ 'ਸਾਂ' ਬਨਾਯਾ ਗਿਆ ਹੈ)

ਅਸਥਾਈ-

੦	੧ ੨	੦	੧ ੨
X	X	X X	X X
<u>ਮਾ੨</u>	<u>ਮਾ੩</u>	<u>ਮਾਗਾਰੇਗਾਮਾਪਾ</u>	
ਕਲਗੀਆਂ	ਵਾਲੇ ਨੂੰ	ਕਹੀਂ ਨੀ ਮਾਏ	
੦	੧ ੨	੦	੧ ੨
X	X X X	X X	
<u>ਧਾਪਾ</u>	<u>ਮਾਗਾਮਾਪਾ</u>	<u>ਧਾਮਾ.....</u>	
ਕਲਗੀਆਂ	ਵਾਲੇ ਨੂੰ	ਕਹੀਂ.....	

ਫੇਰਾ ਤਾਂ ਪਾਵਣਾ ਸਹੀ ਨੀ ਮਾਏ! ਕਦੀ ਤਾਂ ਆਵਣਾ ਸਹੀ-
(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧-

੦	੧ ੨	੦	੧ ੨
X	X	X X	X
<u>ਮਾ੨</u>	<u>ਮਾ੩</u>	<u>ਮਾਗਾਰੇ</u>	<u>ਮਾਪਾ</u>
ਕੋਣ	ਵੇਲੇ ਦੀ	ਤਕ ਵਿੱਚ	ਖਲੀਆਂ

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨-

੦	੧ ੨	੦	੧ ੨
X	X	X X	X X
<u>ਧਾਪਾ</u>	<u>ਮਾ੨</u>	<u>ਮਾਗਾਰੇਗਾਮਾਪਾ</u>	
ਖਲੀ	ਖਲੀ ਨੂੰ	ਪੈਗਈਆਂ ਖਲੀਆਂ	

‘ਰਾਹ ਤਕੋਂਦਿਆਂ ਅਖਾਂ ਨ ਹਲੀਆਂ’-(ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨ ਪਰ ਵਜਾਓ)

੦	੧ ੨	੦ ੧ ੨
X	X X X	X X
<u>ਧਾਪਾ</u>	<u>ਮਾਗਾਮਾਪਾ</u>	<u>ਧਾਮਾ.....</u>
ਕਲਗੀਆਂ	ਵਾਲੇ ਨੂੰ	ਕਹੀਂ.....

ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਹੀਂ ਨੀ ਮਾਏ! ਕਲਗੀਆਂ.....
ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਇਸੇ ਵੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਵਜਾਓ ।

(੧੫੭)

ਛੱਡ ਨੀਂਦ ਗਈ ਖੁਲੀਆਂ ਅਖੀਆਂ, ਮੰਦ ਪੋਣ ਬੁਲਾਵੇ ਹੈ ਪਖੀਆਂ !
 ਕੇਹੀ ਨਿਰਮਲ ਰਾਤ ਅਹੈ ਛਟਕੀ, ਮਨ ਠੰਢ ਪਈ. ਨਾ ਰਹੀ ਭਟਕੀ ।
 ਕਿਹਾ ਹੋਲਾ ਫੁੱਲ ਸਰੀਰ ਹੁਯਾ, ਛੁਟ ਆਸਾ ਤੋਂ ਮਨ ਤੀਰ ਭਿਆ ।
 ਰੂਪ ਕੁਦਰਤ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਹੈ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਨ ਨੇੜੇ ਮੇਰੇ ਹੈ ।
 ਇਹ ਵੇਲਾ ਅਚਰਜ ਸੁਹਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਮਨ ਨੂੰ ਆਪੇ ਮੁਹਣਾ ਹੈ ।
 ਇਹ ਵੇਲਾ ਮਿਲਨ ਪਿਆਰੇ ਦਾ, ਇਹ ਵੇਲਾ ਦਰਸ ਦਿਦਾਰੇ ਦਾ ।
 ਕੋਈ ਰੋਕ ਨ ਕੋਈ ਟੋਕ ਰਹੀ, ਕੋਈ ਨੀਂਦਰ ਦੀ ਨਾਂ ਝੋਕ ਰਹੀ ।
 ਨਾਂ ਸੂਰਜ ਰਿਹਾ ਨ ਚੁੱਪ ਰਹੀ, ਇਕ ਰਾਤ ਰਹੀ, ਇਕ ਚੁੱਪ ਰਹੀ ।
 ਇਕ ਕੁਸ਼ਲ ਰਹੀ, ਇਕ ਖੇਮ ਰਿਹਾ, ਇਕ ਅਸੀਂ ਰਹੇ ਇਕ ਪ੍ਰੇਮ ਰਿਹਾ ।
 ਤੋਂ ਬਾਝ ਨ ਕੁਝ ਵਿਚ ਰਿਦੇ ਰਹੀ ਹੁਣ ਦੱਸ ਸਜਨ ਹੈ ਵਿੱਲ ਕੇਹੀ ?
 ਹਾਂ ਠੀਕ ਪਿਆਰੇ ਠੀਕ ਅਹੋਂ ਤੂੰ ਸੱਜਣ ਸਦਾ ਨਜੀਕ ਅਹੋਂ ।
 ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਕਦੀ ਨ ਦੂਰ ਰਹੇ, ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਦਾ ਭਰਪੂਰ ਰਹੇ ।
 ਪਰ ਸੂਰਜ ਡਾਵਾ ਵੈਰੀ ਹੈ, ਵਲ ਪ੍ਰੇਮ ਇਦ੍ਰੀ ਅੱਖ ਕੈਰੀ ਹੈ ।
 ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਬੁਰਮਟ ਪੈਂਦਾ ਏ ਕੁਈ ਪੁਛਦਾ ਏ ਕੋਈ ਕਹਿੰਦਾ ਏ —
 ਕੁਈ ਬਗੜਾ ਬਾਂਬਾ ਛੇੜੇ ਹੈ, ਕੋਈ ਕਰਦਾ ਆਨ ਬਖੇੜੇ ਹੈ ।
 ਸੁਖ ਸੁਖਦਿਆਂ ਆਵੇ ਰਾਤ ਮਸਾਂ, ਚੰਦ ਤਾਰੇ ਭਿੰਨੀ ਰੈਣ ਰਸਾਂ ।
 ਤਦ ਆ ਏਕਾਂਤ ਸੁਹਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਭ ਧੂੜੀ ਦੂਰ ਕਰਾਂਦੀ ਹੈ ।
 ਤਦ ਪਯਾਰ ਉਠੇ ਲਏ ਲਹਿਰਾਂ ਹੈ, ਹੁਣ ਪਯਾਰ ਦਾ ਹੀ ਇਕ ਪਹਿਰਾ ਹੈ ।
 ਇਕ ਉਹ ਤੇ ਮੈਂ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਗੁਲਦਸਤੇ ਵਾਂਝੁ ਗੁੰਦੇ ਹਾਂ ।
 ਸੈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀ ਜਾਗਾਂ ਮੈਂ, ਪੀਯ ਅਪਨੇ ਚਰਨੀ ਲਾਗਾਂ ਮੈਂ ।
 ਤਦ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਮਾਣਾਂ ਮੈਂ, ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਮੀਤ ਪਛਾਣਾਂ ਮੈਂ ।
 ਹਿਤ ਚਿਤ ਕਰ ਉਸਤਤਿ ਗਾਵਾਂ ਮੈਂ, ਵਿਚ ਨਾਨਕ ਚਰਨ ਸਮਾਵਾਂ ਮੈਂ ।
 ਜੋ ਇਸ ਰਸ ਦੇ ਵਿਚ ਰਸਦੇ ਨੇ ਕਦ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਫਸਦੇ ਨੇ ।
 ਇਸ ਸੁਖ ਤੋਂ ਅੱਖ ਜੁ ਵਾਂਝੀ ਹੈ, ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀ ਸਾਂਝੀ ਹੈ ।

(੧੫੮)

ਜੇ ਆਲਸ ਹੱਥ ਵਿਕਾਂਦੇ ਨੇ. ਓ ਨੀਂਦ ਵਿਖੇ ਗੁਟ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ ।
 ਜਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਆਲੇ ਪੀਤੇ ਨੀ. ਚਖ ਪਿਰਮ ਰਸਾਂ ਰਸ ਲੀਤੇ ਨੀ.
 ਤਿਨ ਸੁਹਣੀ ਰਾਤ ਜਗਾਈ ਹੈ. ਜਦ ਸੁੱਤੀ ਹੋਰ ਲੁਕਾਈ ਹੈ ।
 ਤਿਨ ਓਹ ਕੁਝ ਰਾਤੀਂ ਦੇਖਾ ਹੈ. ਜਿਦਾ ਡਾਢਾ ਡੁੰਘਾ ਲੇਖਾ ਹੈ ।
 ਤਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਾਯਾ ਹੈ. ਚਿਤ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਯਾ ਹੈ ।
 ਹੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤੇ ! ਰੱਖ ਸਦਾ ਵਿਚ ਅਪਨੀ ਗੋਦੀ ਚੱਕ ਸਦਾ ।
 ਦੇਹ ਸੁੱਤੀ ਸੁੱਤਾ ਜੋਗ ਰਹੇ. ਪਰ ਮਨ ਜਾਗੇ ਚਿਤ ਲੱਗ ਰਹੇ ।
 ਹਰਿਮੰਦਰ ਮੇਰੀ ਦੇਹ ਬਨੇ. ਮਨ ਤਖਤ ਬਨੇ, ਬੁਧਿ ਫਰਸ਼ ਬਨੇ ।
 ਤੂੰ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਸਦਾ ਰਹੇ. ਮੈਂ ਖਿੜਾਂ ਤੇ ਜਪਦਿਆਂ ਸ੍ਰਾਸ ਵਹੇ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਇਹ ਹੈ:--

ਰਾਗ—ਮਾਂਡ । ਲਯ—ਧੀਮੀ । ਆਂ ਦਾ ਘਰ—ਭਟਕੀਂ ਪਰ ਹੈ ।

ਤਰਜ਼—ਦੋਹੜਿਆਂ ਦੀ (ਜੋੜੀ ਬੰਦ)

ਸੁਰ ਖਾਸ— ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ—

੩	੩	੩	੩ ੩		X
<u>ਸਾੳ</u>	<u>ਸਾ੨</u>	<u>ਸਾਨੀਰੇਸਾਨੀਧਾ</u>	<u>ਧਾ੩ਪਾ</u>	<u>ਪਾ੩</u>	<u>ਪਾਧਾਪਾਮਾਗਾਰੇ</u>
ਛਡ ਨੀਂਦ	ਗਈ	ਖੁਲੀਆਂ ਅਖੀਆਂ	ਮੰਦ ਪੈਣ	ਝੁਲਾਵੇ	ਹੈ ਪਖੀਆਂ

ਅੰਤਰਾ—

X	X	X	X	X	X	
<u>ਮਾ</u>	<u>ਮਾ੨</u>	<u>ਮਾ੨</u>	<u>ਮਾਰੇ</u>	<u>ਮਾਪਾਧਾ</u>	<u>ਪਾਧਾਪਾਮਾਗਾਰੇ</u>	<u>ਸਾਰੇ ਗਾਰੇਸਾ</u>
ਕੋਹੀ	ਨਿਰਮਲ	ਰਾਤ	ਅਹ	ਛਟਕੀ	ਮਨ ਠੰਢ ਪਈ ਨ	ਰਹੀ ਭਟਕੀ

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅਸਥਾਈ ਅੰਤਰਾ ਪਰ ਵੰਡਕੇ ਵਜਾਓ ।

ਹੈ ਕੌਣ ਅੱਜ ਆ ਰਿਹਾ	ਅਹੁ ਕੌਣ ਆਂਵਦਾ
ਮੱਥੇ ਤੇ ਕਲਗੀ ਜਿਗਾ	ਜਿਸਦੇ ਸੁਹਾਂਵਦਾ ।
ਹਸਮੁਖ ਸਲੋਨਾ ਸੁੰਦਰ	ਹਸਦਾ ਹੈ ਆਂਵਦਾ
ਖੇੜਾ ਖਿੜੇ ਚਮਨ ਦਾ	ਮੁਖੜੇ ਖਿੜਾਂਵਦਾ ।
ਹੈ ਲਟਕ ਮਸਤ ਚਾਲ ਤੇ	ਓ ਠੁਮਕ ਆ ਰਿਹਾ
ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕਰ ਚਕੋਰ	ਮੋਰ ਪੈਲ ਪਾਂਵਦਾ ।
ਤਾਰੇ ਤੇ ਚੰਦ ਸੂਰਜ	ਕਲਗੀ ਚਿ ਹੋਸਦੇ
ਹਾਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰੋਸ਼ਨ	ਦੁਨੀਆਂ ਕਰਾਂਵਦਾ ।
ਅਰਸ਼ੋਂ ਹੈ ਨੂਰ ਆਕੇ	ਮੱਥੇ ਤੇ ਚਮਕਿਆ
ਕੁਈ ਤੇਜ ਦਾ ਅਲਾਂਬਾ	ਬਿਜਲੀ ਹਸਾਂਵਦਾ ।
ਕੁਈ ਅੱਖੀਆਂ ਤੋਂ ਚਾਨਣ	ਛੁਟਦਾ ਚੁਫੇਰ ਨੂੰ
ਰੋਸ਼ਨ ਜਹਾਨ ਸਾਰਾ	ਚਾਨਣ ਕਰਾਂਵਦਾ ।
ਇਕ ਅੱਖ ਕਹਿਰ ਤੱਕਦੀ	ਦੇਖੀ ਦਬਾਂਵਦੀ
ਇਕ ਨੈਣ ਮੋਹਰ ਤੱਕਦਾ:	ਫਾਥੇ ਛੁਡਾਂਵਦਾ ।
ਇੱਕ ਤੱਕ ਐਸੀ ਪਾਵੇ	ਵਿੰਨੋ ਕਲੇਜਜਾਂ ਨੂੰ,
ਇਕਤੱਕ ਨਾਲ ਬਿਸਮਲ	ਮੋਏ ਜਿਵਾਂਵਦਾ ।
ਚੋਭੇ ਪਿਆਰ ਅਣੀਆਂ	ਕਸਕਾਂ ਲਗਾਂਵਦਾ
ਝਰਨਾਟ ਛੇੜ ਦੇਵੇ	ਦਿਲ ਨੂੰ ਹਿਲਾਂਵਦਾ ।
ਸਾਰੇ ਦੁਆਲੇ ਚਿਹਰੇ	ਇਕ ਜੋਤ ਲਿਸ਼ਕਦੀ
ਵਿਚ ਤੀਰ ਪਯਾਰ ਵਾਲਾ	ਰਮਜਾਂ ਚਲਾਂਵਦਾ ।
ਲਾਲੀ ਭਖਨ ਓ ਗੱਲਾਂ	ਸੇਆਂ ਤੋਂ ਸੁਹਣੀਆਂ,
ਸੇਆਂ ਨੂੰ ਰੰਗ ਸੂਹਾ	ਇੱਥੋਂ ਹੈ ਜਾਂਵਦਾ ।
ਮਿਸਰੀ ਕਮਾਦ ਲਯਾਏ	ਭੇਟ ਆਪਦੀ ਧਰਾਈ
ਸ਼ੀਰੀਂ ਲਬਾਂ ਤੇ ਬੈਠੀ	ਲਬ ਪਯਾਰ ਗਾਂਵਦਾ ।
ਅਪਨਾ ਬਨਾ ਹੈ ਲੈਂਦਾ	ਅਪਨੱਤ ਛੱਡਿਆਂ
ਲੜ ਟੁਟਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈਂਦਾ	ਲੜ ਲਾ ਨਿਬੁਾਂਵਦਾ ।
ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਵਾਰ ਆਪਾ	ਅਪਨਿਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ
ਜੀਅ, ਜਾਨ, ਮਾਲ ਸਾਰਾ	ਸਦਕੇ ਕਰਾਂਵਦਾ ।
ਗੋਦੀ-ਲਿਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ	ਕੁੱਖਾਂ ਦੇ ਵਾਰਦਾ

(੧੬੦)

ਵਾਰੇ ਤੇ ਫੇਰ ਬਾਬਲ ਹੈ ਲਖੀਅਰ ਸਦਾਂਵਦਾ ।
 ਖੇੜੇ ਉ ਦੇਕੇ ਖਿੜਦਾ ਖਿੜਦਾ ਤਿ ਖੇੜਦਾ,
 ਲੁਟਦਾ ਜਦੋਂ ਓ ਜਾਂਦਾ ਹੋਸਦਾ ਦਿਸ ਆਂਵਦਾ ।
 ਖੁਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕਢਦਾ ਸਾਨੂੰ ਸੁਆਰਦਾ,
 ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਜਗਾਵੇ ਅੰਮਿਤ ਪਿਲਾਂਵਦਾ ।
 ਹੈ ਸੁੱਤੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਟੁੰਬਦਾ ਹਿਲੋਰਦਾ
 ਰੂਹ ਫੂਕਦਾ ਉਠਾਂਦਾ ਮੁਰਦੇ ਜਿਵਾਂਵਦਾ ।
 ਇਕ ਲਾਅ ਰੱਬੀ ਲਾਂਦਾ ਆਪੇ ਤੇ ਟੇਕਦਾ
 ਆਪੇ ਤੇ ਖਲਕ ਦੀ ਓ ਰੱਖਯਾ ਸਿਖਾਂਵਦਾ ।
 ਫਿਰ ਦੇਸ ਕੌਮ ਖਾਤਰ ਮਰਨਾਂ ਸਿਖਾਲਕੇ,
 'ਲਿਵਿਵਿੱਚਸੁਆਸਆਵਨ' ਜੀਵਨ ਬਤਾਂਵਦਾ ।
 ਦੱਸੇ ਹੈ:- 'ਮੌਤ ਜੀਵਨ, ਜੀਵਨਾ ਮਰਨ ਹੈ,
 ਮਰ ਜੀ ਕੇ ਜਾਂਵਦਾ ਜੋ ਸੱਚਖੰਡ ਜਾਂਵਦਾ' ।
 ਸੋਝੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜਦਾ ਮੌਤ ਦਾ ਉਠਾਵੇ
 ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਂ ਦਿਖਾਕੇ ਭਰਮਾਂ ਮਿਟਾਂਵਦਾ ।
 ਢੋਠੀਆਂ ਕਲਾਂ ਚੜ੍ਹਾਵੇ, ਚੜ੍ਹੀਆਂ ਘੁਕਾਂਵਦਾ
 ਘੁਕੀਆਂ ਨੂੰ ਅਰਸ ਤਾਈਂ ਝੁਟੇ ਝੁਟਾਂਵਦਾ ।
 'ਮੈਂ ਮੈਂ' ਨੂੰ ਫੜਕੇ ਮਾਰੇ 'ਮੈਂ' ਨੂੰ ਜਗਾਂਵਦਾ
 ਫਿਰ 'ਮੈਂ' ਨੂੰ ਨੁਕਤੇ ਅਪਨੇ ਸਿੱਧੇ ਤੇ ਲਜਾਂਵਦਾ,
 ਓ ਤਾਣ ਵਾਲੀ 'ਮੈਂ' ਫਿਰ ਓ 'ਮੈਂ' ਹੈ ਦਮਕਦੀ
 ਇਉਂ ਅਰਸੀ ਰੰਗ ਸੋਹਿਣਾ ਏਥੇ ਖਿੜਾਂਵਦਾ ।

ਉਹ ਅੱਜ ਹੈ ਪਿਆਰੇ ਇਸ ਥਾਂ ਤੇ ਆ ਰਿਹਾ
 ਹਰ ਹਰ ਦੇ ਦੁਾਰ ਆਪੇ ਓ ਆਪ ਆਂਵਦਾ ।
 ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੂਰਾ ਸੱਤਿ ਗੁਰੂ ਗੁਸਾਈਂ
 ਅਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹੈ ਫੇਰਾ ਪਾਂਵਦਾ ।
 ਘਰ ਘਰ ਹੈ ਆਂਵਦਾ ਓ ਅਲਖਾਂ ਜਗਾਂਵਦਾ
 ਰੂਹ ਫੂਕਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਮੋਇਆਂ ਜਿਵਾਂਵਦਾ ।
 ਅੱਜ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਿਆਰਾ ਅਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਂਵਦਾ
 ਸਾਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਗੋਦੀ ਹੈ ਪਾਂਵਦਾ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ-ਬਿਹਾਗ। ਤਾਲ ਤੇ ਗਤ-ਦਾਦਰਾ। ਮਾਤ੍ਰਾ-੬। ਲੈ-ਚਲੰਤ।

‘ਆ’ ਦਾ ਘਰ-‘ਕੋਣ ਆਂਵਦਾ’ ਪਰ ਹੈ।

x

ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ।

ਅਸਥਾਈ-

x	੧	੨	੧	੨	੧	੨ ੧ ੨
ਗਾਮਾ	ਪਾਧਾ	ਨੀਸਾ	ਨੀ੨ਧਾ	ਧਾ੨	ਪਾਧਾਪਾ	ਮਾਗਾਮਾਪਾ
ਹੈ	ਕੋਣ	ਅੱਜ	ਆ ਰਿਹਾ	ਅਹੁ	ਕੋਣ	ਆਂਵਦਾ

ਅੰਤਰਾ-

੧	੨	੧ ੨	੧	੨ ੧ ੨
ਪਾ੩	ਧਾਨੀ	ਸਾ੨	ਸਾਨੀ	ਧਾਪਾਸਾਨੀ
ਮੱਥ ਤੇ	ਕਲਗੀ	ਜਿਗਾ	ਜਿਸ ਦੇ	ਸੁਹਾਂਵਦਾ

ਅਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਪਰ ਵਜਾਓ ਤੇ ਨਾਲ ਅਸਥਾਈ ਵਜਾਓ।

(੧੬੨)

ਲਿਵ ਪ੍ਰਭੁ ਚਰਨਾਂ ਨਾਲ ਲਗਾਈ, ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਭੁ ਵਿਚ ਰਹੇ ਸਮਾਈ ।
 ਉਪਰ ਮੇਲ ਗੁਬਿੰਦ ਸੰਗ ਲੀਨਾ, ਇਕ ਖਿਨ ਵਿਛੁੜੇ ਗੁਰੂ ਕਦੀ ਨਾਂ ।
 ਹੇਠਾਂ ਸ੍ਰਿਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਚ ਆਏ, ਪਿਉ ਮਾਂ ਭਾਈ ਸਾਕ ਬਨਾਏ,
 ਸਿੱਖ ਬਨਾਏ ਨਾਲੇ ਬੇਲੀ, ਘਰ ਘਰ ਫਿਰਦਾ ਸਭ ਦਾ ਮੇਲੀ ।
 ਚਾਈਆ ਸੱਜਣ ਸਭ ਦਾ ਮਿੱਤ, ਕਦੀ ਨ ਠਾਹੇ, ਠਾਰੇ ਚਿੱਤ ।
 ਆਪ ਵਿਚਾਲੇ, ਮੇਲ ਕਰਾਵੇ, ਸ੍ਰਿਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਲ ਲਗਾਵੇ,
 ਵਿਛੁੜੇ, ਭੁੱਲੇ, ਲੱਭ ਲਿਆਵੇ, ਟੋਟੀ ਲਿਵ ਦੀ ਤਾਰ ਜੁੜਾਵੇ ।
 ਓਧਰ ਪ੍ਰਭੁ ਪੈ ਬਿਨੈ ਕਰਾਵੇ, ਆਖੇ, 'ਸੜਦੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ੀ ਜਾਵੇ,
 'ਜਿਉਂ ਕਿਉਂ ਪ੍ਰਭੁ ਜੀ ਹੋ ਕਿਰਪਾਲ, ਅਪਨੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ੀ ਕਰੋ ਨਿਹਾਲ ।'
 ਦੁਹੀਂ ਸਿਰੀਂ ਐਉਂ ਸਤਿਗੁਰ ਭੀਨਾ, ਪ੍ਰਭੁ ਸੰਗ ਲੀਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ ਸੰਗਲੀਨਾ ।
 ਉਪਰ ਤੱਕੋ ਗੁਰੂ ਅਭੇਦ, ਪ੍ਰਭੁ ਰੂਪ ਤੋਂ ਰਤੀ ਨ ਭੇਦ ।
 ਹੇਠਾਂ ਤੱਕੋ ਸ੍ਰਿਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮਾਨੁਖ ਰੂਪ, ਪਰ ਸਦਾ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ।
 ਨਦੀ ਜਿਵੇਂ ਹੈ ਉਪਰਵਾਰ, ਬਰਫਾਨੀ ਪਰਬਤ ਵਿਚਕਾਰ ।
 ਬਰਫ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋਮੇ ਕੋਲ, ਫਰਕ ਨ ਸਕਦਾ ਕੋਈ ਫੋਲ ।
 ਪਰ ਦੇਖੋ ਜਦ ਹੇਠਾਂ ਜਾਏ, ਨਾਲ ਸਮੁੰਦਰ ਰਹੀ ਸਮਾਏ ।
 ਇਕ ਸਿਰ ਬਰਫ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋਈ, ਦੂਜੇ ਸਿਰ ਸਾਗਰ ਹੈ ਸੋਈ,
 ਦੁਹੁੰ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵਿਚਕਾਰ, ਕਰਦੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਉਪਕਾਰ ।
 ਚੋਜੀ ਸਤਿਗੁਰ ਅਤੀ ਅਨੂਪ, ਨਾਲੇ ਸੁਹਣਾ ਗੋਬਿੰਦ ਰੂਪ,
 ਨਾਲੇ ਨਰ ਤਨ ਰੂਪ ਦਿਖਾਵੇ, ਸਤਿਗੁਰ ਹੋਕੇ ਰਸਤੇ ਪਾਵੇ ।
 ਜਨਮ ਮਰਨ ਵਿਚ ਨਾਂਹੀ, ਪਿਆਰਾ ! ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਬਾਣਾ ਧਾਰਾ ।
 'ਦੁਹਾ ਸਿਰਿਆ ਕਾ ਆਪਿ ਸੁਆਮੀ ਖੇਲੈ ਬਿਗਸੈ ਅੰਤਰਿਜਾਮੀ ।'*

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

*ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ।

(੧੬੩)

ਰਾਗ-ਪੀਲੋ । ਤਾਲ ਤੇ ਗਤ-ਚੰਚਲ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੧੪ ।

ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਰਹੇ ਸਮਾਈ' ਪਰ ਹੈ ।

ਸੁਰ ਖਾਸ-
 $\begin{matrix} & X & & X & & X & X \\ \text{ਸਾ} & \text{ਰੇ} & \text{ਗਾ} & \text{ਗਾ} & \text{ਮਾ} & \text{ਪਾ} & \text{ਧਾ} & \text{ਨੀ} & \text{ਨੀ} \end{matrix}$

ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਵਾਸਤੇ 'ਮਾ' ਸੁਰ 'ਸਾ' ਬਨਾਯਾ ਗਿਆ ਹੈ ।

ਅਸਥਾਈ-

$\begin{matrix} 1 & 2 & 0 & 3 \\ & & X & \\ \text{ਸਾਗਾ} & \text{ਮਾ} & \text{ਮਾ} & \text{ਮਾ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} 1 & 2 & 0 & 3 \\ X & X & X & X \\ \text{ਧਾਪਾਮਾਗਾਮਾਪਾਧਾ} & & & \end{matrix}$
ਲਿਵ ਪ੍ਰਭੁ ਚਰਨਾਂ	ਨਾਲ ਲਗਾਈ ।

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧-

$\begin{matrix} 1 & 2 \\ X & 3 & X \\ \text{ਧਾਸਾਨੀ} & & \end{matrix}$	$\begin{matrix} 0 & 3 \\ X & X \\ \text{ਧਾਪਾਮਾ} & \end{matrix}$	$\begin{matrix} 1 & 2 \\ & X \\ \text{ਗਾਮਾ} & \end{matrix}$	$\begin{matrix} 0 & 3 \\ & X & X \\ \text{ਪਾਮਾਗਾਰੇ} & & \end{matrix}$
ਨਾਨਕ	ਪ੍ਰਭੁ ਵਿਚ	ਰਹੇ	ਸਮਾਈ ।

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨-

$\begin{matrix} 1 & 2 & 0 & 3 \\ X & X & 3 \\ \text{ਮਾਧਾਨੀਸਾ} & \text{ਮਾ} & \text{ਮਾ} \end{matrix}$	$\begin{matrix} 1 & 2 \\ X & X & 3 \\ \text{ਨੀਧਾਨੀਸਾ} & & \end{matrix}$	$\begin{matrix} 0 & 3 \\ X & X & X \\ \text{ਨੀਧਾਪਾਮਾ} & & \end{matrix}$
ਉੱਪਰ ਮੇਲ	ਗੁਬਿੰਦ ਸੰਗ	ਲੀਨਾਂ ।

'ਇਕ ਖਿਨ ਵਿਛੁੜੇ ਗੁਰੂ ਕਦੀ ਨਾਂ'-(ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨ ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧ ਪਰ ਗਾਕੇ ਅਸਥਾਈ ਸਾਥ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਜਾਓ ।

(੧੬੪)

ਪ੍ਰੇਮ ਸੁਤੰਤ੍ਰਤਾ ਹੈ।

ਕਈ ਬਾਂਕੇ ਛੈਲ ਛਬੀਲੇ ਨੀ, ਕਈ ਰਖਦੇ ਵੱਡੇ ਕਬੀਲੇ ਨੀ,
ਕਈ ਸੋਨੇ ਪਾ ਪਾ ਪੀਲੇ ਨੀ, ਕਈ ਕੋਟ ਅਕਲ ਦੇ ਦਾਨੇ ਹਨ।

ਕਈ ਪੰਡਤ ਵਡੇ ਸਜਾਨੇ ਹਨ।

ਸੁਣ ਰੱਲ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਹਸਦੇ ਨੀ, ਕਰਿ ਟੀਕਾ ਇਸਦੀ ਦਸਦੇ ਨੀ,
ਵਿਚ ਤਿਸਨਾ ਫਾਹੀ ਫਸਦੇ ਨੀ, ਇਹ ਫਾਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦਸਾਂਦੇ ਹਨ।

ਵਿਚ ਫਾਹੀ ਹੋਰ ਫਸਾਂਦੇ ਹਨ।

ਏਹ ਨਾ ਮਹਿਰਮ ਤੋਂ ਮਾੜੇ ਨੀ, ਏਹ ਪਾਂਦੇ ਬੜੇ ਪੁਆੜੇ ਨੀ,
ਏਹ ਵੈਰੀ ਡਾਢੇ ਆੜੇ ਨੀ, ਕਰ ਹੋਸ਼ ਸੰਗਲਾਂ ਪਾਂਦੇ ਹਨ।

ਫੜ ਛੁਟਿਆਂ ਬੰਨ ਬਹਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਪ੍ਰੇਮ ਤਾਂ ਨਿਰੀ ਖਲਾਸੀ ਹੈ, ਕਟ ਦੇਂਦਾ ਸਾਰੀ ਫਾਸੀ ਹੈ,
ਪਰ ਜੋਗ ਨੂੰ ਜਾਪੇ ਹਾਸੀ ਹੈ, ਇਹ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਾਂਦਾ ਹੈ,

ਲੜ ਸਭ ਤੋਂ ਹੋਰ ਤੁੜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਰ ਪਿਆਰ ਤਾਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਾਵੇਂਗਾ, ਜੇ ਨਾਮ ਗੁਰੂ ਦਾ ਧਿਆਵੇਂਗਾ,
ਇਉਂ ਭੋਜਲ ਨੂੰ ਤਰ ਜਾਵੇਂਗਾ, ਗੁਰੂ ਆਪ ਇਹੋ ਫੁਰਮਾਂਦਾ ਹੈ:-

ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵੰਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ-ਦੇਸ਼। ਤਾਲ-ਪਸ਼ਤੋ। ਗਤ-ਦਈਆ। ਮਾਤ੍ਰਾ-੭।
 ਲੈ-ਧੀਮੀ। 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਸ਼ਜਾਨੇ ਹਨ' ਪਰ ਹੈ।
 $\begin{matrix} & & X & & X & & \\ & & & & & & \\ \text{ਸੁਰ ਖਾਸ-} & \text{ਸਾ} & \text{ਰੇ} & \text{ਗਾ} & \text{ਮਾ} & \text{ਪਾ} & \text{ਧਾ} & \text{ਨੀ} & \text{ਨੀ}। \end{matrix}$

ਅਸਥਾਈ-

$\begin{matrix} 2 & 0 \\ X & \\ \hline \text{ਸਾ} & \text{ਰੇ} & \text{ਮਾ} & \text{ਰ} \\ \hline \text{ਕਈ} & \text{ਪੰਡਤ} & & \end{matrix}$	$\begin{matrix} 1 & 2 \\ & \\ \hline \text{ਪਾ} & \text{ਨੀ} \\ \hline \text{ਵਡੇ} & \end{matrix}$	$\begin{matrix} 0 & 1 \\ & \\ \hline \text{ਨੀ} & \text{ਸਾ} & \text{੩} \\ \hline \text{ਸਿਆਨੇ} & \text{ਹਨ,} & \end{matrix}$	$\begin{matrix} 2 & 0 \\ 3 & X \\ \hline \text{ਸਾ} & \text{ਨੀ} & \text{ਧਾ} & \text{ਪਾ} & \text{ਧਾ} \\ \hline \text{ਕਈ} & \text{ਪੰਡਤ} & & & \end{matrix}$	$\begin{matrix} 1 & 2 \\ X & \\ \hline \text{ਮਾ} & \text{ਧਾ} \\ \hline \text{ਵਡੇ} & \end{matrix}$	$\begin{matrix} 0 & 1 \\ & \\ \hline \text{ਪਾ} & \text{ਧਾ} & \text{ਪਾ} & \text{ਮਾ} & \text{ਗਾ} & \text{ਰੇ} \\ \hline \text{ਸਿਆਨੇ} & \text{ਹਨ} & & & \end{matrix}$
---	---	---	--	---	---

ਅੰਤਰਾ-

$\begin{matrix} 2 & 0 \\ X & X \\ \hline \text{ਮਾ} & \text{ਮਾ} & \text{ਧਾ} \\ \hline \text{ਕਈ} & \text{ਬਾਂਕੇ} & \end{matrix}$	$\begin{matrix} 1 & 2 \\ & \\ \hline \text{ਨੀ} & \text{੨} \\ \hline \text{ਛੇਲ} & \end{matrix}$	$\begin{matrix} 0 & 1 \\ & \\ \hline \text{ਨੀ} & \text{ਸਾ} & \text{੩} \\ \hline \text{ਛਬੀਲੇ} & \text{ਨੀ} & \end{matrix}$
$\begin{matrix} 2 & 0 \\ X & \\ \hline \text{ਨੀ} & \text{ਧਾ} & \text{੨} \\ \hline \text{ਕਈ} & \text{ਰਖਦੇ} & \end{matrix}$	$\begin{matrix} 1 & 2 \\ X & 3 \\ \hline \text{ਨੀ} & \text{ਸਾ} \\ \hline \text{ਵਡੇ} & \end{matrix}$	$\begin{matrix} 0 & 1 \\ 3 & 3 & X \\ \hline \text{ਰੇ} & \text{ਸਾ} & \text{ਨੀ} & \text{ਧਾ} & \text{ਪਾ} \\ \hline \text{ਕਬੀ} & \text{ਲੇ} & \text{ਨੀ} & \end{matrix}$

ਕਈ ਸੋਨੇ ਪਾ ਪਾ ਪੀਲੇ ਨੀ } ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ।
 ਕਈ ਕੋਟ ਅਕਲ ਦੇ ਦਾਨੇ ਹਨ }

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਮਿਲਾਕੇ ਵਜਾਓ।

ਗੀਤ ੨੯- ਸੁਗੰਧੀ ਤੇ ਫੁੱਲ, ਸਾਈਂ ਤੇ ਗੁਸਾਈਂ ।

ਮੇਰਾ ਸਾਈਂ ਨੂਰੇ ਨੂਰ ਹੈ, ਕੁਲ ਆਲਮ ਵਿਚ ਭਰਪੂਰ ਹੈ,
ਬਿਨ ਮਿਲਿਆ ਡਾਢੀ ਦੂਰ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਲਝਦਾ ਜੀ ਰੰਜੂਰ ਹੈ।

ਜਿਉਂ ਫੁੱਲੀਂ ਮਹਿਕ ਸਮਾਈ ਦਾ,

ਹੈ ਰੂਪ "ਵਾਸ਼ਨਾ*" ਸਾਈਂ ਦਾ।

ਜੀ ਲਲਚ ਲਲਚ ਕੇ ਭਾਲੇ ਹੈ,	ਓ ਲੱਝ ਪਵੇ ਜੋ ਨਾਲੇ ਹੈ,
ਜੋ ਵਾਂਗ ਸੁਗੰਧਿ ਵਿਚਾਲੇ ਹੈ,	ਪਰ ਰੂਪ ਨ ਕਦੀ ਵਿਖਾਲੇ ਹੈ। ਜਿਉਂ...
ਹਾਇ ਫੜੀ ਸੁਗੰਧਿ ਨ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,	ਨਹੀਂ ਮਹਿਕ ਹੱਥ ਵਿਚ ਆਂਦੀ ਹੈ,
ਜੇ ਕਦੇ ਓ ਫੇਰਾ ਪਾਂਦੀ ਹੈ	ਦੇ ਲਪਟ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਉਂ...
ਹੋ ਝੱਲੇ ਮਗਰੇ ਭੱਜੀਦਾ,	ਤੇ ਖੋਜ ਮਹਿਕ ਦਾ ਲੱਭੀਦਾ,
ਨਹੀਂ ਚਲਦਾ ਵੱਸ ਕੁਚੱਜੀਦਾ,	ਕਦੀ ਆਪੂੰ ਹੀ ਆ ਲੱਝੀਦਾ। ਜਿਉਂ...
ਮੈਂ ਭਾਲ ਕਰੇਂਦੀ ਹਾਰੀ ਸਾਂ,	ਹੁਈ ਟੋਲ ਕਰੇਂਦੀ ਆਰੀ ਸਾਂ,
ਵਿਚ ਬਿਰਹੋਂ ਦੁਖੀਆ ਭਾਰੀ ਸਾਂ	ਵਿਚ ਸਧਰਾਂ ਡੁੱਬੀ ਸਾਰੀ ਸਾਂ। ਜਿਉਂ...
ਤਦ ਫੁੱਲ ਨਜ਼ਰ ਇਕ ਆਯਾ ਸੀ,	ਜਿਸ ਸੁਹਣਾ ਰੂਪ ਬਣਾਯਾ ਸੀ,
ਉਹ ਫੁੱਲ ਸੁਗੰਧਿ-ਸਮਾਯਾ ਸੀ,	ਲੈ ਰੂਪ ਅਰੂਪ ਦਿਖਾਯਾ ਸੀ। ਜਿਉਂ...
ਉਹ ਫੁੱਲ ਗੁਰੂ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਹੈ,	ਜੋ ਮਿਲਿਆ ਆਨ ਅਚਾਨਕ ਹੈ,
ਉਸ ਵਿਚ ਸੁਗੰਧਿ ਸਮਾਨਕ ਹੈ,	ਹੈ 'ਮਹਿਕ' ਤੇ ਨਾਲੇ 'ਮਾਣਕ' ਹੈ। ਜਿਉਂ...
ਰੰਗ ਰੂਪੋਂ ਗੁਰੂ ਪਛਾਤਾ ਹੈ,	ਖੁਸ਼ਬੋ ਤੋਂ ਰੱਬ ਸਿਆਤਾ ਹੈ,
ਇਉਂ ਮਿਲਪਿਆ ਸੱਚਾ ਦਾਤਾ ਹੈ	ਹੁਣ ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਜਿਉਂ...
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪੁਹਪ ਸੁਗੰਧਤਿ ਹੈ,	'ਖੁਸ਼ਬੋ' ਤੇ 'ਰੂਪ' ਅਰ 'ਰੰਗਤ' ਹੈ,
ਉਸ ਚਮਨ ਲਗਾਯਾ ਸੰਗਤਿ ਹੈ,	ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਲਾਕੇ ਪੰਗਤਿ ਹੈ। ਜਿਉਂ...
ਲੜ ਫੜ ਨਾਨਕ ਗੋਸਾਈਂ ਦਾ	ਤਦ ਦਰ ਪਾਸੇ ਤੂੰ ਸਾਈਂ ਦਾ,
ਜਿਉਂ ਸ਼ਰਨ ਫੁੱਲ ਜਦ ਜਾਈਦਾ,	ਤਦ ਦਾਨ ਸੁਗੰਧੀ ਪਾਈ ਦਾ,

ਜਿਉਂ ਫੁੱਲੀਂ ਮਹਿਕ ਸਮਾਈ ਦਾ,

ਹੈ ਰੂਪ "ਵਾਸ਼ਨਾ" ਸਾਈਂ ਦਾ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

*ਸੁਗੰਧਿ, ਖੁਸ਼ਬੋ ।

ਰਾਗ-ਬਿਹਾਗ। ਤਾਲ ਤੇ ਗਤ-ਪਸ਼ਤੋ। ਮਾਤ੍ਰਾ-੭। ਲਯ-ਧੀਮੀ।
 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਸਾਈ' ਦਾ ਪਰ ਹੈ।

x

ਸੁਰ ਖਾਸ-ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ।

ਅਸਥਾਈ-

0	1 2	0 1
x		
ਨੀਧਾ	ਪਾਮਾਰਾਮਾ	ਗਾਸਾ ਨੀ ਸਾੜ
ਜਿਉਂ	ਫੁੱਲੀਂ	ਮਹਿਕ ਸਾਮਾਈ ਦਾ।

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧-

2 0	1 2	0	1 2
੩ ੩	੩		
ਧਾਨੀਸਾਰੇ	ਸਾਨੀਧਾ	ਪਾਮਾਧਾ	ਪਾਮਾਰਾ
ਹੈ ਰੂਪ	ਵਾਸਨਾ	ਸਾਈਂ	ਦਾ

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨-

0	1 2	0	1 2
੩	੩	੩	੩
ਪਾ੨	ਸਾ੨	ਸਾ੨	ਨੀਰੇ
ਮੇਰਾ	ਸਾਈਂ	ਨੂਰੇ	ਸਾਨੀਧਾ
		ਨੂਰ	ਹੈ।

'ਕੁਲ ਆਲਮ ਵਿਚ ਭਰਪੂਰ ਹੈ'-(ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧ ਪਰ ਵਜਾਓ)

'ਬਿਨ ਮਿਲਿਆਂ ਡਾਢੀ ਦੂਰ ਹੈ'-(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)

'ਨਹੀਂ ਲੜਦਾ ਜੀ ਰੰਜੁਰ ਹੈ'-(ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧ ਪਰ ਵਜਾਕੇ ਅਸਥਾਈ
 ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਦਿਓ)

ਬਾਕੀ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨ ਤੇ ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧ ਵਿਚ ਅਸਥਾਈ,
 ਵਿਚ ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧ ਤੇ ਵਿਚ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਮਿਲਾਕੇ ਵਜਾਓ।

(੧੬੮)

ਆ ਪੁਛਦੇ ਲੋਕ ਦਿਵਾਨੀ ਨੂੰ, ਮੈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਰਾਹ ਭੁਲਾਨੀ ਨੂੰ,
ਨਿਤ ਅਪਨੇ ਵਿਚ ਮਸਤਾਨੀ ਨੂੰ, ਉਹ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਦੋਸ ਕੁੜੇ ?
ਕੁਈ ਸਾਨੂੰ ਪਵੇ ਰਹੱਸ ਕੁੜੇ।

ਅਸੀਂ ਸੁਣਿਆਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਹਣਾ ਹੈ, ਸੁਖ ਦੇਣਾ ਤੇ ਦੁਖ ਖੁਹਣਾ ਹੈ,
ਅਤਿ ਮਿੱਠਾ ਤੇ ਮਨ ਮੋਹਣਾ ਹੈ, ਪਾ ਖੈਰ ਦਰਸ ਦੀ ਅਸਾਂ ਕੁੜੇ ?
ਤੇਂ ਦੁਆਰੇ ਬੈਠੇ ਆਨ ਖੁੜੇ।

ਇਕ ਤਲਬ ਦੀਦਾਰ ਦੁਲਾਰੇ ਦੀ, ਉਸ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਪਜਾਰੇ ਦੀ,
ਹੈ ਖਿੱਚ ਪਈ ਰੁਖ ਨਜਾਰੇ ਦੀ, ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਸਾਂ ਦਿਦਾਰ ਕੁੜੇ ?
ਕਰ ਸਾਡੇ ਤੇ ਉਪਕਾਰ ਕੁੜੇ।

ਕੁਈ ਹੋਰ ਸ਼ਾਲ ਨਹੀਂ ਪਾਣਾਂ ਹੈ, ਮੁੜ ਮੁੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਅਕਾਣਾਂ ਹੈ,
ਇਕ ਝਾਕਾ ਲੈ ਠਰ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤੁਧ ਭਿੱਠਾ ਅਸਾਂ ਦਿਖਾਲ ਕੁੜੇ।
ਕਰ ਦਰਸਨ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕੁੜੇ।

ਮੈਂ ਸੁਣ ਦੱਸ ਦੁਹਰੀ ਹੋਨੀ ਹਾਂ, ਫਿਰ ਨੈਣ ਛਮਾਂ ਛਮ ਰੋਨੀ ਹਾਂ,
ਪਈ ਚੱਕੀ ਜੀ ਵਿਚ ਝੋਨੀ ਹਾਂ, ਏ ਸਖੀਆਂ ਦੇ ਝੁੰਡ ਆਨ ਜੁੜੇ !
ਕੀ ਆਖੇ ਸ਼ਹੂ* ਜੇ ਆਪ ਰੁੜੇ ?

ਫਿਰ ਸਭਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਿਆਣੀ ਨੂੰ, ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਸੁਣ ਪਰਭਾਣੀ ਤੂੰ।
ਕੀ ਪੁਛਦੇ ਮੁੱਝ ਇਆਣੀ ਨੂੰ ? ਕੋਈ ਪੰਡਤ ਪਾਂਧਾ ਪੁੱਛ ਕੁੜੇ।
ਕੁਈ ਜੋਗੀ ਜੋਗਲ ਗਿੱਛ ਕੁੜੇ।

ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਭਈ ਦਿਵਾਨੀ ਹਾਂ, ਰਾਹ ਰਸਤੇ ਸੱਭ ਭੁਲਾਨੀ ਹਾਂ,
ਹੋ ਕਮਲੀ ਪਈ ਭੁਆਨੀ ਹਾਂ, ਰਟ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨਿੱਤ ਕੁੜੇ,
ਇਕ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਚਿੱਤ ਕੁੜੇ।

ਮੈਂ ਅਖੀਆਂ ਪਈ ਲਭਾਵਾਂ ਨੀ, ਜੇ ਮਿਲਨ ਤਾਂ ਮੀਤ ਤਕਾਵਾਂ ਨੀ।
ਬਿਨ ਨੈਨ ਦਰਸ ਕਿੰਵ ਪਾਵਾਂ ਨੀ, ਦਰਸਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਅੱਖ ਕੁੜੇ,
ਨਹੀਂ ਅੱਖ ਤਾਂ ਦਰਸਨ ਵੱਖ ਕੁੜੇ।

ਉਹ ਚਾਨਣ ਆਪ ਪਿਆਰਾ ਹੈ, ਪਾਇ ਨੈਣਾਂ ਵਿਚ ਝਲਕਾਰਾ ਹੈ,
ਨਹੀਂ ਨੈਣ ਤੇ ਕਿੰਵ ਦੀਦਾਰਾ ਹੈ ? ਲਭ ਦਰਸਨ ਜੋਗੀ ਅੱਖ ਕੁੜੇ।
ਸਿੱਕ-ਦਰਸ ਨ ਐਵੇਂ ਦੱਖ ਕੁੜੇ।

*ਸ਼ਹੂ-ਸ਼ਹੂ ਦਰਯਾ

ਉਹ ਦੇਵੇ ਦਰਸ ਸੁਜਾਖੇ ਨੂੰ, ਪਏ ਜਲਵਾ ਨਹੀਂ ਮੁਨਾਖੇ ਨੂੰ.
 ਨਹੀਂ ਦੀਵਾ ਦਿੱਸੇ ਦੁਆਖੇ ਨੂੰ, ਕਰ ਅਖੀਆਂ ਪਹਿਲੋਂ ਭਾਲ ਕੁੜੇ।
 ਮੰਗ ਮਗਰੋਂ ਦਰਸਨ ਮਾਲ ਕੁੜੇ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਇਹ ਹੈ:-

ਰਾਗ-ਬਿਹਾਗ। ਤਾਲ-ਤਿੰਨ। ਗਤ-ਨਕਟਾ। ਮਾਤ੍ਰਾ-੮।
 ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ। 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਰਹੱਸ ਕੁੜੇ' ਪਰ ਹੈ।

ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ।

ਅਸਥਾਈ-

੧ ੨ ੩ ੦	੧	੨ ੩	੦	੧ ੨	੩ ੦	੧	੨	੩ ੦
	੧		X		X		X	
ਸਾ੨	ਧਾਸਾ	ਸਾ੨	ਰੇਗਾਮਾ	ਗਾਰੇ	ਰੇਗਾ	ਮਾਧਾਪਾ	ਗਾਮਾਗਾ	ਰੇ ਸਾ੩
ਕੁਈ	ਸਾਨੂੰ	ਪਵੇ	ਰਹੱਸ	ਕੁੜੇ	ਕੋਈ	ਸਾਨੂੰ	ਪਵੇ	ਰ ਹੱਸ ਕੁੜੇ

ਅੰਤਰਾ-

੧ ੨ ੩	੦ ੧	੨	੩ ੦
			X
ਸਾ੪	ਨੀਧਾ੨	ਪਾਧਾ	ਪਾਮਾਗਾ
ਆ ਪੁਛਦੇ	ਲੋਕ ਦਿ	ਵਾ	ਨੀ ਨੂੰ
੧	੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩ ੦
	X	X	
ਰੇਗਾ	ਮਾਧਾਪਾ	ਗਾਮਾਗਾ	ਰੇਸਾ੩
ਮੇਂ	ਦੁਨੀਆਂ	ਰਾਹ	ਭੁਲਾਨੀ ਨੂੰ।

'ਨਿਤ ਅਪਨੇ ਵਿਚ ਮਸਤਾਨੀ ਨੂੰ, ਉਹ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਦੱਸ ਕੁੜੇ-
 (ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ।)

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਮਿਲਾਕੇ ਵਜਾਓ।

ਹੇ ਸੁਹਣੇ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ! ਹੇ ਮਿਠੇ ਤੇ ਅਤਿ ਪਯਾਰੇ !
 ਹੇ ਦਇਆ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸ੍ਰਾਮੀ ! ਹੇ ਦਾਸਾਂ ਦੇ ਰਖਵਾਰੇ !
 ਤੂੰ ਦੁਖੀਆਂ ਦੇ ਦੁਖ ਦੇਖੇ, ਦੁਖ ਦੇਖੇ ਕੋਮਲ ਹੋਯਾ,
 ਛੱਡ ਦੇਸ਼ ਵਲਾਇਤ ਸੁਹਣੀ, ਤੂੰ ਆਇਆ ਦੁਖੀਆਂ ਵਾਰੇ ।
 ਤੂੰ ਉਚਾ ਹੈਂ ਅਤਿ ਭਾਰਾ, ਪਰ ਆਪ ਹਿਠਾਹਾਂ ਆਇਆ,
 ਵਿਚ ਨੀਵਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਆਇਆ, ਧਰ ਵੇਸ ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਰੇ ।
 ਨਹੀਂ ਅਸੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਾਂ ਸਕਦੇ ਵਿਚ ਪੀੜਾਂ ਦੇ ਸਾਂ ਨੱਪੇ,
 ਤੂੰ ਆਪ ਆਨ ਕੇ ਪਹੁੰਚਾ, ਆ ਦੁਖੀਆਂ ਦੇ ਦੁਖ ਟਾਰੇ ।
 ਨਹੀਂ ਰਾਜ ਸਮਾਜੀਂ ਆਇਆ, ਵਿਚ ਲੋਕ ਗਰੀਬਾਂ ਆਯਾ,
 ਸਹੇ ਮਿਹਣੇ ਨਾਲ ਉਲਾਂਭੇ, ਕੁੱਝ ਧੱਪੇ ਨਾਲ ਕਰਾਰੇ ।
 ਪਿਉ ਸਮਝੇ ਪੁੱਤਰ ਮੇਰਾ ਉਹ ਦੇਵੇ ਹੱਥ ਰੁਪੱਯੇ,
 ਕਹਿ ‘ਵਣਜ ਕਰੇ ਮਿਰੇ ਬੇਟਾ !’ ਮਾਂ ਆਖੇ ‘ਕਾਜ ਸੁਮਾਰੇ’ ।
 ਪਰ ਦੇਖੋ ਸੁਹਣਾ ਸਤਿਗੁਰ ਨਹੀਂ ਅਪਨਾ ਆਪ ਲਖਾਵੇ,
 ਲੇ ਤਕੜੀ ਤੇਲੇ ਸੋਦਾ ਸੁਲਤਾਨ ਪੁਰੇ ਵਿਚਕਾਰੇ ।
 ਇਉਂ ਰਹਿੰਦਾ ਚੁੱਪ ਚੁਪਾਤਾ, ਦੁਖ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਦੇਖੇ,
 ਹੋ ਮਾਨੁਖ ਝੱਲੇ ਚੱਖੇ ਸਭਿ ਸ੍ਰਾਦ ਕੁਝੋਤੇ ਖਾਰੇ ।
 ਫਿਰ ਵਾਹ ਵਾਹ ਪਯਾਰੇ ਮੇਰੇ, ਤੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਟੁਰਿਆ,
 ਸਭ ਦੰਭ ਕਪਟ ਫਿਰ ਦੇਖੇ ਜੋ ਦੇਖੇ ਆਪ ਨਿਵਾਰੇ ।
 ਜਰਵਾਣੇ ਜੁਲਮ ਕਮਾਂਦੇ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰ ਸੱਭ ਤਕਾਏ,
 ਲਾਹ ਅੱਖਾਂ ਅੱਗਾਂ ਪਰਦੇ ਉਹ ਬੰਦੇ ਨੈਣ ਉਘਾੜੇ ।
 ਕਿਤੇ ਰਾਖਸ਼ ਕੋਢੇ ਵਰਗੇ ਕਿਤੇ ਸੱਜਣ ਠੱਗ ਕਸਾਈ,
 ਕਿਤੇ ਜਾਦੂਗਰ ਤੇ ਦੰਭੀ, ਕਿਤੇ ਰਾਹ ਖੁਹ ਪਾਪੀ ਤਾਰੇ ।
 ਵਿਚ ਸੱਚ ਖੰਡ ਸੈਂ ਬੈਠਾ, ਰਚ ਮੌਜ ਅਨੰਦੀ ਤੂੰ ਤਾਂ,
 ਇਕ ਤਰਸ ਖਿੱਚ ਤੁਧ ਲਾਯਾ ਵਿਚ ਦੁਖੀ ਦੋਖੀਆਂ ਭਾਰੇ ।

ਕੁਈ ਗਿਆ ਨ ਤੈਨੂੰ ਸੱਦਣ ਨਾਂ ਨਿਉਤਾ ਘੱਲ ਅਣਵਾਯਾ,
 ਤੂੰ ਤਰਸ ਆਪਹੀ ਖਾਧਾ ਆ ਮੁਰਦੇ ਚੱਕ ਜਿਵਾਰੇ।
 ਅਸੀਂ ਮੁਰਦੇ ਮਰ ਸਾਂ ਚੁੱਕੇ ਤੂੰ ਰੁਮਕਾ ਜਿੰਦੜੀ ਪਾਯਾ,
 ਰੂਹ ਪਯਾਰ ਅਸਾਂ ਵਿਚ ਫੂਕੀ ਭਾਵ ਕੱਢੇ ਦੁੱਪਰਿਆਰੇ।
 ਤੂੰ ਪਹਿਲੇ ਪਯਾਰ ਸਿ ਕੀਤਾ, ਫਿਰ ਪਯਾਰ ਅਸਾਂ ਵਿਚ ਆਯਾ,
 ਤਦ ਅਸੀਂ ਪਯਾਰ ਵਿਚ ਜਾਗੇ. ਹੇ ਸੁਹਣੇ ਤੇ ਅਤਿ ਪਯਾਰੇ!
 ਇਹ ਪਯਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੀਤਾ ਬੰਦ ਨੈਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ;
 ਜਦ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੈਨੂੰ ਡਿੱਠਾ ਤੇਰਾ ਅਸਲੀ ਰੂਪ ਨਿਹਾਰੇ।
 ਓਹ ਖੀਵੇ ਤੇ ਹੇ ਰਸੀਏ ਤੈਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਪਏ ਕਰਦੇ,
 ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਵਸਾਂਦੇ, ਹਨ ਪਹੁੰਚੇ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ।

ਹੇ ਉੱਚੇ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ! ਹੇ ਨੀਵਿਆਂ ਪਯਾਰਨ ਵਾਲੇ!
 ਕਰ ਮੇਹਰ ਓਕਰਾਂ ਸੁਆਮੀ! ਜਗ ਆ ਜਿਉਂ ਲੋਕੀਂ ਤਾਰੇ।
 ਮੈਂ ਨੀਵਾਂ ਹਾਂ ਤੇ ਹੀਣਾ, ਮੈਂ ਗੁਣ ਮਾਣਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ,
 ਏ ਹੀਰੇ ਵਰਗੇ ਸੁਹਣੇ ਮੈਂ ਜਨਮ ਕਈ ਹਨ ਹਾਰੇ।
 ਜਿਉਂ ਤੁਸੀਂ ਤਦੋਂ ਸਓ ਆਏ ਆ ਆਪੇ ਖਲਕ ਬਚਾਈ,
 ਤਿਉਂ ਆਪੇ ਬਿਰਦ ਸੰਭਾਲੋ, ਲਓ ਮੈਨੂੰ ਲਾ ਚਰਣਾਰੇ।
 ਇਕ ਰਿਸ਼ਮ ਪਯਾਰ ਦੀ ਪਯਾਰੇ! ਇਕ ਭੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮ ਪੀਆ ਦਾ,
 ਇਕ ਕਿਣਕਾ ਇਸ਼ਕ ਸੁਵਾਲਾ ਲਿਵ ਭਰਿਆ ਨਾਲ ਹੁਲਾਰੇ
 ਮੈਂ ਅੰਦਰ ਆਪ ਰਖਾਵੋ ਤੇ ਜਾਗ ਪਿਆਰੀ ਖੋਲੋ,
 ਫਿਰ ਦਿੱਸੋ ਹਰਦਮ ਮੈਨੂੰ ਲਗ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਪਯਾਰੇ।
 ਹਾਂ, ਸੁਹਣਾ ਮਿੱਠਾ ਪਯਾਰਾ ਇਕ ਠੰਢਾਂ ਰਸ ਦਾ ਭਰਿਆ,
 ਕੁਈ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਨ ਲੱਗੇ ਬਿਨ ਤੇਰੇ, ਪ੍ਰਭੂ ਸੁਆਰੇ!
 ਖਿਚ ਡੋਰ ਲਗੇ ਜੀ ਐਸੀ ਜੋ ਖਿੱਚੀ ਕਦੀ ਨ ਟੁੱਟੇ,
 ਵਧ ਖਿੱਚੀ ਸਗੋਂ ਵਧੇ ਓ ਕਸ ਰੱਖੇ ਦਿਨ ਰੈਨਾਰੇ।
 'ਮੈਂ ਤੇਰਾ' ਹਰਦਮ ਕੂਕਾਂ 'ਹਰ ਹਾਲ ਗੁਰੂ ਮੈਂ ਤੇਰਾ'।
 'ਮੈਂ ਤੇਰਾ' ਸਬਕ ਪਕਾਵਾਂ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਸੱਭ ਵਿਸਾਰੇ।
 ਇਕ ਸਿੱਕ ਰਹੇ ਜੀ ਮੇਰੇ ਕਦ ਸਤਿਗੁਰ ਤੁੱਠੇ ਆਖੇ:—

(੧੭੨)

'ਤੂੰ ਮੇਰਾ' ਸੁਣਨਾਂ ਲੋਚਾਂ 'ਤੂੰ ਮੇਰਾ' ਕਦੋਂ ਪੁਕਾਰੇਂ।
 ਚਹਿ ਜਨਮ ਕਈ ਚਾ ਬੀਤਣ 'ਮੈਂ ਤੇਰਾ' ਮੈਂ ਨਾਂ ਭੁੱਲਾਂ,
 ਤੂੰ ਜਦੋਂ ਚਹੇਂ ਚਾ ਆਖੀਂ, 'ਤੂੰ ਮੇਰਾ' ਮੇਰੇ ਪਯਾਰੇ!
 ਹਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਐਸਾ ਆਉ ਜਦ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਯਾਰਾ!
 ਬਿਨ ਗੁਣ ਜੋ ਹੈ ਅਪਨਾਵੇ 'ਤੂੰ ਮੇਰਾ' ਆਖ ਪੁਕਾਰੇ।
 ਫਿਰ ਲੋੜ ਨ ਬਾਕੀ ਕੋਈ, ਜੀ ਇੱਛਯੜਾ ਫਲ ਪਾਇਆ,
 ਵਿਚ ਚਰਨਾਂ ਮਿਲੀ ਸਮਾਈ, ਸੁਖ ਪਾਏ ਅਗਮ ਅਪਾਰੇ।

ਇਹ ਗੀਤ ਪਿੱਛੇ ਆ ਚੁਕੇ ਗੀਤ ਨੰ: ੬੭ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਚਿੱਤ੍ਰ
 ਪਰ ਵਜਾਓ।

(੧੭੩)

ਗੁਰੂ ਦੀ ਟੇਕ ।

ਜਦ ਮੈਨੂੰ ਪਾਪ ਦਬਾਂਦੇ ਹਨ, ਚੋਫੇਰ ਹਨੇਰ ਮਚਾਂਦੇ ਹਨ,
 ਤਦ ਨੈਨ ਮਿਰੇ ਉਠ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਟਕ ਤੇਰੇ ਵੱਲ ਜਮਾਂਦੇ ਹਨ ।
 ਦਰ ਤੇਰਾ ਪਏ ਤਕਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਰ ਤਕਦੇ ਨਹੀਂ ਬਕਾਂਦੇ ਹਨ,
 ਤਦ ਨੀਰ ਭਰੇ ਭਰ ਲਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਬਿਨਤੀ ਤਦੋਂ ਅਲਾਂਦੇ ਹਨ:-

‘ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਟੇਕ ਗੁਸਾਈਂ ਹੈਂ, ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸ਼ਰਨ ਤਕਾਈ ਹੈ,
 ‘ਏ ਦੂਤੀ ਬੜੇ ਕਸਾਈ ਹੈਂ ਨਹੀਂ ਰਖ ਸਕਦਾ ਪਿਉਮਾਈ ਹੈ,
 ‘ਨਹੀਂ ਸਕੇ ਬਚਾ ਮਿਤ ਭਾਈ ਹੈ ਤੂੰ ਸਭ ਪਰ ਭਾਰੂ ਸਾਈਂ ਹੈਂ,
 ‘ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਭਰੀ ਦੁਹਾਈ ਹੈ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਹੈ’ ।

ਜਦ ਤੇਰਾ ਰੂਪ ਤਕਾਈਦਾ ਤਦ ਆਸ ਆਸਰਾ ਪਾਈਦਾ ।
 ਇਉਂ ਪਾਪਾਂ ਤਈਂ ਭਜਾਈਦਾ, ਹੋ ਸੁਖੀਏ ਸ਼ਰਨ ਸਮਾਈਦਾ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ-ਜ਼ਿਲਾ। ਤਾਲ-ਤਿੰਨ। ਗਤ-ਕਵਾਲੀ। ਮਾਤ੍ਰਾ-੮।

ਲੈ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ। 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਮਚਾਂਦੇ ਹਨ' ਪਰ ਹੈ।

ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ^X ਰੇ^X ਗਾ^X ਮਾ^X ਪਾ^X ਧਾ^X ਨੀ।

(ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਸੁਰ ਖਾਸ ਰਖਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਰਾਗ ਠੀਕ ਰਹੇ, ਪਰ ਨੀਵਾਂ ਸੁਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪ 'ਮਾ' ਸੁਰ ਛੋਟੇ ਨੂੰ 'ਸਾ' ਬਨਾਕੇ ਉੱਚਾ ਕਰ ਵੇਖੋ)।

ਅਸਥਾਈ-

੩੦	੧੨੩੦	੧੨	੩੦੧	੨੩੦੧੨
	੧X੧		X X	X
<u>ਸਾ੨</u>	<u>ਨੀਧਾਸਾ੨</u>	<u>ਰੇਪਾ</u>	<u>ਮਾਗਾਰੇਸਾ</u>	<u>ਸਾਗਾ੩ਰੇਸਾ</u>
ਜਦ	ਮੈਂਨੂੰ ਪਾਪ ਦਬਾਂਦੇ ਹਨ	ਦੇ ਹਨ	ਚੋਫੇਰ	ਹਨੇਰ ਮਚਾਂਦੇ ਹਨ

'ਤਕ ਨੈਨ ਮੇਰੇ ਉਠ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਟਕ ਅਪਨੀ ਬੰਨ੍ਹ ਜਮਾਂਦੇ ਹਨ'-
(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੰਤਰਾ-

੨	੦੧	੨੩੦੧	੨	੩੦੧	੨੩੦	੧੨
			X	X	X	
<u>ਪਾ੨</u>	<u>ਪਾ੨</u>	<u>ਪਾ੪</u>	<u>ਮਾ</u>	<u>ਗਾਰੇਸਾ</u>	<u>ਗਾ੩</u>	<u>ਰੇਸਾ</u>
ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਗੁਰ	ਰੂਪ ਤਕਾਂਦੇ	ਹਨ	ਅਰ ਤਕਾਂਦੇ	ਨਹੀਂ ਲਜਾਂਦੇ ਹਨ		

'ਤਦ ਨੀਰ ਭਰੇ ਭਰ ਲਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਬਿਨਤੀ ਤਦੇ ਅਲਾਂਦੇ ਹਨ'-
(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਮਿਲਾਕੇ ਵਜਾਓ।

ਗੀਤ ੯੩- 'ਜਗਤ ਜਗਵੇਦੀ' ਪਰ ਮਾਤਾ ਚੋਣੀ
(ਸੁਲੱਖਣੀ) ਜੀ ਦੀ ਭੇਟ।

'ਕੁਛ ਕਰ ਭੇਟ ਜਗਤ ਦੀ ਤੂੰ ਬੀ ਜਾਂਦਾ ਜਗਤ ਜਲੰਦਾ',
 ਸੁਹਣਾ ਵਾਕ ਨਣਦ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਕੰਨੀਂ ਮੇਰੀ ਪੈਂਦਾ,
 ਮੈਂ ਕੀ ਭੇਟ ਨਿਮਾਣੀ ਦੇਵਾਂ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੁਛ ਦੇਵਾਂ ?
 ਪਿਰ ਪਰਦੇਸ਼, ਸਦਾ ਦੇ ਰਮਤੇ, ਮੈਂ ਲੇਵਾਂ ਕੇ ਦੇਵਾਂ ?
 ਕਈ ਕਈ ਬਰਸ ਦਰਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਫੇਰੇ ਪਾਏ,
 ਖੱਟਣ ਵਾਲੇ ਰਹਿਣ ਬਦੇਸ਼ੀਂ ਧਨ ਕਿੱਥੋਂ ਮੈਂ ਆਏ,
 ਬਾਲ ਅਵਾਣੇ ਖੱਟ ਨ ਜਾਣਨ ਮੈਂ ਦਿੱਤਾ ਟੁਕ ਖਾਂਦੇ,
 ਤੱਕਣ ਹਥ ਮੇਰੇ ਵਲ ਸੁਹਣੇ ਦੇਮ ਕਿਤੋਂ ਨਹੀਂ ਆਂਦੇ,
 ਬਾਬਲ ਮੇਰਾ ਲਖੀਅਰ ਨਾਂਹੀ ਲਖਦਾਤਾ ਮੈਂ ਹੋਕੇ
 ਕੀਕੂੰ ਦੁੱਖ ਜਗਤ ਦੇ ਕੱਟਾਂ ਦਾਨ ਅਮਿੱਤੇ ਦੇਕੇ,
 ਪੰਡਤ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹੀ ਮੈਂ ਸ਼ਾਸਤ ਵਿੱਦਯਾ ਦਾਨ ਕਰਾਵਾਂ,
 ਮੂਰਖ ਨੂੰ ਮੈਂ ਚਾਨਣ ਦੇਕੇ ਸੋਝੀ ਦੀਪ ਜਗਾਵਾਂ।
 ਜਗੀ ਨਹੀਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਜਾਣਾਂ ਦੁਖ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕੱਟਾਂ,
 ਦੁਰ ਦਲਿੰਦਰ ਕਰਾਂ ਜਗਤ ਦੇ ਅਹੁਰਾਂ ਲਾਹ ਲਾਹ ਸੁਟਾਂ।
 ਵੈਦ ਨਹੀਂ ਵੈਦੇਗੀ ਜਾਣਾਂ, ਦਰਦ ਰਵਾਣਿਆਂ ਤਾਈਂ,
 ਦਾਰੂ ਦਿਆਂ, ਨਿਰੋਏ ਕਰਕੇ ਦੁਨੀਆਂ ਪੀੜ ਮਿਟਾਈਂ।
 ਮੈਂ ਸੰਗੀਤ ਨ ਰੱਬੀ ਜਾਣਾਂ, ਪੁਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗਾਵਾਂ,
 ਮੁਏ ਜਗਤ ਦੇ ਕੰਨੀਂ ਫੂਕਾਂ, ਕਰ ਸੁਰਜੀਤ ਜਗਾਵਾਂ।
 ਹੁੰਦਾ ਕੁਈ ਵੰਡਾਵੇ ਸਹੀਓ! ਅਣਹੁੰਦੇ ਚੋਂ ਦੱਸੋ,
 ਜਗ ਨੂੰ ਕੀ ਮੈਂ ਵੰਡ ਦਿਵਾਵਾਂ ? ਮੁਸ਼ਕਲ ਪਈ ਅਵੱਸੋ।
 ਜੇ ਮੈਂ ਆਖਾਂ ਵੱਟ ਕਸੀਸਾਂ ਸੁਣ ਤੂੰ ਜਗਤ ਜਲੰਦੇ!
 ਦਾਨ ਕਰਾਂ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸੁਖ ਨੂੰ ਸਿਰ ਦੇ ਤਾਜ ਸੁਹੰਦੇ।
 ਉਹ ਦਾਤਾ, ਉਹ ਪੁਰ ਦਾ ਦਾਤਾ, ਅਰਸ਼ੀ ਤਾਣਾਂ ਵਾਲਾ,
 ਗੁਪਤ ਪੁਗਟ ਤੇ ਹੁਕਮ ਓਸਦਾ ਮੁਏ ਜਿਵਾਵਣ ਵਾਲਾ,
 ਉਹ ਮੈਂ ਦਾਨ ਦਿਆਂ ਜਗ ਤੈਨੂੰ, ਤੈਨੂੰ ਉਹ ਸੁਖ ਦੇਵੇ
 ਤੇਰੇ ਲਈ ਦਿਨੇ ਤੇ ਰਾਤੀਂ ਦੁਖ ਸਾਰੇ ਸਿਰ ਲੇਵੇ,
 ਤੇਰਾ ਹੋ! ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਹੋਵੇ, ਸਾਰਾ ਤੇਰਾ ਹੋਵੇ,
 ਮੈਂ ਨਿਜ ਮਾਨ ਤਿ ਦਾਵਾ ਛੱਡਾਂ, 'ਪਕੜ' ਮੈਂ ਮਨ ਛੱਡ ਦੇਵੇ।
 ਭਾਵੇਂ ਓ ਘਰ ਹਨ ਨਹੀਂ ਵੜਦੇ ਇਕ ਇਕ ਕਰਨ ਉਦਾਸੀ,

(੧੭੬)

ਬਾਰਾਂ ਬਾਰਾਂ ਵਰਹੇ ਨ ਪਰਤਨ. ਸੁਨਿਹਾਂ ਸਾਰ ਨ ਆਸੀ.
 ਸਾਧੂ ਹੁਦੇ ਗ੍ਰਹਸਤ ਤੋਂ ਛੁੱਟੇ. ਤੋੜੇ ਸੱਭ ਤਗਾਦੇ.
 ਮਮਤਾ ਮੋਹ ਮੁਕਾਏ ਸਾਰੇ. ਬੰਧਨ ਸੱਭ ਛੁਟਾ ਦੇ।
 ਪਰ ਕਮਲੀ ਮੈਂ ਸਹੀਓ ਸਾਰੀ. ਮੇਰੀ ਪਕੜ ਨ ਛੁਟਦੀ.
 ਮੋਹ. ਮਮਤਾ ਤੇ ਮਾਯਾ ਮੇਰੀ 'ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਹੀਂ ਟੁਟਦੀ।
 'ਉਹ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਏਸ ਆਸਰੇ ਜੀਵਾਂ ਆਸ ਬਨ੍ਹਾਈ.
 'ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮੇਰੇ ਨਾਹੀਂ ਸਕਾਂ ਨ ਸੋਚ ਵੁਰਾਈ।
 ਜੋਗੀ ਕਈ ਫਕੀਰ ਸਿਆਣੇ. ਸਾਧ ਕਈ ਹਨ ਆਏ.
 ਅਰਸੀ ਜੋਤ ਓਸ ਵਰੁਸਾਏ ਫੇਰੇ ਏਥੇ ਪਾਏ।
 ਆਖਣ 'ਰੱਬ ਕੰਤ ਹੈ ਤੇਰਾ. ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਲਈ ਆਯਾ.
 'ਤੂੰ ਦੇ ਤੇੜ ਆਪਣਾ ਦਾਵਾ. ਆਪਾ ਦਿਈਂ ਚੁਕਾਯਾ।
 ਹਾਇ! ਨਿਖੁੱਟੀ ਦੀ ਮਤ ਮੋਟੀ. ਮੇਰੀ ਸਮਝ ਨ ਆਵੇ.
 ਮੇਰੀ ਪਯਾਰ-ਡੋਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਿੱਖਯਾ ਨਹੀਂ ਤੁੜਾਵੇ।
 ਮੈਂ ਦਿਨ ਰਾਤ ਫਸੀ ਮੋਹ ਉਸਦੇ ਕਿਵੇਂ ਨ ਸਕਾਂ ਭੁਲਾਈ.
 'ਉਹ ਮੇਰੇ ਇਕ ਪਕੜ ਕਹਿਰਦੀ. ਕਿਵੇਂ ਨ ਸਕਾਂ ਘਟਾਈ।
 ਇਸ ਖਿਚ ਬੱਧੀ ਖਿੱਚੀ ਜਾਵਾਂ. ਖਿੱਚੀ ਸਦਾ ਰਹਾਵਾਂ.
 'ਮੋਹ ਪਕੜ ਕੁਛ ਆਖੇ ਇਸਨੂੰ. ਚੱਕਰ ਏਸ ਰਹਾਵਾਂ।
 ਇਸ ਪਿਯ-ਮੋਹ ਧੜਕਦੀ ਛਾਤੀ: ਕਸਕ ਕਸਕਦੀ ਅੰਦੇ।
 ਲਹਿਰੇ ਰਹਿਨ ਕਾਲਜੇ ਉਠਦੇ ਬੱਚਰਾਟਾਂ ਹਿਯ ਮੰਦੇ।
 ਏਸ ਮਰਮ ਦੀ ਪੀੜ ਕਦੇ ਮੈਂ ਆਪੇ ਤੋਂ ਹੋ ਗੁਜ਼ਰਾਂ.
 ਅੰਝੁ ਇਕ ਕਿਰੇ ਆ ਅੱਖੋਂ ਖਿੱਚ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ:
 ਆਪਾ ਸਭ ਮੇਰਾ ਜਜੋਂ ਪੰਘਰ. ਘੁਲ ਮਿਲ ਘੁਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ,
 ਕਿਸਵਿਚ? ਮੈਂ ਜਾਣਾ ਕੁਝ ਨਾਹੀਂ ਫਿਰ ਅੱਥਰੁ ਇਕ ਆਂਦਾ।
 ਕੁਝ ਹੋਵੇ ਕੁਝ ਰਹੇ ਕਾਲਜੇ. ਕੁਝ ਰਹਿੰਦਾ ਕੇ ਨਾਹੀਂ.
 ਸਾਰੀ ਮੈਂ ਇਕ ਕਾਂਬਾ ਹੋਕੇ. ਥਰਰਾਵਾਂ ਗੁੰਮ ਜਾਹੀਂ.
 ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਕ ਅਥਰੁ ਸਹੀਓ! ਇਹ ਇਕ ਬੂੰਦ ਸੁ ਪਾਣੀ,
 ਇਹ ਤੁਪਕਾ ਇਕ ਖਾਰੇ ਜਲ ਦਾ ਝਰਦਾ ਅਖਾਂ ਥਾਣੀਂ.
 ਹੈ: ਹੇ ਜਗਤ! ਤੁਧੇ ਦੀ ਭੇਟਾ. ਇਹ ਤੁਪਕਾ ਇਕ ਪਾਣੀ.
 ਜਗ-ਜਗਵੇਦੀ ਦੇ ਏ ਉੱਤੇ ਮੇਰੀ ਭੇਟ ਨਿਮਾਣੀ।

ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਆ ਚੁਕੇ ਗੀਤ ਨੰ: ੨੮, ੨੯, ੩੯ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ
 ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਚਿੱਤ੍ਰ ਪਰ (ਜਿਸ ਰਾਗ ਵਿਚ ਚਾਹੇ) ਵਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

(੧੭੭)

ਗੀਤ ੮੪—ਗੁਰੂ ਜਯੋਤਿ-ਕਲਗੀਧਰ ਮਹਾਰਾਜ-ਕਿੱਥੇ ਗਏ ?

ਸੂਚਨਾ—‘ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਗੋਵਿੰਦ ਰੂਪ’ ਤੇ ‘ਵਹਿ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਪੁਰਖ ਭਗਵੰਤ ਰੂਪ’ ਦੇ ਗੁਰਵਾਕ ਤੇ ਸਿੱਖ ਵਾਕ ਅਨੁਸਾਰ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਲੈਣਾ ਤੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਰਲਣਾ ਇੱਕੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮੇ ਹਨ, ਇਲਾਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ। ਜਿਵੇਂ ‘ਅਵਤਾਰ’ ਤੇ ਅਸੀਂ ‘ਖੁਸ਼ੀ’ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਿਵੇਂ ‘ਜਯੋਤੀ ਜੋਤਿ’ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇਣ ਹਾਰ ਇਕ ਕੋਤਕ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਏ* । ਇਸ ਅਸੂਲ ਮੂਜਬ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ ਜਯੋਤੀ ਜਯੋਤ ਸਮੇਂ ਦਾ ਇਸ ਦੀਸਠਹਾਰ ਉੱਧਿਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪਰਦੇ ਦੇ ਉਹਲੇ ਜੋ ਕੋਤਕ ਵਰਤਿਆ ਉਸਨੂੰ ਮਾਨੁੱਖੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਕਾਵਜ ਰਸ ਵਿਚ ਅੰਕਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਕ ਮੂਰਤੀ ਇਹ ਹੈ:—

‘ਜਗਤ-ਯਾਤਰਾ’ ਕਲਗੀਧਰ ਦੀ ਜਦ ਮੁੱਕੀ ਸੀ ਪਯਾਰੀ,
 ਤੱਤਾਂ ਤੋਂ ਕੁਦਰਤ ਪੁਛ ਕੀਤੀ+:-‘ਹੈ ਵਜ੍ਹਦ ਇਹ ਭਾਰੀ,
 ‘ਕੋਣ ਤੁਸਾਂ ‘ਚੋਂ ਕਰੇ ਸੰਭਾਲਣ? ਪੈਗ਼ਬਰ ਤੇ ਜੋਧਾ,
 ‘ਕਵੀ ਸ਼ਿਰੋਮਣਿ, ਰਸਿਕ ਰਸਾਂ ਦਾ, ਗੁਣ ਸਪੰਨ, ਉਪਕਾਰੀ।’
 ਧਰਤੀ ਨੇ ਕੰਨ ਹਥ ਧਰ ਦਿੱਤੇ:-‘ਮੈਂ ਭਾਰੀ ਤੇ ਮੈਲੀ
 ‘ਏ ‘ਨਾਪਾ ਵਲਿਵਲਿਆਂ ਵਾਲਾ’ ਮੈਂ ਨਾ ਸਕਾਂ ਸੰਭਾਰੀ।’
 ਅੱਗ ਕਹੇ:-‘ਮੈਂ ਧੂਏਂ ਵਾਲੀ, ਤੱਤੀ ਸਾੜਨ ਹਾਰੀ।
 ‘ਝਰਨਾਟਾਂ ਦੇ ਜਯੋਤਿ ਮੰਡਲ ਨੂੰ ਛੁਹ ਨਾਂ ਸਕਾਂ ਨਕਾਰੀ।’
 ਨੀਰ ਕਹੇ:-‘ਮੈਂ ਠੰਢਾ ਤੱਤਾ, ਛਿਨ ਸੁਥਰਾ, ਛਿਨ ਭਰਿਆ+;,
 ‘ਨੂਰ ਇਲਾਹੀ ਦਾ ਏ ਬੁੱਕਾ ਮੈਂ ਸਾਂਭਣ ਤੋਂ ਆਰੀ।’
 ਪੈਣ ਕਹੇ:-‘ਮੈਂ ਖੇਡਾਂ ਘੱਟੇ, ਟਿਕਣ ਨ ਕਿਧਰੇ ਵਾਲੀ,
 ‘ਰਸ ਕਿਰਨਾਂ ਦਾ ਏਹ ਅਲਾਂਬਾ ਕਿੱਥੇ ਧਰਾਂ ਲੁਕਾ ਰੀ?’
 ਕਹੇ ਅਕਾਸ਼:-‘ਸੂਨ ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਇਹ ਹੈ ਹੋਂਦ ਇਲਾਹੀ,
 ‘ਰੂਪ, ਅਰੂਪ; ਰਸਾਲ, ਵਿਰਾਗੀ; ਮੈਂ ਨਾਂ ਸਕਾਂ ਸਮਾਰੀ।’
 ਤਦੋਂ ਬ੍ਰਹਮ ਤੋਂ ਨਾਦ ਉਤਰਿਆ, ਉਸਨੇ ਸਿਰ ਤੇ ਚਾਇਆ:-
 ‘ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਹੈ ਹਸਤੀ ਤੇਰੀ; ਚਲ ਅਪਨੇ ਘਰ, ਵਾਰੀ।’

ਇਹ ਗੀਤ ਪਿੱਛੇ ਆ ਚੁਕੇ ਗੀਤ ਨੰ: ੬੯ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਚਿੱਤ੍ਰ ਪਰ ਵਜਾਓ ।

*ਮਿਤੁ ਪੈਝੈ ਮਿਤੁ ਬਿਗਸੈ ਜਿਸੁ ਮਿਤ ਕੀ ਪੈਜ ਭਾਵਏ ॥ ਤੁਸੀ ਵੀਚਾਰਿ ਦੇਖਹੁ ਪੁਤ
 ਭਾਈ ਹਰਿ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੈਨਾਵਏ ॥ †ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਤੱਤਾਂ ਤੋਂ ਪੁਛਿਆ । ‡ਮੇਲਾ ।

(੧੭੮)

ਕਹੁ ਕਿਸ ਨੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਿਆ ?

ਕੋਈ ਪੀਰ ਵਡਾ ਉਲੀਆਉ ਸੀ. ਕੋਈ ਰਿਖੀ ਮੁਨੀ ਉਮਰਾਉ ਸੀ:

ਅਵਤਾਰ ਵਡਾ ਦਰਿਆਉ ਸੀ; ਕੋਈ ਗਯਾਨੀ ਵਡਾ ਪ੍ਰਭਾਉ ਸੀ,

ਕਹੁ ਆਪਾ ਕਿਸਨੇ ਵਾਰਿਆ ? ਹੋ ਸਦਕੇ ਸਣ ਪਰਵਾਰਿਆ ?

ਕਹੁ ਕਿਸ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਛੱਡੀਆਂ; ਛਡ ਤਖਤ ਧਰੇ ਭੋਂ ਅਡੀਆਂ,

ਕੋਣ ਜਾਗੇ ਰਾਤਾਂ ਵਡੀਆਂ; ਪਰ-ਪਯਾਰ ਵਿੱਚ ਬਾਂਹ ਅਡੀਆਂ,

ਹਾਂ ਕੋਣ ਜਿਨ ਆਪਾ ਵਾਰਿਆ ? ਤੇ ਵਾਰਿਆ ਸਣ ਪਰਵਾਰਿਆ ?

ਉਹ ਕਉਣ ਜੁ ਪੁੱਤ ਕੁਹਾਂਵਦਾ, ਤੇ ਨੀਹਾਂ ਦੇਣ ਚਿਣਾਂਵਦਾ.

ਫਿਰ ਤਕਦਾ ਨਾਂ ਘਬਰਾਂਵਦਾ, ਦੇ ਬਲੀ ਨ ਜੁੱਸੇ ਮਾਂਵਦਾ ?

ਦਸ ਕਿਸਨੇ ਆਪਾ ਵਾਰਿਆ ? ਹੋ ਘੋਲੀ ਸਣ ਪਰਵਾਰਿਆ ?

ਮਾਂ ਪੋਤੇ ਦੇ ਜੀ ਵਾਰਦੀ, ਦੁਖ ਬਿਰੁੱ ਦੇ ਨਾਰ ਸਹਾਰਦੀ.

ਪੁਤ ਚਾਰੇ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾਂਵਦੀ, ਇਹ ਕ੍ਰਾਮਤ ਕਿਸ ਬਣ ਆਂਵਦੀ ?

ਕਿਉਂ ? ਕਿਸਨੇ ਆਪਾ ਵਾਰਿਆ ? ਦੇ ਸਰਬੰਸ ਜਗ ਨਿਸਤਾਰਿਆ ।

ਕੋਣ ਬੇਲੀ ਅਪਣੇ ਵਾਰਦਾ ? ਜਗਵੇਦੀ ਪਯਾਰੇ ਚਾੜ੍ਹਦਾ.

ਦੁਖ ਹਰਦਾ ਇਉਂ ਸੰਸਾਰ ਦਾ, ਫਿਰ ਸ਼ੇਰ ਵਾਂਗ ਲਲਕਾਰ ਦਾ ?

ਕਿਉਂ ? ਕਿਸ ਨੇ ਆਪਾ ਵਾਰਿਆ ? ਦੇ ਸਭ ਕਿਛੁ ਸਾਨੂੰ ਤਾਰਿਆ ।

ਇਕ ਸਾਧੂ ਕਹਿਣ ਫਕੀਰ ਹੋ, ਨਾ ਰਾਜਾ ਨਾ ਜਾਗੀਰ ਹੋ.

ਨਾਂ ਮਨਸਬਦਾਰ ਅਮੀਰ ਹੋ. ਨਹੀਂ ਦੇਸ਼ ਵਲੈਤ ਵਜ਼ੀਰ ਹੋ.

ਉਨ ਕਹਿੰਦੇ ਆਪਾ ਵਾਰਿਆ ? ਤੇ ਵਾਰਿਆ ਸਣ ਪਰਵਾਰਿਆ

ਉਹ ਦੁਖੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਯਾਰ ਸੀ, ਤੇ ਨੀਚਾਂ ਦਾ ਉਸ ਪਯਾਰ ਸੀ.

ਉਹ ਦਾਸ ਨਿਵਾਜਣ ਹਾਰ ਸੀ, ਜਗ ਸਾਧ ਬਚਾਵਣ ਹਾਰ ਸੀ.

ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਆਪਾ ਵਾਰਿਆ ? ਦੇ ਸਰਬੰਸ ਸਣ ਪਰਵਾਰਿਆ ।

ਉਹ ਆਤਮ ਦਾ ਦਾਤਾਰ ਸੀ, ਉਹ ਗੁਰ ਵੱਡਾ ਅਵਤਾਰ ਸੀ,

ਉਹ ਸ਼ਾਹ ਸੱਚੀ ਸਰਕਾਰ ਸੀ, ਉਹ ਸਰਵਰ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਸੀ,

ਉਸ ਆਪਾ ਸਾਬੋਂ ਵਾਰਿਆ ! ਤੇ ਵਾਰਿਆ ਸਣ ਪਰਵਾਰਿਆ ।

ਉਨ ਮਰਦੇ ਸਾਧ ਬਚਾ ਲਏ, ਨਾਲ ਸ਼ਾਹੀਆਂ ਮੱਥੇ ਲਾ ਲਏ,
ਤੇ ਰਾਜਜਾਂ ਭੇੜ ਭਿੜਾ ਲਏ ਦੁਖ ਭਰਦੇ ਲੋਕ ਛੁਡਾ ਲਏ
ਇਉਂ ਆਪਾ ਉਸਨੇ ਵਾਰਿਆ ਦੇ ਸਰਬੰਸ ਸਠ ਪਰਵਾਰਿਆ।

ਸੁਖ ਚੈਨ ਅਰਾਮ ਤਜਾਵਦਾ, ਦਿਨ ਰੁੱਝਾ ਰਾਤ ਜਗਾਵਦਾ,
ਮਨ ਤਨ ਧਨ ਸਾਰਾ ਲਾਵਦਾ, ਜੋ ਅਪਨਾ, ਖਰਚ ਕਰਾਵਦਾ
ਅੰਤ ਆਪਾ ਉਸਨੇ ਵਾਰਿਆ, ਵਾਰ ਪਹਿਲੇ ਸਭ ਪਰਵਾਰਿਆ।

ਪੁਤ, ਮਿੱਤਰ ਸਾਰੇ ਵਾਰਦਾ ਸਿਖ, ਪਯਾਰੇ ਬੀ ਨੌਛਾਰਦਾ,
ਸੁਖ ਸਾਜ ਵਤਨ ਭੀ ਟਾਰਦਾ ਇਕ ਬੱਧਾ ਸਾਡੇ ਪਯਾਰਦਾ।
ਉਸ ਸਭ ਕੁਛ ਸਾਥੋਂ ਵਾਰਿਆ, ਦੇ ਅਪਨੇ, ਅਸਾਂ ਸਵਾਰਿਆ।

ਉਹ ਸੱਚਾ ਗੁਰ ਅਵਤਾਰ ਹੈ, ਸਿੰਘ ਗੋਬਿੰਦ ਗੁਰੂ ਅਪਾਰ ਹੈ,
ਉਹ ਵਸਦਾ ਪਾਰ ਉਰਾਰ ਹੈ, ਤੇ ਕਰਦਾ ਪਯਾਰ ਵਪਾਰ ਹੈ।
ਉਸ ਕਲਗੀ ਵਾਲੇ ਵਾਰਿਆ ਸਭ ਅਪਨਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਤਾਰਿਆ।

ਹੋ ਉਸਦਾ, ਉਸ ਜਿਹਾ ਹੋਰ ਵੇ, ਗੁਰ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਕੋਲ ਵੇ,
ਸਭ ਪੋਥੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਫੋਲ ਵੇ, ਚਹਿ ਲੱਭ ਗਲੇ ਪਾ ਦੋਲ ਵੇ
ਇਕ ਕਲਗੀਧਰ ਜਿਨ ਵਾਰਿਆ,
ਦੇ ਸਭ ਕਿਛ ਜਗ ਨਿਸਤਾਰਿਆ।

ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜ਼ਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਸੇ ਹੈ

ਰਾਗ-ਕੌਂਸੀਆ । ਤਾਰ-੩ । ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ । ਮਾਤ੍ਰਾ-੮ ।
 ਲਯ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ । 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਪਰਵਾਰਿਆ' ਪਰ ਹੈ ।
 X
 ਸੁਰ ਖਾਸ-ਸਾ ਰੇ ਗਾਂ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ ।

ਅਸਥਾਈ-

੧ ੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩	੦
X	X		X
<u>ਮਾ੩</u>	<u>ਮਾ੨</u>	<u>ਗਾਪਾ</u>	<u>ਮਾਗਾਰੇ</u>
ਕਹੁ ਆਪਾ	ਕਿਸ ਨੇ	ਵਾਰਿ	ਆ?

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧-

੧ ੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩ ੦
		X
<u>ਰੇਗਾਪਾ</u>	<u>ਧਾਨੀਪਾ</u>	<u>ਧਾਪਾਮਾ</u>
ਹੋ ਸਦਕੇ	ਸਣ ਪਰ	ਵਾਰਿਆ?

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨-

੧ ੨ ੩	੦	੧	੨ ੩	੦
੩ ੩	੩	੩	੩	੩
<u>ਸਾਸਾਰ</u>	<u>ਸਾਰ</u>	<u>ਸਾਰ</u>	<u>ਨੀਰੇ</u>	<u>ਸਾਨੀਧਾ</u>
ਕੋਈ ਪੀਰ	ਵਡਾ	ਉਲਿ	ਆਉ	ਸੀ

'ਕੋਈ ਰਿਖੀ ਮੁਨੀ ਉਮਰਾਉ ਸੀ'-(ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨ ਪਰ ਵਜਾਓ)
 'ਅਵਤਾਰ ਵਡਾ ਦਰਿਯਾਉ ਸੀ'-(ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧ ਪਰ ਵਜਾਓ)
 'ਕੋਈ ਗਯਾਨੀ ਵਡਾ ਪ੍ਰਭਾਉ ਸੀ'-(ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧ ਪਰ ਵਜਾਓ)
 'ਕਹੁ ਆਪਾ ਕਿਸਨੇ ਵਾਰਿਆ, ਹੋ ਸਦਕੇ ਸਣ ਪਰਵਾਰਿਆ'-
 (ਅਸਥਾਈ ਤੇ ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਇਉਂ ਵਜਾਓ:-ਦੋ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨ ਪਰ ਫਿਰ ਦੋ ਤੁਕਾਂ ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧ ਪਰ ਤੇ ਫਿਰ ਦੋ ਤੁਕਾਂ ਅਸਥਾਈ ਤੇ ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧ ਪਰ ਮਿਲਾਕੇ ਵਜਾਓ ।

ਮੈਂ ਪੁਛਿਆ ਬਾਹਮਣ ਪਾਂਧੇ ਨੂੰ, ਤੇ ਪੰਡਤ ਕਾਂਸ਼ੀ ਜਾਂਦੇ ਨੂੰ,
ਸੰਨਿਆਸੀ ਦੇਸ਼ ਫਿਰਾਂਦੇ ਨੂੰ 'ਸ਼ਹੁ ਕਿਸ ਬਿਧਿ ਚੁੰਡ ਲਭਾਈਦਾ ?'
ਓਹ ਕਹਿੰਦੇ 'ਜੰਗਲ ਜਾਈਦਾ ।'

ਮੈਂ ਪੁਛਿਆ ਮੁੱਲਾਂ ਦਾਨੇ ਨੂੰ ਤੇ ਕਾਜ਼ੀ ਵਡੇ ਸ਼ਾਨੇ ਨੂੰ,
ਇਕ ਸੂਫੀ ਸੂਫ ਹੰਡਾਨੇ ਨੂੰ, 'ਸ਼ਹੁ ਕਿਸ ਬਿਧਿ ਦੱਸੋ ਪਾਈਦਾ ?'
ਓਹ ਕਹਿੰਦੇ 'ਜੰਗਲ ਜਾਈਦਾ ।'

ਮੈਂ ਜੰਗਲ ਡੇਰਾ ਲਾਯਾ ਸੀ, ਬਹਿਨਦੀਆਂ ਜੁੱਗ ਲੰਘਾਯਾ ਸੀ,
ਨਹੀਂ ਆਦਮ ਜ਼ਾਤਿ ਤਕਾਯਾ ਸੀ, ਸੀ ਵਯਾਕੁਲ ਹੋ ਹੋ ਜਾਈਦਾ,
ਨਹੀਂ ਪਯਾਰਾ ਇਸ ਬਿਧਿ ਪਾਈਦਾ ।

ਮੈਂ ਮੁੜਕੇ ਭਾਲ ਕਰਾਈ ਸੀ, ਕੁਲ ਦੁਨੀਆਂ ਹੰਢ ਤਕਾਈ ਸੀ,
ਸਭ ਖਲਕਤ ਪੁੱਛ ਦਸਾਈ ਸੀ, 'ਸ਼ਹੁ ਕਿਸ ਬਿਧਿ ਦੱਸੋ ਪਾਈਦਾ ?'
ਸਭ ਕਹਿੰਦੇ 'ਜੰਗਲ ਜਾਈਦਾ ।'

ਵਿਚ ਜੰਗਲ ਜੰਗਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਦਿਲ ਚੋਰ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਨਹੀਂ ਪੜਦਾ ਅਕਲ ਨਸਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਹੇ ਜਾਵੇ ਤਿਹੇ ਰਹਾਈ ਦਾ,
ਕੁਛ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਬਨ ਜਾਈਦਾ ।

ਮੈਂ ਹੁੱਟੀ ਹੁੱਟੀ ਖੱਕੀ ਨੂੰ, ਤੇ ਸਾਧਨ ਕਰਨੋਂ ਅੱਕੀ ਨੂੰ,
ਵਿਚੁ ਧੁਖਦੀ ਉਤੋਂ ਢੱਕੀ ਨੂੰ, ਜਦ ਆਸ ਤੋੜ ਜੀ ਢਾਈਦਾ,
ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਈਦਾ ।

ਇਕਝਲਕਾ ਮਿਲਯਾ ਅਚਾਨਕਦਾ ਦੁਖਮਿਟਿਆਰਾਹਭਿਆਨਕਦਾ
ਫਿਰਹੁਕਮਮਿਲਯਾ ਗੁਰਨਾਨਕਦਾ:—'ਘਰ ਜੰਗਲ ਆਪ ਬਨਾਈ ਦਾ,
'ਨਹੀਂ ਵਿੱਚ ਬਨਾਂ ਦੇ ਧਾਈ ਦਾ ।

'ਜਦ ਸੁੱਤਾ ਟੱਬਰ ਰਾਤ ਪਿਆ ਘਰ ਜੰਗਲ ਤਦ ਹੋ ਸਾਫ ਗਿਆ,
'ਚੁਪਸ਼ਾਂਤਿਇਕਾਂਤ ਚੁਫੇਰ ਥਿਆ, ਨਹੀਂ ਸੁੱਤਿਆਂ ਸਮਾਂ ਗੁਆਈ ਦਾ
'ਸ਼ਹੁ ਮਿਲੇ ਜਿ ਜਾਗ ਧਿਆਈ ਦਾ ।

'ਸ਼ਹੁ ਪਾਈਏ ਯਾਦ ਕਰਾਈਏਜੇ, ਕਰ ਪਯਾਰ ਨ ਦਿਲੋਂ ਭੁਲਾਈਏਜੇ,
'ਲਿਵ ਡੋਰੀ ਪੱਕ ਬਨਾਈਏ ਜੇ, ਉਹ ਪਯਾਰ ਕੀਤਿਆਂ ਪਾਈਦਾ ।
'ਬਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਆਈਦਾ ।

'ਜਦ ਲਿਵ ਦੀ ਤਾਰ ਬਨ੍ਹਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੰਦ ਸ਼ਹੁ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂਦੀ ਹੈ,
'ਸੁਖ ਵਸਲ ਪੀਆ ਦਾ ਪਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਦ ਘਰ ਬੈਠੇ ਹੀ ਪਾਈਦਾ ।
'ਘਰ ਬਨ ਦੇ ਤੁੱਲ ਬਨਾਈਦਾ ।'

ਕੀ ਕੀਤਾ?

ਕੀ ਕੀਤਾ, ਗੁਰ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ? ਤੈਨੂੰ ਲੀਤਾ ਰਖ ਦੁਖ ਪੀੜੇਂ।
 ਸੁਣ ਮੀਤਾ! ਜਮ ਮਾਰੇਂ, ਨਰਕੇਂ; ਦਿਲ ਸੀਤਾ ਪੁਭੁ ਪਗ ਸੰਗ ਤੇਰਾ,
 ਤੈਂ ਜੀਤਾ ਮਨ, ਉਸਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼। ਰਖ ਨੀਤਾ ਚਿੱਤ ਉਸ ਸਤਿਗੁਰਨੂੰ।
 ਅਮੜ*ਪੀਤਾ ਤੂੰ ਜੀਵਿਓਂ ਮੁਰਦਾ, ਦੁਖ ਬੀਤਾ, ਛਕ ਜਦਤੋਂ ਲੀਤਾ
 ਸੁਖ ਰੀਤਾ ਇਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣਾ, ਜਰਨੀਤਾ† ਹੈ ਔਖਾ ਇਸਨੂੰ।
 ਮੈਂ ਕੀਤਾ ਉਲਟਾ ਇਸ ਨਾਲੋਂ, ਭੁੱਲ ਦੀਤਾ ਉਪਕਾਰ ਗੁਰੂ ਦਾ।
 ਗਉਂ ਗੀਤਾ ਅਨਮਤ ਦੇ ਹਰਦਮ, ਨਹਿੰ ਚੀਤਾ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਰਸਤਾ।
 ਇਕ ਭੀਤਾ‡ ਉਸਰੀ ਹੁਣ ਡਾਢੀ, ਜਿਨ ਕੀਤਾ ਬੇਮੁਖ ਸਤਿਗੁਰ ਤੋਂ।
 ਸੁਣ ਮੀਤਾ! ਮੰਗ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਗੁਰਦੀ, ਦਿਲ ਛੀਤਾ§ ਕਰ ਇਕਦਮ ਨਾਹੀਂ।
 ਸ਼ਰਣੀਤਾ¶ ਉਸ ਗੁਰ ਦੀ ਹੋਜਾ:- 'ਰੱਖ ਲਈ ਗੁਰ ਕਲਗੀ ਵਾਲੇ!'।
 ਗਾ ਗੀਤਾ ਹੁਣ ਹਰਦਮ ਉਸਦੇ, ਨਵ ਨੀਤਾ ਰਹੁ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦਾ।

ਰਾਗ-ਭੈਰਵੀ। ਤਾਲ ੩। ਗਤ-ਤਲਵਾੜਾ। ਮਾਤ੍ਰਾ--੮। ਲਯ--ਵਿਚਲੇ ਮੇਲਦੀ।

‘ਆ’ ਦਾ ਘੜ--‘ਪੀੜੇਂ’ ਪਰ ਹੈ। ਸੁਤ ਖਾਸ-- ਸਾ ਰੇ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ।

ਅਸਥਾਈ-

੧ ੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩	੦ ੧	੨ ੩ ੦
	੧ X	X	X X X	X X	X X X	X X X
ਸਾੜ	ਸਾਰੇਨੀ	ਸਾਰਗਾਰ	ਰੇ ਗਾਮਾ	ਗਾਪਾਮਾਪਾ	ਗਾਮਾਗਾਰੇ	ਗਾਮਾ ਗਾਰੇਸਾ
ਕੀ ਕੀਤਾ	ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ	ਨੇ ਤੈਨੂੰ	ਲੀਤਾ	ਰਖ	ਦੁਖ	ਪੀੜੇਂ

ਅੰਤਰਾ-

੧ ੨ ੩	੦	੧ ੨	੩ ੦ ੧	੨ ੩	੦	੧	੨	੩ ੦
	X	X X	X		X	X	X	X X
ਪਾੜ	ਮਾ	ਪਾਧਾਨੀ	ਧਾਪਾ	ਪਾਰ	ਪਾਧਾ	ਪਾਮਾ	ਗਾਰ	ਰੇਗਾਮਾ
ਸੁਣ ਮੀਤਾ	ਜਮ	ਮਾਰੇਂ	ਨਰਕੇਂ	ਦਿਲ	ਸੀਤਾ	ਪੁਭੁ	ਪਗ	ਸੰਗ ਤੇ.....ਰਾ
								ਤੈਨੂੰ ਲੀਤਾ ਰਖ ਦੁਖ ਪੀੜੇਂ

‘ਕੀ ਕੀਤਾ ਗੁਰੁ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ.....’(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)
 ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਪਰ ਵਜਾਓ ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਸਥਾਈ ਦੀ ਤੁਕ ਗਾਵੋ।
 ਇਹ ਗੀਤ ਵੋਲਕੀ ਵਜਾਉਂਦਿਆਂ ਆਮੋ ਸਾਮੁਣੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਵੀ ਹੈ।

*ਅੰਮ੍ਰਿਤ। †ਜਰਨਾ। ‡ਕੰਧ। §ਛਿੱਥਾ। ¶ਸ਼ਰਨਾਗਤ।

(੧੮੪)

ਕਿਤੇ ਬਿਜਲੀ ਬੱਦਲ ਗਜਦੇ ਨੀਂ, ਕਿਤੇ ਸਾਗਰ ਕੰਢੇ ਭਜਦੇ ਨੀਂ,
ਕਿਤੇ ਪੋਣ ਫਗਟੇ ਵਜਦੇ ਨੀਂ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਠੰਢ ਨ ਪੈਂਦੀ ਏ,
ਸਦ ਸੁਣਕੇ ਜਿੰਦੜੀ ਢੈਂਦੀ ਏ।

ਕਿਤੇ ਬੁਲਬੁਲ ਰਾਗ ਉਚਾਰੇ ਨੀਂ, ਕਿਤੇ ਕੋਇਲ ਬੋਲ ਕਰਾਰੇ ਨੀਂ,
ਕਿਤੇ ਮੋਰ ਪਪੀਹ ਪੁਕਾਰੇ ਨੀਂ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਠੰਢ ਨ ਪੈਂਦੀ ਏ,
ਜਿੰਦ ਸੁਣਦੀ ਏ ਦੁਖ ਸਹਿੰਦੀ ਏ।

ਕਿਤੇ ਵਜਦੇ ਢੋਲ ਢਮੱਕੇ ਨੀਂ, ਕਿਤੇ ਗਿੱਧੇ ਪੈਣ ਧਮੱਕੇ ਨੀਂ,
ਕਿਤੇ ਸੁਣੀਏ ਨਾਚ ਘੁਮੱਕੇ ਨੀਂ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਠੰਢ ਨ ਪੈਂਦੀ ਏ,
ਜਿੰਦ ਸੁਣ ਸੁਣ ਬੱਲੇ ਲਹਿੰਦੀ ਏ।

ਕਿਤੇ ਤੂਤੀ ਨਾਦ ਸੁਣਾਂਦੀ ਏ, ਕਿਤੇ ਮੁਰਲੀ ਰੰਗ ਜਮਾਂਦੀ ਏ,
ਕਿਤੇ ਬੀਨਾ ਬੰਨ੍ਹ ਬਹਾਂਦੀ ਏ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਠੰਢ ਨ ਪੈਂਦੀ ਏ,
ਜਿੰਦ ਨਾਲ ਸਗੋਂ ਵਧ ਖਹਿੰਦੀ ਏ।

ਕਿਤੇ ਸੁਰ ਸਾਰੰਗੀ ਲਾਈ ਏ, ਕਿਤੇ ਵੀਣਾ, ਗਲੇ ਗਵਾਈ ਏ,
ਕਿਤੇ ਜਲਤੰਗ ਸੁਖਦਾਈ ਏ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਠੰਢ ਨ ਪੈਂਦੀ ਏ,
ਦਿਲ ਹੋਰ ਉਦਾਸੀ ਛੈਂਦੀ ਏ।

ਕਿਤੇ ਗਾਂਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਬਾਂਦੀਆਂ ਨੀਂ,
ਕਿਤੇ ਬਾਈਆਂ ਰਾਗ ਅਲਾਂਦੀਆਂ ਨੀਂ,
ਕਿਤੇ ਰਾਣੀਆਂ ਗੀਤ ਸੁਣਾਂਦੀਆਂ ਨੀਂ,
ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਠੰਢ ਨ ਪੈਂਦੀ ਏ,
ਜਿੰਦ ਦੁੱਖ ਵਧੇਰਾ ਲੈਂਦੀ ਏ!

ਇਹ ਬਿਰਹੋਂ ਬੜਾ ਕਸਾਈ ਏ, ਇਸ ਵੇਦਨ ਇਕ ਚਾ ਲਾਈ ਏ,
ਜੇ ਰਗ ਰੇਸ਼ੇ ਵਿਚ ਛਾਈ ਏ, ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਠੰਢ ਨ ਪੈਂਦੀ ਏ,
ਇਹ ਵੇਦਨ ਕਟਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਏ।

ਜੇ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ ਆਵੇ ਨੀਂ ਇਕ ਬਾਤ ਪਯਾਰ ਦੀ ਪਾਵੇ ਨੀਂ,
'ਮੈਂ ਆਯਾ' ਆਖ ਸੁਣਾਵੇ ਨੀਂ, ਏ ਸੱਦ ਜਦੋਂ ਕੰਨ ਲਹਿੰਦੀ ਏ,
ਜਿੰਦ ਸੁਣਦੀ ਜੀਉ ਜੀਉ ਪੈਂਦੀ ਏ।

'ਮੈਂ ਆਯਾ' ਰਾਗ ਇਲਾਹੀ ਏ, 'ਤੂੰ ਮੇਰਾ' ਗੀਤ ਮੁਦਾਈ ਏ,
'ਮੈਂ ਤੇਰਾ' ਨਾਦ ਗੁਸਾਈ ਏ, ਇਹ 'ਅਰਸ਼ੀ ਸੱਦ' ਸਦੈਂਦੀ ਏ,
ਚਕ ਅਸਾਂ ਅਰਸ਼ ਲੈ ਵੈਂਦੀ ਏ।

ਰਾਗ-ਭੀਮ ਪਲਾਸ। ਤਾਲ-ਤਿੰਨ। ਗਤ-ਨਾਧੀ ਧਿਨਾ।
 ਮਾਤ੍ਰਾ-੧੬। ਲਯ-ਧੀਮੀ। 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਢੈਂਦੀ ਏ' ਪਰ ਹੈ।
 $\begin{array}{ccc} & X & X & X \\ \text{ਸੁਰ ਖਾਸ-} & \text{ਸਾ} & \text{ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ।} \end{array}$

ਅਸਥਾਈ-

$\begin{array}{ccc} & 0 & 1 & 2 \ 3 \\ & 1X & X \ X & X \\ \text{ਸਾਰ} & \text{ਨੀਰਸਾ} & \text{ਗਾਮਾ} & \text{ਨੀਧਾਪਾ} \\ \text{ਪਰ} & \text{ਸਾਨੂੰ} & \text{ਠੰਢ ਨ} & \text{ਪੈਂਦੀ ਏ} \end{array}$

ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧-

$\begin{array}{ccc} & 0 & 1 & 2 \ 3 \\ & X & X \ X & X \\ \text{ਪਾਰ} & \text{ਮਾੜ} & \text{ਗਾਮਾਪਾ} & \text{ਗਾਰੇਸਾ} \\ \text{ਸਦ} & \text{ਸੁਣਕੇ} & \text{ਜਿੰਦੜੀ} & \text{ਢੈਂਦੀ ਏ।} \end{array}$

ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨-

$\begin{array}{ccccccc} & 0 & 1 & 2 \ 3 & 0 & 1 & 2 & 3 \\ & X & X & 3 \ 3 & X & 3 & X \ 3 \ 3 \ 3 & X \\ \text{ਪਾਰ} & \text{ਮਾਰਪਾ} & \text{ਨੀੜ} & \text{ਸਾੜ} & \text{ਸਾਰ} & \text{ਨੀੜ} & \text{ਸਾਰ} & \text{ਨੀਸਾਰੇਸਾ} & \text{ਨੀਧਾਪਾ} \\ \text{ਕਿਤੇ} & \text{ਬਿਜਲੀ} & \text{ਬੁਦਲ} & \text{ਗਜਦੇ ਨੀਂ} & \text{ਕਿਤੇ} & \text{ਸਾਗਰ} & \text{ਕੰਢੇ} & \text{ਭਜਦੇ} & \text{ਨੀਂ} \end{array}$

ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੩-

$\begin{array}{ccc} & 0 & 1 & 2 & 3 \\ & X & X & X & 3 & X \\ \text{ਨੀਰ} & \text{ਨੀਰ} & \text{ਨੀੜ} & \text{ਧਾਸਾ} & \text{ਨੀਧਾਪਾ} \\ \text{ਕਿਤੇ} & \text{ਪੈਣ} & \text{ਫਿਗਟੇ} & \text{ਵਜਦੇ} & \text{ਨੀ} \end{array}$

'ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਠੰਢ ਨ ਪੈਂਦੀ ਏ'-(ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਵਜਾਓ)

'ਸਦ ਸੁਣਕੇ ਜਿੰਦੜੀ ਢੈਂਦੀ ਏ'-(ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧ ਪਰ ਵਜਾਓ)

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨, ਨੰਬਰ ੩ ਫਿਰ ਅਸਥਾਈ ਤੇ ਅੰਤਰਾ ਨੰਬਰ ੧ ਪਰ ਵਜਾਓ।

ਹੀਰਾ-ਜਨਮ ।

ਜਜੋਂ ਬੱਦਲ ਟੁਰਦਾ ਮਲਕੜੇ, ਕਿਤੇ ਜਾਪੇ ਠਹਿਰੇ ਪਲਕੜੇ,
 ਛਾਂ ਠੰਢੀ ਦੇਈ ਜਾਂਵਦਾ, ਤੇ ਛਹਿਬਰ ਪਯਾਰੀ ਲਾਂਵਦਾ ।
 ਤਜੋਂ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰ ਆਇਆ ਜਿਨ ਮਿਹਰਾਂ ਮੀਂਹ ਵਸਾਇਆ,
 ਜਗ ਜਲਦਾ ਠਾਰ ਦਿਖਾਇਆ, ਅਣਮੁੱਲਾ ਸੁਖ ਵਰਤਾਇਆ,
 ਓ ਤੁਠ ਤੁਠ ਵਸਦਾ ਦਯਾਲ ਹੋ, ਤੇ ਘਰ ਘਰ ਫਿਰੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੋ,
 'ਸਚ' ਸਿੰਝੀ-ਨਾਦ ਵਜਾਂਵਦਾ, ਜਿੰਦ ਮੋਇਆਂ ਅੰਦਰ ਪਾਂਵਦਾ,
 ਦਿਲ-ਭਟਕਿਆਂ ਤਾਈਂ ਮੋੜਦਾ, ਰਬ ਸੱਚੇ ਦੇ ਵਿਚ ਜੋੜਦਾ,
 ਕਟ ਦੇਂਦਾ ਧੁੰਦ ਗੁਬਾਰ ਓ ਕਰ ਦੇਂਦਾ ਭੋਜਲ ਪਾਰ ਓ ।
 ਆ ਬੈਠੋ ਛਾਵੇਂ ਓਸਦੀ ਲਓ ਛਹਿਬਰ ਭਿੰਨੀ ਓਸਦੀ,
 ਰਸ ਰੱਤੇ ਹੋ ਰੰਗ ਰੱਤੜੇ ਤੇ ਉੱਚੇ ਪ੍ਰੇਮਾ ਮੱਤੜੇ,
 ਲਓ ਹੀਰਾ ਜਨਮ ਸੁਆਰ ਏ, ਜੋ ਜਾਇ ਨ ਖਾਲੀ ਵਾਰ ਏ ।

ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਆ ਚੁਕੇ ਗੀਤ ਨੰ: ੮੮ 'ਅਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼' ਦੇ
 ਵਜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਚਿੱਤ੍ਰ ਦੀ ਅਸਥਾਈ, ਫਿਰ ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੧, ਫਿਰ
 ਅੰਤਰਾ ਨੰ: ੨ ਪਰ ਵੰਡਕੇ ਵਜਾਓ ।

(੧੮੭)

ਗੀਤ ੯੦- ਕਦੀ ਨ ਉਹਲੇ ਹੋਵੇ ਦਰਸ਼ਨ !

ਹੁਣ ਮੈਂ ਪੀਯ ਵਿਚ ਰਹੀ ਸਮਾਇ, ਮੈਂ ਵਿਚ ਪੀਆ ਵਾਸ।
 ਪਿਯ ਵਿਚ ਮੈਂ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਵਿਚ ਪੀਆ, ਖਿੜੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਵਾਸ*।
 ਚੰਦਨ ਲਪਟ ਪੀਆ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕੀ, ਮਲਿਆਗਰ ਦੇ ਸੁਾਸ।
 ਕਉਲ ਖਿੜੇ ਸਭ ਪਿਯ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਝੁੰਮਣ ਭਉਰੇ ਦਾਸ।
 ਏ ਜੋ ਚੰਨ ਸੂਰ ਤੇ ਤਾਰੇ, ਪਿਯ ਤੋਂ ਲੈਣ ਪ੍ਰਕਾਸ਼।
 ਪਿਯ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਸਾਗਰ ਲਹਿਰੇ, ਬਿਜਲੀ ਮਾਰੇ ਲਾਸ।
 ਮਾਹਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਮਾਹੀਃ ਤਕ ਸਭਦਾ, ਮਾਹੀਃ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ।
 ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਮਾਹੀ ਵਿਚ ਤਰਦੇ, ਮਾਤਾਃ, ਪਤਾਲ, ਅਕਾਸ਼।
 ਫਿਰ ਮਾਹੀ ਸਭਨਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦਾ, ਅੰਦਰ ਬਾਰ, ਨਿਵਾਸ।
 ਹਰ ਹਰ ਦਾ ਵਿਚ ਪਿਯ ਦੇ ਡੇਰਾ, ਹਰ ਹਰ ਵਿਚ ਪਿਯ ਵਾਸ।
 ਬਨ ਬੇਲੇ ਬਾਗਾਂ ਦੇ ਖੇੜੇ, ਹਰਿਆਵਲ, ਮਉਲਾਸ**,
 ਪਯਾਰੇ ਵਿਚ ਸੁਹੰਦੜੇ ਦਿੱਸਣ, ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਅਕਾਸ਼।
 ਜੜੋਂ ਬੱਦਲ ਤਰਦੇ ਵਾ-ਮੰਡਲ, ਪੇਣ ਸੁਗੰਧਿ ਨਿਵਾਸ;
 ਜੜੋਂ ਹਿਰਦੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਲਹਿਰੇ, ਪੀਯ-ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਆਸ;
 ਮੱਥੇ ਤੇ ਜੜੋਂ ਖੁਸ਼ੀ ਵਸੇ ਆ, ਨੈਣੀ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼;
 ਗਲਾਂ ਤੇ ਜੜੋਂ ਭਖੇ ਉਮਾਹ ਹੈ, ਬੁਲ੍ਹਾਂ ਤੇ ਜੜੋਂ ਹਾਸ;
 ਮੋਤੀ ਵਿਚ ਜੜੋਂ ਆਬ ਵਸੇ ਹੈ, ਹੀਰੇ ਪਾਣੀ ਵਾਸ;
 ਅੱਗ ਵਿਚ ਜਿਉਂ ਚਾਨਣ ਵਸਦਾ, ਬਿਜਲੀ ਵਿਚ ਚਪਲਾਸ;
 ਤਿਉਂ ਸਾਰੇ ਪੀਆ ਪਿਆ ਵਸਦਾ ਦਿਸਦਾ ਪਾਸੇ ਪਾਸ।
 ਪਿਯ-ਮੋਹੀ ਮੈਂ ਉਸ ਵਿਚ ਤੱਕਾਂ ਉਹ ਤੇ ਉਹਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼।
 ਹਰ ਦਿਸਦੇ ਵਿਚ ਪੀਆ ਲਸਦਾ ਕਾਦਰ ਕੁਦਰਤ ਵਾਸ।
 ਸਾਗਰ ਬੁੰਦ ਬੁਦਬੁਦੇ ਅੰਦਰ ਪਿਯ ਦੀ ਲਿਸ਼ਕੇ ਲਾਸ।
 ਪਿਯ 'ਨੁਕਤਾ' ਪਿਯ 'ਘੇਰਾ' ਮੇਰਾ, ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ ਸੁ।

*ਵਾਸ਼ਨਾ। †ਚੰਦ। ‡ਮੱਛੀ। ਚੰਦ ਤੋਂ ਮੱਛੀ ਤਕ ਦਾ ਭਾਵ ਅਕਾਸ਼
 ਪਤਾਲਾਂ ਤੱਕ ਹੈ। §ਪਯਾਰਾ। ¶ਮਾਤਲੋਕ। **ਮਉਲਨਾ।

(੧੮੮)

ਲੁਕ ਬਹਿਣਾ, ਲੁਕ ਜਾਹਰ ਹੋਣਾ, ਚੋਜ ਪੀਆ ਦਾ ਖਾਸ।
ਹਰ ਰੰਗੇ ਹਰ ਜਾਈ ਖਿੜਨਾ, 'ਵਖ' ਤੇ 'ਵਿੱਚ' ਵਿਗਾਸ।
ਵਿਗਸਿਆ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਪਯਾਰਾ, ਚਮਨ ਜਿਵੇਂ ਖਿੜਿਆਸ।
ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਰਵ ਰਹਿਆ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਤੇ ਨੈਣ ਨਿਵਾਸ।
ਨੈਣ ਰਹੇ ਰੰਗ ਲਾ ਇਸ ਦਰਸ਼ਨ ਹਿਰਦਾ ਏਸ ਹੁਲਾਸ,
ਕਦੀ ਨ ਉਹਲੇ ਹੋਵੇ ਦਰਸ਼ਨ, ਰਾਤ ਦਿਨੇ ਅਰਦਾਸ।

ਉਪਰਲੇ ਗੀਤ ਦੇ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਇਹ ਹੈ:-

ਰਾਗ-ਆਸਾ। ਤਾਲ ਤੇ ਗਤ-ਚੰਚਲ। ਮਾਤ੍ਰਾ-੧੪।

ਲਯ-ਵਿਚਲੇ ਮੇਲ ਦੀ। 'ਆ' ਦਾ ਘਰ-'ਵਾਸ ਜੀ' ਪਰ ਹੈ।

X

ਸੁਰ ਖਾਸ- ਸਾ ਰੇ ਗਾ ਮਾ ਪਾ ਧਾ ਨੀ।

ਅਸਥਾਈ-

੧ ੨	੦ ੩	੧ ੨ ੦ ੩	੧ ੨	੦ ੩	੧ ੨ ੦ ੩
X		੩ ੩ ੩	X		੩ ੩ ੩
<u>ਰੇਮਾਰ</u>	<u>ਪਾਧਾ</u>	<u>ਸਾਰੇਸਾਨੀਧਾ</u>	<u>ਧਾਮਾ</u>	<u>ਪਾਧਾ</u>	<u>ਸਾਰੇਸਾਨੀਧਾ</u>
ਮੈਂ ਵਿਚ	ਪੀਆ	ਵਾਸ ਜੀ	(ਦੋਬਾਰਾ) ਮੈਂ ਵਿਚ	ਪੀਆ	ਵਾਸ ਜੀ
੧ ੨ ੦	੩	੧ ੨	੦ ੩	X	
<u>ਧਾੳ</u>	<u>ਨੀਧਾ</u>	<u>ਪਾਧਾ</u>	<u>ਪਾਮਾਗਾਰੇਸਾ</u>		
ਹੁਣ ਮੈਂ ਪੀਆ	ਵਿਚ	ਰਹੀ	ਸਮਾਇ		

ਅੰਤਰਾ-

੧ ੨	੦ ੩	੧ ੨ ੦ ੩	੧ ੨	੦ ੩	੧ ੨ ੦ ੩
੩	੩	੩ ੩	X		੩ ੩ ੩
<u>ਪਾੳਧਾਸਾ</u>	<u>ਸਾਰ</u>	<u>ਰੇੳਸਾਨੀਧਾ</u>	<u>ਧਾਮਾਰ</u>	<u>ਪਾਧਾ</u>	<u>ਸਾਰੇਸਾਨੀਧਾ</u>
ਪੀਯ ਵਿਚ	ਮੈਂ ਹਾਂ	ਮੈਂ ਵਿਚ ਪੀਆ	ਖਿੜੀ ਪਰੇਮ ਦੀ	ਵਾਸ ਜੀ	

'ਹੁਣ ਮੈਂ ਪੀਆ ਵਿਚ ਰਹੀ ਸਮਾਇ.....'(ਅਸਥਾਈ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਦਿਓ)।

ਅੱਗੋਂ ਸਾਰਾ ਗੀਤ ਅੰਤਰਾ ਤੇ ਅਸਥਾਈ ਪਰ ਮਿਲਾਕੇ ਵਜਾਓ।

(੧੮੯)